

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
15. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 27.06.2003. godine s početkom rada u 10:20 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

...Poslanici i cijenjeni gosti otvaram 15. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dame i gospodo poslanici, cijenjeni gosti, sve vas skupa pozdravljam u ime Kolegija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam članove Vijeća ministara koji su prisutni ovdje, predstavnike međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovine, predstavnike ambasada koje su izrazile želju da prate rad Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, predstavnike medija i naravno sve prisutne u ovoj sali.

Danas je dakle 15. sjednica Predstavničkog doma. Planirali smo da radimo do, pošto je danas petak, a drugi termin ranije nismo mogli odabrati zbog međunarodnih obaveza poslanika u Vijeću Evrope i obaveza predsjednika klubova, da radimo do 12,45, dakle do 15 do 1, nakon čega bismo napravili jednu pauzu do 14 sati, a nakon toga ponovo nastavili sa radom dok ne završimo ovo što smo planirali i šta ćemo već usvojiti kao dnevni red današnje sjednice.

Ja konstatujem da je trenutno u sali prisutno 36 poslanika. Nas je još uvijek 41. Izborna komisija Bosne i Hercegovine nakon što smo mi utvrdili prestanak mandata Borislavu Paravcu, još uvijek nije dodjelila mandat poslaniku SDS iz izborne jedinice iz koje je gospodin Paravac. Kolegij je obaviješten da je i ja želim da vas obavijestim dakle da je problem sljedeće naravi. Kandidat koji je sljedeći po broju glasova iz te izborne jedinice i te političke stranke je istovremeno, trenutno delegat u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Kod Izborne komisije Bosne i Hercegovine, koliko sam ja dakle shvatio postoji određena vrsta dileme, jer postojeći propisi, kako nam je to pojašnjeno ne razrješavaju ovu nastalu situaciju.

Ja mislim, dakle ovo je moje mišljenje i zamoliću Ustavno-pravnu komisiju našeg doma da stupi u kontakt sa Izbornom komisijom i da tumačenje, ali ja ću vam reći odmah šta ja mislim. Dakle, ja mislim da je potpuno nespojivo da delegat iz Doma naroda može biti istovremeno i poslanik u Predstavničkom domu, ili da poslanik u Predstavničkom domu može biti istovremeno i delegat u Domu naroda. I mislim da bi se na tom tragu trebala razriješiti ova situacija.

Kažem ovo je nedopustivo jer evo već dvije ili tri sjednice mi držimo, a da nemamo poslanika i molim Ustavno-pravnu komisiju da postupi u skladu sa ovim da uzme ovaj predmet u razmatranje, stupi u kontakt sa Izbornom komisijom i da se razrješi ova situacija kako bi ovaj dom funkcionirao u svom punom kapacitetu na bazi rezultata proteklih izbora.

Dakle još uvijek nas je 41, ne 42. Od 41 poslanika trenutno sjednici prisustvuje 36 poslanika.

Najavili su odsustvo sa današnje sjednice gospoda Jelina Đurković zbog bolesti, zatim Hasan Muratović zbog obaveza u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, naša delegacija se je ranije vratila dan, profesor Muratović je morao da ostane pošto je on predsjedavajući delegacije i potpredsjednik Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope i meni se najavio gospodin Hazim Felić da će biti službeno odsutan izvan Bosne i Hercegovine.

Osim ovih lica, sjednici trenutno nisu prisutni gospoda Duraković Nijaz i Hadžiahmetović Azra koji prema obavještenju Sekretarijata i predsjednika kluba stranke čiji su oni članovi trebaju da pristupe ovoj sjednici i da budu prisutni. Dakle očekujemo da nas bude 38 i to bi onda bilo to što se tiče brojnog stanja poslanika.

U svakom slučaju dakle nas je sada trenutno prisutno 36. Mi imamo uvjete za punovažan rad i odlučivanje.

Dame i gospodo poslanici u pozivu za današnju sjednicu dobili ste prijedlog dnevnog reda. Mi smo, kako je to inače običaj sinoć održali sjednicu Kolegija u proširenom sastavu. Razmotrili smo dopunu dnevnog reda i odlučili smo da vam predložimo i četiri dopune dnevnog reda. To je prijedlog Proširenog kolegija kojeg ste vi dobili jutros na klupe, kao sastavni dio dnevnog reda.

U odnosu na ono što ste dobili od mene, odnosno Kolegija i mene kao predsjedavajućeg Doma, prije 10 dana, razlika je dakle razlika je u četiri dodatne tačke dnevnog reda.

Prvo je tačka dnevnog reda koja se odnosi na izbor zajedničke komisije oba doma radi postizanja Sporazuma o jedinstvenom tekstu Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

Taj zakon je usvojio Dom naroda. Postoje neke razlike u tekstovima. Zakon treba biti usvojen do 1. narednog mjeseca. I mi smo se u Kolegiju dogovorili i već smo angažirali ljude koji treba da rade na tome.

Danas je zakazana sjednica u 11 sati u zajedničke komisije Doma naroda i našeg doma i potrebno je da kada izaberemo tu komisiju, ja ću kasnije kazati šta je sastav te komisije. Oni su već dakle u toku, sve su pripreme obavljene.

I vezano za to četvrta stvar kada su u pitanju dopune u odnosu na prvobitni dnevni red će biti na kraju ove sjednice izvještaj ove iste komisije koju ćemo izglasati u ovoj prvoj tački dnevnog reda da bismo danas imali razmatranje izvještaja komisije, jer želimo i Dom naroda će 30. zasjedati u ponedjeljak tako da možemo da ovaj zakon imamo spremnog za objavljivanje u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Druga ili treća stvar koja predstavlja dopunu je Prijedlog odluke o imenovanju članova Državne regulatorne komisije za električnu energiju, kao 14. tačka dnevnog reda.

Vi znate da je naš dom izglasao raniji prijedlog odluke, ali on nije prošao u Domu naroda, pa se onda smatra da nije usvojen. Nije djelimično prošao u Domu naroda. Nisu prošli kandidati iz Federacije Bosne i Hercegovine. Ponovljena je procedura i mi danas treba da se izjasnimo kako bismo dobili konačno i tu važnu instituciju Bosne i Hercegovine koja treba da se bavi ovim pitanjima koja su joj, važnim pitanjima koja su joj u nadležnosti.

I kao, evo četvrta stvar je davanje saglasnosti na otkazivanje, na otkazivanje određenih bilateralnih sporazuma sa Republikom Češkom.

Vi ste dobili i obrazloženje, dobili ste i sporazume. Republika Češka je mogla jednostrano raskinuti ove ugovore, međutim, kao naša prijateljska zemlja ona je zatražila da to uradi zajedno sa Bosnom i Hercegovinom. Dakle obostrano to je potrebno Republici Češkoj radi njenog ulaska u EU i Predsjedništvo Bosne i Hercegovine kao što traži saglasnost za ratifikaciju tako od Parlamenta traži i saglasnost za raskidanje ugovora.

To su dakle tri ta ugovora da ih ja sada ne navodim. Imate ih popisane u dnevnom redu i to bio dakle prijedlog Kolegija za dopunu dnevnog reda i to smatrajte dakle već uvrštenim u dnevno red u odnosu na one tačke koje ste imali priliku da vidite u pozivu kojeg ste kako sam već rekao prije nekih 10-ak dana dobili za ovu sjednicu.

Ovo je praktično sve što imate danas ove 23 tačke što je spremno za parlamentarnu proceduru, što je prošlo odgovarajuću predplenarnu fazu rasprave u Parlamentu.

No u svakom slučaju ja otvaram raspravu o ovom dnevnom redu. Evo već se za riječ javila gospođa Seada Palavrić, pa ćete onda vi gospodine Lagumdžija, za raspravu o dnevnom redu, pa Gligorić.

SEADA PALAVRIĆ

Uvažene kolege i kolegice dozvolite da vas pozdravim i da i na ovu dopunu prijedloga dnevnog reda predložim još jednu tačku u ime Kluba SDA.

Dakle predlažem da uvrstimo u dnevni red

- Preispitivanje Odluke Amdinistrativne komisije o usklađivanju koeficijenata plaća u zakonodavnoj sa izvršnom vlašću.

Mislim da je to pravi naziv Odluke. O suštini Odluke u ovom trenutku ne bih govorila, jer je riječ samo o dnevnom redu. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Palavrić. Gospodin Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege i kolegice, uvaženi gosti, ja imam prijedlog za dvije, na određeni način različite dopune dnevnog reda.

Naime, prijedlog koji je iznjela gospođa Palavrić u svakom slučaju je dobar, a mislim da je neprecizan i nepotpun zato što moram priznati da i mi kada smo vidjeli šta je urađeno, pokušali smo da vidimo kako Parlament može intervenirati. Nažalost, mogućnosti Parlamenta su poslovnički vrlo male.

Postoje tri mogućnosti da se to uradi.

Prva mogućnost je da Administrativna komisija povuče to što je uradila.

Druga mogućnost je da se koristi član 62. našeg poslovnika i da mi na neki način sugerišemo Komisiji, ali ne postoji način da mi, da tako kažem po Poslovniku donosimo ikakve akte koji obavezuju Komisiju osim da je promjenimo. Dakle to je na neki način politička atmosfera u Parlamentu da se stvori da Komisija povuče ono što je uradila.

Druga mogućnost je da se u skladu sa članom 121. Poslovnika napravi rezolucija ovog doma koji bi dao političke smjernice kako Predsjedništvu, Vijeću ministara i drugim institucijama u BiH i koji bi obavezao ne samo našu komisiju, nego i druge koji su krenuli vidjevši nas da to isto rade. Dakle to je jedno cjelovitije rješenje.

I treća mogućnost da koristimo član 137. koji bi regulisao specijalna pitanja zaključkom što može na određen način da bude ono što je povratak na prvu varijantu. Upravo iz tih razloga mi smatramo da ovo što je u Komisiji urađeno nije nešto što samo po sebi rješava problem. To je samo vrh ledenog brijega koji se sprema u nekim drugim institucijama, entitetima, kantonima koji vidjevši šta mi radimo su krenuli tim istim putem.

Upravo je to razlog gospodine predsjedavajući, dakle zbog ukupnog stanja u zemlji; zbog ekonomske situacije u kojoj se nalazimo; zbog činjenice da je stopa rasta industrijske proizvodnje u prvom kvartalu 5 puta manja nego u prvom kvartalu prošle godine; zbog toga što je deficit u robnoj razmjeni se povećao za 30% u odnosu na isti period od prošle godine o čemu je Vijeće ministara i te kako dobro upoznato; zbog toga što je zaposlenost u ovoj zemlji 98% odnosno zaposlenost u istom periodu dakle smanjenog u fizičkom obimu; zbog toga što nažalost istraživanja pokazuju da 2/3 stanovništva Bosne i Hercegovine živi u porodicama u kojima imaju, uključujući i sivu

ekonomiju prihod manji od 500 maraka po porodici; zbog činjenice da se u zadnjih nekoliko mjeseci drastično povećao, po istraživanjima broj mladih ljudi koji traže svoje rješenje izvan zemlje; mi mislimo da ovo što je Administrativna komisija uradila treba da nam posluži kao dobar povod da stvari sistemski riješimo na jedan kvalitetniji način. Mi smatramo da ovim je narušen, osim toga, jedan od bažnih principa, a to je poštivanje naših vlastitih zakona, naime Zakon o budžetu Bosne i Hercegovine ne omogućava ovo što je urađeno sada i ova odluka je direktno kršenje zakona itd. itd.

Upravo iz tih razloga, u skladu sa članom 121. Poslovnika Predstavničkog doma, predlažemo da se utvrde političke smjernice koje treba predvoditi Predsjedništvo, Vijeće ministara i druge institucije u BiH i koje sadrži ova rezolucija - Rezolucija o privremenom obustavljanju povećavanja ličnih primanja izabranih dužnosnika u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti i poništavanju ranijih odluka koje su suprotne Zakonu o izvršenju budžeta institucija BiH za 2003. godinu i politici koju smo usvojili. Pod

1. Pozivaju se sva nadležna tijela Parlamentarne skupštine, kao i svih institucija. Obrazloženje ne treba. Odlično. Dakle dovoljno. Ja ću stati ovdje.

Dakle rezoluciju ćete dobiti u 40 primjeraka u Sekretarijatu i molim da se u članu 121. Poslovnika ova rezolucija uvrsti u dnevni red, odnosno da se ne izjašnjavamo o tome, nego se ona uvrštava u dnevni red po članu 12. pa ćemo onda imati prilike da o tome razgovaramo. Povodom dnevnog reda mi možemo o ovome razgovarati i dalje. To je dakle jedna stvar. Tekst rezolucije ćete dobiti.

Drugi prijedlog je malo drugačiji. Naime, mi smo juče sa velikim zadovoljstvom mogli da vidimo u sredstvima informisanja u medijima, a i danas da to pročitamo da je Vijeće ministara usvojilo jedan materijal, odnosno ponudu firme BOSMAL koja je ovdje ponudila da pravi koridor Vc i da uđe u tu realizaciju. To je velika stvar za ovu zemlju ukoliko uspijemo to da uradimo na pravi način. To je jedno od pitanja koje ne treba da bude stvar Vijeća ministara, ovih ili onih političkih snaga, nego su takvi projekti u svakoj zemlji projekti od opšteg društvenog interesa i na njima se treba, može uvijek postići opšti društveni konsenzus da svi vidimo šta možemo u tome pomoći.

Upravo iz tih razloga da ne bi stvar koja je jako dobra krenula krivim smjerom, što može da se desi. Niko nema pravo da se igra sa tako krupnim stvarima, a već danas možemo da vidimo da iz nekih izjava da su neka od stvari koje su tu navedene upitne, da su čak i suprotne Zakonu o koncesijama itd. itd. Između ostalog možete da pročitate da je danas u medijima, ukoliko je to tačno, da koncesija treba da se da na 40 godina, što je, ponavljam u medijima. I da ne govorim šta sve piše u medijima.

Upravo je to razlog zašto ja bih molio Vijeće ministara, ukoliko je moguće da nam da danas jednu kratku informaciju, ili da nam je dostavi, ali da u svakom slučaju je za sljedeću sjednicu Parlamenta tačku dnevnog reda imamo, možda i u oba doma ukoliko treba, da se napravi jedna ozbiljna prezentacija, da se po komisijama to prezentira i da jednom takvom projektu pridemo što je moguće na organizovaniji način. Ne bih dakle želio da špekulima ono što u medijima stoji, ali je moguće da ono što u nekim medijima

stoji ukoliko je, netačno je, da stvori jednu klimu koja će nas odvesti u pogrešnom pravcu i uništiti jedan projekat od kapitalne važnosti za ovu zemlju.

Zato bih još jednom, mislim da bi dobro bilo da nas danas VIjeće ministara kratko informiše o tome kao Parlament, kratko da nas informiše samo, da znamo činjenice da ne bi bili zavedeni nekim možda i zlonamjernim interpretacijama i da za sljedeću sjednicu Parlamenta o tome imamo ozbiljnu raspravu kakva bi se radila u svakoj zemlji na Svijetu, pa nema razloga da se ne radi i u Bosni i Hercegovini.

Ja se zahvaljujem gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Lagumdžija. Gospodin Gligorić, pa nakon toga gospodin Čeman.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, za današnju sjednicu bi predložio novu tačku dnevnog reda, a može i na samom kraju, a to je da Dom zauzme stav o u vezi sa izborom državnog javnog pravobranioca Bosne i Hercegovine.

U Parlamentu smo ovdje već govorili o tome, a u najkraćem, s obzirom da se tek definiše znači dnevni red, ukoliko poslanici, a volio bih to da podrže, onda bih u raspravi mogli da kažemo nešto više, ali u najkraćem. Radi se o kadrovskoj politici, ustvari prethodnog saziva Savjeta ministara i nakon što je, su po meni napravili propust, jer nisu ušli u potrebne kriterije za izbor, tako da je došla osoba protiv koje ja lično nemam ništa protiv, koja je od strane OHR-a, na njihovu preporuku, Ministarstvo za izbjegla i raseljena lica Republike Srpske Vlade razrješila dužnosti, odnosno smjenila je, u kome se govori da treba krivično, novčano da se goni s obzirom na prekršaj koji je uradila u vrijeme '92 godine kada su u pitanju nadovjere znači ovih ugovora. Istovremeno je i Narodna skupština Republike Srpske nedavno razrješila dužnosti istu osobu zbog nesavjesnog rada i s obzirom da govorimo o reformi pravosudnog sistema itd., sada na nivou Bosne i Hercegovine da takva osoba može da valjano čuva imovinu Bosne i Hercegovine.

Smatram da bi Predstavnički dom trebao da zauzme svoj stav, da uvrsti ovu tačku dnevnog reda, da istovremeno donesemo jedan zaključak i od Savjeta ministara zatražimo sve ovo čemu bi ja u raspravi i naravno mnogo toga uz dokaze priložio.

Ja bih gospodine predsjedavajući molio znači i ostaviću sada sekretaru ovdje kako sam formulisao tačku ovog dnevnog reda i molio bih zaista poslanike da Predstavnički dom treba uvid u jednu kadrovsku politiku iako se u tom slučaju napravi propust tako grub itd. mi bi naravno to trebali da dobijemo kao informaciju i zauzmemo svoj stav. Hvala vam na pažnji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Branka vidite ovo kako ide sa Poslovnikom. Gospodin Ćeman Mirsad.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege čuli smo prijedlog dnevnog reda. Ja sam izašao da ustvari podsjetim na jednu moguću tačku dnevnog reda koju su predložile dvije komisije ovoga doma, Ustavno-pravna komisija na sjednici od 12. maja ove godine i ako se ne varam nešto kasnije Komisija za ljudska prava, imigracije, izbjeglice i azil, negdje na sjednici od 15. maja ove godine.

O čemu se radi? Bosna i Hercegovina je jedna od 28 članica Greko da kažem asocijacije i izvještaj jedan o evaulaciji, odnosno ocjeni stanja u Bosni i Hercegovini po problematici koju ta grupacija pravi je dostavljena, kako ovim komisijama, tako i svima vama poslanicima ove skupštine. I jedna i druga komisija koje sam pominjao su ocjenile potrebnim da ovaj izvještaj razmatra jedan i drugi dom Parlamentarne skupštine. Ako sam ja dobro zapamtio negdje pod kraj ovog mjeseca, ili eventualno u narednom mjesecu bi trebao biti sastanak jedan u Strazburu na kome će se taj prvi izvještaj o Bosni i Hercegovini raspravljati i bilo bi dobro da neke sugestije o kojima su da kažem razgovarale i ove komisije, odnosno u tom izvještaju se razmotre i na samom Domu odnosno da se taj izvještaj razmotri na sjednici Doma.

Dakle, ja sam izašao da podsjetim na ove zaključke i eventualno čujem obrazloženje je li ovo zaboravljeno ili je procjena da nije potrebno raspravljati na sjednici Doma. U svakom slučaju predstavnik Ministarstva vanjskih poslova, odnosno predstavnik Bosne i Hercegovine u ovoj grupaciji greko je bio prisutan na sjednici, bar Ustavno-pravne komisije. On je čuo određena razmišljanja i vjerovatno će eho toga se čuti kada bude rasprava o ovom izvještaju u Strazburu. Ali, možda bi bilo ipak dobro da se o tome očituje i ovaj parlament. Dakle moje je bilo da podsjetim na ovo, obzirom da Kolegij nije ovo uzeo u obzir, ako ništa potrebno je dati obrazloženje.

Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala Mirsade. Gospodin Novaković ima riječ. Izvolite. Hvala gospodine Ćeman, pardon. Hvala Mirsade. Dobro jeste.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, članovi Vijeća ministara, kolege poslanici, mi danas na dnevnom redu imamo 23 tačke prema ovome izmjenjenom dnevnom redu koji smo dobili i mislim da, imajući u vidu opet isto tako da ćemo imati dvije pauze, jednu za rad ove komisije, a drugu, s obzirom da je danas petak, bojim se da ćemo i ovaj dnevni red teško

iscrpiti. Sutra je suboda, dakle, naravno nećmo raditi tako da bismo mi to ostavili onda za neki naredni period nastavak ove sjednice.

Zbog toga me čude neki prijedlozi ovdje da dopunjavamo dnevni red i dozvoliću sebi pravo da u po minut prokomentarišem dva prijedloga. Jedan je komentar na odluku Administrativne komisije, odnosno zahtjev da se o tome ovdje raspravlja. Ja sam svoje mišljenje dao na Administrativnoj komisiji po ovom pitanju. Nema potrebe ovdje da ga ističem. Dakle rekao sam i tada izrazio rezervu prema ovome, ali sam glasao za to i uvijek ću glasati zato što je to Komisija tako uradila i zato što smatram da kao član Komisije sam to trebao uraditi. Jednostavno ne vidim, zaista ne vidim razlog da se sada ovdje vodi politika u smislu da neke stranke to bolje nešto žele građanima Bosne i Hercegovine od nekih drugih stranaka. Pa neke čak i koje su kada su one bile na vlasti povećale plate svojim ministrima, a sada predlažu da se ovima smanji.

Naravno ne sporim pravo gospodinu Lagumdžiji da kada je on na vlasti poveća sebi platu, a kada siđe da je smanji, odnosno da traži da se smanji. To je pravo svakoga, ali nije korektno prema građanima Bosne i Hercegovine uvoditi sistem manipulacija sa nekim činjenicama. Ali, naravno stav o tome daće ovaj dom i svako od nas imaće priliku.

Drugo pitanje koje želim da prokomentarišem jeste zahtjev da se stavi na dnevni red preispitivanja, koliko sam ja shvatio imenovanja republičkog javnog tužioca Bosne i Hercegovina, pravobranioca, izvinjavam se pravobranioca.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Entitetskog iz Republike Srpske, iz Bosne i Hercegovine.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Bosne i Hercegovine jel tako. Zašto ću to komentarisati. Prvo zato što mi nemamo dakle kao Dom nemamo mogućnost da to promijenimo, pa ja mislim čak da je vrlo diskutabilno da li možemo i raspravljati. Ali ono što hoću da kažem da je ovo nečiji prijedlog i da je ovo prijedlog entiteta. Koliko ja znam da je nekakav prijedlog sa neke strane morao doći. Nisam spreman pod 24 tačkom dnevnog reda da raspravljam personalne probleme između gospodina Gligorića i gospođe Miletić koju iskreno rečeno ne znam i nikada je vidio nisam. Niti sam kada čuo ni jednu riječ progovorenu. Oni su svoje probleme koliko sam ja upoznat rješavaju na sudu. I nije pošteno da svaki poslanik da ovdje da nas 40 raspravlja o njegovom ličnom problemu. Inače ćemo početi da raspravljamo o problemima medija i ne znam o čemu sve već nećemo ili šta nas sve ne tišti pojedinačno.

Ja vas molim kolege poslanici da ovdje raspravljamo o pitanjima koji se tiču onoga što je u dnevnom redu i onoga što je značajno. A naravno da neke svoje lične, lične probleme rješavamo na za to odgovarajućim mjestima. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Novakoviću, vi ste zapravo imali komentar, niste imali prijedloge za dopunu.

Gospodin Belkić je tražio riječ. Izvolite. Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolege i kolegice, dakle ja ću govoriti nešto u kontekstu utvrđivanja dnevnog reda. Poslanici Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu apsolutno razumiju i uvažavaju pravo svakog poslanika da u svakom trenutku predloži dopunu dnevnog reda i mi ćemo podržati sve ono što mislimo da je korisno. Međutim, mi želimo da ukažemo na jedan aspekt, a to je aspekt efikasnosti rada ovog parlamenta. Mi imamo instituciju Proširenog kolegija. Dakle predsjednici političkih stranaka čiji članovi danas predlažu proširenje dnevnog reda su sinoć sjedili tri sata i dogovarali smo se o dnevnom redu. Nije korektno, zaista nije korektno ako neko jednostavno, ako neko nema drugu vrstu potrebe da ono što ima reći da govori za ovom govornicom, e ako nije dovoljna ona sala u kojoj mi ovo dogovaramo da znamo o čemu se radi.

Dakle, ako ćemo sve prenjeti ovdje da instituciju Proširenog kolegija ukinemo. Dakle uvažavajući apsolutno pravo svakog poslanika u svakom trenutku da predloži dopunu dnevnog reda, mi molimo da se vodi računa o efikasnosti rada ovog parlamenta. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu. Gospodin Gligorić traži. Vi imate krivi navod jel? Šta je? Dajte molim vas nemojte da, da, iznosimo i da popravljamo krive navode kod dnevnog reda. To ćemo kasnije u raspravi.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, uvažavam ja te vaše razloge, međutim u komentaru koji su dati zaista su krivi navodi. Prvo gospodin Novaković onda ispoljava jedno klasično nepoznavanje rada Skupštine i Savjeta ministara. Ako Savjet ministara donese neku odluku bilo koje vrste, onda po Poslovniku raspravlja o tome Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom.

Prema tome, šta vi mislite da može Savjet ministara da donosi odluke o da mi u tom slučaju kao da su oni nezavisni, kao da oni u svom dijelu nemaju kontrolu Parlamenta koji ga bira.

Drugo ovo nije nikakav lični odnos. Ovdje se govori o povezivanju mafije u institucijama sistema od entiteta do državnog nivoa. I da ne govorim o tome, ako se piše predsjedniku Republike, predsjedniku Narodne skupštine, predsjedniku Vlade, piše se

Ministarstvu pravde, piše se Ministarstvu unutrašnjih poslova, Nezavisnoj sudskoj komisiji i svi ćute u ovoj zemlji i istovremeno takva osoba zbog, a kroz iste institucije dokazana je zloupotreba položaja vi je ovdje birate. Ja imam pravo kao poslanik da na to ukažem, a to što se mafijaške grupe, političke mafije na neki način prikrivaju i žele u formi ostaviti i zaštititi to je neko drugo pitanje i na to ne bih želio.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ja, pa znao sam ja da to ide tim putem. Gospodine Novakoviću ovo je dakle sada bila replika, ovo je sada odgovor na repliku. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja ovdje nisam govorio niokakvom kriminalu i nisam govorio o zaslugama gospodina Gligorića u borbi protiv kriminala, niti ću o tome govoriti. Nisam govorio ni, a mogao bih govoriti o mnogo još čemu u vezi sa onim što je ovdje pomenuto. Ja gospodo ovdje ne štitim nikakav kriminal ni povezujem nikoga sa kriminalom i tražim od gospodina Gligorića da se ovdje javno izvini za ovo što je rekao, jer ja nisam štiti nikakav kriminal. Ja sam tražio da se na dnevni red i molio i sugerisao, prvo ne dopunjuje zato što je već previše obiman i drugo da se ne unose lični problemi, a ako treba i to može, to je pravo poslanika. Ali ja sam ovdje htio da se to ne radi.

Ja vas zaista molim da ono što ovdje kažem, a dobro pazim šta ću ovdje reći kada izađem tumačite onako kako ja to kažem, a ne onako kako neko misli da sam rekao. Hvala.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ja zaključujem raspravu. A i vi tražite riječ. Izvolite gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

S oobzirom da je ovdje kolega Novaković dok sam izašao uspio da me pomene u kontekstu koji je najblaže rečeno netačan, dužan sam da kažem gospodine Novakoviću da za vrijeme mog predsjedavanja Vijeća ministara, Vijeće ministara nikakve plate nije povećavalo. To bi trebali znati, ako ste već odlučili da diskutujete o tome.

Takođe trebate znati da je Vijeće ministara u prošlom sazivu imalo identično ministri, kao što sada ministar Čolak, ministar Kebo i drugi ministri su imali platu i dodatak identičan kao i svaki poslanik na profesionalnom radu ovdje. Ta su primanja iznosila kao i sada oko 1.300 maraka plus negdje oko 800 maraka paušal. Poslanici su i sada u profesionalnom Parlamentu, osim onih raznih dodataka zbog toga što stanuju daleko i slično, imali oko 2.200 maraka platu, koliko i ministri. Predsjednik Vijeća našeg doma imao je platu, odnosno platu i dodatak, paušal ili funkcionerski ili platu, dakle ono što je kući ženi donosio oko 2.200 maraka. Ako je sve prijavljivao. U redu kolega

Belkiću, izvinjavam se. Ne znam ko šta prijavljuje. Dakle 2.200 maraka je donosio ministar i poslanik.

Odlukom ovom Administrativne komisije raznim administrativnim da tako kažem algoritmima poslanici na profesionalnom radu sada svojim ženama donose za oko 1.000 maraka više. I to je ono što mi smatramo da je

MUNIB JUSUFOVIĆ
/nije izašao za govornicu/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dajte bolan. Munibe, molim vas. Gospodine Jusufoviću dajte da završi ovaj poslanik. Molim vas malo, da završi poslanik Lagumdžija, da idemo dalje ljudi.

Nastavite vi gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dakle još jednom želim da ponovim da navod gospodine Novakoviću koji ste dali nije tačan i da sada profesionalni poslanici su odlukom na koju se gospodin Munib Jusufović poziva povećali svoja primanja koja spadaju u kategoriju ličnog dohotka i paušala za 800 maraka u odnosu na ministre u Vijeću ministara.

Ja sam poslanik, ja vam odgovorno tvrdim da je posao ministra najblaže rečeno ima isti dignitet i obim posla kao i poslanika. Vi ste sada ovom odlukom sebi povećali platu za 800 maraka više od ministra i to treba vratiti, ne zbog 800 maraka, nego zbog toga što

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Ponavlja se. Završili ste jedanput.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

to sve skupa jednostavno nas ne vodi nigdje i mi nećemo u tome da učestvujemo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, dakle otvaramo raspravu prije nego što dođe vakat da se raspravlja o određenoj temi. Glasajte.

Izvolite gospodine Jusufoviću. Jusufović Munib, krivi navod, ispravka krivog navoda.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja ovdje neću ulaziti u suštinu odluke s ozbirom da sam predsjednik Administrativne komisije, kao što je rekao i kolega Novaković neću govoriti svoje lično mišljenje, jer mišljenja je bilo različitih. Međutim, želim svakako čuvati dignitet te komisije na kojoj se nalazim na čelu i nije bitno ovdje da iznosimo ko je šta mislio i nije mislio.

Međutim, s ozbirom da sam pomenut i da su ovdje izrečene u najblažu ruku neistinite stvari pomijašane kruške i jabuke od '96. godine ovaj parlament uspostavlja i dužnost mu je svakom mandatu da uspostavi odnose, da uskladi koeficijente između izvršne i zakonodavne vlasti. Bolje rečeno, između Minstarskog vijeća i Parlamenta. To je rađeno u svakom mandatu i ja sam bio i u prošlom isto je rađeno. Urađeno je i ovaj put. Nije tačno ovo što gospodin Lagumdžija tvrdi, uvezuje jabuke i kruške, a jabuke su plaća, a kruške ili slično nešto drugo paušal. Paušal je obezbjeđen u svim ustavima i svim normativnim aktima svih država, a mi ih trenutno imamo iz 15 država, posebna kategorija za poslanike. A dok ste vi bili gospodine Lagumdžija u mandatu, tačno je ovo što je Novaković rekao, spojili ste funkcionerski dodatak i platu tako da je plata ovo o čemu ste vi govorili. Nije nikakva tajna da je takođe plata sadašnja poslanika 2.030 maraka. Prema tome to su istine. A ako vi želite radi javnosti koji ste dali odmah izašli pred novinare da saopštite kako ste vi sada postali principijelni, što se niste probudili na vrijeme pa bili principijelni tada. Toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja zaključujem raspravu na ovu temu. Prelazimo na izjašnjavanje. Molim vas nije ovo rasprava o temi. Ja zaključujem raspravu na ovu temu. Nije ovo rasprava o temi. Molim vas lijepo.

Gospodine Lagumdžija, ja vas molim dakle da. Samo se malo smirite. Gospodine Lagumdžija ja u životu nikada nikoga i nigdje nisam teroriso kako ste vi kazali. Dobro upamtite šta ste kazali sada. To neka služi vama na čast. Ja samo pokušavam da ovaj parlament dovedem u poziciju da radi ono što mu je posao, a o svemu ovome što vodite kao raspravu o čemu raspravljate sada prilikom dnevnog reda imaćete priliku da raspravljate kada uđemo u suštinu i uđemo u dnevni red. Mi stalno zamjenjujemo stvari.

U prva dva sata sjednice se prilikom rasprave o dnevnom redu ispričamo o svim temama i onda naravno neki odu sa sjednice pa ih i nema kada se glasa o važnim tačkama dnevnog reda kao što je Zakon o obrazovanju, kao što je Sporazum sa SAD-a, kao što je to bilo prošli puta. Umjesto da čekamo da dođe vakat pa da onda raspravljamo o svim stvarima, ja sada neću uskraćivati, ja samo apelujem na vas. Nikoga ne terorišem. Moj apel, naravno ako ne uspijem, vi imate pravo, ja ću vama dati riječ. Imate pravo gospodine Lagumdžija, pazite 3 minuta je rasprava o dnevnom redu. Vi ste već dva puta za govornicu i po neki još, naravno ne samo vi. Ja nisam prekidao vjerovatno zato što sam vas teroriso.

Ovo je dakle treći puta. Izvolite gospodine Lagumdžija. Nastojte biti što kraći u minuti da završite. Stanite malo. Imate pravo tražiti, ali nemojte molim vas da pravim pauzu prilikom dnevnog reda.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dakle gospodine Džaferoviću činjenica da ste mi dali riječ govori u prilog tome da i vi se popravljate. Gospodine, gospodin Jusufović je ovdje izrekao dvije netačne stvari na koje želim da se referiram u okviru ta tri minuta ne referirajući se na druge stvari koje zahtijevaju mnogo više vremena.

Pod jedan ponavljam. Dok sam bio predsjedavajući Vijeća ministara u mom mandatu nije bilo nikakvih povećanja ničega. Ponavljam, dok sam ja bio predsjedavajući Vijeća ministara u mom mandatu nije bilo nikakvih povećanja ni probijanja budžeta.

Pod dva. Gospodine Jusufoviću, nikakve izjave ja medijima nisam davao kako ste ovdje rekli na jedan mali mešetarski način da sam izašao i davao medijima izjave da bi sada vama nešto ovdje mogao da imputiram preko medija, a sada je savršeno jasno da vi imate problem s medijima, da vam je problem ukoliko neko da izjave. I sada ću ih vjerovatno dati kada ovo sve skupa prođe.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Javio se molim vas. Za riječ se javio još gospodin Moranjkić. Izvolite. Ali molim vas kratko samo.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo stvarno je mučno slušati početak svakog našeg parlamenta. Ovo je van svih kriterija.

Predlažem tačku dnevnog reda – Analiza rada Kolegijuma i Proširenog kolegijuma.

Znači ti ljudi ne obavljaju dužnost kako treba po Poslovniku i zato evo vrlo kratko. Nemojte dozvoliti da stvarno, ili dozvolite onima koji neće da sudjeluju u ovakvoj lakrdiji dozvolite da nam kažete da mi dođemo na Parlament sat ili dva poslije zakazanog Parlamenta. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Moranjkiću. Ja se u cjelosti slažem dakle sa vašim konstatacijama, ukoliko, ali se ne slažem sa tim da je za takvo stanje odgovoran Kolegij. Evo vidite u kakvoj sam vatri kao čovjek koji u ime Kolegija predsjedava da bi izbjegao situaciju o kojoj vi upravo govorite. Ali, vi ste predložili tačku dnevnog reda da se raspravlja i o radu Kolegija. Možemo i predsjedavajućeg slobodno dakle prvo

predsjedavajućeg pa onda Kolegija, pa Proširenog kolegija. Nikakvih dakle problema nema što se mene tiče sve je to otvoreno. Ja ću to staviti na izjašnjavanje i glasaću za vaš prijedlog gospodine Moranjkiću.

Na ovaj način dame i gospodo poslanici ja zaključujem raspravu o dnevnom redu.

Mi prelazimo sada na izjašnjavanje.

Prvi prijedlog je bio prijedlog gospođe Palavrić da se kao tačka dnevnog reda, vjerovatno ste mislili negdje nakon ovih tačaka jel? Dobro, dakle kao posljednja tačka dnevnog reda ili kako vi kažete stavi rasprava jel tako, preispitivanje Odluke Administrativne komisije o usklađivanju koeficijenata profesionalnih zastupnika i svih onih na koga se odnosi dakle ta odluka. Dakle preispitivanje te odluke.

Da. Ja namjerno nisam htio govoriti. Predsjednik, molim vas lijepo, pazite ovako.

Predsjednik Kluba Stranke za BiH gospodin Beriz Belkić ima riječ. Ja ga molim da izađe za govornicu.

BERIZ BELKIĆ

Ja molim pauzu od 10 minuta. Zaista molim za razumjevanje da bismo se snašli u sili prijedloga, inicijativa za današnji dnevni red.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Na zahtjev predsjednika Kluba Stranke za BiH gospodina Beriza Belkića određujem pauzu do 11 sati i 20 minuta. Nastavljamo tačno u 11 i 20.

/PAUZA/

Gospodin Beriz Belkić, predsjednik Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu je tražio pauzu i ja mu dajem riječ.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepo. Dakle Klub poslanika Stranke za BiH je tražio pauzu upravo zbog određivanja prema nizu inicijativa, odnosno predloga za proširenje dnevnog reda.

Mi nećemo podržati proširenje dnevnog reda ni za jednu tačku predloženu izuzev one, onih koje po Poslovniku se moraju uvrstiti iz razloga što ni za jednu inicijativu nismo imali relevantne podatke najminimalnije informacije i vrlo se teško ad hoc određivati. Tim prije ni o jednoj ovoj stvari nismo raspravljali ni na Proširenom kolegiju. Apsolutno podržavam da se za sljedeću sjednicu svi oni koji su inicirali proširenje dnevnog reda pobrinu da uz svoje inicijative pribave relevantne podatke, pribave potrebne informacije. Mi ćemo onda to podržati. Mi smo danas čuli kažem niz

kontradiktornih podataka o istoj stvari i vrlo je teško bez pripreme se određivati o pojedinim stvarima.

Dakle mi nećemo podržati proširenje dnevnog reda, izuzev za one stvari koje su po Poslovniku obavezne se uvrstiti. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkiću. Vi tražite riječ ponovo Moranjkiću jel. Ma traži minut. Hajmo da mu damo riječ da ne prekidam. Svi su govorili pa neka.

Gospodin Moranjkić ponovo.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodo poslanici, gospodo u predsjedništvu, ja sam iziritiran slijedom događaja koji je išao od početka ovog parlamenta i predložio sam tačku. Cilj mi je bio da ukažem na neke slabosti koje nam se već ponavljaju duže vremena, a ja odustajem od svog prijedloga za proširenje tačke dnevnog reda.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Moranjkiću. Evo dakle bilo je korisno. Poslanik je imao konkretan stav vezano za svoj prijedlog.

Dakle ja zaključujem raspravu i prelazimo na izjašnjavanje.

Prvi prijedlog je bio prijedlog gospođe Seade Palavrić, predsjednika Kluba SDA da se uvrsti tačka dnevnog reda preispitivanje Odluke administrativne komisije vezano za usklađivanje koeficijenata profesionalnih zastupnika, predsjednika klubova, komisija i predsjedavajućeg, odnosno zamjenika predsjedavajućeg ovoga doma.

Ja stavljam na izjašnjavanje prijedlog gospođe Palavrić.

Ko je za prijedlog gospođe Palavrić? Dakle preispitivanje Odluke administrativne komisije. Prijedlog gospođe Palavrić.

Ko je za? Jeste izbrojali? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv? Jeste li izbrojali? Hvala vam lijepo.

Ko je uzdržan? Hvala vam.

Dajte mi rezultate.

Od 37 poslanika, 6 je glasalo za, 22 su bila protiv, suzdržanih je bilo 9. Ja konstatujem da prijedlog gospođe, ja konstatujem da prijedlog gospođe Palavrić nije dobio potrebnu parlamentarnu podršku.

Prelazimo na, sljedeći predlagatelj je bio gospodin Lagumdžija.

Gospodin Lagumdžija je podnio rezoluciju ovome domu. Ona je podnesena neposredno nakon istupa gospodina Lagumdžije na sjednicu. Prema Poslovniku, prema članu 121., ja vam čitam prvi i drugi stav Poslovnika

– Dom može rezolucijom izraziti svoje stajalište o relevantnim političkim pitanjima, socijalnim problemima i potrebama i utvrditi političke smjernice koje će provoditi Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara ili druge institucije Bosne i Hercegovine.

I stav 2. – svaki zastupnik može podnijeti prijedlog rezolucije. Prijedlog rezolucije bit će razmatran na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno da ga prethodno razmatra komisija.

Postupajući dakle po ovom stavu 121. stav 2. ja pitam poslanike ko je zato da se prijedlog rezolucije gospodina Lagumdžije prethodno razmatra na komisiji?

Molim vas gospodine Lagumdžija izvolite. Neka, neka. Molim vas, polako.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Poslovnička intervencija gospodine Džaferoviću. Vi ste potpuno tačno pročitali član 121. stav 2. tačno kaže da svaki poslanik može podnijeti prijedlog rezolucije i to je učinjeno tačka. Prijedlog rezolucije biće razmatran na sjednici Doma. Dakle on će biti razmatran. Samo malo, osim ako Dom ne odluči da je potrebno prethodno razmatra komisija.

Šta to znači sa ovako rečeničnim sklopom, sa zarezom, novom tačkom, redom riječi. Da je ovo na dnevnom redu. Kada dođe na tu tačku dnevnog reda onda će se Dom izjašnjavati i zaključiti eventualno da ide u komisiju da se dalje ne raspravlja. Molim vas. Dakle da budem vrlo jasan. Ovo je, kada se uradi po članu 121. u dnevnom redu. A kada dođemo tu, onda će biti osim. I onda vi možete odmah prije rasprave reći nećemo raspravu, tražimo da ide na komisiju. Nema nikakvih problema. Jeste. Eto to je samo proceduralno, molim vas.

Dakle da ne bi uvodili glasanje nepotrebno o rezolucijama po 121. Ima kada ćete vi to vratiti u komisiju, kada vas

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine lagumdžija na vašem tumačenju Poslovnika. Član 12. stav 2. glasi, ponovo čitam

- Svaki zastupnik može podnijeti prijedlog rezolucije. Prijedlog rezolucije bit će razmatran, razmatran na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno da prethodno razmatra, razmatra komisija. Ja sam namjerno 2-3 puta ponovio.

Poslovnik dakle je potpuno jasan i ja sam ga na ovaj način protumačio i ne želim da radim bilo šta mimo Poslovnika .

Pitam Dom ko je zato da se ova rezolucija uputi na nadležnu komisiju?

Ko je zato da se ova rezolucija uputi na nadležnu komisiju?

Molim vas malo samo. Ovo će biti na sjednici Doma. Komisija šta god kaže to će dakle doći na sjednicu Doma. Ovo nije odbijanje tačke dnevnog reda. Ovo je samo poštivanje Poslovnika.

Gospođa Palavrić je imala prijedlog da danas raspravljamo o tim stvarima.

Ko je za da ide na sjednicu Doma, komisije izvinjavam se? Jeste izbrojali?

Ko je protiv prijedloga za ide na sjednicu komisije? Hvala vam lijepo.

Ko je uzdržan? Hvala vam lijepo.

Dajte mi rezultate glasanja.

Nikola molim te nemoj, već sam dovoljno bez potrebe iziritiran.

Rezutati glasanja su sljedeći. Od 37, molim vas pažnja, od 37 poslanika koliko je prisutno u sali za to da se rezolucija prethodno uputi komisiji glasalo je poslanika, nadležnoj komisiji, protiv je glasao 1, suzdržanih je bilo 6 poslanika i konstatujem da je ovaj dom donjio odluku da se rezolucija predlagača poslanika gospodina Zlatka Lagumdžije prethodno razmatra na komisiji, a nakon toga će doći na raspravu na ovaj dom svakako dakle. To je nadležna komisija, o tome odlučuje Kolegij. Kolegij upućuje nadležnim komisijama. O tome donosi odluku Kolegij, a to je Administrativna komisija, ako pitate mene koja je to komisija gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUDMŽIJA

/nije izašao za govornicu/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Što se mene tiče gospodine Lagumdžija ja ću glasati da ide na sve komisije u ovom parlamentu. Ako treba, ja sam svoj stav, ja namjerno nisam htio da govorim o ovoj stvari. Ja nisam, ja sam 14. aprila odreagirao, 14. aprila odreagirao i 16. aprila odreagirao kao predsjedavajući. Danas nisam htio da se uključujem u raspravu da polimiziram i da politiziram.

Ja se svojski zalažem da se Odluka Administrativne komisije stavi van snage, kada već hoćete da čujete i javno ovdje i da se plaće vrate na nivo koji je bio prije donošenja te odluke. Ja sam to pokazao kao član Komisije. I biće što se mene lično tiče. O tome odlučuje Kolegij. Što se mene lično tiče nema nikakve smetnje da ide na sve komisije, pa između ostalog ima logike i to o čemu vi govorite da ide na Komisiju za finansije i budžet. Jer ovdje je između ostalog i budžetsko pitanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

To će Munibova komisija riješiti.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, molim vas lijepo. Sljedeći je prijedlog gospodina Lagumdžije bio, sljedeći

– da nam Vijeće ministara do kraja ove sedmice podnese izvještaj vezano za Koridor Vc na način kako je to gospodin Lagudžija formulirao.

Ko je za taj prijedlog? Hvala lijepo.

Ko je protiv tog prijedloga? Hvala vam lijepo.

Ko je uzdržan? Hvala i vama.

Dajte mi rezultate glasanja.

Iz Federacije ko je za? Jeste izbrojali? Hvala vam.

Iz Republike Srpske ko je za? Hvala i vama.

Molim vas ovako. 37 prisutnih. 15 je bilo za, protiv je bilo 14, uzdržano 7. Postoji parlamentarna podrška opća.

Iz Federacije je bilo 8, dakle nema 1/3, iz Republike Srpske je bilo 5 za, dakle postoji 1/3.

Mi smo dužni odmah dakle da se usaglasimo pošto je dnevni red, obavimo usaglašavanje. Vi ste saglasni, vi ste saglasni.

Dakle ne postoji saglasnost u Kolegiju i sada idemo na izjašnjavanje u sljedeću turu glasanje.

Pitam iz Federacije protiv? Ko je iz Federacije protiv? Jeste izbrojali.

Ko je iz Republike Srpske protiv?

Dakle ovako. Protiv iz Federacije je bilo 9, iz Republike Srpske je bilo 6. To je sve manje od 2/3, tako da ja mogu konstatovati da je prijedlog gospodina Lagumdžije kao za sada, za sada, posljednja tačka dnevnog reda. Ako usvojimo još nešto, nešto drugo će biti posljednja tačka dnevnog reda jel. Posljednja tačka dnevnog reda.

Dobio potrebnu većinu i biće uvršten u dnevni red današnje sjednice. Ja dakle slijedom ove odluke Doma zahtjevam od Vijeća ministra, od odgovarajućeg ministarstva da se, kako je to formulirano u prijedlogu tačke dnevnog reda za kraj ove sjednice podnese jedna kratka informacija o tome šta je do sada urađeno po pitanju Koridora Vc kako bismo tu informaciju primili na znanje. To je evo posljednja tačka dnevnog reda. Ima vremena da napravite tu pripremu i da ministar istupi.

Idemo dalje sa izjašnjavanjem vezano za dnevni red.

Imamo prijedlog gospodina Gligorića da se Dom očituje vezano za izbor javnog pravobranioca Bosne i Hercegovine, kako je to gospodin Gligorić predložio.

Ko je za taj prijedlog? Hvala vam lijepo.
 Ko je protiv tog prijedloga? Hvala vam lijepo.
 Ko je uzdržan? Hvala vam lijepo.

Ko je iz Federacije Bosne i Hercegovine za? Iz Federacije ko je za? Hvala lijepo.
 Ko je iz Republike Srpske za? Hvala vam. Dajte mi.
 Ovako od 37 poslanika je bilo prisutno. 16 je glasalo za, 10 je protiv, 11 je suzdržano.

Iz Federacije je 10 za, što predstavlja 1/3 minimalnu, Republika Srpska 6, 1/3 postoji.

Prema tome konstatujem da je ovo sada posljednja tačka dnevnog reda današnje sjednice.

Postoji, postoji. Molim vas lijepo. 37 poslanika je u sali. 16 je glasalo za, 10 je bilo protiv i 11 je bilo uzdržanih. 16 i 10, molim vas lijepo, za i protiv je 26. Od tih 26, 16 predstavlja većinu. Prema tome postoji većina po Poslovniku. Uzdržani se ne računaju. Prema tome vama je to dobro poznato. Svi koji glasate, jasno je to u ovom domu i ovom parlamentu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Uzdržani su glasali za u ovom slučaju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas gospodine Špiriću, vi ćete ako bog da od 9. avgusta imati priliku za malo šire komentare. Do tada ja vas molim da se malo suzdržite da dovršim, da okončam ovaj posao, pored svih ovih silnih problema.

Molim vas lijepo. Imamo još jedan prijedlog gospodina Ćemana. zapravo gospodin Ćeman je ustvari predložio, zatražio jedno objašnjenje više nego prijedlog. Gospodine Ćemane ja mogu da vas obavijestim da smo mi to imali, dobili smo dakle na Kolegiju. Materijal je označen kao neka vrsta povjerljivog materijala. Mi smo ga odlučili dostaviti svim poslanicima. Nema razloga da ga poslanici nemaju.

Radi se dakle o evaulaciji, o izvještaju i ukoliko vi smatrate da treba da bude na narednoj sjednici Doma to će biti uvršteno na narednu sjednicu Doma. Što se mene tiče i Kolegija nema nikakvih problema.

Jeste zadovoljni sa ovim obrazloženjem, da ne stavljam vaš prijedlog na izjašnjavanje? Hvala vam gospodine Ćeman.

I dame i gospodo poslanici mi smo na ovaj način završili, nakon otprilike sahat i pedeset minuta, uz jednu pauzu od deset minuta, raspravu o dnevnom redu i ja sada, nakon svega ovoga proglašavam da je dnevni red današnje sjednice kako slijedi:

1. Izbor tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o jedinstvenom tekstu Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH,
2. Zapisnici sa 13. i 14. sjednice Predstavničkog doma,
3. Poslanička pitanja i odgovori,
4. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o zahtjevu poslanika Mladena Potočnika za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu u BiH (zahtjev po članu 105. Poslovnika),
5. Prijedlog zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu (drugo čitanje),
6. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o agenciji za rad i zapošljavanje,
7. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o zaštiti zdravlja bilja,
8. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (po hitnom postupku,)
9. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga krivičnog zakona Bosne i Hercegovine po hitnom postupku,
10. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka,
11. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o sudskoj policiji Bosne i Hercegovine po hitnom postupku,
12. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga prelaznog Zakona o spajanju carinskih uprava i osnivanju Uprave za indirektno oporezivanje po hitnom postupku,
13. Prijedlog odluke o utvrđivanju štamparskih poslova od državnog interesa,
14. Prijedlog odluke o imenovanju članova Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK),
15. Godišnji Izvještaj Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2002. godinu,
16. Opći pravci i prioriteti u sprovođenju vanjske politike Bosne i Hercegovine,
17. Plan mjera i radnji na poboljšanju sigurnosne situacije u BiH,
18. Razmatranje Strategije Bosne i Hercegovine za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma,
19. Izvještaj Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil o posjetama izbjegličkim i azilantskim centrima u Bosni i Hercegovini,
20. Izbor tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH,
21. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Izmijenjenog i ponovo uspostavljenog Sporazuma o razvojnom kreditu (Projekat podsticanja izvoza preduzeća između BiH Međunarodne asocijacije za razvoj (kredit broj 3257 BOS),
 - b) Evropske konvencije o suzbijanju terorizma,
 - c) Memoranduma o razumijevanju između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine,
 - d) Općeg sporazuma o povlasticama i imunitetima Vijeća Evrope,.

22. Davanje saglasnosti za otkazivanje bilateralnih sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Češke kao 21. tačka pod
 - a) Trgovinskog sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Češke od 22. maja 2003. godine,
 - b) Ugovora o trgovini i plovidbi između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Republike Čehoslovačke, od 14. novembra 1928. godine i
 - c) Dogovora o saradnji na suzbijanju povreda carinskih i deviznih propisa, od 12. novembra 1976. godine,
23. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju,
24. Izvještaj Vijeća ministara vezano za projekat CIPS i, vezano sa Koridor Vc, doće i CIPS na dnevni red
25. Zauzimanje stava ovoga doma o prijedlogu gospodina Gligorića vezano za imenovanje javnog pravobranioca Bosne i Hercegovine.

Dami i gospodo to je dnevni red današnje sjednice.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda.

Ad. 1. Izbor tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o jedinstvenom tekstu Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH

Kao što sam već na početku rekao Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju usvojen je u različitim tekstovima u oba doma.

U Domu naroda imenovana su tri člana u zajedničku komisiju za usaglašavanje teksta. Mi treba da imenujemo tri člana iz ovoga doma. U toku dana zajednička komisija bi održala sjednicu i podnjela izvještaj o usaglašavanju koji je u dnevnom redu na kraju ove sjednice.

Iz Predstavničkog doma u zajedničku komisiju mi smo predložili gospodu – Mirsada Ćemana, Ivu Miru Jovića i Momčila Novakovića.

Otvaram raspravu. Ima li novih prijedloga?
Prelazimo na izjašnjavanje.

Pitam vas ko je zato da prihvatimo ovaj prijedlog? Hvala vam lijepo.
Ko je protiv?
Ima li uzdržanih?

Konstatujem da je Dom sa 36 glasova za i 1 uzdržanim glasom, bez glasova protiv imenovao gospodina Mirsada Ćeman, Ivu Miru Jovića i Momčila Novakovića u zajedničku komisiju za usaglašavanje teksta Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju.

I ja bih zamolio članove komisije da, imajući u vidu svoj termin, slobodno dakle mogu napustiti ovu sjednicu. Samo bih molio da kada budemo, da znamo samo gdje su u koliko bude bilo potrebe radi kvoruma. Moramo dakle krakto to stanje da se mogu pridružiti ovdje. Da se završi posao i da se na kraju ove sjednice, kao dakle 23. tačka podnese izvještaj, da bi imali taj zakon.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda. To je

Ad. 2. Zapisnici sa 13. i 14. sjednice Predstavničkog doma

Vi ste zapisnike dobili. Ja otvaram raspravu o zapisnicima. Ko želi da govori?

Gospodin Adem Huskić. Izvolite. Neka, neka. Ovo je dobro. Čovjek čita zapisnike i meni je drago da imamo diskutante na ovu temu.

ADEM HUSKIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolegice i kolege, ja nemam primjedbe na zapisnik kao takav. Ja imam samo jednu zamjerku za ne znam, za predsjedavajućeg i članove Kolegija.

Mi smo zaključili na 13. sjednici da se svi odgovori na postavljena poslanička pitanja dostave do naredne sjednice. Ta naredna je bila 14. Sada je 15., a mi smo za 15. dobili spisak ovaj pitanja na koja nisu došli odgovori. Ja vas molim da nešto poduzmete da se dobiju odgovori na postavljena pitanja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Huskiću. To nije dakle tema ove tačke dnevnog reda. Ja ću vam dati odgovor kada dođemo na tu tačku dnevnog reda. Sljedeća tačka su poslanička pitanja i odgovori.

Ima li neko nešto vezano za zapisnike? Gospodin Ćeman. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Govorim o zapisniku sa 13. sjednice održane 13. maja. U vezi sa tačkom 8. na strani 7. ovog zapisnika – riječ je o Prijedlogu općeg zakona o zadrugama, drugo čitanje. Postoji u prvom pasusu jedna konstatacija koja kaže da se i nakon navođenja ko je učestvovao u raspravi kaže – u ovim raspravama osporen je i ustavni osnov te je predloženo da se odgodi izjašnjavanje.

Ja mislim da bi formulacija ustvari trebala biti o ovim raspravama – osporavan je ustavni osnov.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da u pravu ste gospodine Ćeman. Da li još neko želi oko zapisnika? Ne želi. Dakle, molim vas lijepo prelazimo na izjašnjavanje po zapisnicima.

Zapisnik sa 13. pa onda zapisnik sa 14. sjednice, uvažavajući primjedbu koju je gospodin Ćeman iznjeno, jer ovo je zaista tako bili. Mi nismo osporili, nego su pojedini osporavali i to je zaista tako bilo na toj sjednici. Dakle molim službe da imaju u vidu ovu intervenciju gospodina Ćemana. O njoj se naravno također izjašnjavamo zajedno sa zapisnicima. Ona je sastavni dio ovoga o čemu ćemo se izjašnjavati.

Pitam vas ko ja zato da se usvoji zapisnik sa 13. sjednice? Ko je za? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo jednoglasno sa 37 glasova za prihvatili zapisnik sa 13. sjednice.

Pitam vas za zapisnik sa 14. sjednice.

Ko je zato da se prihvati zapisnik sa 14. sjednice? Hvala vam lijepo.

Ima li ko protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo jednoglasno prihvatili zapisnik sa 14. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda, to su

Ad. 3. Poslanička pitanja i odgovori

Dame i gospodo poslanici podsjećam vas da smo na 13. sjednici u okviru tačke dnevnog reda – poslanička pitanja i odgovori usvojili zaključak koji smo, i to je odgovor i vama gospodine Huskiću, Vijeće ministara obavezali da do sljedeće sjednice dostavi odgovore na sva ranije postavljena pitanja.

U međuvremenu do, od 13. sjednice do danas, na 14. sjednici nismo imali ovu tačku dnevnog reda, dobili smo sljedeće odgovore:

- na dva pitanja gospodina Ibrahima Đedovića, postavljen na 8. sjednici; na pitanje Mirsada Ćemana i Seade Palavrić, postavljena na 10. sjednici; na pitanja Mirsada Ćemana, Seada Avdića, Mladena Potočnika, Šefika Džaferovića i Ruže Sopte postavljene na 11. sjednici; na pitanja Milorada Živkovića, Nijaza Duraković i Nikole Špirića postavljena na 12. sjednici i dopunsku objašnjenje na odgovor koji je ranije dat na pitanje dat na pitanje Mirsada Ćemana, postavljeno na 9. sjednici.

Ipak, dakle, nismo dobili odgovor na još jedan broj pitanja koja smo postavili, ali je činjenica da je stigao malo pozamašniji broj odgovora.

Vi ste dobili dakle pregled pitanja na koja nismo dobili odgovore i s tim pregledom, naravno Kolegij Predstavničkog doma će uputiti urgenciju Vijeću ministara da se dostave odgovori i na preostala preostala poslanička pitanja. Na taj način ja sam odgovorio gospodine Huskiću i vama na vaše postavljeno pitanje.

Ja sada idem onako kako je to po Poslovniku predviđeno.

Pitam gospodina Ibrahima Đedovića da li je zadovoljan na odgovore na njegova dva pitanja?

Gospodin Đedović je zadovoljan. Hvala mu.

Pitam gospodina Mirsada Ćemana da li je on zadovoljan odgovorom na pitanje? Gospodin Ćeman je zadovoljan.

Pitam gospođu Seadu Palavrić da li je ona zadovoljna odgovor? Gospođa kaže da nije zadovoljna i traži mogućnost da iskaže komentar.

Izvolite gospođu Palavrić za govornicu.

SEADA PALAVRIĆ

Ja sam odgovor na ovo pitanje čekala nekoliko mjeseci. Međutim, onaj ko je odgovor davao kao da me nije razumio. Dao mi je podatke o sasvim relevantnim komisijama i stoga ja sada pojašnjavam i preciziram.

Tražim podatke o tome, o svakom korisniku budžeta, makar koristio jednu marku, o broju zaposlenih i njihovim plaćama. Dakle i Parlamentu ako treba i Vijeću ministara i ministarstvima i svim agencijama CRA i sličnim. Jer, bilo je sasvim jasno zašto ja tražim odgovor na ovo pitanje, a moj cilj nije ispunjen.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođu Palavrić.

Pitam gospodina Mirsada Ćemana da li je ponovo zadovoljan odgovorom na ovo drugo pitanje što je imao? Jeste.

Pitam gospodina Seada Avdića da li je zadovoljan odgovorom na pitanje?

Ja ću interpretirati ovo što je rekao gospodin Avdić radi stenograma. Rekao je da je dijelom zadovoljan odgovorom, ali ne traži komentar.

Pitam gospodina Mladena Potočnika da li je zadovoljan odgovorom? Nije zadovoljan odgovorom, evo da se zna. Ne tražite intervenciju za govornicu jel tako?

Izvolite gospodine Potočnik.

MLADEN POTOČNIK

Poštovani predsjedniče, cijenjene kolege ja sam tražio od Ministarskog vijeća da dá odgovor - kada će dati plan i program rada za izlazak iz krize u kojoj se Bosna i Hercegovina nalazi?

To znači sljedeće, da mi se bavimo sa stvarima koje stvaraju da, koje stvaraju zakonske okvire, ali mi nemamo konkretnoga programa i plana, a država Bosna i Hercegovina se nalazi u propadanju, a mi ovdje diskutujemo.

Zbog toga ne mogu biti zadovoljan sa odgovorom, mada sam to već jedanput i rekao gospodinu predsjedavajućem i gospodinu Terziću. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala gospodine Potočnik.

Sljedeći sam dakle ja. Ja ću za sebe zadržati svoje mišljenje.

Pitam gospodu Ružu Soptu je li zadovoljna odgovorom na postavljeno? Govori to je pravo jel.

Pitam gospodina Živkovića da li je zadovoljan odgovorom? Traži komentar. Izvolite gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo, nisam zadovoljan odgovorom samo u jednom dijelu. Naime, konstatacija je da je jedino što nema Bosna i Hercegovina to je vrijeme i smatram da Bosna i Hercegovina mora što brže i što prije da ide tamo gdje pare leže. A u Iraku leži 900 miliona dolara bosanskohercegovačkih para, gdje mi moramo da vidimo na koji način mi to možemo da uzmemo. Zakasnili smo evo i po ovome pitanju naftu za hranu, a koliko vidim da kasni i Vijeće ministara u priključivanju onih procesima koji u Iraku idu za obnavljanje toga, a mislim čak da Bosna i Hercegovina nije od strane Iraka ni priznata. Tu i Predsjedništvo može da učini mnogo i da idemo tamo gdje su nam dužni, a dužni su nam 900 miliona dolara. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Živkoviću. Gospodin Duraković nije prisutan.

Pitam gospodina Špirića da li je zadovoljan odgovorom? Nije zadovoljan. Ne traži komentar jel tako?

Pitam gospodina Ćemana da li je zadovoljan dopunskim objašnjenjem? Gospodin Ćeman zadovoljan.

Na ovaj način smo završili ovaj prvi dio ove tačke dnevnog reda.

Idemo sada na ovaj drugi dio tačke dnevnog reda. To je postavljanje poslaničkih pitanja.

Prvi se javio gospodin Sead Avdić. Izvolite gospodine Avdiću imate riječ.

Dižite odozdo ruke da vidim kako ide. Evo, to je to. Sve sam vas vidio i onda ćemo ići dalje. Okej.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, uvaženi članovi Vijeća ministara, poštovani predsjedavajući, ja mislim sa trajanjem usaglašavanjem dnevnog reda od 2 sata, objektivno ovaj predstavnički dom najavljuje svojevrsnu krizu funkcioniranja.

Iz tog razloga sam i tražio vrlo nekontrolisano na kraju prvog dijela da Prošireni kolegij pod hitno zasjeda i da jednostavno razmotri novonastalu situaciju. Naime, ne rješavaju se sve stvari u ovom domu samo pukim glasanjem i jednostavno preglasavanjem, ili jednostavno padom ili dobijanjem povjerenja za svoje prijedloge.

U tom kontekstu znači još jedanputa obnavljam da Prošireni kolegij, respektirajući ovo što se događalo oko usaglašavanja dnevnog reda, ako je moguće i u pauzi koja je pred nama, jednostavno da nađe snage i načina da zasjeda i razmotri novonastalu situaciju. To je pod 1.

Pod 2. Mislim da ova poslanička pitanja gube svaki svoj smisao. Većina poslaničkih pitanja objektivno se ne dobija relevantan odgovor od strane Vijeća ministara. Zato predlažem jedan sasvim drugačiji koncept.

Predlažem, znači da poslanička pitanja budu jednostavno tako kreirana da predstavnici Vijeća ministara budu tu, da se vrši i obavi jedna verbalna rasprava o svakom poslaničkom pitanju i da taj poslanički sat ili dva sata poslanička jednostavno omogućiti direktan prenos BH televizije, da bi ljudi i građani ove zemlje vidjeli o čemu se radi da bi do kraja transparentno bili upoznati o relevantnim događanjima i odnosima zakonodavne i izvršne vlasti.

Znači još jedanputa ponavljam – Vijeće ministara u potpunom sastavu bi trebalo biti prisutno za vrijeme poslaničkih pitanja i direktno davati odgovor. Kojeg ministra nije spreman da dá odgovor, jednostavno poslaničko pitanje, onda on jednostavno se ne miješa u svoj posao. Što znači tražim, još jedanputa ponavljam direktna živa rasprava u okviru poslaničkih pitanja između Vijeća ministara i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

I pod 3. Mislim da ovo pitanje zavređuje punu pažnju. Mislim da se rezolucijama ne rješavaju problemi u Predstavničkom domu i Parlamentu Bosne i Hercegovine. Prošireni kolegij može pozvati komisiju Administrativnu komisiju da preispita svoju

odluku ljudi i da jednostavno novinari i mediji ne budu svijest i savjest ovoga parlamenta, nego da to vratimo u Parlament. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Avdiću.

Ja ću samo, dakle mi ćemo dati odgovore na pitanja, samo ću vam kazati jednu stvar. Možda neko hoće da ovaj dom bude u krizi. Ovaj dom uopće nije u krizi. On intenzivno radi i ovo je njegova 15. sjednica i ja se nadam da ćemo i nakon današnje sjednice zaključiti da smo postigli daljnji napredak.

Sahat i pedeset rasprave o dnevnom redu nije dobro. Ja se prvi protivim tome, ali ja moram omogućiti onima koji hoće da vode debatu u dnevnom redu da učestvuju u tome i to je na kraju krajeva demokratski, bez obzira što se ja sa tim ne slažem.

SEAD AVDIĆ

/nije izašao za govornicu/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Avdiću vi ste kazali, gospodine Avdiću koliko god je bitna vaša konstatacija da je ovaj dom u krizi, toliko je dakle, toliko je bitno i ono naravno, ako su nam glasovi jednaki, jel tako i ono što ja kažem.

Sljedeći se za riječ po poslaničkim pitanjima javio gospodin Moranjkić.

MORANJKIĆ MUHAMED

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja imam tri pitanja. Pokušaću brzo da ih iznesem.

Prvo pitanje odnosi se na rad i ponašanje naših diplomata vani. Dakle, nema mjeseca kada se u nekom od sredstava informisanja ne pojavi neki od skandala koji naprave naše diplomate vani. Jedni opljačkali državne pare, jedni se opijaju, pa ih tamo ganja policija te države u gradovima, jedni špijuniraju sopstvenu državu, jedni neće da u službenim prostorijama drže označja države koju zastupaju, jedni se odmetnuli od ove države, jedni prodaju lična dokumenta i bogate se, jedni prave vašar od ove države, ustvari prave svi.

Interesuje me i tražim od Vijeća ministara sljedeće

- Ko i kakvom procedurom bira i postavlja te diplomate?
 - Ko vrši i na koji način kontrolu zakonskih praktično nad tim diplomatama?
 - Ali od Dejtona do danas koji su diplomati pravili skandale i kakve i ko ih štiti, jer se u suštini oni štite, bez obzira što rade ovo što sam ja na brzinu naveo?
 - I koje se mjere protiv njih do sada poduzete i poduzimaju?
- To je pitanje broj 1.

Pitanje broj 2.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo požurite, tri su minute

MUHAMED MORANJKIĆ

Ja se izvinjavam, ja ću pokušati.

Poznato je svima u Bosni da se milijarde dolara peru. Bosna je postala vešeraj za pranje novca u Svijetu. Zna se ko to radi, otprilike, ali ne na zvaničnim mjestima, jer se na zvaničnim mjestima ne radi. Zna se i cijena pranja novca itd. Dakle radi se o milijardama dolara.

Ono što mene interesuje tražim

- Koji su to sve načini pranja novca i iznosi po pojedinim načinima?
- Kakvu ulogu u ovim kriminalnim radnjama imaju strane i privatne banke i na koji način se one kontrolišu?
- Kakve su mjere po tome do sada poduzete i kakve gubitke država po tome ima?

I treće pitanje. Da bi se u ovoj zemlji proizvodilo i radilo ono što je osnovno da bi živjeli, u toj proizvodnji ponekada je potrebno da se nešto uveze što nema u ovoj zemlji da se kupi da bi se upotpunio proizvodni proces. Recimo u ovoj našoj državi vi ne možete kupiti roditeljsko matično jato koka da bi proizvodili brojlere. Da bi krenuli u proceduru bolje vam je krenuti u avanturu goru nego bilo koja za koju ljudski um zna. Dolazite do hajduka po ministarstvima koji vas detaljno i 100% opljačkaju i ismijavaju vam se na proceduri koju podnose. To je mimo pameti.

Molim vas, pitam nekog u ovoj državi za ovo pa i OHR-a i Buldožer komisiju

- Dokle će ova birokratija i ovi državni hajduci pljačkati ovaj narod i to za poslove koji treba da rade u ovoj državi i da proizvode i hoće li neko zaštititi te ljudi i po kojoj osnovi?

Recimo ono što u Bosni i Hercegovini za proizvodnju košta 1.000 maraka

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas isteklo je 3 minuta molim vas završite

MUHAMED MORANJKIĆ

Samo sekunda, 1.000 maraka i nekoliko mjeseci rada, to u Republici Hrvatskoj košta besplatno i samo 1 dan. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dajte mi samo papir. Pazite, svako pitanje mora biti u pisanoj formi. Ni jedno neće biti obrađeno koje ne bude došlo u pisanoj formi.

MUHAMED MORANJKIĆ

Kod mene je uvijek došlo. Nažalost, moram i to reći da ni na jedno do sada pitanje nije nikada odgovorio.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Moranjkiću vi zaista ste u pravu. Vi dostavljate pitanja u pisanoj formi. Izvolite sekretaru Doma.

S ove strane prvi se javio gospodin Živković. Izvolite.
Tri minuta je za pitanja i pisana forma.

ŽIVKOVIĆ MILORAD

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo, na početku rada ovog parlamenta ja sam ustanovio da stvarno ova institucija pitanja i odgovora nije išla kako treba. Ja koji sam bio u prošlom mandatu u Narodnoj skupštini to je funkcionisalo malo, mnogo bolje, ali evo svi smo se dogovorili da će to u Poslovniku biti riješeno i nadam se i očekujemo željno da vidimo taj novi poslovnik. Nešto se odužio njen rad za izradu.

Isto tako jedno moje pitanje nema čak ovdje navedeno ni da nije odgovoreno, ali eto to sam riješio sa uredom. Nadam se da će biti uvršteno.

Sljedeće pitanje, s obzirom da nekoliko građana Bosne i Hercegovine mi se obratilo da su najveći dio životnog vijeka i radili u Hrvatskoj, prešli su u Bosnu i Hercegovinu i dobili su državljanstvo, stekli su uslov da odu u penziju, ali jednostavno Republika Hrvatska još uvijek ne uplaćuje u fondove penzione Bosni i Hercegovini.

Pitanje, ne znam da li vanjskih poslova ili za civilnih poslova ministarstvo, tako da upućujem na oba ministarstva je

- Da li je Bosna i Hercegovina sa Republikom Hrvatskom regulisala međusobne obaveze u vezi sa ostvarivanjem prava njihovih državljana na penzije, i ako jeste kako i da li su to ostvaruje? Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Živkoviću. Dajte, samo ostavite ovdje Živkoviću. Gospodo sekretaru izvolite.

Sa ove strane sljedeći se javio gospodin Bešliagić jel tako? Izvolite.

Neka se sa ove strane pripremi, ko je sa ove strane sljedeći nakon Živkovića. Nakon Živkovića Huskić. Dobro.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, poštovani gosti, ja imam jedno poslaničko pitanje i jednu inicijativu.

Poslaničko pitanje je – Zašto Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i nadležno ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa do danas nije uputilo odgovor na inicijativu za zabranu izvoza starog željeza koju je podnio inicijativni odbor prerađivača otpada željeza i proizvođača finalnih proizvoda 28.3.2003. godine Ministarskom vijeću Bosne i Hercegovine, jer je navedena inicijativa u sklopu implementiranja Zakona o zaštiti domaće proizvodnje.

Radi se o tome što, prema informacijama iduće godine ćemo uvoziti staro željezo zato što danas malte ne ne vodimo računa.

I druga inicijativa – U ime 22 hiljade penzionera opštine Tuzla, uz podršku penzionerskih udruženja svih opština tuzlanskog kantona zahtjevamo saziv vanredne zajedničke sjednice oba doma Parlamenta Bosne i Hercegovine radi razmatranja teškog društvenog i materijalnog položaja penzionera i donošenje odluke i mjera za promjenu ovoga stanja.

Ovdje se radi o tome da su penzioneri i građani Bosne i Hercegovine i smatram da jedna ovakva sjednica doprinjela rješavanju ovih statusnih pitanja.

Evo izvolite gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Bešlagiću. Sekretaru izvolite. Sa ove strane je gospodin Huskić, sa ove strane je gospodin Vinko Zorić neka se pripremi.

ADEM HUSKIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja imam pitanje koje je slično prethodnom pitanju, ono se ne odnosi na staro željezo, nego se odnosi na trupce.

I u ime Stranke za BiH ja ću postaviti pitanje koje se može i shvatiti kao i sugestija na neki način a tiče se – slobodne sjeće i izvoza trupaca iz Bosne i Hercegovine.

Nama je manje više poznato da ovo oblast kontroliše određeni lobi u cijeloj državi i da se tu, pošto je kolega Moranjić spominjao pranje novca, da se tu peru i pare i postavljam sljedeće pitanje

- Zbog čega Vijeće ministara nije poduzelo nikakve mjere na privremenoj, naglašavam privremenoj zabrani i ako to zaista moguće, onda neku drugu adekvatniju mjeru oko izvoza pilanskih trupaca iz Bosne i Hercegovine? Iako je to stav Vlade Federacije BiH, evo ovdje imam faxove iz prethodnog i sadašnjeg sastava. Također je to stav Privredne komore Republike Srpske, kao i udruženja građana iz oblasti industrije drveta i namještaja drvo BiH.

Ovo se dakle odnosi samo na određenu vrstu trupaca, jer su pilanski kapaciteti instalirani u Bosni i Hercegovini veći nego što su stvarne potrebe. A šuma se kao nacionalno blago i ekološki resursi i dalje uništava. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Huskiću. Gospodin Zorić.

Ko je sa ove strane? Više se niko nije javio. Ko je sa ove strane još interesantan, zainteresiran? Prošli smo gospodine Kuniću odozdo. Prošli smo. Ima li s ove strane još neko za pitanje? Nema.

Dakle gospodin Ćeman pa gospodin Kunić i na taj način završavamo sa poslaničkim pitanjima. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja u ime Kluba koalicije HDZ-a Demokršćani imam jedno zastupničko pitanje predsjedavajućem Vijeću ministara, a ono glasi

- Što je do sada učinjeno i što se kani učiniti u cilju obeštećenja građana Bosne i Hercegovine koji su imali deviznu štednju u bankama koje su imale sjedište u Bosni i Hercegovini?

Dakle, radi se o tome da sve vlasti u Bosni i Hercegovini su poprilično digle prašinu, pa i one u Republici Hrvatskoj prema Ljubljanskoj banci, a nitko ne spominje građane Bosne i Hercegovine koji su imali deviznu štednju u bankama čije je sjedište u Bosni i Hercegovini i uopće se ne priča o obeštećenju tih građana.

Ja na ovaj način potičem Vijeće ministara, a i sve nas u Parlamentu Bosne i Hercegovine da o tome porazgovarimo i donesemo jedan zakon koji bi regulirao tu materiju. Bosna i Hercegovina uredno servisira dug bivše države, vanjski dug, a prema svojim građanima se odnosi kao da tog duga i nema.

Evo, ja se nadam da ću konačno i ja dobiti odgovor na zastupničko pitanje, jer na sva do sada postavljena nisam dobio odgovor.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Zoriću. Gospodine Ćeman, a neka se pripremi gospodin Petar Kunić i onda smo završili sa ovom tačkom dnevnog reda. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

I ja kao i gospodin Bešlagić imam jedno pitanje i jednu inicijativu. Pitanje je sljedeće

- Da li su i kada npr. u zadnjih 7 godina, uzimam ovaj period nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma, ovlašteni predstavnici nadležnih organa Bosne i Hercegovine i entiteta posjećivali ili posjetili državljane Bosne i Hercegovine koji se nalaze na izdržavanju kazni zatvora u drugim državama po bilo kojem osnovu?

Ako nisu ovim iniciram takve posjete uključujući i predstavnika ovog parlamenta, obzirom da se takva lica osjećaju napuštenim zbog nebrige o njima kao državljanjima Bosne i Hercegovina. Ovo naravno ne podrazumjeva osporavanje odluka pravosudnih organa drugih država, nego upravo određen vid brige o građanima Bosne i Hercegovine dok su na izdržavanju kazne.

Naime, prilikom nedavne posjete Republici Hrvatskoj u okviru mješovite parlamentarne delegacije i delegacije nevladinih organizacija predstavnici nekih organizacija su me neformalno informirali da npr. u Republici Hrvatskoj ima oko 100 takvih slučajeva, a više ili manje ih vjerovatno ima i u nekim drugim državama.

Napomena - tražim pisani odgovor od Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine i naravno to se ne može uraditi bez odgovarajućih podataka iz entitetskih ministarstava ovoga resora.

Drugo, inicijativa. Ovih dana, prije toga jedna mala informacija. Vi to znate, priprema se okrugli sto u organizaciji dvije ustavno pravne komisije oba doma Parlamentarne skupštine o nadležnostima institucijama Bosne i Hercegovine.

U vezi s tim dakle, mogu konstatovati jednu stvar koja je opće poznata, a to je da Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini koji predstavlja Ustav Bosne i Hercegovine nije objavljen do sada u Službenom glasilu Bosne i Hercegovine, u Službenom glasniku ili nekom prethodnom. Iz ove činjenice izvlače se različiti zaključci kako kome treba izgleda.

Ovim iniciram da se pripremi i objavi, ne samo Ustav Bosne i Hercegovine kao Aneks IV Dejtonskog mirovnog sporazuma, nego eventualno i kompletan mirovni sporazum.

Napomena – po potrebi u realizaciji uključiti odgovarajuća radna tijela Parlamentarne skupštine BiH i druge relevantne institucije, a poznato je, što takođe

napominjem da je OHR-a svojevremeno objavio tekst na engleskom jeziku i jezicima konstitutivnih naroda. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ćemanu. Gospodin Petar Kunić. Hvala vam gospodine Ćeman. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Ja bih postavio jedno pitanje vezano za pitanje koje gospodin Živković, možda dodatno i da će onaj koji treba odgovoriti lakše odgovoriti da shvati u čemu je problem.

Pitanje glasi – Kada će se sa Republikom Hrvatskom zaključiti Konvencija o regulisanju sticanja prava na penziju za ona lica koja su jedan dio staža ostvarila u Hrvatskoj, a jedan dio u Bosni i Hercegovini?

Naime, radi se o velikom broju lica koja ostaruju penziju sada u entitetima i entiteti plaćaju, dakle daju penziju, znatna sredstva Hrvatska ne uplaćuje u fondove Bosne i Hercegovine i gubi znatan dio, pozamašna sredstva. Vi znate da ako je radnik radio u Njemačkoj, onda ima pravo da participira jedan dio penzije, dakle prema godinama staža koje je proveo u Njemačkoj, jer je bila zaključena konvecija bivše Jugoslavije sa Njemačkom. Dakle, takvu konvenciju treba zaključiti i sa Republikom Hrvatskom da ne bi gubili ova pozamašna sredstva koja sada gubimo. A i mnogo štete imaju i lica koja su radila u Hrvatskoj. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Kuniću. Samo dajte to. Hvala vam lijepo.

Gospodin Nikola Špirić je tražio riječ za poslaničko pitanje, zamjenik predsjedavajućeg.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Odustajem od postavljanja pitanja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja se zahvaljujem zamjeniku Špiriću.

Na ovaj način smo zaključili treću tačku dnevnog reda.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda. To je

Ad. 4. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o zahtjevu poslanika Mladena Potočnika za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu u BiH

Izvještaj Komisije Kolegija vi ste dobili. Kolegij nije postigao saglasnost, ali se Kolegij dogovorio da predloži Domu da ovaj zakon, ako Dom tako odluči dostavimo Vijeću ministara na izjašnjavanje i onda ga vratimo u proceduru ili na mišljenje, vratimo u proceduru i o njemu se izjasnimo.

Mi smo razgovarali sa gospodinom Potočnikom. Koliko ja znam on se složio, prihvatio ovako nešto. Ako sam ja u pravu, onda vas molim da podržite ovaj prijedlog.

Ko je onda za ovaj prijedlog?

_____(?)
/nije izašao za govornicu/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da. To ćemo kasnije konstatovati. Molim vas samo da glasamo.

Ko je za ovaj prijedlog?

Izbrojte glasove da znamo koliko je. Svi glasaju za da znamo koliko je poslanika u sali.

Jeste izbrojali glasove za? Jeste izbrojali?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Dodajte još jedan glas za, gospodin Križanović je glasao sada. Dobro. Koliko je to za?

Dakle, 28 poslanika, 38 je bilo na početku sjednice, pa evo.

Molim vas, vidite ko bude na prva dva sata sjednice, a koga kasnije nema. Neka se to vidi ovdje. Ja protiv toga. Ja ću na kraju.

Vidite, molim vas lijepo. Na kraju ćemo sjednice voditi evidenciju ko je prisutan na odlasku sa sjednice. Tu ćemo evidenciju. Ja vas molim da me podržite u tome. Tu evidenciju ćemo voditi, pa ćemo onda izbjeći praksu da ovdje neki dođu, naprave gužvu oko dnevnoga reda, uslikaju se i onda odu, uz to još i izvrjeđaju, a onda kada se odlučuje o važnim tačkama, bitnim za ovu državu nema ih na sjednicama.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Povreda Poslovnika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, članovi Savjeta ministara, ja mislim da ovaj dom treba voditi poslovnički. On radi dok ima kvoruma. Ne vidim razloga da u pola sjednice otvaramo raspravu koga ima, koga nema, zašto ga ima i zašto ga nema, ako imamo kvorum za rad. Onog trenutka kada kvorum dođe u pitanje možemo vidjeti da li su ljudi najavili odlazak ili nisu. Ali nemojte da pravimo politikanstvo od nečega od čega potrebe nema. Imamo kvorum. Možemo raditi i odlučivati. Meni ne smeta što nema ljudi. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno gospodine Špiriću, ništa ja nisam rekao što je suprotno vašem. Mi nastavljamo sa radom. Ja uopće ne prekidam sjednicu, nego ja samo dajem komentar. Ja imam pravo kao predsjedavajući da dajem komentar. Ja održavam, ja se brinem o redu, o prisutnosti, o odsutnosti i u okviru svojih ovlaštenja govorim ono što mislim. Ni malo nije u koliziji sa onim što ste vi kazali.

Koliko je bilo za?

Protiv?

Uzdržanih?

Konstatujem da je sa 28 glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova prošao ovaj prijedlog Kolegija da se ovaj zakon gospodina Potočnika uputi Vijeću ministara na mišljenje, nakon čega će biti vraćen ovdje u parlamentarnu proceduru na iduću sjednicu ukoliko nam do iduće sjednice stigne prijedlog.

Peta tačka dnevnog reda je

Ad. 5. Prijedlog zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu

Radi se o Zakonu u drugom čitanju. Kao što znate na 11. sjednici Doma na prijedlog predlagača Zakona odloženo je izjašnjavanje zbog potrebe da se Zakon uskladi sa novim Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprve.

Obradivač Zakona, odnosno Vijeće ministara je u saradnji sa poslanicima dostavilo amandmane na Prijedlog zakona koje smo mi članovi Kolegija preuzeli kao svoje amandmane, jer su oni usaglašeni unutar Vijeća ministara. Amandmane ste dobili.

Ja sam sada dužan otvoriti raspravu o amandmanima. O ovom zakonu se vodi duga, duga polemika. Mi smo ga spašavali. Ja se nadam da smo ga uspjeli spasiti i da smo ga usaglasili sada i sa Zakonom o ministarstvima u Vijeću ministara.

Ovdje su prisutni predstavnici i Ministarstva sigurnosti i ministara za ljudska prava. Oni su dakle saglasni. Radilo se o prenosu nadležnosti s jednog na drugo ministarstvu.

Uglavnom otvaram raspravu. Ako se niko ne javlja za riječ, zaključujem raspravu i predlažem ovako.

Mi imamo 86 amandmana. Da ne bismo 86 puta dizali ruku, postoji poslovnička mogućnost sljedeća, da odlučimo da o svih 86 amandmana glasamo odjedanput, ako neko nema nešto protiv nekog od amandmana.

Zato vas pitam, zato vas pitam ko je zato da o svih 86 amandmana glasamo odjedanputa?

Ko je za?

Dakle, glasamo kako ćemo glasati, jer ovo je odstupanje od Poslovnika. Moramo se izjasniti. Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo jednoglasno sa 29 glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova odlučili da ćemo glasati o svih 86 amandmana.

Ko je za 86 amandmana, kako je predloženo i potpisano od strane ministra Čolaka i ministra Kebe, odnosno kako smo nas trojica predložili amandmane kao članovi Kolegija? To je prava formulacija.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Konstatujem da smo usvojili 86 amandmana jednoglasno sa 31 glasom za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova.

Prelazimo na izjašnjavanje o Zakonu čiji je sastavni dio ovih 86 amandmana? Druge amandmane nemamo.

Ko je za? Hvala vam lijepo.

Ima li protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo jednoglasno sa 31 glasom za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova usvojili Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu. Dakle izvorni tekst sa ovih, koji je prošao onu komisiju, sa ovih 86 amandmana, bez drugih amandmana, Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, dobro o boravku i kretanju stranaca i azilu u skladu kako je sa amandmanima.

Prelazimo na 6. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 6. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o agenciji za rad i zapošljavanje

Dobili ste Izvještaj. Komisija je usaglasila istovjetan tekst. U izvještaju su sadržana četiri amandmana i ja stavljam Izvještaj na glasanje.

Ko je za? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Hvala vam.

Konstatujem da smo jednoglasno sa 30 glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova usvojili Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o agenciji za rad i zapošljavanje.

Prelazimo na 7. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 7. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o zaštiti zdravlja bilja

Također ste dobili Izvještaj Zajedničke komisije koji sadrži 33 amandmana. Dakle usaglašen je jedinstven tekst sa ovim amandmanima.

Stavljam Izvještaj Komisije na glasanje.

Ko je za? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da je Predstavnički dom jednoglasno sa 30 glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova usvojio Izvještaj Zajedničke komisije oba doma, pardon, o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o zaštiti zdravlja bilja.

Prelazimo na 8. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 8. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (po hitnom postupku)

Dobili ste Prijedlog zakona o krivičnom postupku sa zahtjevom Vijeća ministara da se razmatra po članu 105. Radi se o zahtjevu koji je na privremenoj, Zakonu kojeg je na privremenoj osnovi proglasio Visoki predstavnik.

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu i prelazimo na izjašnjavanje.

Ko je zato da prihvatimo proceduru po članu 105.? Ko je zato? Molim vas jeste li izbrojali glasove? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Dakle prihvatili smo ovu proceduru.

Trebali po entitetima, Branka? Ne treba.

Idemo na izjašnjavanje o Zakonu.

Ko je za Zakon? Branka uzmite ovo. Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? Hvala vam lijepo.

Dakle ovako. I u prvom i u drugom slučaju rezultati su isti. 30 je glasalo za, od 30 prisutnih, 27 je glasalo za, 1 protiv, 2 uzdržana. 27, 1 protiv, 2 uzdržana. I za proceduru i za Zakon.

U ovome postoji i entitetska većina dakle. Ako treba, ima li potrebe da glasamo entiteski? Ne treba. U redu.

Prolašavam da smo usvojili Zakon o krivičnom postupku.

Idemo na 9. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 9. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga krivičnog zakona Bosne i Hercegovine po hitnom postupku

Također je u pitanju Zakon koji je proglasio Visoki predstavnik. Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu. Idemo na proceduru.

Ko je zato da bude hitna procedura? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv? Hvala lijepo.

Uzdržanih? Hvala i vama.

30 prisutno 27 za, 1 protiv, 1 uzdržan. Ovdje dakle postoji i opća i entitetska. Ima li potrebe za entitskom? Nema. U redu.

Idemo na izjašnjavanje o Zakonu.

Ko je za Zakon? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv Zakona?

Ko je uzdržan? Hvala vam lijepo.

Samo da provjerimo Republika Srpska samo, ja se izvinjavam. Da vidimo.

Republika Srpska ko je za? Samo da vidimo. U Federaciji ima sigurno.

Ko je za iz Republike Srpske?

Dakle, 2,4,6. Postoji dakle, to sam želio, 7. Niste bili Munibe, možete se kasnije pridružiti. 6 dakle. Postoji i tu većina.

Dakle ovako. 30 glasova za, 27, 30 glasova prisutnih, 27 za, 1 protiv, 2 suzdržana.

Konstatujem dakle da smo, ovdje nema potrebe za provjerom entitetske većine, jer postoji entitetska većina u ovom broju, usvojili i Krivični zakon Bosne i Hercegovine.

Prelazimo na tačku 10. dnevnog reda.

Ad. 10. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka

Zakon je proglašen od strane Visokog predstavnika.

Otvaram raspravu. Ko želi da govori? Zaključujem raspravu i prelazimo na izjašnjavanje.

Ko je zato da prihvatimo proceduru hitnu? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

30 prisutnih, 30 za. Nema protiv, nema uzdržanih. Dakle jednoglasno je procedura hitna.

Ko je za Zakon? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo jednoglasno sa 30 glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova usvojili Zakon o zaštiti svjedokaj pod prijetnjom i ugroženih svjedoka.

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 11. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o sudskoj policiji Bosne i Hercegovine po članu 105.

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje.

Ko je za hitnu proceduru? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv ove procedure? – 1

Ko je uzdržan?

Dakle konstatujem da smo sa 29 glasova jel? Ivo koliko je glasova? 29 glasova za, 1 glasom protiv, bez uzdržanih glasova usvojili hitnu proceduru po članu 105.

Ko je za Zakon? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv Zakona?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo sa 29 glasova za, bez glasova uzdržanih i sa 1 glasom protiv, osiguravajući na taj način i opću i entitetsku parlamentarnu većinu, usvojili Zakon o sudskoj policiji Bosne i Hercegovine.

Nakon toga dolazi dakle, to je 11 tačaka dnevnoga reda, dolazi 12 tačka dnevnog reda, to je

Ad. 12. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga prelaznog Zakona o spajanju carinskih uprava i osnivanju Uprave za indirektno oporezivanje po hitnom postupku

Imamo još 5 minuta rada do pauze, ili da odmah damo pauzu.

Nastavljamo u 14 sati sa radom. Pauza do 14, precizno u 14.

/PAUZA/

ADNAN TERZIĆ

Ja sam na raspolaganju ako vi smatrate da vam je neophodna ta informacija danas, na raspolaganju da odmah sada vam predočim stvari koje se tu dešavaju, ili da to ostavimo za sljedeću sjednicu, a da nastavimo sa ovim.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam predsjedavajući kada vodite računa o tome. Vi naravno uvažavamo činjenicu da vi morate ići na put, na službene obaveze u 15. Ja mislim da ćemo mi dakle ovaj vaš istup imati u vidu kada dođemo do te tačke dnevnog reda i ja se nadam da ćemo mi moći onda pomjeriti tu raspravu za iduću sjednicu. Ali kada dođemo do te tačke dnevnog reda, upravo zbog razloga o kojima ste vi govorili, jer ste vi odsutni iz Bosne i Hercegovine pa ćemo onda tu informaciju imati tada na idućoj sjednici.

Da li se vi slažete kolege sa ovim?
Ima gospodin Špirić intervenciju. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo mi smo dnevni red utvrdili i ja mislim da Vijeće ministara može da se dogovori da neko u ime predsjedavajućeg da tu informaciju ako ona postoji. Postoji ministar za saobraćaj i komunikacije. Postoji, može se ovlastiti neko od ministara da informiše Parlament da to može.

Dakle, mi nismo insistirali da predsjedavajući Vijeća ministara informiše Parlament, nego Vijeće ministara u dogovoru. I zato mislim da treba sačekati tačku dnevnog reda da se držimo dnevnog reda da ne otvaramo raspravu poštujući obaveze predsjedavajućeg Vijeća ministara. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Izvolite gospodine predsjedavajući. Gospodin Terzić, predsjedavajući Vijeća ministara ima riječ.

ADNAN TERZIĆ

Dakle aktivnosti oko ove inicijative su u Vijeću ministara vodili dva čovjeka. Ministar Dokić, kao ministar prometa i komunikacija i ja kao predsjedavajući Vijeća ministara i predsjedavajući koordinacionog tijela za realizaciju ovog projekta.

Znači nas dvojica smo najupućeniji o pitanju ove informacije i obadvojica idemo u ...Znači ni ministra Dokića nema danas na zasjedanju. Ja bih onda predložio da Parlament prekine svoj rad na toj sjednici i da, na toj tački i da ovaj nastavimo jel mislim da je u redu informišemo ovaj parlament. Žao mi je da je to tako brzo. Mi smo svakako htjeli poslati tu informaciju, ali po dobrom običaju zastupnik dr. Lagumdžija jako brz, a onda ga nema kada treba da čuje tu informaciju.

Evo odlučite sami, a vjerujte da nije ni do Vijeća ministara i ne mislim da iko od članova Vijeća ministara mogao u ovom konkretnom slučaju podnjet vam kvalitetniju informaciju od ministra Dokića i mene.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam gospodine Terziću. Dakle ovako.
Gospodin Špirić intervencija. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo onog trenutka kada mi usvojimo dnevni red, to nije dnevni red Zlatko Lagumdžija, nego Parlament. I mislim da smo svi izjašnjavajući se izjasnili se da želimo da dobijemo informaciju.

Teško državi, dakle teško državi u kojoj projekat od 3,5 milijarde nema pisanog traga do sada, u kojem, šta bi da auto zgazi dvojicu ljudi koji pregovaraju nedaj bože. Kako to Vijeće ministara radi na bitnim državnim projektima. I zato mislim da ima pravo Parlament da traži informacije da uvijek ima pisanog traga od inicijative do realizacije. I ne mislim, ja ne pozivam stvarno predsjedavajućeg Vijeća ministara da repliciram, ja ne mislim da umanjim značaj posjete, nego da skrenem pažnju na ono što se zovu razvojni državni projekt i da svaki puta kada poslanik zatraži informaciju Vijeće ministara mora biti u situaciji da da pisani trag. A ne usmeni odgovor, ja sam radio, ja sam pregovarao, znate možda se izmjeni ovo, možda se izmjeni ono. Valjda postoje za sve zabilješke, postoje službe koje na bazi tih zabilješki mogu napraviti promemoriju koja je dovoljna da se poslanici informišu i da zauzmu stav.

I stvarno nema potrebe da polemišemo. Mi možemo samo zaključiti da Vijeće ministara nije u stanju da udovolji ovoj tački dnevnog reda za radi toga i toga. Molim lijepo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Predsjedavajući Vijeća ministara. Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Prvo kada govorimo, teško državi kada se Vijeće ministara ovako ponaša, ja se apsolutno slažem sa gospodinom Špirićem koji sada sa pozicije zastupnika to govori. Ali ova država je izdržala i Vijeće ministara u kojem je on sjedio i koja prstom nije mrdnuo za realizaciju tako bitnog Koridora Vc. Jedino Vijeće ministara koje je nešto uradilo po tom pitanju koridora, realizaciji Koridora Vc je ovo vijeće ministara i nemojte zaboraviti gospodine Špiriću da je se to desilo na jučerašnjoj sjednici.

I ako mislite da pisana informacija prema Parlamentu može doći u roku od manje od manje 24 sata, onda bi došli ponovo u situaciju da svojim demagoškim frazama pričate o tome kako Vijeće ministara pocjenjuje poslanike, kako vam pismeno hoće da proture nešto što, zašto niste imali priliku da odgovorite itd. itd.

Znaći, ja vas lijepo molim, na raspolaganju sam, obzirom da imam obaveze na koje me je obavezalo Predsjedništvo, ne svojom voljom, na raspolaganju sam da vam podnesem sad usmenu informaciju, jer ste to tako tražili, a Vijeću ministara nije palo na pamet da sa Parlamentom komunicira usmeno i imali smo namjeru i želimo i hoćemo. Ovo je tako bitan projekat da mora biti apsolutno transparentan i da mora dobiti podršku sviju uključujući i Parlamentarnu skupštinu, uključujući i sve poslanike koji su do sada bili u sastavima vijeća ministara od Dejtonskog sporazuma do danas.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Špirić ponovo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja sam u svojoj priči, čini mi se pozvao da ne polemišemo. Teško državi u kojoj predsjednik vlade na ovakav način razgovara sa kopredsjedavajućim predsjedavajućeg Parlamenta.

Dakle mi smo tražili tačku dnevnog reda i uvrstili i tražimo odgovor. Kakve su obaveze Vijeće ministara, neka ih prilagodi. Ja vas molim, vi kažete juče je bilo nemamo pisanog traga. Za vas je sve demagogija što vam se traži. Ali naravno, dame i gospodo da Parlament. Vidite, ima li išta logičnije nego da Parlament od svog Vijeća ministara zatraži, a da to vas ne iritira. Otićete na put nema potrebe da budete uzrujani, jer ja mislim da ćete vi putu predodrediti ono što Parlament traži. Zašto sad nervoza. Zašto vi nama držite lekciju u vrijeme kada treba da odgovorite na zahtjev Parlamenta. Ali se morate naučiti da je ovaj parlament birao vas, a ne vi nas. Kad tu dinamiku i to shvatite biće lakše ovdje ostvariti dijalog.

Ja mislim da ste se ponašali, nemojte se ljutiti, ali već ako hoćete kao dijete na tuti. Na takav način razgovarati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nemojte Nikola, nema to smisla Nikola, mislim. To zaista nema. Molim vas

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nema naravno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Završavamo raspravu. Ja sam krenuo, molim vas lijepo. Ja sam krenuo sa 12. tačkom dnevnog reda. Nakon toga kao gest dobre volje, molim vas lijepo, kao gest dobre volje predsjedavajući Vijeća ministara, koji u 15 sati treba da bude na Aerodromu i da putuje na izvršenje međunarodne obaveze u ime Bosne i Hercegovine, predsjedavajući Vijeća ministara nam se ponudio da nam da informaciju koju smo mi jutros zatražili.

Mi kažemo da nastavljamo dalje sa svojim radom sa ovom tačkom dnevnog reda, kada dođemo na ovu tačku dnevnog reda nećemo imati predsjedavajućeg Vijeća ministara niti ministra, ali ćemo imati informaciju da, odnosno činjenicu da je predsjedavajući ministara imao volju da sada dok je u raspoloživom kapacitetu da da, pa ćemo mi nakon toga donjeti odgovarajuću odluku. Vjerovatno ćemo tražiti informaciju za iduću sjednicu. Dakle uradićemo, ne moramo danas stići to sve skupa završiti. Ja dalje ne bih otvarao nikakvu polemiku.

Vama predsjedavajući hvala, ja vaš gest cijenim kao gest pažnje prema Parlamentu. Niste se dakle odlučili, čim ste čuli za to došli ste u Parlament i ponudili se. Druga je sada stvar što ovdje Parlament rezonuje na na način na koji rezonuje, ali pravo da vam kažem mi smo već na tački dnevnog reda, važnoj tački dnevnog reda, pa ćemo kada dođemo do ove tačke donjeti odgovarajuće odluke.

Hvala vam lijepo. Prekidamo ovu polemiku. Nastavljamo sa radom. 12. je tačka dnevnog reda po srijedi. Dakle Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga prelaznog zakona o spajanju carinskih uprava i osnivanju uprave za indirektno oporezivanje po hitnom postupku. Molim vas lijepo.

Vijeće ministara dostavilo je Prijedlog prelaznog zakona o spajanju carinskih uprava i osnivanju uprave za indirektno oporezivanje sa zahtjevom da se razmatra po hitnom postupku.

U vezi sa ovim zakonom vi ste dobili i zajedničko pismo predsjedavajućeg Komisije za indirektno oporezivanje ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine. U pismu je između ostalog naznačeno da je ovaj prijedlog zakona proizvod koncenzusa koji je postignut u okviru Komisije za politiku indirektnog oporezivanja čiji su članovi ministri finansija države i entiteta, kao i koncenzusa u okviru Vijeća ministara koji je ovaj zakon usvojilo 12. juna 2003. godine. Znači konačan rezultat odražava zajednički stav koji su postigli članovi Komisije i Vijeća ministara.

U pismu su takođe naznačena očekivanja da će se Zakon u Parlamentu biti usvojen do 1. jula. To nas dakle upućuje da se radi o zahtjevu da se Zakon razmatra po proceduri ovoj hitnoj po članu 105. Mi smo u pripremi ove tačke dnevnog reda imali jednu zajedničku sjednicu oba kolegija Parlamenta Bosne i Hercegovine sa Vijećem ministara i predstavnicima međunarodne zajednice. Sinoć smo imali jednu široku raspravu na Proširenom kolegiju na ovu temu. Toliko u uvodnom dijelu.

Ja pozivam predstavnika Vijeća ministara ukoliko smatra potrebnim da se obrati Parlamentu.

Predsjedavajući Vijeća ministara, gospodin Terzić.

ADNAN TERZIĆ

Prije nego što ministrica daje, ja samo da dam pojašnjenje da ste dobili danas ispravku prvog stava 11. člana. Obzirom da smo juče imali sjednicu Vijeća ministara, na utvrđivanju zapisnika, poredeći sa stenogramom, došli smo do zaključka da je Administrativna komisija u prvom stavu isпустиła precizno određivanje o kojim se entitetima radi, ustvari carinskim upravama entiteta, tako da smo juče u zapisnik, kod utvrđivanja zapisnika ispravili tu pogrešku i zato danas imate tekst koji je sastavni dio Zakona koji ste dobili. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala predsjedavajućem. Ministar finansija i trezora u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, gospođa Ljerkica Marić. Izvolite.

LJERKA MARIĆ

Poštovani predsjedavajući, dopredsjedavajući, dame i gospodome evo zači predsjedavajući je već rekao da smo se u ime Komisije za indirektno oporezivanje gospodin Đoli Dikson i ja obratili ovom cijenjenom skupu na način da molimo Parlament znači da uvaži sve ono što je napisano u pismu i podrži ovaj prelazni zakon o spajanju carinskih uprava i osnivanju uprave za indirektno oporezivanje.

Ja sada neću tumačiti ovih kratkih 13. članaka, nego bih znači pročitala obrazloženje predloženih pravnih rješenja.

Mi znači smatramo da postoji pravno uporište da bi se ovakav jedan zakon predložio. Smatramo da u novom Zakonu o ministarstvima u okviru Vijeća ministara znači u okviru mjerodavnosti postoji uporište da bi se jedan ovakav zakon predložio i ovaj zakon znači uspostavlja jedinstvenu carinsku upravu Bosne i Hercegovine koja se sastoji iz carinskih postojećih uprava Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Carinske službe Distrikta Brčko. Carinska uprava se uspostavlja kao upravna organizacija, nezavisna posebna i što je sada jako bitno znači ona je nezavisna od svih ovih drugih organizacija, odnosno institucija.

Prema predloženim pravnim rješenjima upravom rukovodi ravnatelj, direktor koji bira povjerenstvo, odnosno znači Komisija za indirektno oporezivanje. Imenuje ga Vijeće ministara, što je takođe vrlo bitno, sukladno postojećem Zakonu o ministarskim imenovanjima.

Člankom 5. u ovom zakonu utvrđuju se prava i odgovornosti ovog direktora, a u članku 6. utvrđuje se da je uprava dužna redovno podnositi izvješće Vijeću ministara o aktivnostima ove uprave. Utvrđuje se da je ovaj ravnatelj, koji će se postaviti na temelju ovog zakona dužan redovno izvještavati i entitetska ministarstva finansija, a samim tim i entitetske vlade o tome i gradonačelnika Distrikta Brčko o izvršavanju svojih prava i obveza sukladno ovom zakonu. Znači sve ono što on bude poduzimao, on je dužan da izvještava navedene.

Prema odredbi članka 8. utvrđuje se ...ima prelazni upravni odbor, sastav njegovog odbora koji bi sada bio nastavak rada ove komisije za indirektno oporezivanje i koja je uspostavljena Odlukom Visokog predstavnika 1. marta ove godine.

U članku 11. kaže se ovo što je bilo na neki način sporno. Ja mislim da to stvarno nije bilo sporno. Znači rekli smo u prvom članku da su to tri postojeće uprave koje sada postaju jedinstvena uprava i da ta nova uprava samo koristi pokretnu i nepokretnu imovinu ranijih, sadašnjih još uvijek carinskih uprava. Znači ne preuzimaju vlasništvo nego se one stavljaju zato na upravljanje na upotrebu.

I znači što se tiče ove, kad zakon stupa na snagu, bila je jedna primjedba da treba to objaviti, ne samo u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, nego i u glasilima entiteta, odnosno Distrikta Brčko.

Posljednji stav kaže – potrebna finansijska sredstva, za sprovođenje ovoga zakona zbilja su potrebna određena finansijska sredstva i ako bogda u rebalansu koji ćemo mi vrlo brzo usvojiti tamo će stajati određeni iznos koji je potreban znači za ovo do kraja godine kratko funkcioniranje ovog direktora, odnosno ove uprave, a do godine će taj način financiranja biti vjerojatno drugačiji.

Znači, ja vas molim da uzmete u obzir pismo, uzmete u obzir značaj ovog zakona. Kao prvo koraka koji bi na kraju trebao dovesti znači do spajanja carinskih uprava, objedinjavanja carinskih uprava, odnosno do povezivanja ekonomskog prostora u zemlji za koji svi moramo utvrditi da je ne jedinstven i da je velika prepreka i investiranja u Bosnu i Hercegovinu, odnosno o komuniciranju unutar Bosne i Hercegovine. Osim toga, ovaj zakon je uvjet za još mnogo stvari. Mi smo njega obećali kada smo sklapali memorandum sa evropskom komisijom, kada smo razgovarali o ovom sadašnjem stend baju.

Znači u svim tim dokumentima Bosna i Hercegovina se opredjelila za to da znači će ispuniti ovu obavezu na način da želimo postati sastavni dio EU za neko vrijeme, a

ovo bi znači bio jedan uvjet da imamo jedinstvenu upravu, odnosno jedinstveni ekonomski prostor. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala i vama gospođo Marić, ministre finansija.
Otvaram raspravu, dame i gospodo poslanici. Ko želi da govori? Izvolite.
Gospodin Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Kolege poslanici, članovi Savjeta ministara, uvaženi gosti, ja ću pokušati da ne upadnem u zamku rasprave o članovima Zakona s obzirom da je ovdje zahtjev da se raspravlja jel tako o Zakonu po članu 105., odnosno ovaj da mi praktično danas treba da utvrdimo proceduru. Ali je isto tako činjenica da utvrđivanje ove procedure ustvari se i završava i rasprava o Zakonu, tako da je to praktično usvajanje i Zakona.

Zbog toga da ne bi nekoliko puta ovdje sada izlazio, ja ću pokušati da u nekoliko rečenica ustvari kažem ono što mislim o samoj proceduri, a opet naravno pri tome pokušati da ne upadnem u raspravu o članovima Zakona, ali isto tako i da kažem ponešto o ovom zakonu.

Prije svega, evidentno je da danas smo mi na ovoj sjednici imali na dnevnom redu 8, ovaj 6 zakonskih projekata. Od tih 6 zakonskih projekata 4 su bila nametnuta od strane Visokog predstavnika bez rasprave u ovom domu. Dakle nismo ih čak imali priliku ovdje ni raspravljati. Jedan imamo priliku, to je ovaj da raspravljamo hoćemo li ili nećemo i jedan je bio, jedan je prošao kroz čitavu ovu zakonsku proceduru, to je ovaj zakon o azilu. To samo po sebi valjda dovoljno govori o poziciji nas poslanika ovdje i uvažavanju, prije svega uvažavanju nas poslanika.

Ne trebam sada i neću ponavljati priču koju vjerovatno svi mi ovdje možemo ispričati. Naravno, da i predstavnici međunarodne zajednice, prije svega Visoki predstavnik može da kaže da mi ne usvajamo zakone, pa ih on mora nametati. Ali onda mora odgovoriti na pitanje zbog čega nameće one koji nisu ni bili u raspravi?

Ovaj zakon je prelazni zakon, sad ću znači reći nekoliko riječi o tome. Prelazni zakon i kada bismo gledali po tome on ne bi trebao da izazove neku posebnu polemiku i neke posebne probleme. Ali, moramo konstatovati nekoliko stvari ovdje. Prije svega da je ustavni osnov za ovaj zakon veoma sporan.

Drugo, da se ovdje radi o prenosu nadležnosti u jednom dijelu, dakle u dijelu fiskalne sfere, da se radi o prenosu nadležnosti i da takav prenos nadležnosti nama neko treba da omogući, odnosno da ovu raspravu ovdje neko treba omogućiti, trebao bi, ako poštujemo Ustav Bosne i Hercegovine. A zna se ko može u ime entiteta da prenese nadležnosti. To su naravno skupštine, odnosno parlamenti entiteta. I tu mi imamo u principu i najveće primjedbe i ustvari tu i leže naše najveće sugestije kada se radi o ovom

zakonu, odnosno o zakonu koji će biti usvojen i nadamo se o kome ćemo moći raspravljati, a to je okvirni zakon dakle koji slijedi u narednom periodu. Prije svega, naši zahtjevi će biti upućeni u pravcu znači prvo i osnovno je da o tom zakonu raspravljamo i da bude u proceduri. Da li će ona biti skraćena ili ne, ali u svakom slučaju da se vodi parlamentarna rasprava.

Drugo, da se kod raspodjele sredstava koristi princip mjesta potrošnje, krajnje potrošnje koji je za nas, znači koji će za nas biti od izuzetnog značaja i na čemu ćemo insistirati. Zatim da se kod odluke o područnim jedinicama, bilo da se radi o područnim jedinicama poreske uprava ili carinskih uprava, vodi dakle računa da to ne može biti ovlaštenje direktora, jer to nije samo stručno, nego i političko pitanje, pa mora biti, ako ništa bar potvrđeno od strane upravnog odbora koji tada valjda neće biti prelazni, nego će biti pravi upravni odbor.

Takođe da kod, s obzirom na problem u raspodjeli sredstava koji će se pojaviti kod formiranja ili donošenja odluke o područnim jedinicama da se vodi računa o entitetskim granicama, jer jedino na takav način dio sredstava može ići u budžete, dakle entiteta, a da ne bude ništa sporno. Takođe ćemo tražiti i insistirati na tome da se s obzirom da se radi o prenosu nadležnosti o kome sam maloprije govorio, o tome izjasne oni koji treba da se izjasne, a to su skupštine entiteta i time omoguće nama u potpunosti da raspravljamo o ovim zakonima.

Ja tražim da ovo što sam sada rekao, dakle da bude sastavni dio zapisnika u smislu naših preporuka Komisiji, dakle preporuka Komisiji da se o ovome vodi računa kod pravljenja ovih zakona i u toj varijanti, imajući u vidu znači sa tim da se radi ovdje o prelaznom zakonu i da ćemo imati priliku da utičemo Klub poslanika SDS će podržati i proceduru i ovaj zakon. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Novakoviću.

Za riječ se dalje javio gospodin Sead Avdić. Izvolite. Neka se pripremi ko je sljedeći. Gospodi Špirić Nikola, pa ćemo dalje.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, uvaženi članovi Vijeća ministara, ja mogu u ime mješovitog kluba istaći zadovoljstvo da imamo ovaj predlog zakona o indirektnom oporezivanju, pa makar on bio i prelaznog karaktera.

To je prvi zakonski projekat koji se tiče i odnosi na reintegracije ekonomskog prostora u Bosni i Hercegovini i stoga je jednostavno vrijedan pažnje i vrijedan da se i glasa i po članu 105. i da jednostavno taj prelazni zakon usvojimo. Okvirni zakon će biti taj zakon koji u cjelosti kreira, modelira i definiira jednostavno u cjelini upravu za indirektno oporezivanje i cjelinu jednostavno indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini. Stoga mi dozvolite da u kratkim, jednostavno kratko dam dvije sugestije

koje bi bile nužno ugraditi u taj okvirni zakon, stim više što nećemo imati prilike da jednostavno taj nacrt zakona koji bi bio dobar da bude nacrt, jednostavno utičemo na njega i da jednostavno interveniramo dijelom.

Tako samo imam dvije sugestije i to je član 8. predviđa da upravni odbor za upravljanje ovom znači uprave za indirektno oporezivanje objektivno ima predstavnike entitetskih ministarstava finansija BiH, ministarstva finansija i Vijeće ministara, plus kaže 4 lica i predsjedavajućeg komisije za indirektnu poresku politiku.

Mislim da bi bilo dobro zadržati ovaj trend da ta uprava bude odvojena od Vijeća ministara i da jednostavno Vijeće ministara nema uslovno rečeno kontrolu niti u cjelini da upravlja sa tom upravom. Zato se i formira upravni odbor ove uprave i u tom kontekstu bi bilo dobro da se razmisli koja je to struktura upravnog odbora koja će upravljati sa ovom upravom u smislu da ona bude do kraja samostalna sa punim svojim dignitetom, odgovornostima i obavezama i prema entitetima, prema Distriktu Brčko, odnosno prema Bosni i Hercegovini u cjelini. Samo tako čuvamo da ova uprava ne bude jednostavno išla nekim svojim krivim tokovima, da ne postane para državni organ koji supstituira nekakvo Vijeće ministara itd.

I član 11. takođe koji bi se trebao razgraditi. Vjerujte različite plate, beneficije će podijeliti ljude u ovoj upravi pa makar to bilo prelaznog karaktera i stvaraće probleme u funkcioniranju u ovom prelaznom periodu. Bilo bi nužno i dobro pa i u ovom prelaznom periodu omogućiti isti status ljudima jednostavno u cjelini uprave za indirektno oporezivanje. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Avdiću. Gospodin Špirić. Neka se pripremi gospodin Petar Kunić. Nakon toga vi gospodine Čemane insistirate, dobićete riječ. Dobićete, svi ćete dobiti riječ.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi članovi Savjeta ministara, cijenjeni gosti, razmišljao sam nakon evo ovih rasprava koje smo danas vodili, da li uopšte vrijedi u ovom parlamentu javljati se za riječ i ponašati se kao poslanik. Razmišljao sam da li ovo što mi činimo možda i čini veliku kaznu za državu Bosnu i Hercegovinu.

Ja spadam u onu kategoriju ljudi koji misle da borba za ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine mora biti praćena borbom za očuvanja dostignutog stepena razvoja demokratskih odnosa, pravo Parlamenta i pravo poslanika. Ubjeđen sam da način na koji radi ovaj parlament predstavlja da blago kažem kaznu za ove građane i za ovu državu. Ovo je jedini Parlament u Evropi i u Svijetu gdje poslanici, Parlament nema pravo da raspravlja o onome što je osnovni zadatak Parlamenta, a to su porezi i poreska politika. Nađite mi i jednu državu u Svijetu gdje je poslanicima zabranjeno da razgovaraju o tome

ili da im se nudi procedura uzmi ili ostavi, ja ću se povući iz parlamentarnog života. Takva država ne postoji. Mi maksimalan doprinos damo da izgradimo ovu državu na principima gdje poslanik nema pravo da odlučuje o onome što u suštini treba da bude poslanički posao.

Zato vidite našta se svodi Parlament. Na raspravu o rezolucijama, o deklaracijama, o jesu li povećane plate, jesu smanjene plate. Šta je osnovna uloga Parlamenta zakonodavna? Gdje smo mi u zakonodavnoj ulozi? Danas smo usvajali zakone po članu 105. Sada imamo zakon po članu 105. i postala je ne rijetkost, nego praksa da ovaj parlament usvaja zakone uzmi ili ostavi. Ja mislim da to nije dobro. Toliku dozu servirnosti ne bi pokazala ni mala djeca. Dakle mogu da poštujem da je to izuzetak, ali da u jednom državnom parlamentu to postane pravilo ne mogu da shvatim. Ubijeden sam dame i gospodo da mi imamo snage i kapaciteta da napadnemo i goruća politička pitanja u ovoj državi i da ih riješimo u interesu države i građana. Mislim da oni koji šalju poruke da mi nemamo taj kapacitet ne rade dobar posao.

Razočaran sam pismima koje sam dobio. Pismo koje je uručio Visoki predstavnik samo poslanicima iz Republike Srpske smatram pismom teritorijalne segregacije. Nisu iz Republike Srpske valjda poslanici gusani koji ništa ne razumiju, koji ne razumiju potrebu za reformama, kome neko indirektno može narediti da glasaju za ili protiv itd. I zato vas molim, dakle molim one koji pišu ta pisma da nemaju potrebe za tío. Način na koji radi OHR-a i Vijeće ministara, da po članu 105. usvajamo sve zakone ne da da napravimo razliku međusobnom ko je za reforme, ko je protiv reformi. Nama se nudi politika da se svi provučemo kroz isto blato, pa kako pričati narodu u čemu je razliku.

Jel ovo ponovljeni boljševički koncept. Smije li iko imati svoj stav o bilo kojem zakonu? Ali imamo i drugi problem. Dakle govorim o proceduri. Žalim što je to tako. Ne mislim da je dobro, ne mislim da nas trebaju teritorijalno upozoravati, jer ja ne znam kakvi su stavovi Narodne skupštine. Ja jesam poslanik državne Bosne i Hercegovine. Hoću da donosim dobre zakone. Ali ako OHR-a ima problema sa Narodnom skupštinu Republike Srpske ili sa bilo kim u okviru Narodne skupštine neka sjednu i neka razgovaraju.

Ja sam želio danas da dam doprinos i daću doprinos da se dođe do zakona. Ali ako su svi koji su poslali pismo ubjeđeni da su me prisilili, to nije neki voljni momenat, to ne otvara čak ni lijepu sliku o zakonu koji trebamo donjeti.

Dakle, rekao sam šta mislim o proceduri i žalim što smo prihvatili da na ovakav način radi državni Parlament. Što se tiče suštine, ja znam da komisija koja je radila na ovom poslu je imala težak zadatak jer se moralo postići kompromis tamo gdje normalni ljudi ne bi tražili kompromisa i dobili smo nešto i što nije zakon. To je prelazni zakon. Onda nam kažu ljudi to je toliko bitno da morate usvojiti do 1. jula, a onda kada nam objašnjavaju, pa kaže to je nebitno. Usvojicete okvirni zakon koji je bitan. Sada ja ne znam je li bitno ili je nebitno. Ako je nebitno moglo je biti regulisano odlukom Vijeća ministara pa bi to imalo smisla. Jer su ovo sve što reguliše ovaj zakon moglo jednom suvislom odlukom definisati, a da okvirni zakon bude zakon o kojem ćemo raspravljati

ako treba i 2 mjeseca 3 mjeseca, ali da jednom ova država profunkcioniše, da diše, da znamo zašto smo glasali i šta smo donjeli.

Reći ću zašto ovaj zakon po mom ubjeđenju nije postigao onaj cilj koji sam ja očekivao i od ovog prelaznog zakona. Ovo je zakon koji načelno određuje neke stvari, ali koji je kontradiktoran. U članu 3. u stav 2. kaže – uprava ima svojstvo pravnog lica i ovlaštenje da upošljava osoblje i da ugovora, nabavlja i koristi pokretnu i nepokretnu imovinu i kao da učestvuje u pravnim postupcima. Dakle, upošljava, imovinu radnike, odnosi akta o platama itd. onda. Jer ja ne znam sada ovdje da li smo mi dobili zakon o spajanju uprava, dakle jednu upravu ili smo dobili zbir uprava. Pa sada oni koji pregovaraju s međunarodnom zajednicom mogu svojim biračima da kažu – pa ništa se nije desilo. Ostalo je sve isto. Dakle i nije došlo ni do čega.

Pa onda u članu 11. kaže – zaposlenici ranijim entitetskim carinskim uprava i ranije carinske službe Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i dalje podlježu zakonima o radnim odnosima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, uključujući i zakone kojima se propisuju plate i beneficije. Dame i gospodo šta ovo radimo. Pravimo mržnju među radnicima iste državne službe, pa će oni koji u Banja Luci rade imati platu 400 maraka, oni koji rade u Sarajevu i Mostaru 1.200, 1.300 maraka. Da li se ovdje stvarno pravi jedan državni organ i je li napravljen taj iskorak koji mi hoćemo. Izuzev ako foliranje, pa su jedni formalno za reformu, a drugi nisu.

I treća stvar i moja primjedba. Kako je moguće da svi traže neka ovlaštenja nad onim što se zove carinska uprava i prinudna uprava, a da državni Parlament koji jedini ima pravo ne traži ništa. Traže i entiteti. Svi traže, jedino mi nemamo prava. Čak nema potrebe niko da nas informiše. Dakle ni da nas informiše. Ja nisam sretan što je ovakav zakon, ali javno kažem pred javnosti pošto je ekspertska grupa donjela odluku koncenzusom, pošto je Savjet ministara donjeo odluku koncenzusom i poslao nam ove zapisničake, pardon zapisnike, izvinjavam se, na zakon, pošto je Narodna skupština Republike Srpske nije smjela reći ni smrdi li ni miriše li, dakle ništa nije rekla, ja nemam drugog razloga da mi ne bi rekli da pravim opstrukciju, nego podržim i ovakav zakon.

Ali, molim vas lijepo, jedino što me raduje u obraćanju Visokog predstavnika što je upozorio eto nas nesretnike iz Republike Srpske i rekao molim vas samo sad, ono kao sa dobrom prostitutkom, a poslije će biti kako vi kažete. Neće više biti po toj proceduri, možete i vi da kažete šta mislite o tome. Ja ljubazno molim sve one da nam dozvole da u interesu ove države kažemo šta mislimo o zakonu s namjerom da zakon poboljšamo, a ne da se borimo protiv donošenja zakona.

Pokažimo stvarno da smo državni poslanici, a da nismo, nemojte se ljutiti, ne vrijeđam nikoga, mislim na sebe, da nismo, da se ne bavimo prostitucijom, nego ozbiljnim državnim poslom. Dakle, nemamo mi danas mnogo načina. Ovdje međunarodna zajednica pravda i sebe.

I još nešto, oni koji računaju s ovim parlamentom, kada formiraju komisije, bez obzira da li su međunarodne ili domaće, moraju proučiti Poslovnik ove skupštine u koji

smo se mi zakleli da ćemo ga primjenjivati, pa kada kažu da mora 1. jula, onda moraju da znaju da nam moraju dostaviti materijal 1. aprila, pa da i mi kažemo nešto šta mislimo o zakonima. Ovako ne smatram ni da smo imali šanse, ni da smo imali komocije, ni mogućnosti, ne mislim da smo poslali poruku koju će Visoki predstavnik sa pregovaračima poslati ni Evropi ni Solunu. Svi će opravdati dio sredstava i plata koje su zaradili na ovome. Nismo dobili ono što ja mislim da je u ovom trenutku trebalo. Nadajući se dakle, kao i svi, jer evo vidim ja da danas niko ne govori o ovom zakonu, nego o okvirnom, ja ne znam o kakvom će biti.

Dakle, nadajući se da ćemo moći govoriti o okvirnom zakonu, podnositi amandmane i donjeti dobar zakon, evo moj je prijedlog da ovo danas ovo progutamo, pa kako čiji želudac prođe. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću. Za riječ se javio gospodin Petar Kunić.

Nakon toga Beriz Belkić, pa onda Jozo Križanović ili Jozo Križanović pa Beriz Belkić, dogovorite se kako god hoćete. Vidio sam vas istovremeno obojicu.

PETAR KUNIĆ

Uvaženo predsjedništvo, uvažene dame i gospodo poslanici, zaista ne mogu a da ne iskažem svoje slaganje sa profesorom Špirićem.

Dakle, mi smo naravno iks puta već govorili o ovim pitanjima, dakle kada se donose zakoni, posebno kada se donose vrlo važni zakoni za bitisanje jedne zajednice, onda u najmanju ruku morali bi proći raspravu, raspravu u Parlamentu. Nažalost, nažalost, donošenje zakona u Parlamentu Bosne i Hercegovine je prešlo u naviku da Parlmanet daje samo legalitet i legitimitet zakonu. Parlament ne odlučuje o meritumu što je zabrinjavajuće. Ako je Visoki predstavnik iskazao svoje uvjerenje, odnosno konstatovao da neće više insistirati na donošenju zakona na ovakav način, onda ja to pozdravljam i nadam se da će se držati svoje riječi, jer zaista djeluje ponižavajuće ne samo za nas poslanike, nego djeluje ponižavajuće i za ovaj parlament da budemo prolazna stanica nečeg važnog o čemu odlučuje neka komisija. Molim vas, jel stručna ta komisija? Ja bih rekao, s ozbirom na sadržajni aspekt, na formalni aspekt ovog zakona da zaista nije stručna, da zaista nije stručna. Ovo ne liči na zakon.

Naravno, naravno da i ja kao i kolega Špirić neću biti smetnja donošenju ovog zakona i glasaću za ovaj zakon, ali kažem posljednji put da prihvaćam zakonski propis u ovom parlamentu da se donosi to po ovom skraćenom postupku, dakle po članu 105. Naravno, nadajući se, dakle imajući uvjerenje da ćemo imati prilike da o zakonu o indirektnom oporezivanju raspravljamo u, o suštini njegovoj o meritumu stvari. Vjerujući u to, imajući u vidu činjenicu da je to posebno važan zakon, mi na ovim prostorima imamo velika iskustva sa takvim zakonom. Znamo da su to jedni od glavnih razloga da se država raspadala, iz ovih razloga, sjetimo se sintagme u Hrvatskoj u Sloveniji, Slovenija radi Beograd se gradi. Šta sam htio reći? Htio sam reći da prihodi koji se budu ubirali

moraju biti kontrolisani, moraju biti transparentni i moraju pripadati onome ko ih je stvorio. To je osnovni postular. To zakon nadolazeći mora izdiferencirati. I nadam se da ćemo o tome imati mogućnosti da raspravljamo i da stavljamo primjedbe, odnosno svoje prijedloge. To je jedan od osnovnih razloga.

Kakav je sadržajni apsekt ovog zakona? Kakav je? Vidite imamo neke stvari koje su apsurdne ovdje. Recimo u članu 4. – Uprava ima direktora koga bira komisija za indirektnu poresku politiku i imenuje Savjet ministara. Kako sada? Bira, neko ko se bira taj je izabran. Neko ko se imenuje taj je imenovan. Ne možete birati i imenovati. Ili birate ili imenujete. Jedna zamjerka upućena Savjetu ministara da više profilira ovakve zakone i da pravno sagleda. Da ne govorim o njegovom nomotehničkom aspektu.

Član 5. – direktorposeban je odgovoran za sledeće druge odgovornosti za koje je zadužen zakonom. Pa molim vas, pa šta je to. Direktor upravljanje i usmjeravanje resursa i rada uprave. Zar će direktor usmjeravati sredstva? Ovdje to ne može se izvući kristalno jasan zaključak itd. Nadam se da će nadolazeći zakon ovo riješiti u, na bolji način, odnosno decidnije.

Bilo je riječi o kontroli upravne organizacije. Naime, nije običaj da carinska uprava bude upravna organizacija. Upravne organizacije su uglavnom stručne organizacije koje nemaju jaku poziciju u finansijskom aspektu. Vodimo jednu sasvim drugu situaciju. Naravno, da nije moguće, gospodin Avdić je govorio o ovom pitanju, da nije moguće upravnu organizaciju izvući ispod nadležnosti Savjeta ministara. Upravnu organizaciju mora neko kontrolisati. U ovom slučaju apsolutno to je Savjet ministara. Jer bi suviše dato bilo prava upravnoj organizaciji čiji status to ne zasluhuje u pravnim sistemima.

I na kraju dakle, rukovodeći se činjenicom da se uklone postojeće barijere kako u zakonu stoji za ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine, kao i da se stvori jedan efikasniji sistem funkcionisanja, prikupljanja indirektnih prihoda, i da se eliminišu, nadam se, eliminišu sve ove stvari koje se dešavaju u carinskim upravama, dakle izjašnjavam se za ovaj zakon. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Kuniću. Gospodin Beriz Belkić. Neka se pripremi gospodin Jozo Križanović.

BERIZ BELKIĆ

Poštovani predsjedniče, kolege i kolegice, ja sam pomalo zbunjen, da vam pravo kažem poslije sinočnjeg sastanka Proširenog kolegija i istupa šefova klubova koji su vrlo spremno rekli da će progutati ovaj zakon.

Stranka za BiH će ostati kod onoga što smo i sinoć rekli. Ali ne mogu da propustim da kažem sljedeće. Gospođa Marić, gospođa ministar i dio ekspertnog tima

koji je prisustvovao sjednici Proširenog kolegija u obrazloženju ovog projekta su istakli sljedeće – Sadržaj ovoga što ima ambiciju da se zakonom zove je rezultat političkog kompromisa, a ne ekspertnih rješenja.

Ko je napravio politički kompromis? Kažu predstavnici naroda i entiteta. Ne znam jesmo li u vezi sada ovaj sa narodom i sa entitetima itd. Moguće da postoje neki prekidi. Dakle kada je riječ o sadržaju jasno nam je rečeno da je ovo kompromis predstavnika entiteta i naroda, odnosno članova komisije koji dolaze iz entiteta i iz svih naroda konstitutivnih naroda. To što se sadržaja tiče. Kada je riječ o poziciji poslanika, ponižavajućoj poziciji, vrlo često i ja upotrijebim i mi svi ovdje, ja predlažem da malo razmislimo zašto smo u toj poziciji. Da li baš samo zbog Pedija Eždauna? Da li zbog odnosa Vijeća ministara? Ili zbog nas?

Stvar je vrlo jednostavna. Da nema ovih incijativa mi ni jedan projekat zakonski ne bismo donjeli koji bi išao u pravcu uspostave normalnih funkcija države Bosne i Hercegovine. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkiću. Riječ ima gospodin Križanović, pa ćemo dalje polahko. Gospođa Palavrić se javila prije toga. Neka se pripremi.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Malo pažnje molim vas da slušamo šta nam kolega govori za govornicom. Malo pažnje.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Poštovani članovi Vijeća ministara, prije svega želim reći da sam potpuno svjestan važnosti i hitnosti donošenja ovog zakona i što se mene tiče i našeg kluba, mi smatramo da on kasni i nekoliko godina jel. Ja se ukratko želim pridružiti onim kolegama koji su ovdje govorili o, po već ne znam koji put dovođenja ovog doma u situaciju da vruće zakonske prijedloge iz Vijeća ministara stavlja po najkraćoj proceduri na usvajanje u ovaj dom.

Želio bih podsjetiti da je zadaća našeg parlamenta da usvaja dobre zakone, ali i pored toga da ima i kontrolnu funkciju izvršavanja tih zadataka. Nakon ovoliko primjedaba na kvalitet sam ovog zakona, njegovu jasnoću, ja ne znam kako ćemo mi se ponašati ubuduće kada budemo tražili eventualno kontrolu provođenja tih zakonskih odredbi. Ja sam duboko uvjeren, na temelju dosadašnje prakse da ćemo mi i u buduće biti, bez obzira koliko mi danas govorili o tome kako se osjećamo kada smo ovako dovedeni pred svršen čin i u buduće biti u takvoj poziciji da usvajamo niz zakona po najkraćoj proceduri. I sada je sigurno vrijeme da se zapitamo zašto se, zašto je to tako?

Ja sam to juče rekao na Proširenom kolegiju u prisustvu predstavnika Vijeća ministara da sam duboko objeđen da je to zbog toga što mi, domaće vlasti u Bosni i Hercegovini ne upravljamo procesom reformi. Ovo je jedna konstatacija koja možda zaslužuje i jednu širu raspravu, ali sam duboko uvjeren da mi još ni dan danas nemamo tog programa upravljanja ekonomskim reformama. Evo samo dvije činjenice. Mi do danas ne znamo da li u Vijeću ministara ima svoj plan rada za ovu godinu. Još jedan podatak, danas se održava 15. sjednica Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, upravo onoliko koliko je Vijeće ministara održalo sjednica sa prekjucherašnjim danom.

Prema tome mi ćemo biti sretni da za svake sjednice Vijeća ministara dobijamo taze materijal koji ćemo morati ovdje progutati. Mislim da tu stoje razlozi ovog našeg nezadovoljstva što smo dovedeni u poziciju, a duboko svjesni da su nam reforme potrebne i da ih želimo ovdje da doprinesemo njihovom provedenju morati gutati ovo što gutamo.

Dakle usprkos svega ovoga što smo govorili mi smo duboko svjesni potrebe ovoga zakona i mi ćemo se, po ko zna koji puta podržati njegovo donošenje. Evo hvala toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Križanoviću. Riječ ima gospođa Seada Palavrić.

Neka se pripremi gospodin, ko je ranije, čekajte malo, Selim se javlja od ranije, mnogo ranije, gospodin Selim Bešlić, pa ćemo onda dalje na ovu stranu preći. Javlja se čovjek, pratim to, zajedno sa Jozom se javljao, ali ja nisam odgovoran za ovo, zato što vi ne poštujete ono što je Poslovnik i što sam ja nekoliko puta tražio. Ne mogu to svaki put tražiti da napišete brate prijavu za diskusiju, pa po redosljedu. Onda nemam problema ni ja, nemate ni vi. Ali evo.

Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Hvala lijepo. Ja ću vam u ime Kluba SDA na sličan način na koji je to uradio gospodin Belkić kazati da smo i mi sinoć na Proširenom kolegiju u prisustvu predstavnika OHR-a i gospodina Eždauna samog i predsjednika ove komisije, predstavnika Vijeća ministara ukazali na manjkavosti teksta zakona, naročito one na koje je ovdje ukazao gospodin Kunić.

Istovremeno smo ukazali da manjkavosti koje sam zakon sadrži mogu zaista dovesti do problema u primjeni. Međutim, ja sam iskreno da vam kažem bila ljuta na Vijeće ministara što barem neke stvari koje je bilo moguće kao pravno tehničke otkloniti, što ih nije otklonilo. Međutim kada sam saznala da je ovo jedan zapakovani paket i ne daj

bože da se boca otvori, onda bi moglo biti svašta, onda sam razumjela Vijeće ministara i rekla – dobro je, bolje i tako nego da nemamo ni ovaj prelazni zakon.

Mi moramo biti svjesni šta ovaj zakon znači za Bosnu i Hercegovinu sada kada je u fazi izrade studije izvodljivosti. Moramo biti svjesni činjenice da nas pretiču sve zemlje regiona. Jedna Albanija, koju ja poštujem, koja nikada nije mogla, što bi naši ljudi rekli ni dovikati Bosni i Hercegovini, danas korača brže i kvalitetnije prema EU.

I mi u Stranci SDA kao zastupnici u ovome parlamentu zaista ne bismo mogli otrpjeti kritiku ljudi koje ovdje predstavljamo ukoliko ne bismo podržali da ovakav zakon bude donesen u rokovima koji su dati. Dakle uvažavajući sve što se čulo, sve manjkavosti, pri tome također podržavajući ono što je gospodin Belkić rekao, jesmo li sami doprinjeli situaciji u kojoj smo se našli, da dobijamo prijedloge zakona na koje baš i ne možemo utjecati. Je li na nama da se promjenimo? Mislim da jeste.

Dakle mi imamo sva oruđa i oružja u svojim rukama da počnemo predlagati zakone i da ih Vijeće ministara počne predlagati, a ne prelazne komisije i ne znam ko je ko.

S toga u ime Kluba SDA podržavam proceduru po članu 105., a to znači da ćemo podržati i sam tekst zakona. Hvala lijepo.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Palavrić. Gospodin Selim Bešlić.

Neka se pripremi gospodin Milorad Živković. Nakon toga gospodin Miloš Jovanović. Nakon toga gospođa Azra Hadžiahmetović. Nakon toga gospodin Gligorić. Molim. Onaka kako sam vidio ovdje u sali.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ
/nije izašla za govornicu/

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Možda Azra zaista jesam li ispravno vidio, ali meni se čini da sam tako vidio, ali rekao sam nisam odgovoran, podnosite prijave za diskusiju.

Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedniče, drage kolege, mene je tek danas, nakon ove sjednice jasno zašto naš, mi poslanici faktički najviše učestvujemo u prvoj tački dnevnog reda – donošenje znači dnevnog reda, jer je to jedini proces u kome poslanici mogu da govore, bez ovoga člana 105. u kome evo iznose svoje stavove i mišljenja.

Mislim da može ovo sumirati upravo iz svih ovih diskusija, jer ovaj parlament stvarno ne zbog pojedinaca, ne zbog predsjednika i predsjedništva, nego općenito odnosa prema ovom parlamentu, Vlade, a možda i samih nas, sada uzmite to kako hoćete, doveden u situaciju da danas za pola sata usvoji 9. tačka, od čega 4 zakona, vrlo bitna, sudska, pravosudna itd. i da sada na ovom zakonu koji se zove Zakon o ujedinjenju carina, evo dobili smo pravo da govorimo, ali pod opet istim uslovima. Znači zašto je pod opet istim uslovima? Ko nama je demokratski dato da to raspravimo, ali ako ne do 1. jula, kako je ovdje rečeno 1. jula će Visoki predstavnik donjeti odluku i mi ćemo opet na sljedećoj sjednici po hitnom postupku. Hajmo svatiti jednu stvar da možemo tražiti od Ministarskog vijeća da nam ubuduće kao i međunarodna zajednica ubuduće, dostavljaju zakone onako kako je to po proceduri, makar 30 dana prije nego što mi zasjedamo. To je pod 1.

Pod 2. molio bih predsjedavajućeg, jer ja sam dobio jedan materijal, zato ne bih htio da kritički se danas osvrćem o tome, Program rada ove skupštine u kome tačno kaže po mjesecima koje ćemo zakone donjeti. Dajte da napravimo tu analizu i da na osnovu toga iskažemo ili potrebu ili zahtjev prema službama ili prema Vladi da nam te zakone dostavi u proceduru, redovnu proceduru. Prema tome, ako ne bude se to moglo, ja ću sam sljedeći puta tu analizu napraviti, konstatovati šta smo to uradili i vidjećete da smo u ovom trenutku donosili samo ono što je Visoki predstavnik, čast izuzetima određenim zakonima, donjeo i mi samo izvršili verifikaciju.

Gospodo poslanici, gospodo predsjednici vlade uozbiljimo se, jer neozbiljno djelujemo prema građanima koji su nas izabrali. Još jedna stvar. Meni se danas prvi put sviđa, čast opet, odnosno nečast izuzetima što govorimo kao poslanici države Bosne i Hercegovine. Dajte da počnemo govoriti o zakonima kao državnim zakonima, a entiteti ostavite neka se vlasti i vlada usaglašava sa entitetskim vlastima. Mislim da ćemo tako doprinjeti donošenju zakona koji su potrebni za ovu Bosnu i Hercegovinu. Gospodin Jozo je rekao da ćemo mi podržati ovaj zakon i usljed svih ovih nedostataka i vjerujem da ćemo imati mogućnost da govorimo o onom krovnom zakonu gdje bismo ispravljali i ono što danas možda propustimo. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Bešliagiću. Gospodin Živković Milorad. Neka se pripremi gospodin Miloš Jovanović. Mislim da sam tako nabrojao.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo, složio bih se sa većinom poslanika koji su rekli da izuzetak donošenja zakona po 105. Poslovnika je ovdje postala svakodnevna aktivnost da to više nije izuzetak i opet bi se vratio na one dokumente koje je ovdje Vijeće ministara prvi put donjela kada su na jednoj stranici 10 puta spomenuli odgovornost. Ta odgovornost koju su oni tada spomenuli stalno se prenosi na nekoga drugoga.

Vijeće ministara u ovom slučaju nije ništa drugo nego kurir između OHR-a i ovoga parlamenta i sva odgovornost pada uvijek na ovaj parlament. Mi nismo učestvovali u pripremi ovog zakona, nismo učestvovali u mogućnosti njegove promjene, dobili smo ga zdravo za gotovo po principu uzmite ili ostavite. Ali sva odgovornost i u narodu čak i entitetske skupštine su prebacile na ovaj parlament i na ove poslanike. Smatram da je to nedopustivo i da to ne treba da bude praksa zbog digniteta i ovog parlamenta i ovih poslanika.

Ne bih ulazio u posebne detalje ovoga dokumenta, jer onda bi došli samo do rasprave u kojima bi bilo mnogo replika, a ne bi ništa mogli promijeniti, jer takav je način donošenja. Ja ovo smatram ustvari samo kao jednu informaciju od Vijeća ministara, ja ću glasati za informaciju. Neću glasati ni za zakon, pogotovo što prelazni zakon i u našem poslovníku nije navede kao mogućnost da ga glasamo, pa možemo makar da promijenimo da se zove zakon o privremenom spajanju uprava carina i osnivanju uprave za indirektno oporezivanje. Jer stvarno nema prelaznog zakona ni u nomenklaturi ni u Ustavu, ni u Poslovníku, ni bilo gdje.

_____(?)
/nije izašao za govornicu/

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Ne govorim o tome da se spominje i kaŹem opravdana zabrinutost znajući nas kakvi smo i naroda Bosne i Hercegovine da zajednička kasa podrazumjeva i najviše liči na neki zajednički lonac, a to je uvijek bio bosanski lonac, gdje neko uzme meso, a drugom dođu da ne kaŹem buranija i kupus i sve tako. O tome stvarno neću da raspravljam. Nadam se, nadam se da ćemo doći u mogućnost da taj okvirni zakon, odnosno kako su ga ovdje kaŹu majka zakon, dođe u ovu proceduru regularnom načinu i da prićamo o njemu i da raspravljamo o njemu. Hvala.

ŠEFIK DŹAFEROVİĆ

Hvala i vama. Gospodin Jovanović. Neka se pripremi gospođa Azra HadŹiahmetović.

MIŁOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo i ja bih se sloŹio sa kolegama koji su ispred govorili, gospodin Špirić, Kunić i Bešlagić o načinu usvajanja zakona, ali sam opod uslovom da su glasali drugaćije, da su glasali znači protiv ovakvog načina, onda bi se sloŹio s njima. Ali pošto su glasali suprotno od priće koju su prićali, ovaj, onda mislim da to kaŹuje nešto drugo.

Vidite, stvarno je sramota, ali da kaŹem sramota, prvenstveno za pravnike da mi usvojimo Zakon o krivićnom postupku i Krivićni zakon bez i jedne jedine rijeći. Znači sramota je za pravnike u Savjetu ministara i ovdje kolege pravnike koji koliko znam da ih

ima dosta. Ali vidjećete kada nas to bude udarilo po glavi, a i udara nas, onda ćemo tek reći šta smo to uradili. A onaj ko je malo pročitao ovaj zakon vidjećće, ko bude štitio i branio interese Republike Srpske biće kažnjen zakonom od 1 do 10 godina. A ako hoćete da vam kaŹem i koji je ćlan, reću vam znaći i u kom to ćlanu piše.

Ovo što je sada na dnevnom redu, ako ćće se, govoriću prvenstveno znaći o spajanju carina, ako ćće se spajanjem carina povećati prihodi u budŹetima i entiteta i drŹave Bosne i Hercegovine, ja to prihvataam što kaŹu diŹem obadvije ruke. Ako mi to neko uspije dokazati. Ali bojim se, bojim se da toga nećće biti. Ja sam u poziciji skoro svaki dan kada sam u Zvorniku da prelazim drŹavnu granicu pa me pregleda cariniki, pa policajac DrŹavne granićne sluŹbe, pa na drugoj strani isto tako. Šta ćće se sada desiti i šta ćće se sada promjeniti? Da li samo to što ćće se promjeniti bluza carinika na kome nećće pisati, odnosno koji nećće imati na rukavu grb Republike Srpske, a imati grb Bosne i Hercegovine ili ćće se stvarno nešto promjeniti suštinski. Ja mislim da nećće. Jer mnogo ćće se sada lakše dogovarati na prelazu carinik i onaj policajac iz DrŹavne granićne sluŹbe, jer vjerovatno ćće biti sada ponovo, znaći i carina multietnićka, kao što je i DrŹavna granićna sluŹba, pa nekako je sada vjerovatno ćće drugaćije ako budu dva srbina ili dva bošnjaka moćći ćće se lakše dogovoriti da se nešto proturi, da nešto prođe, nego što je bilo do sada. I hrvati mislim. Ja sam se moŹda malo na Zvornik, pošto ima malo hrvata, tu kada prelazim ima više bošnjaka i srba. Dobro.

Da se vratim kaŹem ponovo na ovaj zakon i postavio bih nekoliko pitanja ministarki Marić. Evo ja ćću da saććekam Špirića dok. Postaviću znaći nekoliko pitanja ministarki Marić.

Znaći prvo – zašto prelazni zakon? U ććlanu 8. stoji, ććini mi se da je to gospodin Avdić govorio ko saććinjava ovaj upravni odbor i kaŹe sastoji se još od 4 lica. Ne znamo koja su to lica. Da li ćće se znati koliko je koja uprava carina prikupila prihoda?

Sledeće pitanje – da li ćće se prihodi zadrŹavati na raććunu zajednićke uprave ili ćće se po automatizmu vraććati tamo odakle su prikupljeni?

Toliko hvala.

ŠEFIK DŹAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Jovanovuću. Rijećć ima gospođa, molim vas malo paŹnje da privedemo ovu raspravu kraju, da se izjasnimo, pa ććemo onda napraviti jednu pauzu, nakon ovog zakona. Strpite se malo, nemojte izlaziti iz sale.

Gospođa Azra HadŹiahmetović ima rijećć. Neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić, to je posljednji prijavljeni diskutant. Dobro i gospodin Filip Andrić nakon toga, evo i on se javlja naknadno.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem. Uvaženi predsjedavajući, kolegice kolege poslanici, članovi Vijeća ministara, danas je u više navrata pomenuto i gospodin Pedi Eždaun i OHR-a i komisija koja je navodno kroz kao protični bojler, tj. Vijeće ministara u parlamentarnu proceduru uputila ovaj zakon, a u isto vrijeme čujem da je sinoć Prošireni kolegij dva i po sata raspravljao samo o ovom zakonu. Ja podsjećam one koji nisu imali priliku da vide zakon, radi se o zakonu na pet strana, na četiri strane, pardon, plus obrazloženje, odnosno ukupno 13 članova i ubjeđena sam da je Kolegij, odnosno predstavnici političkih stranaka sinoć išao tačku po tačku da je mogao napraviti za mnogo kraće vrijeme bolji zakon, a da ne stavi ni jedan prigovo, eventualno ni komisiji, ni OHR-a, ni bilo kome ko je eventualno uputio ovaj zakon. Inače ja izražavam svoje čestitke Vijeću ministara na brznoj reakciji obzirom da je 1. juli vrlo blizu, na brznoj reakciji, na jednom potezu koji je više političke prirode iako je instrumentarij isključivo ekonomski.

Danas je bilo riječi ovdje o ustavnom osnovu. Kolega Novaković, a dijelom i kolega Kunić su u svojoj diskusiji pomenuli pitanje ustavnog osnova objedinjenih carinskih uprava, odnosno jedinstvene carinske uprave i uprave za indirektno oporezivanje pozivajući se naravno na Dejton, pa ću ja podsjetiti na Dejton koji govori o jedinstvenom ekonomskom prostoru, o slobodnom kretanju ljudi, roba i kapitala, o carinskoj politici na državnom nivou, a usput da pomenem da je ovo jedina država na svijetu gdje je carinska politika na državnom nivou, a provođenje je bilo u entitetima. I podsjećam na jednu vrlo važnu stvar u Dejtonu koja pominje '96. godina dakle, februar jel čini mi se, da se u roku od 6 mjeseci počnu pregovori o prenosu nadležnosti entitetskog na državni novi. Pa evo nama je prošlo malo više od 6 godina, a ne 6 mjeseci, pa evo raspravljamo o jednom ovako važnom zakonu.

Takođe bilo je riječi o pripadnosti prihoda. Pripadnost prihoda ćemo valjda imati kada budemo imali PDV-a, kada budemo imali budući zakon. Ja namjerno govorim ovdje budući zakon, ne prelazni i ne okvirni, to je moj prigovor čak i Vijeću ministara i Kolegiju kojim je parlamentarcima dostavila pod ovim nazivom. Prelazni zakon valjda treba da uputi na privremeno trajanje ovog zakona jel do donošenja nekog novog, iako naše zakonodavstvo podrazumjeva da jedan zakon se stavlja van snage, ili prestaje važiti po tačno određenoj proceduri donošenja novog ili usvajanjem odgovarajućih odluka, odnosno akata u Parlamentu.

Okvirni zakon takođe upućuje i Vijeće ministara i sve nas da se malo naviknemo na evropsku terminologiju, evo mnogi parlamentarci često putuju po Evropi, po Briselu itd. pa će se složiti samnom da je tamo terminologija direktiva, dakle ne okvirni zakon, ne prelazni, ne nikakvi ramovi za neku sliku itd., nego direktiva. I direktiva mora ući u našu terminologiju, naš način razmišljanja i bez obzira da li to ima osnova u Dejtonskom Ustavu ili nema. Ako nema onda smo bili obavezni da u roku od 6 mjeseci, opet podsjećam, od potpisivanja Dejtona dogovorimo o tome.

Meni je žao što Kolegij odnosno predstavnici, članovi Kolegija sinoć nisu napravili jedan retuš pa napravili novi prijedlog ovog zakona gdje se ne bi desilo

nekoliko manjkavosti koji nisu samo manjkavosti terminološke prirode, počev od onoga da recimo raniji direktori ranijih entitetskih uprava, a da ovaj zakon nigdje ne stavlja postojeće entitetske uprave van snage odnosno njihovu upotrebu ili da kažemo njihovo postojanje.

I stoga ću predložiti, uz naravno podržavanje ovakvog jednog početka da kažemo reformi u ovom vrlo važnom sektoru, a mislim da svi znamo dobro da mi godišnje gubimo zbog neefikasnog postojećeg carinskog sistema mnogo više nego što iznosi zbir svih naših budžeta u Bosni i Hercegovini i državnog i entitetskog i 10 kantonalnih i lokalnih budžeta. Sada samo govorim o efikasnosti postojećeg sistema, dakle očito da nešto moramo radikalno promijeniti, da, žao mi je što nije promijenjeno barem nešto sinoć na Kolegiju, odnosno napravljen neki novi draft, ali ću zato predložiti da danas, nakon što usvojimo naravno ovaj zakon, on uopšte nije sporan, Vijeće ministara pod hitno napravi retuš ovog zakona, odnosno novi draft zakona, bez obzira što će on biti privremenog karaktera, ali on će biti važeći zakon sve dok ne bude naredni korak u reformi carinskoj, odnosno poreskom zakonodavstvu. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođu Hadžiahemtović. Gospodin Gligorić i imamo još gospodina Filipa Andrića. Dvojicu diskutata.

Time će biti rasprava zaključena. Službe neka već počnu pozivati poslanike ponovo u salu, jer pristupamo činu glasanja vrlo brzo.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo ja sam pomislio predsjedavajući zove poslanike da uđu u salu, jer ja govorim, kada ono glasanje. Da se malo našalimo.

Ovako drage moje kolege. S ozbirom na polemiku koju smo mi ovdje imali, mnogo toga je dobrog rečeno i ja ću da to maksimalno skratim, ali bih bilo možda korisno da ubuduće kada budemo imali ovakve važne zakonske projekte, pa bi dao jednu sugestiju da ubuduće kada Savjet ministara, ili neka druga komisija, ili OHR-a budu radili na tako važnom projektu da uključe Kolegij, ili pak neku nadležnu komisiju ovog doma da bi mi barem imali nekakvu vezu, kontinuitet u tom radu. Jer, na jednoj strani mi imamo Savjet ministara koji, znate šta, mi to pričamo sa OHR-om, a tamo je nešto tabu, nešto sveto, a mi svi kao to prihvatamo, a isključujemo se na takav način iz jednog važnog posla. Prema tome to je jedna kritika i Kolegiju da ubuduće ne dozvoli da bilo koji takav projekat, a tačno se zna i ubuduće do kraja godine koji će biti važni, budemo mi isključeni preko svojih komisija.

Mislim da na taj način ćemo lakše riješiti mnoge te poslove, a na kraju nećemo moći reći kao poslanici da nismo uključeni i da se na takav način možda i vadimo iz nekog projekta. Savjet ministara, umjesto da radi na ovim zakonskim projektima, oni su se sveli da sve ustvari primaju iz radionice OHR-a i na taj način u proceduru puštaju bez i

jednog zarez a sve ono što im iz OHR-a dostavljaju. Sada se ovdje tek može vidjeti da OHR-a radi punim kapacitetom, proizvodi određene nacрте zakona, dostavlja ih nekom izvršnom organu u Bosni i Hercegovini, u ovom slučaju Savjetu ministara, oni ne rade ništa osim što to za sat vremena usvoje, bez ikakve promjene i lijepo to dostave u Parlament isto po hitnom postupku, ne možete to mijenjati. A onda Savjet ministara hoda po inostranstvu i mi danas sa strepnjom svi gledamo kada predsjedavajući kaže kako predsjedavajući Savjeta ministara putuje, pa me podsjeti na one nadrealiste, doće predsjednik i donjeće hranu, pa nam donese travu. Prema tome, napravili smo od jednog bezveznog posla, kada bi zatražili izvještaj i vidjeli šta se radi i koliko se putuje i koliko se uzme sredstava, bilo bi poražavajući rezultat. Prazan hod, ja vam garantujem u svemu tome. Dobro.

Sada bih ja izrazio zadovoljstvo na samom kraju zato što će se usvojiti ovaj prijevremeni zakon, a on privremeni, a on je ustvari samo u funkciji da se donese jedna institucija. I zato bih želio da se zahvalim poziciji koja će glazati. Zašto? Zato što su u ovim, da dovršim misao, zato što su ovdje bile afere upravo na entitetskim nivoima po carinama, jel tako. Rečeno je da je tamo afera, da je kriminal, da su ti ljudi omogućili sivoj ekonomiji, jer je to sve bilo van budžetskih tokova. Ja se zato vama zahvaljujem što ćete vi donjeti takvu jednu instituciju kao skupštinska većina i gdje će doći stvarne reformske snage u vidu opozicije i onda pošteno raditi bez afera kao što je to karakterisalo vaš period. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Filip Andrić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Nemožeš drugačije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja se nadam da su ovi koji su izašli vani ušli u salu. Ako nisu, pozovite poslanike da uđu u salu, stručne službe. Izvolite gospodine Andriću.

FILIP ANDRIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane kolege zastupnici, članovi ...

U ime Kluba HDZ-Demokršćani, želim iza ove govornice dati potporu svim naporima ka uspostvi ove zajedničke službe na razini BiH i u tom smislu prihvaćam i doživljavam i ovaj prijelazni zakon kao jedan mali korak, mada nespretno napravljen u tom pravcu. S toga ćemo mi u istinu podržati ovaj zakon, mada imamo, sigurno, opravdanih niz primjedbi kad bi upustili se sad u raspravu kao što su i prethodni govornici rekli.

Ja bih najsretniji bio danas da raspravljamo o temeljnom zakonu o ovoj službi o uspostavi službe za indirektno oporezivanje na razini BiH i to u drugom čitanju, da raspravljamo o amandmanima, a ne, nažalost, na ovakav način o ovako bitnim zakonima,

tim više, jer znamo za ovu inicijativu još od prije, ako se ne varam skoro pa pola godine. Tada smo mi znali da je 1. srpanj krok za uspostvu ove službe. Ja sam, zaista, bio iznenađen kad sam došao do spoznaje da niko ne radi na pripremi ovog zakona, temeljnog zakona o uspostavi službe, a službu ćemo uspostaviti 1. srpnja. Jasno, kad se u takvu situaciju dovedemo sami, onda nemamo izlaza, nikakvog drugog rješenaj, nego praviti ovakve zakone, koji u istinu, ja se bojim mogu proizvesti mnogo problema u njihovoj primjeni.

S toga, sugestija Vijeću ministara, ovo samo prvi, jedan u nizu jako bitnih zakona. Slijedi ostalih set zakona, koji moraju pratiti ovaj zakon. S toga, sugestija Vijeću ministara, uvažavajući i napore komisije, koja je radila na ovom da se Vijeće ministara aktivnije uključi u pripremi novih zakona, odnosno ovog zakona, kojeg smo trebali, o kojem smo trebali danas raspravljati, vjerovatno rok ovom zakonu, kako i stoji u članku 2. ističe za tri mjeseca, da se pnovo ne bi našli u istoj situaciji da nemamo mogućnosti amandmana da raspravljamo ponovo bez,na isti način, o lošem zakonu da se odmah uključi, da se pripremi zakon, stavi u parlamentrnu proceduru i svi ostali zakoni koji slijede i da se u jednom redovitom postupku dođemo do kvalitetnih rješenja, koja će, u istinu, na terenu napraviti velike pomake, i u tom smislu mićemo podržati ovaj zakon, kao mali korak, u istinu nespretnan ka jednom dobrom cilju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Andriću. Evo imamo još jednog poslanika, koji traži riječ i, ako sam ja već nekoliko puta najavio, ali ljudi se predomisle, šta ćete. Gospodin Moranjkić ima riječ, moramo omogućiti da se izađe za govornicu. Izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

Ja se pomalo gubim u ovoj sali. A, znate zašto se gubim? Gubim se jer znam da do podne radimo o zakonu po hitnom postupku, koji se stavlja uz obrazloženje na glasanje da li će oni ići pohitnom postupku ili ne ići. To, konkretno kod ovog zakona nije. Kod zakona o krivičnom postupku i kod zakona o krivičnom zakonu je isto, a onda počinjemo sa raspravom, koja, ama baš ništa ne znači, jer u suštini zakon, koji ide, na koga nema amandmana, sva ova priča je, priča, da jedan drugog napravimo pamentimili nepamentim. Pa bih molio, ako je, da se Poslovnika držimo. Ako je to tako, a jeste, onda da govorimo o principu hoćemo li ga prihvtiti da ide po hitnom postupku glasamo i zna se dalje kako ide. Mi smo izgubili ovdje dva sata, na kraju nismo ništa rekli, niti možemo išta reći, niti šta možemo ugraditi, a na kraju ćemo glasati, ono što je trebalo u dvije rečenice reći. Nisam mogao, stvarno, da to ne kažem, izvinite gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To je ono pravo gospodine Moranjkiću. Ja cijelo vrijeme tako razmišljam. Molim vas lijepo. Zaključujem raspravu, vezano za ovu tačku dnevnog reda, odnosno za

proceduru po ovoj tački dnevnog reda. Mi sad pristupamo izjašnjavanju. Jesu li svi poslanici obaviješteni da uđu u salu?

Ko je, dakle, zato da se prihviti zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga prijelaznog zakona o spajanju carinskih uprava i osnivanju uprave za indirektno oporezivanje po hitnom postupku po članu 105?

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv? Hvala vam lijepo.

Ko su uzdržani? Hvala vam lijepo.

Federacija ko je za? Hvala vam lijepo.

Republika Srpska? Hvala vam lijepo.

Dakle, ovako. 36 je prisutno poslanika u sali. Za su glasala 33 poslanika – 2 su glasala protiv – 1 je bio suzdržan. Dakle, postoji opća parlamentarna podrška. Iz Federacije BiH 24 su poslanika bila za, što je više od jedne trećine i iz RS 9 poslanika je bilo za, što je više od jedne trećine, tako da ja konstatujem da smo prihvatili proceduru, hitnu proceduru po članu 105. Prelazimo na izjašnjavanje o zakonu.

Ko je za zakon? Jeste li izbrojali? Hvala vam.

Ko je protiv zakona? Hvala vam lijepo.

Ko je uzdržan? Hvala vam lijepo.

Federacija ko je za? Jeste li izbrojali?

Republika Srpska, ko je za? Hvala vam.

Objavljujem rezultate glasanja. Za zakon, prisutnoje u sali 36 poslanika – za su glasala 34 – 1 protiv – 1 suzdržan i već se vidjelo ovdje da postoji entitetska podrška, ali, evo, mi smo proveli, pored ove opće parlamentarne podrške postoji i entitetska. Po entitetima su 24 iz Federacije za, što je više od jedne trećine, iz RS je 10 za, što je više od jedne trećine i ja konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa ovim rezultatima usvojio Prijelazni zakon o spajanju carinskih uprava i osnivanju uprave za indirektno oporezivanje. Hvala vam lijepo. Dajem pauzu do 16 sati.

/PAUZA/

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda. Branka, je li tako?

Ad.13. Prijedlog Odluke o utvrđivanju štamparskih poslova od državnog interesa

Vi ste, dakle, Odluku o utvrđivanju štamparskih poslova od državnog interesa dobili. Odluku je usvojio Dom naroda prethodnog saziva 30. septembra 2002. godine, dakle, predlagač je, praktično, Dom naroda. Ja otvaram raspravu.

Ako se niko ne javlja za riječ zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje.

Ko je zato da usvojimo ovu odluku?

Ko je zato? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 32 glasa za, bez glasova protiv i bez udržanih glasova usvojio Odluku o utvrđivanju štamparskih poslova od državnog interesa.

Ad.14. Prijedlog odluke o imenovanju članova Državne regulatorne komisije za električnu energiju

Vi ste Prijedlog odluke dobili. Kao što vam je poznato Predstavnički dom je na 8. sjednici 4. februara 2003. godien, imenovao tri člana u Regulatornu agenciju za električnu energiju. Međutim, na 3. sjednici 25. februara 2003. godine, Dom naroda nije prihvatio imenovanje kandidata iz Federacije. Radi toga je proveden ponovni postupak za predlaganje dva kandidata iz Federacije BiH, tako da ste dobili novi prijedlog za dva kandidata. Kandidat iz RS Vladimir Dokić, imenovan je od oba doma Parlamentarne skupštine BiH. Ja otvaram raspravu. Izvolite. Ko se javlja za riječ? Gospodin Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege,

Kao što je i predsjedavajući rekao, mi smo na jednoj od naših sjednica, dali prijedlog za dva kandidata i tad su nam bile prezentirane, ja bih rekao, i karakteristike, odnosno dokumentacija šta su ti kandidati. Ja bih zamolio da li možemo dobiti uz ovu odluku i, ja bih rekao kvalifikaciju kandidata, jer, vjerujte radi se o državnoj agenciji, regulatornoj agenciji za električnu energiju. Ja bih volio da ovdje, stvarno, izaberemo ljude koji se razumiju u ovaj posao. Prema tome, meni nedostaje biografija, da bih ja mogao da se, kao poslanik očitujem o ovim kandidatima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja vam se zahvaljujem gospodine Bešlagiću. Ko dalje želi da govori? Imamo li nekoga iz Vijeća ministara ovdje prisutnog? Dakle, vidite ovako, ja što sam dobio materijala, ja sam ih prosijedio poslanicima, to je sve što ja imam od materijala. Ovo je bilo i na Federalnom parlamentu. Federalni parlament je ovo usvojio, na prijedlog Federalne vlade i dostavio Vijeću ministara i Vijeće ministara je to uradilo. Ovo jeste, zaista propust što mi ovdje nemamo te biografije. Međutim, mislim da mi nismo u poziciji da možemo dalje odlagati ovu stvar. Što se ovih kandidata tiče, ja mogu kazati za gospodina Mirsada Salkića, jer poznajem čovjeka, mogu, ako treba, kome nije poznat. Što se gospodina Željka Topića tiče, evo, također mogu kazati, iz onoga što sam saznao sada radi se o diplomiranom inženjeru elektrotehnike, je li tako. Ja vjerujem da je Federalni parlament vodio računa o ovome. Meni je žao, nemamo nikoga iz Vijeća ministara da

nam odgovori na ovo o čemu je gospodin Bešlagić. Međutim, nismo u situaciji da ovo odlažemo. Ja vas molim, ja sam i prošli puta insistirao, bez obzira ko su kandidati i glasao sam prošli puta, samo zato da što prije to dobijemo. To nije prošlo na Domu naroda, to ne znam, dakle, zaista ne znam gospodine Belkiću, ali ja bih vas molio da ovo izglasamo da idemo dalje, da imamo konačno ovu instituciju.

Ako se više niko ne javlja za riječ, ja zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje. Pitam vas ko je zato?

Ko je za? Jeste li izbrojali?

Ko je protiv? Hvala.

Ko je uzdržan? Hvala vam lijepo.

Iz Federacije ko je za, Federacija ko je za? Hvala vam lijepo.

Iz Republike Srpske, ko je za?

35 poslanika je u sali. Za je glsalo 27 – protiv su bila 4 – suzdržana su bila 4. Postoji opća parlamentarna podrška – većina.

Iz Federacije je glasalo 15 što je više od jedne trećine, iz RS je glasalo 10 što je, također, više od jedne trećine i ja konstatujem da je Predstvnički dom Parlamentrne skupštine BiH, donio odluku o imenovanju dvojice članova Državne regulatorne komisije za električnu energiju, to su gospoda: Mirsad Salkić i Željko Topić. Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda.

Ad.15. Godišnji izvještaj Centralne banke BiH za 2002. godinu.

Vi ste izvještaj Centralne banke dobili. Otvaram raspravu. Gospođa Fatima Leho traži riječ. Izvolite. Naravno, Centralna banka je uvijek prisutna kada se raspravlja o tom izvještajima. Predlagač Centralne banke je tu, p a ako bude nekih pitanja. Ispred Centralne banke, dakle, ovlašćena osoba viceguverner, koliko ja znam je prisutan pa može odgovoriti na pitanja. Gospođu Leho, izvolite.

FATIMA LEHO

Predsjedavajući, poslanici, zastupnici, gosti,

Komisija za finansije i Budžet ovog doma je razmatrala ovaj godišnji izvještaj Centralne banke BiH i donijela zaključak da vam se predloži na usvajanje, zbog toga što je sveobuhvatan, korektan, transparentan i to će biti i stav Kluba SDA prilikom glasanja.

Međutim, ja kao član Komisije imam svoje neke lične dileme, koje su mi se pojavile čitajući ovaj izvještaj i analizirajući neke veličine u izvještaju za koje mislim da nas opominju i da bi morali nešto mijenjati u budućnosti kao zakonodavno tijelo najviše na nivou države.

Na početku izvještaja, na strani 4. uvodna riječ «guverneradi» obrazloženje za Karensibord, kao dio monetarne politike, preko kojeg se implementira kod nas u

Centralnoj banci i vodi monetarna politika, sve ove godine razlog je naveden da je ovo urađeno da bi osiguralo da građani BiH i potencijalni strani investitori u BiH mogli nastaviti sa apsolutnim povjerenjem u stabilnost u KM prema njenoj valuti ... u početku je to bila njemačka marka, kasnije euro.

Kad se pogled dalje u izvještaju šta se desilo sa ova dva segmenta, koji su obrazloženje za Karensibord, znači za direktna strana ulaganja, da se radi toga to radi, možete vidjeti na strani 10. tabelu u kojoj se vidi, da su zemlje jugoistočne Evrope, Albanija za četiri godine dobila direktnih stranih ulaganja 551 milion dolara. Bosna i Hercegovina 672, Bugarska tri milijarde 120, Hrvatska četiri milijarde 991, Makedonija 719 i Rumunija 4 milijarde 423, što znači da prednjači cca pet milijardi Hrvatska, zatim dolazi Rumunija pa Bugarska. Obrazloženje da u Bosni u njenoj Centralnoj banci, odnosno Nacionalnoj kako se zove u savremenim ekonomijama Evrope, mora ostati Karensibord radi ovog razloga više ne stoji, jer očito da smo imali stalno pokrivenost naše konvertibilne valute deviznim pokrićem, nije privuklo investitore. Znači, to više ne može biti opravdanje za ovakvo pokriće konvertibilne marke i za ovakve ingerencije Centralne banke.

Drugi razlog su ovdje napisani građani. Što se tiče građana, pogledajte tabelu na strani 37. kako se građani u BiH, vezano za konvertibilnu marku i bankarski sektor, mislim na komercijalne banke ponašaju. Na strani 37. u izvorima piše da građani imaju depozita 39% u ukupnom bankarskom sistemu BiH. Koriste kredita 44%, što znači da i strane banke, koje su prisutne u bankarskom sektoru BiH i banke koje su domaće, građane uzimaju kao ozbiljne partnere i skoro polovinu potencijala kojeg imaju plasiraju građane.

Kad se pogleda biznis ili kako kažemo privatna preduzeća, u izvorima imaju 19% depozita, a privatna preduzeća koriste 40%.

Pošto je spomenuto u uvodnoj riječi gospodina Guvernera da su građani i ova strana direktna ulaganja razlog, vidjeli smo da nisu pomogla kod direktnih stranih ulaganja Karensibord da nije primamljiv toliko, da smo mi na dnu od ovih pet zemalja, a što se tiče građana oni su ovo već prihvatili i primili k znanju, što znači da oba razloga ova više u budućnosti ne stoje.

Ovo sam sve rekla zbog toga da bih prešla na stranu 41. gdje je aktiva i pasiva naše Centralne banke. Bosna i Hercegovina ima u inostranstvu dvije milijarde 399 miliona maraka na računima ino banaka, znači da je njena aktiva vani. Kako to izgleda po zemljama, imate na strani 48. U Velikoj Britaniji Bosna ima 976 miliona, što znači cca milijardu na računima. U Njemačkoj 849, u Belgiji 427 i ima nešto sitnije u Holandiji, Švajcarskoj, Austriji 92 i 53. Na ta sredstva, zbog rizika, to je obrazloženje u ovom izvještaju, ova centralna banka je, znači BiH naplatila cca 70 miliona kamata.

Kad se uzme stanje ekonomsko u BiH i kad vidimo i u ovom izvještaju da imamo nejedinstven ekonomski prostor, da imamo različite prosjeke plaća u zemlji, negdje su manje za trećinu, da imamo različite penzije, prosjeke penzija, negdje su manje za

trećinu, kad vidimo da nema direktnih stranih ulaganja, kad kažemo da se sa budžetima borimo i na nivou države i na nivou entiteta i na nivou kantona. U ovoj situaciji, kad Centralna banka naplaćuje za 2 milijarde i 400 miliona maraka u inostranstvu na ino računima i te kamate dalje pripisuje, ostaju znači ponovo na računima i na njih idu kamate, a u ovoj situaciju poljoprivredi, u firmama koje su izvozno orjentisane sa visokim kamatnim stopama u komercijalnom bankarstvu, ne može se govoriti o kretanju ekonomije naprijed. Ekonomija traži uzburkane finansijske tokove, traži valove da ih pokrenu. Ovakva Centralna banka mora u idućoj godini krenuti da radi poslove što rade i ostale nacionalne banke i što rade banke koje vode naprijed ekonomiju jedne zemlje. Ovako je preživjela. Postojalo je vrijeme, po mom mišljenju, kad je ona morala biti ovakva, dok se, bankarski sistem je kod nas već sređen, plarni sistem unutar zemlje i vanjski je već završen, znači, sad kamate koje dobivamo, ja mislim da smo mi jedina zemlja, koja ima, evo imate to na prvoj strani, da bilans stanja Centralne banke BiH dobiva na snazi u toku 2002. pošto su se slobodne devizne rezerve, tj. one su još iznad nivoa potrebnog da se pokrije sva ta .. pasiva, ovećale za 75 miliona i sad imaju 118 miliona. Znači, više nego što je izvršena emisija KM, mi imamo još 118 miliona. Zamislite šta bi značilo da se u poljoprivredi usmjeri bar dio dobiti, ovaj što je Centralna banka imala, uz niske kamatne stope, simbolične, nek je samo kreditno, odnosno može biti 0,1%, ali da počnemo njegovati svoju proizvodnju, jer bez toga je sve priča. Mi možemo pisati teke pravda, posao, strategija, ovo, ono, ali od toga ljudi nema ništa. Centralna banka BiH mora preuzeti funkciju lokomotive u ekonomiji i na ekonomskom prostoru BiH, a svi ostali se zakače za nju. Ovako ako ostane, ona je za mene mrtvo more, a od te vode nema, čim nema kretanja, novac koji se ne vrti, ne stvara novu vrijednost i nema napretka. Naši prosjeci će po glavi biti još manji, naše plaće i penzije će biti još manje.

Prema tome, mislim da na jesen moramo kao zakonodavno tijelo dobro razmisliti o ovom problemu i ponuditi rješenje u promjeni i konsultovti sve one koji smatraju da mogu dati doprinos na ovom polju i da krenemo u,zajedno i paralelno sa ostalim procesima i u ovaj proces. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Leho. Ko dalje želi da govori? Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje. Pitam vas ko je zato da usvojimo izvještaj Centralne banke?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa ne mogu se usvajati sugestije nego izvještaj. Pa ne možemo mi mijenjati izvještaj.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo. Dakle, ovako usvajamo izvještaj, a diskusiju gospođe Leho ćemo proslijediti Centralnoj banci. Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li neko uzdržan?

Konstatujem da smo jednoglasno sa 35 glasova, je li 35? 35 glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova usvojili godišnji izvještaj Centralne banke BiH za 2002. godinu i da smo zaključili da stenogram današnje rasprave u kojoj je učestvovala samo gospođa Leho, dostavimo Centralnoj banci BiH.

Ad.16. Opšti pravci i prioriteti u sprovođenju vanjske politike Bosne i Hercegovine

Vi ste, dame i gospodo poslanici dobili materijal za ovu tačku. Radi se o dokumentu koji je usvojilo Predsjedništvo BiH. Dakle, usvojilo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Ja otvaram raspravu. Mi ovaj dokument, praktično, primamo na znanje. To ne znači, naravno, da ne možemo dati primjedbe, sugestije, prijedloge, mišljenja u odnosu na ovaj dokument, odnosno na vođenje vanjske politike naše države. U tom smislu otvaram raspravu. Izvolite. Da li se neko javlja za riječ? Gospodin Špirić već se prijavio. Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, gospodo predsjedavajući, uvažene kolege, kolegice poslanici, cijenjeni gosti,

Opšti pravci i prioriteti u sprovođenju spoljne politike Bosne i Hercegovine bitan je i značajan dokument. Ja žalim što danas nema članova Predsjedništva, žalim što nema ministra vanjskih poslova BiH, da bi se mogla voditi rasprava o ovom dokumentu. Ja mislim da u posljednje vrijeme medijski nastupi vezani za DKP mrešu i za vraćanje do stotinu diplomata u BiH, postavlja jedan gorak utisak i, čini mi se kada bi oni koji se bave takvim načinom razmišljanja u DKP mreži sabrali sve ono što je napisano, da bi vidjeli koliko ti potezi koštaju državu BiH. Ja sam htio da postavim pitanje, ali, nažalost danas nema članova Predsjedništva i nema ministra. Kako se postaje kavijerni diplomata u ovoj državi? Ima li iko ko je u DKP mreži ko zaslužuje prolaz? Ima li Predsjedništvo destinacije gdje kaže, eh, vidite, ovo je budućnost bosanskohercegovačke diplomatije, ovo je primjer itd.? Ja mislim da, nažalost, način, na koji mi šaljemo signale kako prođe koja pobjednička opcija BiH u toj oblasti ostavlja bez šanse. Htio sam namjerno da pitam. Može li mi Predsjedništvo reći kriterije da li je iko u DKP mreži po njihovoj ocjeni nekih vrijednosnih kriterija položio ispit, ili je jedini kriterij dužina od tri godine? Hoćemo li ikada uspjeti izgraditi diplomate po kojima će BiH biti poznata? Zato mislim da ovu tačku dnevnog reda, naravno, evo, predsjedavajući je rekao da mi ovo primamo k znanju. Ali, ne mislim da ćemo napraviti pomaka i ako je nadležnost Predsjedništva vezana za spoljnu politiku BiH. Ja mislim da su ingrencije Parlamenta, barem da može da pita, da sugerise a neka konačne odluke, naravno, donese Predsjedništvo. Ako je ovo tačka dnevnog reda, da primamo k znanju, evo obavještavam Parlament da sam to, upravo učinio primio k znanju i ništa mi nije jasno. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo gospodine Špiriću. Gospodin Zlatko Lagumdžija, a neka se pripremi gospodin Munib Jusufović.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolege i kolegice,

Za razliku od gospodina Špirića, ja ovo nemam namjeru primiti ni k znanju iz jednog jednostavnog razloga što smatram da je potpuno ne primjereno, da mi razgovaramo. Mi smo trebali doći do ove tačke dnevnog reda. Konstatovati da nema nikoga iz Predsjedništva, konstatovati da ministar vanjskih poslova nije prisutan, uz puno uvažvanje prema savjetnicima, dozvolite da nije uobičajeno ni u jednom parlamentu u svijetu u ovakvim slučajevima da se obraćaju savjetnici, bez obzira na njihov stepen kompetentnosti, koji je, možda i veći nego onih koji bi trebali da nam se obrate. Šta više, ubijeđen sam da jeste. Međutim, to ne mijenja stvari.

Ovaj materijal koji smo dobili ovdje, dobili smo 28.05. od Predsjedništva o.g. Predsjedništvo je to možda da vidite usvojilo 26.03. Dakle, Predsjedništvo je dva mjeseca ove opšte pravce imalo i onda nam ih dostavilo, što govori u prilog tome koliko smo ozbiljno shvaćeni kao parlament, tako da sve primjedbe i sugestije dobronamjerne pa i one druge, koje bi se danas ovdje dale, mislim da nas nigdje ne bi vodile i ovo o čemu je kolega Špirić govorio sve je tačno. Međutim, u ovom materijalu to nije ni postavljeno kao takvo. Nažalost, u ovom materijalu samo postoje opšti pravci i prioriteti za sprovođenje vojne politike, u kojima, pored principa, prioriteta i pravaca nisu navedeni ni u strateškim naznakama mehanizmi za sprovođenje ovoga, što je uvijek bio običaj da se u ovakvim materijalima nađe. Tako da mi o onome što bi najviše trebalo da bude naš doprinos i sviju nas u ovome, a to je, na koji način ove principe, prioritete i pravce što efikasnije sprovesti. Mi, objektivno, nemamo šanse da o tome razgovaramo i zato, sa žaljenjem još jednom konstatujem kad bi mi, zaista, htjeli da držimo do digniteta ovog parlamenta, na pravi način, onda bi trebali se očitovati kako i priliči danas. Ali, Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Munib Jusufović. Izvolite. Neka se pripremi, ko se dalje javio? Gospodin Čeman.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

U ime Kluba Stranke za BiH, ja ću reći par riječi. Što se tiče nadležnosti Predsjedništva kao kolektivnog organa na nivou BiH, u okviru ove teme, načelno nije sporno. Ovo jeste dokument, koji određuje strateške pravce u vođenju vanjske politike i to jeste nadležnost Predsjedništva i ne samo da primam k znanju, nego na određen način ili primamo nego možemo nešto bar dati neke sugestije, koje, eventualno, Predsjedništvo

će razmotriti da li da dopuni ovaj dokument itd. Lično smatram da je ovo solidna osnova za raspravu o ovoj temi.

Što se tiče ovog pitanja, koje je pomenuo kolega Špirić i ja sam mislio o tome nešto govoriti, međutim, ne bih da se ponavljam. Jer, taj, također segment nije do sada na adekvatan način tretiran, jer čini mi se da ćemo morati mijenjati shvatanje o pitanje diplomatije ili diplomacije. Da se ne dešava da svaki put kada se izборi završe da nagrađujemo, zavisi koja će stranka doći na vlast pa nagrađujemo, pošto je to ovako uvijek u očima izazovan posao, ali rade sve isto. Ne možemo kritikovati nikoga, zato što su svi tako radili, pa na određen način nagrađujemo stranačkim nekakvim tim nagradama te kadrove. Mislim da stvarno, ako hoćemo da budemo ozbiljna država onda ćemo morati uložiti napore da te ljude školujemo, jer to je proces. Potrebno je dugo vrijeme da se iškoluju diplomate. Prema tome, tom pitanju, evo da ne ponavljam, treba posvetiti dužnu pažnju, ako hoćemo da držimo imalo do digniteta ove države.

Drugo pitanje, za koje smatramo, naime, Klub smatra i Strankaza BiH smatra da nije dovoljno naglašeno je pitanje dijasfore. Šta to znači? Pa znači da na određen način mi ne poštujemo opet što čitavo vrijeme smo danas govorili nameće nam OHR zakone itd. mi ne poštujemo sami sebe, evo i ovaj put pitanje dijasfore na određen način gotovo posatalo političko pitanje. Što ne bi trebalo da bude. Zašto ne uvažavamo i ne poštujemo te ljude koji su se iz razno-raznih razloga iz BiH našli u raznim državama svijeta? Na kraju krajeva, poučeni iskustvima nekih drugih država, mi bi morali doći do pameti pa naučiti nešto iz toga, izvući konsekvence i pozitivne i negativne. Evo, vas je bilo ovdje predsjednika klubova, ja ne znam koliko vas je bilo u Irskoj, pa majku mu, to je pametno bilo iskustvo da naučite nešto da je Irska, upravo na bazi dijasfore, šta ja znam, napravila je kapital. I, evo, dobro je što su vas tamo poslali da vidite. Ja mislim da ćete vi svi, na određen način, ako niste znali pogledati i osnažiti ovo o čemu ja govorim.

Drugo pitanje, hajmo uzeti naše susjedstvo. Hrvatska, je li Hrvatska sticajem okolnosti, s obzirom da je, tako da kažem, prije od 100 – 200 godina su iz Hrvatske odlazili u prekookeanske i druge zemlje, da je na određen način, na vrlo dobar način zna da koristi taj potencijal. I, Srbija na određen način ima razvijenu dijasporu, pa mnogo je odmakla po tom pitanju, hajmo izvlačiti. Kad ovo govorim zašto pominjem Irsku sam pomenuo, a možete koliko hoćete naći još primjera i uzimam ove susjedne zemlje, također, smatram da u ovoj strategiji mora se dati značaj susjednim zemljama. Pod broj 1. mi moramo ta pitanja i te odnose razvijati, pa onda ići dalje, jer smo evropski usmjereni, ali ako ne budemo odnose sredili u dvorištu i okruženju, onda teško je nama ići u Evropu, ako nećemo te odnose. A da bi te odnose sredili, onda moramo poštovati građane svoje države, koji se nalaze vani. Da je dokaz ovo o čemu ja govorim da mi apsolutno ne poštujemo ni sebe ni svoje ljude, ne poštujemo ni ove ovdje u Bosni, a kamo li da poštujemo ove koji su otišli iz Bosne negdje je dokaz, da mislim da smo jedina država, koja smo, iole, imali nekakvu vezu, komunikaciju sa našim građanima putem satelitskog kanala i to smo ukonuli ljudima i jednostavno mogu samo telefonom ili po porukama ili na odmor kad dođu da saznaju šta se dešava. To je jad, bijeda i sramota. Ima, ako ćemo prihvatiti ovu drugu moju, ako razvijemo da dobri su međususedski među susjedima, jedino šta možemo pratiti ili šta mogu pratiti naši ljudi, eh, sad to je pitanje principijelno i

političko. Da li ovdje se smatra da je dovoljan kanal HTV-a da prate svi građani BiH? Da li je PINK-a dovoljan. Ispada, treba otvoriti oči i reći, ali ako ćemo principijelno, iskreno, da onda ispada da samo Bošnjaci trebaju biti zainteresovani za dijasporu. Ako je to principijelno pitanje i, ako ga rješavamo na takav način, onda ova država nema šanse. Nema perspektive.

Postoje neka saznanja, da je televizija dobila podršku od Evropske unije, kako bi se uspostavila ova satelitska. Nažalost, prisjetimo se svi pred izbore, svi obećavamo kad idemo vani, kako ćemo svi učiniti to da proradit će satelitska linija itd. Hajde, bar da učinimo šta se može učiniti, ja ne znam na koji način, ali da je to prioritet da se uradi nešto na tom pitanju to jeste. Evo, to je nekoliko pitanja što Predsjedništvo bi trebalo imati u vidu i u tom pravcu da poduzme neke aktivnosti da da to odradi, a ako to odradi, na određen način učinit će značajan doprinos da ojača dignitet ove države, na čijem ječelu i to će, također, biti velika stvar. Toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Mirsad Ćeman, pa gospodin Živković.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege,

Naziv ovog dokumenta, koji, kao što vidimo glasi: «Opći pravci i prioriteti za provođenje spoljne politike BiH», ja bih rekao opravdava sadržaj, jer u istinu, riječ je o općim pravcima i definiranim prioritetima za provođenje politike.

Slažem se sa onima koji misle da i ovako utvrđen, kako naziv i sadržaj, mogao bi biti, da kažem, sadržajniji, odnosno i sa ovakvim nazivom ovaj dokument bi mogao biti sadržajniji. Ali, po mojoj procjeni i ovako formulisan ili formuliran dokument je, zaista, ohrabrujući iz razloga što, ako je konstatacija da su se tri člana Predsjedništva, odnosno Predsjedništvo kao organ usaglasili o onome što ovdje piše, onda je to veliki korak za BiH u cjelini, jer ovdje ima pobrojanih, naravno i za mene dosta nespornih principa i stavova, ali je ohrabrujuće da se u jednom dokumentu oni kako takvi nalaze.

Naravno, neizbježno pitanje ili konstatacija, nakon toga slijedi, neko je to već govorio koji su mehanizmi i kako to realizirati. Ako uzmemo da ovako definisana ova načela, odnosno principe i prioritete treba da provodi svako u okviru svojih nadležnosti, tu su, naravno članovi Predsjedništva, koji imaju legitimaciju i vrlo često u kontaktu su sa međunarodnom faktoru, bilo na bilateralnoj ili multilateralnoj ravni. Dakle, evo prilike da se ovi principi afirmišu. Naravno i ovaj parlament, preko svojih radnih tijela, a operativci koji su, možda, ponajviše zaduženi u okviru Ministarstva vanjskih poslova, odnosno ambasadori širom svijeta bi trebali biti oni koji će, možda, najviše ili bi najviše trebali promovirati ove ideje koje su ovdje kazane.

Eh, sad se meni postavlja pitanje. Dakle, da li ovaj dokument ćemo razumijevati svi na isti način. Ako bismo ga razumijevali svi na isti način, ovo je onda veoma, veoma ohrabrujući signal. Ja, dakle, uz ovu, naravno opasku koju smo čuli da bi bilo dobro da

danas imamo ovdje kako članove Predsjedništva, ili neophodno čak, tako i gospodu ministra i njegove zamjenike, odnosno saradnike ministra vanjskih poslova, može se reći da ovdje nema, po mom sudu, spornih principa ili čak prioriteta. Možda bi se još nešto trebalo unijeti, ali, podržavam ovo što je ovdje kazano.

Ovo, na što je s pravom ukazao kolega Jusufović se može naći, do duše, u jednoj ne potpuno konkretnoj formi, negdje u ovim završnim rečenicama pod tačkom c) gdje kaže da poseban cilj vanjsko-političkih aktivnosti BiH, prevenstveno bilateralnih, biće zaštita interesa i pomoć bosanskohercegovačkim građanima, koji borave u inozemstvu, a ostvarivanje njihovih prava, te pomoć privrednim subjektima itd.

Dakle, ima naznaka toga, ali ovdje možda nije i ne treba biti samo riječ o građanima BiH koji borve u inozemstvu, nego, možda, i onima koji su se odlučili ostati u inozemstvu i mogu se smatrati dijasporom u nekom širem, da tako kažem smislu, i zašto je bilo potrebno donijeti što prije onaj zakon oko koga je već se zapelo u ovom parlamentu zakon o matici iseljenika. Prema tome, možda bi u tom smislu, konstatacija mogla biti pojačana ili ova politika da će se uspostaviti jača saradnja, upravo, sa iseljenicima, a ne sa onima, samo sa onima koji imaju tretman ljudi koji su privremeno negdje u inozemstvu i s kojima, naravno, aposlutno, ovo podržavam treba ostvariti odgovarajuću saradnju.

Da zaključim, dakle, uz sve ono što bi se moglo reći, po mom sudu, dakle, zaista principi i ovi osnovni prioriteti nisu sporni, ali je pitanje kako ćemo rzaumijevati ovo što ovdje piše i kako to realizirati. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čemanu. Gospodin Živković i nakon toga gospodin Martin Raguž i time će biti iscrpljena lista do sada prijavljenih.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo,

Prvo da kažem o načinu na koji je ovaj dokument došao ovdje kod nas. Mislim da su se tu malo pomiješale nadležnosti. Naime, na komisiji gdje smo raspravljali o tom dokumentu u Komisiji za vanjske poslove, došao sam do informacije da je dokument pripremalo Ministarstvo vanjskih poslova, da je zatim, prošlo kroz usaglašavanje Predsjedništva i na kraju došao u ovu skupštinu. Ja ovdje postavljam pitanje. Čije su nadležnosti da kreira vanjsku politiku, čije su nadležnosti da tu politiku sprovede? Ja smatram da je Predsjedništvo to koje je trebalo da kreira vanjsku politiku, da ga proslijedi ovdje ovom parlamentu, a onda da se spusti na nivo Ministarstva vanjske politike da tu, tako dogovorenu i kreiranu politiku sprovede. Očigledno da u ovoj državi ne zna se ni ko šta treba ni na koji način da radi. S toga i ovaj dokument koji je došao ovdje kod nas, po mom mišljenju je, uopšte ne određen, prevaziđen i kontradiktoran u nekim njegovim dijelovima. Čini smi se da sam početak ovog dokumenta više liči na pisanje nekog ustava, odnosno na preambulu ustava, što ne smatram da je potrebno da ovakav jedan

dokument, kao i prva dva pasosa poslije toga, gdje se citiraju šta je čija dužnost, odnosno ustav i poslovnik. To je, sasvim nepotrebno u jednom ovakvom dokumentu i odmah u trećem pasosu dolazimo do onoga što ne radimo u zdnjem dijelu rečenice gdje kaže te opšte prihvaćenim principima međunarodnog prava, a svedoci smo a smo na prošloj skupštini ovdje izglasali da se u bilateralnom sporazumu sa SAD ne izručuju njihovi građani, znači, jedno pišemo a drugo radimo i trebamo da priznamo da smo mi mala zemlja koja ne možemo da vodimo spoljnu politiku po principima ravnopravnosti, uvažvanja drugih, nego da je vodimo onako kako vjetar duva i da se povijamo kako možemo i kako trebamo. To trebamo da prihvtimo i da priznamo, da se ne lažemo i mi i da ovdje pišemo listu želja, čestitki i ono što bi htjeli, a u stvari ne možemo da uradimo, kao što i deklarativno nvodimo da je, da smo za borbu protiv t erorizma, a po BiH su kampovi itd.

Ja sam i na Komisiji to rekao, da ne smatram da je u redu, niti smatram da je potrebno da se na tri mjesta piše da smo za saradnju sa Organizacijom islamske konferencije, isto tako smo mogli da napišemo da smo i za grupu pravoslavnih zemalja, i da je to prioritet politike ili skupinu katoličkih zemalja, mislim da je na jednom mjestu sasvim dovoljno da se to napiše. Isto tako, kao što ste rekli, ovdje nema nikoga iz Predsjedništva, nema nikoga iz Ministarstva vanjskih poslova da mi objasni da će se nastaviti saradnja sa pokretom nesvrstanim zemalja, sa težnjom da BiH dobije satus posmatrača. Šta to mi hoćemo, da opet budemo nesvrstana zemlja, pa sve smo učinili da izađemo iz nesvrstanih zemalja i da se opredijelimo i da uđemo u neke blokove i sad hoćemo opet da budemo neka nesvrstana zemlja ili šta ja znam, itd. itd. a prevaziđen je, zato što ovdje nije crnim slovima napisano, boldovano da je prioritet vanjske politike BiH ulazak u Evropsku uniju i da sve moramo da podredimo tome. To nije naznačeno kao decidno navedena jedna jedina rečenica. Znači, ovaj dokument je prevaziđen, jer poslije toga je ova skupština to rekla. Ja smatram da ga treba odbaciti i da ga treba dorditi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Martin Raguž ima riječ.

MARTIN RAGUŽ

Dame i gospodo, uvaženi zastupnici,

Ja želim da vas izvijestim da smo na 11. sjednici Komisije za vanjske poslove obavili raspravu o ovom dokumentu, da je na sjednici Komisije bila nazočna zamjenik ministra za vanjske poslove, dakle, osigurali smo nazočnost relevantne institucije i, što se tiče, ja mislim Komisije i mene osobno, nije sporno. Ovo je dokument koji je potpisalo Predsjedništvo. Dakle, ovdje stoji potpis Predsjedništva, a predsjedništvo može angažirati eksperte, može svoje savjetnike, može Ministrstvo vanjskih poslova, ono su raspravili i utvrdili ovaj dokument. Dakle, to, mislim da u tom smislu ne treba osporavati ovo je dokument Predsjedništva. Ono po članku 5. Ustava ima tu nadležnost, ali ono što ja mislim jeste, da bez obzira što oni danas nitu tu, što evo nema nikog iz Ministarstva vanjskih poslova, to ne umanjuje našu odgovornost da kao zastupnici kažemo svoju riječ o ovom dokumentu i ulozi Parlamenta u provođenju ovih principa. Evo, u toj namjeri ja želim reći par riječi, koje mogu doprinijeti da BiH na vanjskopolitičkom planu ostvari

ove ciljeve i ne samo ove nego i neke druge za koje ovdje, otvoreno danas da kažemo kao Parlament da može. Ja mislim, dakle, također, ne dovodeći u pitanje, hajmo reći okvir i suštinu ovih načela koji su ovdje utvrđena, neke stvari bi bilo dobro da zaključimo kao Parlament. Ovom dokumentu treba dodati način i realizaciju ovih ciljeva. To je nedostatak ovog dokumenta. Mi nemamo ovdje naznačeno institucionalno infrastrukturu, bilo da se radi o Vijeću ministara, bilo o Ministarstvu vanjskih poslova, bilo o Parlamentu, bilo o DKP mreži, bilo destinacijama po svijetu, koje će i na koji način provoditi vanjskopolitičke ciljeve i prioritete koji su utvrđeni sukladno Ustavu. Bez toga, bojim se da ćemo ostati u jednom ne definiranom stanju, a dinamičnost odnosa ovog trenutka i na globalnoj razini u svijetu i Evropku, zahtijeva, zaista, uvezanost i Predsjedništva i Parlamenta i Vijeća ministara. Bez toga, ne možemo govoriti o zaokruženom konceptu vanjske politike, zato mislim, evo Komisija je u punom sastavu imala prigodu da obiđe i Sloveniju i Hrvatsku, zemlje koje su, evo Slovenija na proljeće u Evropi, znači u punopravnom članstvu, Hrvatska realnim kroacima 2007. evo vidimo sad Srbija i Crna Gora najavljuju, također, kao ciljnu godinu 2007. što su sve učinili i na razini Parlamenta i na razini vlada da imaju tu strukturu, koja može podnijeti prijem zakonodavstva, usvajanje zakona, harmonizaciju, ekipiranje, ulaganje ... svaka od tih zemalja uložila je, najmanje, u 100 do 150 mladih ljudi po tri godine na prestižnim koledžima i sveučilištima u Evropi i svijetu. Ja mislim da bi to jedan od zaključaka ovog Parlamenta biti da za realizaciju ovih ciljeva osigura ulaganje i školovanje ljudi, koji mogu sutra kompetentno providiti ove ciljeve.

Drugo, mislim da onaj prioritet kojeg smomi kao Parlament definirali a toje Evropska unija, nije dovoljno fokusiran i izdvojen u ovom dokumentu kao prioritet. Mislim da taj prioritet zaslužuje posebnu elaboraciju i, pogotovo korake i mislim da ta su gestija treba biti prihvaćena od strane Predsjedništva.

Treća stvar, ono što mislim da ovaj dokument mora staviti do znanja jeste, da BiH na vanjskopolitičkom planu, u smislu integracija, neće moći zadovoljiti ove ciljeve, ako ne preuzme ovlasti od strane međunarodne zajednice, visokog predstavnika i njegovu sadašnju poziciju u BiH. Ja mislim da smo dužni to reći kao Parlament, ako želimo biti ravnopravan sugovornik u međunarodnim krugovima u međunarodnim odnosima, onda tokao cilj moramo zacrtati. Kojom dinamikom, kojim koracima, to ostaje da se vidi, ali svakao bi trebalo biti postavljeno kao cilj.

I, jedna od važnih stvari koja dominira u vanjskoj politici svijeta, evo, vidimo da je dominirala i na sastanku, na samitu između Evropske unije i SAD su pitanja sigurnosti. Evo, imat ćemo prigodu u narednoj točki dnevnog reda da o tome nešto prigovorimo. Mislim, dakle, da u regionalnoj suradnji, u surdnji na putu uključenja BiH u euroatlanske, vojne i sigurnosne organizacije, ta dimenzija, uopće nije ovdje dovoljno dobro niti primjereno opservirana, a ona je, zaista, preduvjet da neke stvari BiH položi na tom putu.

Dakle, mogu vaš još informirati da je zaključak Komisije da u 9. mjesecu osigura za ovaj dom kvaitetno izviješće o ostanju u DKP mreži, jer evo vidimo danas je ovdje bilo niz pitanja na tu temu. Jedno cjelovito izviješće, temeljem kojeg bi se mogli, moglo raspraviti i o kriterijima, na temelju kojih neko bude imenovan za predstavnika BiH, bilo

da se radi o veleposlanicima ili stručnim osobama, vremenu trajanja mandata, redefiniranju destinacija i svemu ostalom, mislim da to kao Parlament imamo pravo tražiti i, molim vas da podržite prijedlog Komisije da se prilikom svakog budućeg imenovanja, odnosno odlaska u zemlju imenovanja, imenovani veleposlanici ili ambasadori moraju obratiti sa govorom, odnosno nastupnim pravcima pred Komisijom za vanjske poslove ovog doma. Mislim to je praksa u demokratskim zemljama i na taj način bi učinili stanje u DKP mreži transparentnijim, dostupnijim javnosti i ovom parlamentu.

To su neki od zaključaka. Mislim da mi ne trebamo ući u konfrontaciju sa nosiocima ovih principa, nego kao parlament dati doprinos i prepoznati svoju ulogu i ja mislim da u tom smislu moguće podržati ove zaključke Komisije o kojima sam govorio kao jedan doprinos da Parlament preuzme svoj dio odgovornosti u provođenju ovih principa. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ako se više niko ne javlja za riječ, ja zaključujem raspravu. Predlažem, dakle, jedini mogući zaključak u ovoj situaciji, da Parlament, pošto je ovo dokument kojeg usvaja Predsjedništvo je li, zaključak.

1. Da Parlament prima na znanje, dakle, ovaj dokument Predsjedništva.

2. Da Parlament dostavlja svoje primjedbe, prijedloge i sugestije Predsjedništvu BiH, koje su se danas čule ili mogle čuti ovdje u ovoj raspravi, to je jedini mogući zaključak sa ove dvije tačke, uključujući i ovo, naravno, o čemu je govorio i Martin Raguž, predsjednik Komisije za vanjsku politiku i zamjenik predsjedavajućeg, dakle, uključujući sve ono što je u Parlamentu bila rasprava.

Ko je za ovakav zaključak? Trebamo glasati. Hvala vam lijepo.

Ima li neko protiv?

Ima li uzdržanih?

Nemam ja izvještaj u pisanoj formi.

Treba li po entitetima?

Dakle, 30 je prisutnih poslanika – 26 je glasalo za – 1 protiv – 3 suzdržana. Ne treba po entitetima. Imamo i opću parlamentarnu i entitetsku podršku. Usvojili smo ovaj zaključak. Idemo na sljedeću tačku dnevnog reda.

Ad.17. Plan mjera i radnji na poboljšanju sigurnosne situacije u Bosni i Hercegovini

Podsjećam vas da smo na 9. sjednici održanoj 4. marta 2003. godine, na osnovu rasprave o sigurnosnoj situaciji u Bosni i Hercegovini, usvojili određene zaključke, između ostalog, zaključkom broj 2. obavezali smo Vijeće ministara da Parlamentu predloži mjere za poboljšanje sigurnosne situacije, uključujući i dokument Sigurnosna politika BiH. Dakle, ovaj materijal koji ste dobili za ovu tačku proizvod je zaključaka

ovog doma sa one sjednice, kada smo raspravljali o sigurnosnoj situaciji. Vi ste dokument dobili i ja otvaram raspravu ovdje i ministar sigurnosti gospodin Bariša Čolak, ukoliko želi da se obrati Parlamentu. Izvolite gospodine Čolak.

BARIŠA ČOLAK

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, sve vas skupa pozdravljam,

Ja ću pokušati vrlo kratko dati nekoliko napomena o ovom dokumentu koji je pred vama. Radi se o planu mjera i radnji na poboljšanju sigurnosne situacije, koju je Vijeće ministara usvojilo na svojoj 11. sjednici od 29. travnja o.g.

Ovaj plan je urađen na svega četiri stranice. Obuhvaća tri poglavlja, gdje smo u prvom rekli, zapravo, analizirali stanje kakvo je ono sada u BiH. U drugom poglavlju se govori o mjerama koje bi trebalo poduzeti, gdje je, naravno, najveći broj tih mjera od strane ovog ministarstva Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine. U trećem, dakle, poglavlju, gdje se govori o institucijama sigurnosnog karaktera na razini BiH, dakle, na nižim razinama, što bi one to trebale napraviti, naravno, ovdje se uključuje i sam Parlament, odnosno Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u smislu, isključivo nadzora i parlamentarne kontrole, kako nad ovim ministarstvom, tako i njegovim sastavnicima, kao što je DGS, Agencija za informacije i zaštitu, Interpol itd.

Kako iz ovog dokumenta proizilazi, a to je u istinu naša stvarnost da je sigurnosna situacija u BiH u velikom dijelu uvjetovana načinom uspostavljanja cjelokupne infrastrukture u BiH, koja u velikoj mjeri ovisi o pojedinim sigurnosnim institucijama na nižim razinama, odnosno na različitim razinama političkog i društvenog organiziranja i, u istinu, do sada, do formiranja ovog ministarstva nismo imali na državnoj razini nikakav oblik sigurnosne zajednice. Pa, prema tome, i sama analiza je vršena uvijek sa različitih razina, sa više razina, prosudba takve sigurnosne situacije u BiH, pa i mjere i aktivnosti, znači, radnje koje su poduzimane, one su, također poduzimane sa različitih razina i, naravno, to je onda za posljedicu imalo i ne adekvatne mjere i ne učinkovite mjere, dakle, i mjere koje nisu, u istinu, mogle dati očekivani rezultat.

Uvažavajući i imajući u vidu ovakav ustroj držve BiH, ali mišljenja smo, dakle, da, ipak, i u ovakvom ustroju mogu se u znatnom dijelu poduzeti odgovarajući koraci u smislu poboljšanja sigurnosne situacije u BiH.

Naime, utemeljenjem, prije svega ovog ministarstva, mislim da se na odgovarajući način, ipak, stječu određeni barem preduvjeti, ali, naravno, da treba sad ovo ministarstvo potpuno stviti u funkciju, kako u njegovim izvornim nadležnostima, isto tako i u suradnji sa drugim razinama sigurnosnih institucija u BiH. Naravno, da to uključuje da se sigurnosni prostor u BiH ocjenjuje sa jednog jedinstvenog mjesta, odnosno da se sigurnosni prostor u BiH podrazumijeva, kao jedan i jedinstven sigurnosni prostor.

I, naravno, onda sa iste razine, da se vrši i prosudba, da se vrši procjena i da se predlažu mjere i radnje koje će doprinijeti poboljšanju sigurnosne situacije.

Naime, mi i ako smo kao ministarstvo od 15. ožujka, dakle, u funkciji nemamo, to je činjenica još uvijek jedinstvene baze podataka, na temelju koje bi napravili, dakle, nemamo dovoljno elemenata da bismo napravili potpunu informaciju o stanju sigurnosti u BiH i, naravno, da ni organizacije koje se nalaze u našem ministarstvu još uvijek nisu profunkcionirale, tu prije svega mislim na Agenciju za informacije i zaštitu BiH, pa smo, naravno, do ovih podataka došli isključivo putem entitetskih ministarstava unutarnjih poslova, putem policije iz Distrikta Brčko, ali isto tako i organizacija u sastavu našeg ministarstva, prije svega DGS i Interpola.

Mi smo ovdje predložili u ovih 11 točaka određene mjere, određene radnje, određene aktivnost, za koje cijenimo da ih je nužno poduzeti i isto tako mislimo, ako ih supješno provedemo, da ćemo doći do znatno boljeg položaja, odnosno da će se sigurnosna situacija u BiH poboljšati u odnosu na sadašnje stanje. To u svakom slučaju podrazumijeva, prije svega da Ministarstvo sigurnosti u svom punom kapacitetu profunkcionira, u smislu organizacijskog, kadrovske, funkcionalnog i svakog drugog napora koji treba učiniti, ali tu mislim isto tako i na Agenciju za informacije i zaštitu i, u tom smislu, u istinu poduzimamo određene korake od smještaja te organizacije do harmoniziranja zakona o Agenciji za informacije i zaštitu u BiH i same popune same Agencije.

Za Državnu graničnu službu i Interpol, ja sa zadovoljstvom mogu ustvrditi da su one dosta solidno organizirane i sigurno da imaju jednu zavidnu razinu u čitavom ovom regionu, nije to samo ocjena nas iz ovog ministarstva ni Vijeća ministara, nego takve ocjene dobijamo i na regionalnim skupovima.

Ministarstvo sigurnosti, isto tako, mišljenja smo da mora, prije svega, stvoriti uvjete, materijalne uvjete, to je za sada još uvijek jako teško. Prije rebalansa Proračuna, vjerojatno nećemo moći dobiti značajnija sredstva, da bismo se popunili da bismo počeli organizirano raditi, ali, to će sigurno omogućiti da se vrlo brzo razmjenjuju informacije unutar ovih sigurnosnih institucija u BiH, što do danas sigurno nije slučaj.

Mišljenja smo isto tako da treba stvoriti jedan optimalan politički ambijent u čemu, svakako, ima ulogu i ovo ministarstvo i Vijeće ministara, ali i ovaj parlament u smislu predlaganja zakona, u smislu usvajanja zakona, koji bi omogućili jednu snažniju i efikasniju borbu, prije svega mislim na terorizam, mislim na organizirani kriminal, korupciju, nedopuštenu trgovinu ljudskim bićima itd., te da se najteži oblici kriminaliteta i ova borba protiv terorizma i organiziranog kriminala, odnosno kriminaliteta vodi ... državne razine isključivo i da se posebni oblici prepoznaju, najteži oblici tih kaznenih djela i da se, naravno, utvrdi strategija s kojom bi išli na državnoj razini u borbi protiv, dakle, u borbi protiv organiziranog kriminala.

Mislimo, također, da državna teritorija, dakle, BiH mora se, zaista, utvrditi kao jedinstven sigurnosni prostor, prije svega da na različite načine ne bi tretirali jedne te iste

pojavne oblike kaznenih djela, posebno ne onih najtežih, a tu posebno mislim da je nužno napraviti određeni iskorak, u smislu da policijasa potraga ne zastaje na granicama kako županija, tako i entiteta, što je, nažalost, do sada bio slučaj.

Isto tako međunarodne obveze, dakle, u ime BiH, odnosno u ime prije svega Bosne i Hercegovine, a ove koje se tiču sigurnosti iz nadležnosti ovog ministarstva mislimo da je moguće u narednom razdoblju, isključivo preuzimati od strane ovog ministarstva. Naravno da je ta provedba moguća i jedino moguća u dobroj suradnji sa nižim razinama, odnosno sa razinama kako entitetskim razinama, tako i nižim razinama od entiteta.

U okviru poboljšanja ove sigurnosne situacije, institucije BiH, u okviru sigurnosti moraju podržavati sve oblike suradnje, prvenstveno na regionalnom, a potom na širem nivou.

Naime, mi smo u zadnjih par mjeseci u istinu sudjelovali na svim značajnijim skupovima regionalnim i ne samo sudjelovali, evo u nazad nekoliko dana sam i sam bio domaćin jedne takve regionalne konferencije, organizirane ovdje u Sarajevu, gdje je sudjelovalo 12 zemalja jugoistočne Evrope, gdje je tema bila isključivo zaštita podataka i procesuiranje, kao i zaštita svjedoka i ugroženih svjedoka. Ovdje se misli i na suradnju, dakle, u okviru jugoistočne Evrope i putem Interpola i putem Europolu i putem SEKI centra u Bukureštu, koji na jedan, ja bih kazao dobar način, radi svoj posao u okviru suzbijanja prekograničnog kriminala, a suradnja je posebno izražena između carinskih organa i policijskih.

Isto tako, posebne aktivnosti nužno je usmjeriti prema drugim organima i organizacijama, koje se također, na odrogaajući način uključene i sudjeluju, u smislu borbe protiv organiziranog kriminala, misli se, prije svega, na inspeksijske poslove, porezne, carinske itd.

Mislimo isto tako da je od izuzetne važnosti i usklađenije djelovanje kako sa Ministarstvom pravde, tako i sa Tužiteljstvom. Tu se, prije svega misli, da se na određen način priđe jednom organiziranom poslu oko jedinstvenog pristupa krivičnom dokumentiranju, zatim u operativnim obradama itd. kako bi ove radnje koje je nužno u predkaznenom postupku napraviti budu što je moguće kraće, kako bi se, zaista, kompletan proces završio brže.

U okviru zakonodavne uloge, također, cijenimo da je potrebno poduzeti odgovarajuće korake. Neka zakonska rješenja učiniti još učinkovitijima nego što su ono danas, nego što su danas jesu, jer je to i zahtjev i naš zahtjev, odnosno to je jedan od uvjeta pristupu Evropskoj uniji, ali ne samo iz tog razloga, nego što cijenimo da bez tog nije moguće uspješno se suprotstaviti borbi protiv organiziranog kriminala. Ovdje je i navedeno nekoliko pitanja, kojima će trebati u budućnosti i te kako povesti računa i o posebnim oblicima kaznenih djela, kao što su konfiskacija imovine, stečene organiziranim kriminalom, zatim zabrana raspolaganja imovinom, ili blokiranja sredstava na računima itd.

Nužno je isto tako nastaviti suradnju sa međunarodnim organizacijama, odnosno institucijama, posebno onim koji se bave sigurnosnim poslovima, u tom smislu, naravno, da je i te kako došla, da su i te kako dobro došla i sva pomoć u obliku stručnog usavršavanja i educiranja. Mislimo da je jako bitno isto tako i razviti jedan pozitivan odnos sa javnošću, što do sada, moramo priznati nije bio slučaj i, prezentirati u istinu javnosti da je Ministarstvo, da je Vijeće ministara, da smo mi svi skupa, zapravo tu da se suprotstavimo na jedan organiziran način svim ovim oblicima kriminala u zaštiti, zapravo, temeljnih ljudskih prava i interesa svih građana. Mislimo da je pravovremen način upoznavanja građana sa ovim elementima, kao i onim mjerama i aktivnostima koje treba poduzeti da bi to sigurno doprinijelo stvaranju jedne pozitivne slike, jednog pozitivnog odnosa sa javnošću.

Naravno u ovom dokumentu nisu razrađivane konkretne mjere niti smo mislili da je to smisao ovog dokumenta. Dakle, konkretne operativno metodičke ili tehničko-taktičke mjere će biti poduzimane u okviru onih organa i onih institucija sigurnosnog karaktera koji budu konkretno na reneru provodile, ali mislimo da je, isto tako vrlo bitno da se ovaj plan mjera i aktivnosti dostavi kako entitetima, tako i županijama, da oni sačine svoje planove i konkretne programe mjere i aktivnosti, što će oni poduzeti da o tome izvješćuju ovo ministarstvo, a mi, dakle, kao ministarstvo, odnosno Vijeće ministara da pravovremeno izvješćujemo ovaj parlament.

Na kraju, evo, kao što i ovdje je predloženo, mislimo da bi ovaj ponuđeni plan mjera i radnji trebalo usvojiti od strane Parlamenta, kao dokument koji bi u svakom slučaju poslužio za poboljšanje sigurnosne situacije u BiH, a, naravno, vaše dopune ili izmjene koje predložite, svakako da budu njegov sastavni dio. Naravno za realizaciju ovog, prije svega, odgovorno je Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo sigurnosti. Isto tako predlažemo da za prvih devet mjeseci sačinimo informaciju o stanju sigurnosti u BiH. Predlaže se, također, Parlamentu da u okviru svojih nadležnosti formira i stalno parlamentarno tijelo koje bi se bavilo nadzorom, odnosno obavljalo nadzor nad gradom kako Ministarstva sigurnosti, tako i ovih organizacijskih cjelina u samom Ministarstvu. Zahvaljujem vam na pozornosti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem ministru Čolaku na ovom iscrpnom izlaganju povodom ovog izvještaja, prijedloga mjera. Ja otvaram, naravno, raspravu. Gospodin Moranjkić, gospođa Hadžiahmetović, gospodin Bešlagić pa gospodin Špirić, pa gospodin Raguž, gospodine Raguž preuzmite, ja ću biti malo odsutan.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

Ja ću vrlo kratko. Dijelom je gospodin ministar rekao, mene je interesovalo, ali nisam baš bio siguran da sam mogao jasno odgonetnuti za koji period je ovaj plan

donesen. Da li je on dugoročan, srednjoročan ili na kraći jedan period, pa zbog toga postavljam već kao i pitanje.

Drugo, kako se vrši sinhronizacija djelovanja u tom smislu, s obzirom na učešće tri ili četiri nivoa službi da kažem organa, koji su uključeni neposredno u rješavanje problematike sigurnosti u ovoj zemlji i ko ovom parlamentu daje informacije da se ne desi kao što nam se desilo na početku da neko kaže nije dobio od tog i od toga i jednog segmenta sutra nemamo ili je on namjerno, po meni, izostavljen.

U tom kontekstu, predlažem zaključak. Da svaka tri mjeseca, ovo ministarstvo podnosi izvještaj o sigurnosnoj situaciji u BiH, jer od sigurnosti mnogo šta u ovoj zemlji zavisi u krajnjim i ovu državu čini državom ili je ne čini državom. Zato bi dobro bilo da ovaj parlament bude informisan stalno, pogotovo što svaki dan vidimo u sredstvima informisanja mnoge, pomalo i zbrinjavajuće stvari, kad je u pitanju sigurnost u ovoj zemlji.

Ovako, usput, nemojte dozvoliti gospodine ministre da moje poslaničko pitanje, upućeno na vaše ministarstvo i na vas lično, stoji u ladici punih šest mjeseci, a do danas nisam dobio odgovor na njega.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodine Moranjkiću. Ko se dalje javio za riječ? Gospodica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem,

Ja koristim priliku na početku da izrazim zadovoljstvo da smo konačno dobili neki papir, koji nosi naziv «Plan mjera i radnji na poboljšanju sigurnosne situacije». Ja ću vas podsjetiti, a evo, maloprije sam sama počela da se sjetim šta je iniciralo, uopšte, raspravu na sjednici Parlamenta i zašto zahtjev Parlamenta treba resornom ministarstvu svojevremena, pa dozvolite vrlo je važno, obzirom da imam ovaj papir pred sobom da se podsjetimo da je to bio jedan niz incidentara, koje su obilježile jedan period u BiH. Mislim da je to počelo, uz uvažavanje svih žrtava, sa tragičnim događajima u selu Kostajnica. Nastavilo se tokom januara mjeseca na nekoliko lokaliteta u BiH, kažem sa tragičnim posljedicama, što je iniciralo ovaj parlament da od Ministarstva, resornog ministarstva zatraži informaciju o sigurnosnoj situaciji, sa planom mjera i radnji na poboljšanju sigurnosne situacije.

Dakle, ako sad uklopimo to u kontekst, šta je iniciralo kompletno to i ovo što smo dobili, mislim da nismo dobili odgovarajući odgovor, odgovarajuću informaciju. Mislim, čak, da se i ove vremenske distance, da je to već malo izgubilo. Pretpostavljam da se i gospodin ministar slaže s tim, gdje je izgubilo na specifičnoj težini, barem rasprava one vrste dok je bilo u odnosu na prije dok je bila svježija.

No, dozvolite da pomenem, kao što je rekao ministar u uvudnom izlaganju, evo, ja ću vas podsjetiti, na ovom papiru stoji datum 15.05. Vijeće ministara je, kao što ste vi rekli, u aprilu mjesecu usvojilo. Na samom ovom papiru koji nosi naziv «Plan mjera i radnji», stoji ožujak, odnosno mart 2003. godine, a radnja se događala u januaru, a sada smo već skoro u julu.

Ovo je vrlo važno imati u vidu, da bi se možda i razumjelo, zašto neke stvari u papiru stoje ovako kako stoje. I, ako, uz svo uvažavanje reakcije Ministarstva, odnosno više ministra, jer kao što vidimo u ovom papiru stoji da Ministarstvo još uvijek nije, da je još uvijek u organizacionom, kadrovskom i funkcionalnom smislu nije uspostavljeno u putnom kapacitetu. Ja se mogu samo nadati da od marta mjeseca, odnosno ožujka, od kad stoji ovaj papir se nešto nabolje promijenilo u Ministarstvu. Ako nije, ja sugerišem resornom ministru, poput hitno takvu informaciju uputi prema Parlamentu, jer je alarmantno da skoro šest mjeseci, npr. Ministarstvo sigurnosti, kao jedno od ključnih ministarstava, u ovakvoj bezbjednosnoj situaciji u BiH ima organizacionih, tehničkih, finansijskih itd. problema. Mi u tom smislu sugerišemo ministru da nam, zaista, da nam takvu vrstu informacije predoči usmeno ili pismeno, jer ovaj parlament treba reagovati ako se šest mjeseci nakon uspostavljanja Vijeća ministara, barem ovom ministarstvu nije obezbijedilo minimum za funkcionisanje, govorim i organizaciono, tehničko, kadrovsko i svega ostalog, jer sve drugo je, onda prazna priča.

Nadalje, gospodin ministar se, nadam se, neće uvrijediti, ali ovaj papir koji nosi naziv Plan mjera i radnji na poboljšanju sigurnosne situacije, ni slučajno nisu ni mjere ni radnje. Ovo su neki strateški pravci poboljšanja sigurnosne situacije, neki strateški podaci. Opet, zašto kažem neki, sigurnost danas u svijetu ima različite aspekte: politički, bezbjednosni i to vojno policijski, i ekonomski. Sva tri ova aspekta treba obuhvatiti u strateškim pravcima, iz kojih, onda, proizilaze konkretne mjere, odnosno radnje za poboljšanje sigurnosne situacije. Ovdje više ima nagovještaja bezbjednosnog aspekta, pololitičkog samo u mjeri u kojoj se to tiče angažmana, barem i ovog papira, odnosno ove informacije, nažalost, ekonomskog ima vrlo malo. Ja ću samo podsjetiti da je na bazi nekih istraživanja donesen Akcioni plan borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala i mislim da realizacija tog akcionog plana treba da bude sastavni dio jednog ovakvog dokumenta. A, drugo, u saradnji sa OHR i Centralna banka su sačinile i plan aktivnosti na sprečavanju pranja novca.

Također, ovdje se pominje organizirani kriminal, i korupcija, i pranje novca itd., odnosno taj ekonomski sigurnosni dio i mislim da je vrlo važno da se on nađe u jednom ovakvom dokumentu.

Nadalje, ja mogu potkrijepiti zbog čega ovo govorim strateški pravci, odnosno neki strateški pravci poboljšanja sigurnosne situacije, jer konkretne mjere i radnje kada se budu radile na nivoima, u skladu sa organizacijom države BiH, proizaći će konkretne mjere i radnje, koje će činiti policijski organi u entitetima, državna granična služba, ministarstva finansija, entitetske vlade, državna pojedinačna ministarstva itd. a koordinirati Ministarstvo sigurnosti. Naravno, sva odgovornost za sigurnosnu situaciju za

sva tri ova njegova segmenta, ne može pasti na jednog ministra, jednog ministarstva, koje još uvijek nije organizaciono, tehnički, finansijski i kadrovski uspostavljeno.

Ja u tom smislu sugerišem ministru, da što prije, ili danas usmeno ovom parlamentu predoči informaciju, bar je uspostavljeno ministarstvo u organizacionom, kadrovskom i funkcionalnom smislu, ako nije zbog čega nije, odnosno koje su to teškoće, koje prirode i na koji način ovaj parlament može doprinijeti da se pod hitno prevaziđe? Jer, ovdje i ako jesam ekonomista, može što šta pretrpjeti zakašnjenje, ali sigurnosni dio, odnosno u ovoj situaciji u kojoj se nalazi BiH, ne smije imati zakašnjenja ni jedne minute.

Drugo, još jedan ovako ukor, možda u vašem ovom dokumentu, na strani 5. u trećem dijelu, odnosno pod rimsko tri, pasos tri, kaže se vidljivo je da ovaj plan ne uključuje dokument sigurnosne politike, pošto je dokument još uvijek u fazi utvrđivanja i usvajanja. Ja pretpostavljam da se radi o korekcijama već usvojenog dokumenta sigurnosne politike, koji je, koliko se sjećam, novembar ili decembar prošle godine izašao kao produkt rada jedne radne grupe i, koji je već bio na neki način, doživio formu upućivanja u dalju proceduru. Mi smo tada bili u nekom međuzbornom periodu, da kažem, među formiranja vlasti u BiH. Znam da je dosta obiman dokument, da je, da su različiti predstavnici različitih institucija, koje se bave sigurnosnim aspektom, uključujući onaj vojno-bezbjednosti ... u izradi tog dokumenta i, ako treba i neka korektura prilagođavanja tog dokumenta, možda bi bilo dobro da se što prije taj dokument usvoji, jer u suprotnom možemo čekati na strategiju, sigurnosnu strategiju još narednih pola godine, tim više ako još nemamo organizaciono, kardovsko, tehnički i finansijski uspostavljeno Ministarstvo sigurnosti. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem Azra i ja vama. Sada je gospodin Špirić Nikola pa onda Bešlagić Selim.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, uvaženi ministre,

Ja mislim da vrijeme je učinilo svoje pa da je lagano i zamor stvar, koja pomalo vrši pasivizaciju na ovim zadnjim tačkama dnevnog reda i, ako cijenim da se radi o jako bitnim tačkama dnevnog reda i bitnim dokumentima za BiH. Zahvaljujem ministru na uvodnom izlaganju i čini mi se da je vrlo teško bilo, upravo iz onih razloga o kojima je govorio napraviti bolji dokument i, ako bismo mi svi željeli da taj dokument bude bolji. Dakle, ja poštujem kada ljudi iz državne vlasti su legalisti i rade na bazi onoga što imamo, čineći sve da situacija bude bolja pa i predlažući promjene one vrste koje mogu situaciju poboljšati i u tom smislu, dakle, bez namjere da problematiku mnogo poznajem, da pokušam da dam svoje viđenje na par stvari, gdje bismo mogli, upravo konkretnim mjerama dati snažan doprinos onome što se zove bolji bezbjednosni ambijent u BiH.

Na strani 2. 5. i 6 red gdje kaže se, neophodno je što prije da profunkcionira i agencija za informacije i zaštitu BiH, kao sastavna organizaciona jedinica ovog ministarstva. Vi znate koliko je muke bilo u ovom parlamentu da dodemo do zakona o Agenciji za informacije i zaštitu. Ja sam mislio da suština i sadržaj Zakona, pa čak i pojedini članovi zakona, koji tamo biraju rukovodstvo fna šest godina, da bi se neutralisali politički uticaji, da bismo dobili državnu profesionalnu agenciju će dati nama za pravo Parlamentu da imamo državnu agenciju pod kontrolom Parlamenta, a ne agenciju u okviru ministarstva. To bi bio mnogo bolji doprinos, recimo, na nivou bezbjednosti i zaštite, ja bar tako mislim i ako se u ovu problematiku ne razumijem, nego da ta agencija tabori unutar ministarstva, dok se ministarstvo ne osposobi. Ja mislim da to ne bi, naravno koliko se ja razumijem, da je ovo jedinstven primjer da mi agenciju koja ima mandat, rukovodstvo ima mandat na šest godina gutamo u okviru ministarstva gdje je mandat izborni na četiri godine i čini mi se da su zakonska rješenja upravo išla ka tome da dobijemo državnu agenciju, pa, recimo, što imamo ostale državne agencije, jer je princip kod Centralne banke gdje se politička neutralnost, prema toj bitnoj državnoj instituciji neutrališe izborom rukovodstva na duži period i od Parlamenta i od Vijeća ministara. Ja mislim da nam takva profesionalna služba treba i, ako je u to doba kad smo radili taj zakon bilo različitih mišljenja i, čini mi se, da je kod organizacije ministarstva napravljena greška, što je ta agencija progutana i ona plaća cijenu loših materijalnih uslova i ministarstva i svega onoga što prati rad ovog ministarstva, kao novog ministarstva. Čini mi se i to je moj konkretan prijedlog, a da Parlament, naravno, formira parlamentarnu komisiju za praćenje rada te agencije, koja je jako bitna na državnom nivou i to bi omogućilo i vama u ministarstvu da imate manje problema, ukoliko smo stvarno spremni dati doprinos da bezbjedonosna situacija bude bolja.

Druga stvar na koju želim skrenuti pažnju, naravno, dokument je dosta načelan i ne mislim da će sam ovaj dokument poboljšati situaciju, ali, evo, na kraju se kaže ne smije se dozvoliti da se policijska potraga, bilo koje vrste završava na nivou teritorije županije, alii entiteta. Ljudi, tragično je, žalosno je da se policijska potraga završava u okviru regija, opština, entiteta, čak i na nivou države se ne smije završiti policijska potraga za onim ljudima, koji su remetilački faktor, ili loš bezbjednosni faktor unutar jedne države, ali ovo neće riješiti problem. Ovdje ako ima toga, mora stajati mjera sankcije za one koji se time bave. E, to bi već bio konkretan doprinos da se to neće dešavati, izokvira, da, dakle, državno ministarstvo upozori da će sankcionisati sve one koji imaju nakanu da to urade, pored, recimo, različitih međunarodnih agencija, asocijacija, koje se bave gonjenjem ljudi i čije aktovnosti ugrožavaju bezbjednost, ne samo BiH, nego i šireg ambijenta.

Dakle, ja ne bih volio da ova konstatacija stoji, jer ona šalje ružnu poruku, a čini mi se u prvom dijelu je data opisna situacija kakava je u BiH, ali da bi ovdje trebalo biti nešto konkretnije. I, naravno, želim da kažem da procesi u BiH idu onim tempom da stvara jedinstven ekonomski prostor, jedan vojni prostor, jedan bezbjedonosni prostor i intencije za izmjenom Izbornog zakona, jedan politički prostor.

Dakle, poruke iz ovog što danas čujemo, iz onog što ide, ja mislim da ovaj dokument više liči na raspakivanje bezbjedonosnog sistema u BiH i izgradnja nekog

novog. Da su ovo samo natutnice nečega što bi neko politički želio da se desi, pa ako je i to i to je dobro, da se napravi prvi korak, ali ne mislim da treba stidljivo govoriti o nekim stvarima i, evo, ja sam, dakle, htio da pokušam da dam konkretan doprinos, čini mi se da bi dobro bilo da se ovo uradi i, ako ja, dajem, apsolutnu podršku da se Ministarstvo kadrovski, tehnološki opremi itd. ali ne mislim ja da je ovaj saziv Savjeta ministara krenuo opremanjem ministarstava, čini mi se da je logika u opremanjima ministara. Reći ću i, da način na koji se Savjet ministara ponaša odudara od onoga kako se mi ponašamo u Parlamentu. Ja mislim, upravo onaj dio prepodnevne rasprave, nisam htio da se javljam, nije ličio na Parlament. Ako Vijeće ministara donese odluku da kupi tri automobila od 200.000 ili u Predsjedništvu od 200.000 to je pola miliona maraka, a ja vam kažem da se rukovodstvo Parlamenta vozi u mareama, da se ja vozim mojim autom već petu godinu, najviši sam državni funkcioner ove države već pet godina, ili među najviše, a ni jednom nisam ovdje u Parlamentu potegao to pitanje. Ovdje se vodi politika opremanja ministara i kabineta, ne mislim konkretno, izvinjavam se na kabinet i ministarstvo gospodina ministra Čolaka, zahvalam sam što je danas tu, nego govorim o logici, koja je dominantna, a volio bih da bude obrnuto. Da bude opremanje, upravo ministarstava i mislim da ćete imati tu, apsolutnu podršku i ovog parlamenta i daću lično tu podršku i, naravno, nemam ništa protiv toga i da ova druga dimenzija bude ugrađena a da ne bude prevashodno. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću. Gospodin Selim Bešliagić i imamo još gospodina Martina Raguža prijavljenog i onda ćemo privoditi kraju tačku dnevnog reda.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, poštovani ministri, poštovani gosti, Vjerujte da sam ovaj materijal pročitao i znam materijale, to je Plan mjera i radnji na poboljšanju sigurnosnih institucija u BiH i ovaj jedan materijal koji su dostavili, dostavljam informaciju o radu Agencije za period od 6. oktobra do 15. maja 2003. godine.

Dozvolite mi da budem veoma kratak, ali i, čini mi se, s određenim prijedlozima. Prije svega, želim da se zahvalim gospodinu ministru što je danas ovdje i što je uvažio ovaj parlament, da prisustvuje ovakvom jednom sastanku i, s druge strane, smatrajte da, sve što kažem da su dobronamjerne sugestije, koje mogu dati i poboljšati neke stvari.

Mislim da plan mjera se ne može donositi bez cjelovite procjene i cjelovite analize.

Drugo što je vrlo bitno neozbiljno je nešto nazvati planom bez preciznijih ciljeva, metoda, sadržaja nositelja i rokova sprovođenja aktivnosti.

Treće, neodgovorno bi bilo od ovog parlamenta da usvoji to kao nekakav plan, ali u svemu ovome mislim da ovaj plan mjera i radnji može se usvojiti, odnosno može se

prihvatiti kao plan mjera i radnji na poboljšanju rada Ministarstva sigurnosti i Agencije za informisanje i zaštitu. Zbog toga smatramo da, evo sve ove današnje diskusije, mislim da daju jedno uputstvo i prihvatam ono što ste vi gospodine ministre rekli da se pripremi jedna cjelovita informacija za devet mjeseci, koja bi, upravo nosila, dala jednu cjelovitu analizu kojom bismo obuhvatili, molim vas mi moramo reći da je policija u entitetima uradila izuzetno velike poslove u posljednjih godinu dana. Mi moramo dobiti kao poslanici informacije da su urađene operacije makro-zajednički cilj itd. Mi moramo reći da policije DGS imaju veze sa susjednim državama, ne znam Albanijom i Rumunijom. Prema tome, trebamo navesti šta je to šta jeste, ali i trebamo napraviti i analizu šta to nije dobro u ovom sistemu i sa kojim sada mjerama vi predlažete da se uđe, zato predlažem da se uradi ta analiza koju biste dostavili ovom parlamentu sa jednom procjenom tačnim navođenjem rokova, datuma, nosiocem-izvršiocem i imat ćete punu podršku, upravo na onom dijelu o kome je sad govorio gospodin Špirić da ova vaša ministarstvo i Agencija kao i sve druge institucije, koje se bave ovim stvarima, u ovom parlamentu imaju, vjerujte, najveću podršku kod ...

Prema tome, ja samo predlažem da se ovo zove plan mjera i radnji na poboljšanju rada, jer ovo ništa drugo nije, jer nemate ni jednog roka, ni jednog izvršioca, niti imate, ja bih rekao, potrebnu količinu finansijskih sredstava sa poboljšanjem. Mi moramo i to konstatovati, da dobro opremljena organizacija još uvijek ne radi efikasna organizacija. Zbog toga bi bilo potrebno da se napravi plan, ili bolje rečeno program koji bi rekao šta bi to trebalo da se poboljša, a na osnovu toga da se napravi plan sredstava i svega onoga. Hvala vam velika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Gospodin Raguž Martin.

MARTIN RGUŽ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, gospodine ministre,

Evo, na tragu onog što smo jutros govorili, odnosno što je većina zastupnika govorila o dignitetu ovog parlamenta, mislim da je ovo prigoda da taj dignitet potvrdimo, da na temu, koju smo sami zakazali, tražili izvanredno zasjedanje na ovu temu, vi znate kojim povodom, Azra je to elaborirala, ne bih ponavljao. Mislim da je dobro da imamo ovu raspravu danas i, bez bozra što možda u nekim elementima nemamo dovoljno ulaznih niti podataka, mislim da, ipak, Parlament čini jedan korak, na temelju ovih prijedloga, koji su stigli od Vijeća ministara i Ministarstva sigurnosti da se počne ozbiljnije baviti ovom problematikom. Ja bih rekao dvije stvari.

Prvo, BiH je trenutno, bez obzira što mi mislili, činjenici da se sigurnosno stanje popravilo i što imamo bolje rezultate u funkcioniranju nekih elemenata poput DGS nisko na listi sigurnosti, pogotovo kad su neka ova pitanja poput trgovine ljudima, ženama, drogom, oružjem itd. Vi znate za sve te naše slabosti i to je jedna dimenzija ovog sigurnosnog spektra. Druga dimenzija je sigurnost ljudi, odnosno svakog čovjeka u BiH, pa evo i povratnika i svega ostalog.

Dakle, imamo potrebu da na ovom planu, zaista, učinimo napore da dodemo do jednog sustava, koji bi garantirao, zaista, poboljšanje ne samo pozicije BiH, nego potpuno povjerenje u institucije i sigurnost na ovim prostorima i u ovoj zemlji. Zato ja mislim da mi možemo podržati ovaj plan mjera, naravno da on do kraja i nije mogao biti konzistentan, pogotovo kad su neki rokovi u pitanju, ali ja bih jedan od zaključaka ovog doma trebao biti kontinuirano, najmanje tromjesečno bavljenje ovim pitanjem i, ja bih ovdje rekao da Vijeće ministara treba preuzeti odgovornost u kom roku će uspostaviti funkcije ministarstva u cjelini i taj bi rok trebao biti u ovom planu mjera. Ti je moj prijedlog, je li to tri, je li šest, ali da znamo i da odgovara za ispunjenje tog roka. Dakle i da damo podršku i ministarstvu i ministru i vijeću da to napravi, ali, očito, ne može se više odgađati da nije popunjeno, niti ljudima niti drugim instrumentima i, očito da na tom planu treba nešto učiniti.

Što se tiče pozicije ostalih sigurnosnih elemenata u tom sistemu gospodin Špirić je nešto govorio o poziciji Agencije. Ona je trenutno u okviru ministarstva. Dakle, zakonsko rješenje je takvo kakvo jeste. Ja mislim da resorno ministarstvo i vijeće trebaju posložiti strukturu, u okviru postojećih rješenja, onda, eventualno, predlagati, je li to dovoljan koncept ili nije, vezano i za poziciju SIP-e, Interpolu, Europolu, Granične službe, sama pozicija Ministarstva na razini BiH jedna je inovacija koja je, ima takvih primjera u svijetu, ali, dakle, ona otvara prostor da mi dobijemo jednu mrežu, koja bi mogla odgovoriti potrebama koje stoje pred nama ovdje.

Dakle, u tom smislu mislim da jedan rok od tri do šest mjeseci za potpunu uspostvu vijeća i potpuno stavljanje u funkciju, sukladno Zakonu o ministarstvima svih ovih agencija, jer ja ne mislim da trebamo izdvajati samo SIP-u. Ona jeste značajna, ali svaki od ovih elemenata je isto toliko značajan i on mora stajati u nekom sustavu, a taj sustav nek bude ovo ministarstvo ili vijeće, a, naravno, mi trebamo imati kontrolnu ulogu i, bilo bi vrijeme da formiramo i da to bude jedan od zaključaka da mi sebi damo rok do kada ćemo formirati povjerenstvo za nadzor nad ovim, eto i ovo je jedan prijedlog od zaključaka i da u tom smislu ovaj zaključak da Parlament ima konstantan uvid u ovaj segment sigurnosni, mislim da je jako značajan.

Ono što bih možda mogli reći jeste, da, evo, imamo taj kriterij ulaska u Evropu. Mi ćemo bez odgovora ozbiljnog na ova pitanja sigurnosti i ovih problema koje imamo suregionalne suradnje, mislim da na tom planu se pokazuju prvi pomaci i trebamo ih podržati. Sigurno jedan od temeljnih kriterija na kojem će se ocjenjivati naša sposobnost da idemo tim putem. Bez obzira, dakle, na moguće nedorečenosti ovog plana, ja mislim da ih Parlament reba preuzeti, podržati, precizirati se ova dva roka vezano za formiranje komisije za nadzor i potpunu uspostavu ministarstva sa ta dva roka i prijedlog da se kontinuirano tromjesečno razmatraju ova pitanja, mislim da bi mogli zaključiti ovu današnju raspravu. To je moj prijedlog. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala i vama gospodine Raguž. Ja zaključujem raspravu na ovu tačku dnevnog reda.

Ja, dakle, mogu da iz svih diskusija, koje su se danas čule ovdje iscrpim, praktično dva zaključka. Mislim da je to jedan diskutant, mislim da je to gospodin Bešlagić najbolje, po mom mišljenju, oslikao. Ovdje se postavlja dilema za gospodina Bešlagića. Je li ovo plan mjera i radnji na poboljšanju sigurnosne situacije u BiH, ili je ovo plan mjera i radnji na poboljšanju situacije u Ministarstvu sigurnosti, pa poboljšanje situacije u Ministarstvu sigurnosti je, svakako dio mjera na poboljšanju sigurnosne situacije u BiH, tako da mogli bi o tome voditi raspravu, ali se slažem da ovaj dokument mora imati i širi zahvat sa mjerama, rokovima, nosiocima. Mislim da je ministar potpuno svjestan te činjenice i, mislim da je dobar ovaj prijedlog, dakle, i onda ja u skladu s tim predlažem zaključak.

Prvo, da mi usvojimo ovaj plan mjera i radnji na poboljšanju sigurnosne situacije u BiH, kojeg je usvojilo Vijeće ministara, i

Drugo, da zadužimo Vijeće ministara da nam za devet mjeseci 2003. godine, sačini jednu cjelovitu informaciju o sigurnosnoj situaciji u BiH, s planom mjera, aktivnosti, rokovima i nosiocima na poboljšanju sigurnosne situacije u BiH. Mislim da bi to bio odraz kompletne današnje rasprave i da bismo na taj način, zapravo, usvojili, ovo je napor, naravno, što je uradilo Ministarstvo sigurnosti i Vijeće ministara. Dakle, na taj način odali priznanje i ovome što je urađeno, a, naravno, ispoštovali i zahtjeve svih nas, koji mislimo da to treba da bude i šire i konkretnije, kao što su govorile kolege ovdje. Mislim da bi te dvije tačke bile dovoljne i, kolege kad kažem, mislim ja i na Azru kad kažem kolege, svakako i na Seadu i na Ružu i na Fatimu, Nadžidu itd.

Ja stavljam prijedlog zaključka na glasanje.

Ko je za ovaj prijedlog zaključka? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? – 2

Dakle, ovako, 30 je prisutno u sali poslanika, za je glasalo 28 – protiv nije bilo poslanika – 2 su bila suzdržana. Dakle, u ovoj većini ovakvoj mi imamo i opću i entitetsku parlamentarnu većinu. Ja konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak sa ove dvije tačke.

Ja bih vas zamolio samo za jedno. Nemojte izlaziti iz sale, 30-et sekundnu konsultaciju Kolegija u pogledu daljnjeg rada ove 15. sjednice ovog doma.

Imajući u vidu da je sada 17 sati i 50 minuta. Imajući u vidu da smo mi danas uradili 17 ovih važnih tačaka dnevnog reda, cijeneći, dakle, da je sljedeća tačka, tačka koja zahtijeva, radi se o razmatranju strategije BiH za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, mislim da bi bilo ne primjereno da u stanju od 30 poslanika i u ovakvom stanju kada, Vijeće ministara je osiguralo ovdje pomoćnika ministra, ja, ipak, mislim da treba da bude najmanje ministar, a ministar je odsutan, da bi, dakle, ovoj tački dnevnog reda morali posvetiti punu pažnju i zbog toga Kolegij predlaže.

Da mi sada do kraja rada ove sjednice uradimo 20. tačku dnevnog reda, a to je izbor tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja saglasnosti, zatim, 21. i 22. to su ratifikacije i 23. tačku izvještaj Zajedničke komisije o Zakonu o obrazovanju. To moramo, vezani smo rokom, a da onda prekinemo sjednicu i da nastavimo sjednicu, najvjerovatnije sredinom sedmog mjeseca, naravno, zakažemo i 16. ali prije toga završimo nastavak ove sjednice, na kojoj bi imali 18. tačku a to je: Razmatranje strategije BiH za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, zatim, 19. tačku Izvještaj Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil o posjetama izbjeglicim i azilantskim centrima u BiH, 24. tačku, koja je vezana za informaciju Vijeća ministara, vezano za koridor Vc, svakako nemamo ovdje predstavnika Vijeća ministara i 25. tačku, vezanu za zahtjev gospodina Gligorića, da se Parlament očituje o imenovanju javnog pravobranioca BiH.

Dakle, to bi bile četiri tačke koje danas ne bi završili i, u narednom viđenju bi nastavili sa 15. sjednicom, okončali ove četiri tačke i završili sjednicu i, naravno, otpočeli sa 16. sjednicom, to će biti najvjerovatnije sredinom jula mjeseca. Mislim da ne bi bilo primjereno da u ovoj situaciji danas, nakon cjelodnevnog reda, u stanju kada imamo 30 poslanika. Mi imamo kvorum, i kada nemamo, ipak, najkompetentnijih ljudi iz Vijeća ministra, razmatramo strategiju BiH, vezano za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Da li prihvatate prijedlog Kolegija?

Ko je za?

Ima li neko protiv?

Ima li uzdržanih?

Eh, onda, idemo raditi ovako kako smo se dogovorili. Dakle, mi sada prelazimo na 20. tačku dnevnog reda.

Ad.20. Izbor tri člana u zajedničku komisiju oba doma, radi postizanja sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama usvjen je u različitim tekstovima, radi čega je potrebno provesti usaglašavanje o istovjetnom tekstu. Iz Predstvičkog doma u zajedničku komisiju predlažu se gospoda: Martin Raguž, Miloš Jovanović i Elmir.

Ko je za ovaj prijedlog?

Ima li neko protiv?

Ima li uzdržanih?

Koliko je prisutno?

Konstatujem da smo sa 32 glasa za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova usvojili.

Prelazimo na 21. tačku dnevnog reda.

Ad.21. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:**a) Izmijenjenog i ponovo uspostavljenog Sporazuma o razvojnom kreditu
Projekt posticanja izvoza preduzeća BiH i Međunarodne asocijacije za
razvoj**

Ako nema rasprave, ko je za?

MARTIN RAGUŽ

Ako mogu, komisija je jutros razmotrila sve temeljito i dala pozitivno, imate pisano.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, izvještaj komisije postoji.

MARTIN RAGUŽ

Pa, evo Šefik to ne kaže, pa morao sam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ima li neko protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo dali saglasnost, molim vas, malo pažnje da završimo rad sjednice, da uradimo ovaj dio posla molim vas. Da smo dali saglasnost za ratifikaciju izmijenjenog i ponovno uspostavljenog Sporazuma o razvojnom kreditu sa 32 glasa za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova.

**b) Ko je zato da se da saglasnost za ratifikaciju Evropske konvencije o
suzbijanju terorizma**

Ko je za?

Ima li ko protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo dali saglasnost za ratifikaciju Evropske konvencije o suzbijanju terorizma.

c) Memoranduma o razumijevanju između Evropske zajednice i BiH

Ko je za?

Ima li ko protiv?

Ima li uzdržanih?

Opet sa 32 glasa konstatujem jednoglasno bez glasova protiv i bez uzdržanih, data je saglasnost za ratifikaciju Memoranduma o razumijevanju između Evropske zajednice i BiH.

e) Općeg sporazuma o povlasticama i imunitetima Vijeća Evrope

Ko je za?

Ima li neko protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo jednoglasno sa 32 glasa za, Nikola i Martine, ja vas molim, sa 32 glasa za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova dali saglasnost za ratifikaciju Općeg sporazuma o povlasticama i imunitetima Vijeća Evrope. Idemo na 22. tačku dnevnog reda.

Ad.22. Davanje saglasnosti za otkazivanje bilateralnih sporazuma između BiH i Republike Češke:

a) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Češke od 22. maja 2003. godine

Ko je za?

Ja sam objasnio na početku sjednice zašto je to. Hvala vam lijepo.

Ima li neko protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo sa 32 glasa za, bez glasova i bez uzdržanih, jednoglasno dali saglasnost za otkazivanje bilateralnog sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Češke od 22. maja 2003. godine.

b) Ugovora o trgovini i plovidbi između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Republike Čehoslovačke od 14. novembra '28. godine

Ko je za? Hvala lijepa.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo sa 33 glasa za, bez glasova protiv, bez uzdržanih dali saglasnost za otkazivanje bilateralnog sporazuma Ugovora o trgovini i plovidbi između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Republike Čehoslovačke od 14. novembra 1928. godine.

c) Dogovora o saradnji na suzbijanju povreda carinskih i deviznih propisa od 12. novembra 1976. godine

Ko je za? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo jednoglasno bez glasova protiv, bez suzdržanih glasova sa 33 glasa dali saglasnost za otkazivanje bilateralnog sporazuma, odnosno dogovora o saradnji na suzbijanju povreda carinskih i deviznih propisa od 12. novembra 1976. godine.

Ad.23. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju Sporazuma o jedinstvenom tekstu Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju

Dame i gospodo poslanici, znači u toku dana Zajednička komisija je uspjela da zasjeda i usaglasi istovjetni tekst Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju. Vi ste izvještaj Zajedničke komisije već dobili. Ovdje je predsjednik Komisije gospodin Mirsad Ćeman. Na bosanskom jeziku ima samo jedna tehnička greška. Molim vas izađite za govornicu pa to kažite u stenogram.

MIRSAD ĆEMAN

Hvala gospodine predsjedavajući,

Vi ste to vrlo lucidno primijetili, ali riječ je o očiglednoj štamparskoj grešci, gdje u izvještaju na bosanskom jeziku stoji, naime, da je Zajednička komisija na sjednici održanoj 27.06.2003. godine postigla punu saglasnost da od amandmana koji su bili predmet usaglašavanja prihvati 120 amandmana. Naravno, nije 120 nego 10, a odbije 2 amandmana itd. U verzijama na hrvatskom i srpskom jeziku te štamparske greške nema. Prema tome, to je jedina tehnička greška, a ovo ostalo primite ovako kako je navedeno.

I, još jedna napomena, član komisije je bio dr Halid Genjac, ali on zbog nekih drugih opravdanih razloga bio odsutan, ali je u toku ovog što je Komisija odlučila i ja mogu sa ovog mjesta reći da i on stoji iza ovakvog izvještaja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem predsjedniku Komisije, predsjedavajućem Zajedničke komisije gospodinu Ćemanu. Dakle, izvještaj ste dobili. Komisija se usaglasila. Mi glasamo sada o izvještaju.

Ko je za izvještaj Komisije? Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Dakle, konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 33 glasa za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova usvojio izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju. Na taj način mi smo, praktično, dobili ovaj zakon, ovaj izvještaj treba da usvoji samo Dom naroda na sjednici u ponedjeljak.

Dame i gospodo poslanici, u skladu sa našim zaključkom, a na prijedlog Kolegija, ja u ovom trenutku prekidam rad 15. sjednice Predstvnčkog doma.

Ostale su nam još četiri tačke, od čega je, posebno važna tačka strategija, vezana za Aneks VII. Nastavit ćemo to sredinom mjeseca, najvjerovatnije 16.07. Hvala vam lijepo. Tad ćemo imati zakazanu i 16. sjednicu ovog doma.

Hvala vam lijepo.

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
NASTAVKA 15. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 17.07.2003. godine, s početkom rada u 10:10 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Mi nastavljamo 15. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Zamolio bih sve prisutne da isključe mobitele, a možemo normalno da radimo. Pozdravljam sve prisutne poslanike i goste.

Na nastavak naše sjednice pozvani su naši redovni gosti i oni koji učestvuju u radu i prate rad ovog doma.

Prema izvještaju Službe Sekretarijata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, trenutno je u sali prisutno 35, odnosno 36 poslanika. Gospođa Hadžiahmetović je u zgrdi, svaki momenat treba da uđe u salu. Za sada nam nisu prisutni, evo i gospodin Muratović je u zgradi. Dakle, prisutno je 37 praktično poslanika. Gospodin Nakaš će malo kasniti. Gosodin Lagumdžija, nemam najavu za njega. Malo kasniti je li? Dobro. Gospodin Mladen Potočnik je pravdao današnji izostanak i gospodin Jusufović Munib, prema najavi Sekretarijata, također će odsustvovati samo sa početka ovog nastavka sjednice.

Dakle, tako da očekujemo puni, praktično kvorum, mada mi i sada imamo kvalitetan kvorum da možemo kvalitetno nastaviti da radimo.

Nama su dame i gospodo poslanici, sa prošle sjednice ostale ne realizirane sljedeće tačke dnevnog reda:

1. Razmatranje Strategije BiH za sprovedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma,
2. Izvještaj Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil o posjetama izbjegličkim azilanskim centrima u BiH;
3. Izvještaj Vijeća ministara, odnosno informacija Vijeća ministara o koridoru Vc koju smo tražili na prošloj sjednici, prilikom utvrđivanja dnevnog reda;
4. Informacija i zauzimanje stava u vezi sa izborom državnog javnog pravobranioca BiH, koja je tačka, također, uvrštena na dnevni red 15 sjednice.

Radi vašeg lakšeg praćenja, podsjećam vas da su ovo 18., 19., 24. i 25. tačka usvojenog dnevnog reda 15. sjednice.

Mi prelazimo na, sada nas je 38 u sali. Dr Nakaš je pristupio. Dakle, prelazimo na 18. tačku dnevnog reda.

Ad.18. Razmatranje Strategije BiH za sprovedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma

Mi ćemo, samo da dam kratku napomenu, nakon što okončamo ovu 15. sjednicu, imamo zakazanu odmah, nakon njenog okončanja i 16. sjednicu Predstavničkog doma. Napraviti ćemo jednu kratku pauzu i otpočet ćemo sa radom 16. sjednice. Dakle, mi smo na 18. tački dnevnog reda. Vi ste, dame i gospodo poslanici ranije dobili Strategiju, kao i zapsinik Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil, koja je razmatrala ovaj materijal i predložila našem domu usvajanje određenih zaključaka.

Prije nego što otvorimo raspravu, ja bih zamolio ministra za izbjeglice, ljudska prava, imigraciju i azil, u Vijeću ministara gospodina Mirsada Kebu da nam se obrati, nakon njega predsjednika naše komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil gospodina Elmira Jahića, također, da nam se obrati, nakon čega bi otvorili raspravu. Pozivam ministra Kebu Mirsada da uzme riječ.

MIRSAD KEBO

Uvaženi gospodine predsjedavajući, uvaženi poslanici i zastupnici, Strategija Bosne i Hercegovinu za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, koju je uradilo Ministarstvo za ljudska prava, izbjeglice, prvi je zajednički okvirni dokument na razini BiH, kojim se planiraju potrebne akcije i reforme sa ciljem konačnog realiziranja jednog od najvažnijih aneksa Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Poseban značaj sStrategiji daje činjenica da je ista prihvaćena, kako od resornih entitetskih institucija, tako i od strane struktura međunarodne zajednice u BiH.

Vijeće ministara je na prvoj sjednici, održanoj 3. februara o.g. razmotrilo i usvojilo Strategiju, dok je Predsjedništvo BiH Strtegiju usvojilo na sjednici od 10. februara o.g. Strategija je podržana i na satanku političkih direktora Vijeća za implementaciju mira u Briselu 30.01. o.g.

Strategija, dakle, predstavlja prvi okvirni, zajednički dokument na razini BiH od potpisivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir. Ovaj dokument ukazuje na osnovne ciljeve i pravce strateškog djelovanja, koje je potrebno poduzeti da bi se u narednom četverogodišnjem periodu moglo konstatirati da je Aneks VII Dejtonskog mirovnog sporazuma u potpunosti realizovan. Još uvijek se u BiH, kao osnovni strateški ciljevi javljaju.

1. Dovršenje procesa povratka izbjeglica iz BiH i rasejenih lica u BiH,
2. Dovršenje procesa rekonstrukcije stambenih jedinica za potrebe povratka,
3. Realiziranje povrata imovine, stanarskih prava,
4. Osiguranja uvjeta održivog povratka i procesa reintegriranja u BiH.

Što se tiče dovršenja procesa povratka izbjeglih iz BiH i raseljenih osoba treba reći da BiH ima još preko milion izbjeglog i raseljenog stanovništva. Do danas se u

zemlju vrtilo oko milion izbjeglih osoba. Svi brojevi koji se koriste prije novog popisa, trebaju se smatrati veoma realtivnim, jer su fuktuacije stanovništva u BiH tokom rada i poslije zaključenja Dejtonskog sporazuma bile, izuzetno naglašene i veoma je teško doći do potpuno pouzdanih pokazatelja. Neovisno od toga Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, formirano je veoma pouzdanu bazu podataka, koja se redovno dopunjava i komparira sa relevantnim bazama međunarodnih institucija i drugih izbora podataka u BiH. Iz tih baza podataka jasno je vidljivo da više od 400.000 raseljenih osoba i izbjeglica želi još uvijek da se vrati. Od toga je oko 100.000 osoba izvan BiH, uglavnom, unutar zemalja regiona: Republika Hrvatska, državna zajednica Srbija i Crna Gora i u zemljama zapadne Evrope Skandinavije i prekookeanskih zemalja. Unutar BiH još oko 300.000 raseljenih osoba želi povratak u svoja prijeratna prebivališta.

Da bi se taj proces unaprijedio, treba dodatno potpomoći proces rekonstrukcije i provedbe imovinskih zakona.

Što se tiče dovršenja procesa rekonstrukcije stambenih jedinica za potrebe povratnika, treba reći da se sredstva namijenjena rekonstrukciji za potrebe povratka iz godine u godinu smanjuju, a interesi i broj povrataka je u porastu, te je potrebno doći do pouzdanih pokazatelja o potrebama na ovom planu.

Ministarstvo za ljudska prava, putem svojih baza podataka i u suradnji sa resornim međunarodnim institucijama, utvrdilo je da je za potrebe povratka, a kombinovanje sa provedbom imovinskih propisa neophodno obnoviti oko 50.000 stambenih jedinica u BiH. Za ovako zahtjevan posao, potrebno je u četiri godine strateškog perioda osigurati blizu 900 miliona KM. Prethodnih godina za ove namjene izdvajano je oko 100 miliona KM od strane svih institucija na svim razinama vlasti u BiH i, od prilike još toliko sredstava međunarodne zajednice. Uz skoro saživljavanje fonda za povratak i garanciju da bi se sredstva, namijenjena povratku utrošila planski i organizirano, racionalno i kontrolirano od strane Odbora Fonda, mislimo da je moguće osigurati ova sredstva za povratak. Posebno je značajno da računamo imamo čvrste garancije da će međunarodna zajednica plasirati svoja sredstva putem ovog fonda.

Treće pitanje, realizacije povratka imovine stanarskih prava. U pogledu provedbe imovinskih zahtjeva u BiH je napravljen najveći napredak u regionu, posebno u zadnje dvije godine. Današnja stopa realizacije imovinskih potraživanja je oko 85% na razini BiH i ona potvrđuje da smo u suradnji sa institucijama međunarodne zajednice napravili realan plan za konačno realiziranje ove aktivnosti i da taj plan, upravo, rezultira zvršnom fazom procesa.

Prema sadašnjim, veoma utemeljenim procjenama OSCE-a svega pet općina u BiH neće do planiranog roka uspjeti u potpunosti realizirati imovinske zakone. S toga smo sada, dok još uvijek blagovremeno pokrenuli proces da se pomogne tim općinama da i one isto dobro kao i druge općine u BiH realizuju ovaj važan proces.

Da bi se ostvarili gore navedeni strateški ciljevi potrebno je pratiti sljedeće osnovne pravce strateškog djelovanja:

1. Pravna reforma i usklađivanje propisa,
2. Strukturalne i organizacijske reforme,
3. Osposobljavanje i stavljanje u funkciju jedinstvene baze podataka
4. Stvaranje uvjeta za održivi povratak

Što se tiče pravnih reformi usklađivanja propisa, mislili smo, prije svega na potrebu donošenja novih i izmjena i dopuna postojećih propisa na razini BiH. Tu se, prije svega, radi na izmjenama i dopunama zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenih osobama u BiH, kojima, kojima bi se jasno utvrdila nadležnost Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice i resornih entitetskih ministarstava. To bi bilo krovni propis, koji bi se na jednoobrazan način u čitvoj BiH regulisala statusna i druga pitanja raseljenih osoba i izbjeglica. Usaglašavanje entitetskih zakona sa držvnim Zakonom o izbjeglicama, kao i donošenje i potrebno usaglašavanje podzakonskih akata, bio bi naredni cilj, nakon stupanja na snagu držvnog krovnog zakona.

U oblasti pravne reforme svakako je posebno važno pitanje usklađivanja propisa iz oblasti obrazovanja, zdravstva, penziono-invalidskog osiguranja, dodjele društvenog zemljišta, primjene imovinskih propisa i drugo.

Što se tiče strukturalnih organizacijske reforme. U samom početku primjene ove strategije, preglomazna, skupa i neefikasna administracija, koja se bavi pitanjem povratka i rekonstrukcije mora se reorganizirati. Cilj je ojačati Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, kako bi bilo osposobljeno da u uskoj saradnji sa resorskim ministarstvom i institucijama u entitetima i Brčko Distriktom, izravno i putem Komisije za izbjegle i raseljene osobe koordinira sve aktivnosti na povratku i reintegriranju. To su veoma važne reforme. Želimo ojačati Komisiju za izbjegle i raseljene osobe, formirati fond za povratak, ali isto tako preurediti i strukturu entitetskih ministarstava kako bi bila efikasna i spremna za prihvatanje novih odgovornosti.

I, na kraju, osposobljavanja i stavljanja u funkciju jedinstvene baze podataka. Ovo je veoma važno pitanje, jer će se ustrojem kvalitetne, jedinstvene baze podataka, na razini BiH spriječiti dosadašnje zloupotrebe spram korišćenja pomoći u rekonstrukciji i drugoj pomoći namijenjene raseljenim osobama i povratnicima. Na taj način bi se lakše prepoznali pravi prioriteti i preostala pomoć uputila tamo gdje je namijenjena. S tim u vezi je i namjera provedbe deregistriranja raseljenih osoba i ažuriranje pokazatelja, kako bi se evidencija, kako bi se evidencija i zhtjeva za asistencijom skinuli oni koji to pravo, kojima to pravo ne pripada. Ova i brojna druga pitanja Ministarstvo je uspostavilo kao temeljna načela u predmetnoj strategiji. Predlažem da ovaj uvaženi dom podrži državnu strategiju i da da svoj doprinos u njenoj dogradnji i sprovedbi. Hvala vam lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem ministru za ljudska prava gospodinu Mirsadu Kebi. Pozivam predsjednika naše parlamentarne komisije za tu oblast, Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil gospodina Elmira Jahića da uzme riječ.

ELMIR JAHIĆ

Komisija za ljudska prava i imigracije i azil Parlamentarne skupštine BiH je razmatrala ovu problematiku, dakle, Strategiju implementacije Aneksa VII. U našem radu mi smo se opredijelili za jedan, možda, novi metod u radu parlamentarnih komisija.

Naime, to je u stvari bila zajednička sjednica naše parlamentarne komisije i komisija, odnosno odbora entiteta, koji razmatraju ovu problematiku. Tako, dakle, da je pored članova naše komisije, dakle Predstavničkog doma bili prisutni i članovi Odbora za zaštitu prava izbjeglica i raseljenih lica Narodne skupštine RS, te Odbora za povratak izbjeglih i raseljenih lica Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH. Dakle, četiri komisije su zajedno radile i razmatrale ovu problematiku, a na ovoj zajedničkoj sjednici prisustvovao je i resorni ministar gospodin Mirsad Kebo.

Ja želim da kažem, da je u stvari ovaj način rada bio iniciran od strane predstavnika Narodne skupštine RS koji su i na entitetskom nivou, dakle, u Narodnoj skupštini Republike Srpske razmatrali ovu strategiju i donijeli odgovarajuće zaključke.

Nakon duže rasprave, dakle, nakon uključenja svih predstavnika komisija entiteta itd. usvojeni su sljedeći zaključci. Ja ću se truditi da budem što kraći, dakle, neću sigurno sve zaključke čitati, nego ću izdvojiti, po meni, one najkapitalnije u nekom suženom obliku. Sigurno je da treba pozdraviti nastojanje da se na jedan sistematski i sveobuhvatan način nastavi sa implementacijom Aneksa VII Dejtonskog sporazuma za donošenjem ove strategije i posebno kada se to odnosi, u smislu, prenosa ovlaštenja i zadataka na domaće institucije. Dakle, sa inostranih na domaće institucije.

Strategija BiH za sprovedbu Aneksa VII je, izuzetno dobra polazna osnova za implementaciju i rješavanje Aneksa VII i mi smo tražili da se ova strategija uputi u parlamentarnu proceduru, Parlamentarnu skupštinu BiH i, evo, mi danas o tome raspravljamo.

Zatim, tražili smo od entitetskih parlamenata, također, da raspravljaju, kao što sam rekao u NS RS se o tome već raspravljalo, a na nivou komisija u Federalnom parlamentu i, također, tražili smo da se ovaj dokument vrati na Vijeće ministra radi nekih neophodnih korekcija, kako bi se došlo do široko prihvatljivog i efikasnog rješenja.

Mi smatramo da najhitnije treba provesti strukturalne i organizacijske reforme, posebno kroz formiranje jedinstvenog fonda za povratak. To je, inače, napomenuto u ovoj strategiji. Naime, to je, inače, bila dejtonska obaveza da se formira fond za povratak na nivou države. Evo, mi tek sada vodimo te aktivnosti da se formira taj fond.

Ono što je posebno problematično, izgleda da je došlo, dakle, mi moramo tražiti na intenziviranju sprovedbe Aneksa VII Dejtonskog sporazuma.

Jedno od ključnih pitanja i ključnih primjedbi na ovu strategiju potiče od toga da svi se slažu da je povratak, odnosno sprovedba Aneksa VII jedno od najvažnijih

političkih i socijalnih, ekonomskih, nacionalnih i svakih drugih pitanja u BiH. Dakle, da zahtijeva pun angažman svih nivoa vlasti. S toga treba omogućiti svim nivoima vlasti, u okviru svojih mogućnosti da mogu pomoći implementaciji Aneksa VII na cijelom području BiH. Naime, ovom strategijom se predviđa da je pomoć Aneksu VII, odnosno implementacija Aneksa VII moguća samo u okviru entiteta. Na ovaj način postoji jedna, hajde da kažem, ružna poruka da e betoniraju entitetske granice s jedne strane, a s druge strane, govori se o nedostatku sredstava. Dakle, smatramo da treba omogućiti bilo kojem nivou vlasti da može da pomaže povratak i u drugi entitet, drugi kanton i kako se već odluči.

Bila je, krajem prošle godine bila je jedna tendencija da se u ovoj godini Aneks VII proglasi da je implementiran. Naime, na ovaj način Aneks VII Dejtonskog sporazuma se poistovjećuje sa sprovedbom imovinskih zakona. Aneks VII nije jednako sprovedbi imovinskih zakona, nego, dakle, u Aneksu VII pored sprovedbe imovinskih zakona, podrazumijeva i rekonstrukciju devastiranih, srušenih objekata, izgradnju infrastrukture, povratak ljudi, izgradnju, povratak ljudi na radna mjesta itd.

Dakle, tek rješavanjem ovih problema može se smatrati da je Aneks VII dosljedno i u svim oblastima sproveden.

Također, preporučuje se Vijeću ministara BiH da razmotri mogućnost pronalaska dodatnih donatorskih sredstava ili zaduženje BiH po ovom osnovu dobijanjem povoljnih dugoročnih kredita od Razvojne banke Vijeća Evrope, kao i preraspodjelu budžetskih sredstava u Budžetu zajedničkih institucija BiH i nekih dodatnih izvora finansiranja.

I, na kraju, koje bih ja, zaključak koji bih posebno izdvojio. Dakle, najhitnije ispoštovati rokove za donošenje zakona ili usaglašavanje podzakonskih akata iz oblasti školstva, zdravstva, PI-ja, primjene imovinskih propisa, te dosljedno sprovođenje Odluke Ustavnog suda BIH o konstitutivnosti i ravnopravnosti naroda u BiH, odnosno implementacije amandmana na ustave entiteta. Dakle, tu se prije svega misli na zapošljavanje povratnika, zapošljavanje povratnika u državne institucije, dakle, u općine u oblasti zdravstva, školstva, sudstva itd. Dakle, da se i na taj način dosljedno ispoštujemo amandmane na ustave entiteta.

Dakle, to bi bili ti zaključci naše komisije, kao što sam rekao, radili smo u jednom proširenom sastavu i ja tražim od Parlamenta da se podrže ovi zaključci. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Jahiću, predsjedniku Komisije za ljudska prava, imigracije, izbjeglice i azil. Dame i gospodo poslanici otvaram raspravu. Za sada nemam prijavljenih, ali evo pitam ko želi da govori. Gospodin Ćeman pa gospodin Belkić i gospodin Raguž. To je za sada.

MIRSAD ĆEMAN

Kolegice i kolege, cijenjeno predsjedništvo,

Ja sam izašao da kažem dvije-tri stvari. Prvo, naravno da podržavam i ocjenjujem veoma značajnim donošenje jednog ovakvog dokumenta i u svakom slučaju ovo je veliki dan, ipak, kako za ovaj dom, odnosno za Parlament tako i za sve one koji se bave ovom problematikom i koji su obavezni da rješavaju pitanja, koja su, na koja se ukazalo i, u ovom dokumentu i na koja obavezuje Dejtonski mirovni sporazum, odnosno Ustav BiH.

Ja podržavam i prijedloge Komisije, koje smo upravo čuli od predsjedavajućeg i htio bih samo da ukažem na jedan momenat, za koji sam, u kontaktu sa ljudima, koji su se već vratili, a koji bi, također mogao pospješiti ove procese trebalo otkloniti. Banke u entitetima imaju u svom raspoloživom kapitalu iz sredstava namijenjenih za kreditiranje, između ostalog, i onih potreba za koje, po prirodi stvari imaju prije svega povratnici, veoma, veoma naglašenu potrebu. Problem je, međutim što banke, ja imam podatak da je tako u RS ne prihvataju kao osiguranje kredita, recimo uspostavljanje hipoteke na nekretninama koje povratnici tamo imaju. Mi možemo shvatiti, možda, da banke imaju pravo provoditi svoju politiku kako one žele itd. ali, ako je ovo tačno ne prihvatljivo da se kao osiguranje, recimo, kredita u bilo kojem, za namjene koje bi pospješile povratak, odnosno održiv povratak, ne prihvataju, recimo nekretnine ljudi, koji su na tim prostorima ili, pak, banke iz Federacije, ako to ne prihvataju, ja smatram to pogrešnom politikom i htio bih komentar, možda od onih koji su kompetentni na tu temu da govore danas ovdje, odnosno da se u nekim mjerama, na kojima bi radilo, između ostalog i resorno ministarstvo otklone ovakve devijacije.

ŠEFIK DŽFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Mirsadu Ćemanu. Riječ ima gospodin Beriz Belkić, a neka se pripremi gospodin Raguž. Nakon njih, imamo prijavljenih gospodu Špirića, Đedovića i Živkovića za sada, evo, gospodin Jovanović pa ćemo nastaviti.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolegice i kolege,

Naravno da je i Klub Stranke za BiH, apsolutno podržava donošenje ovakvog jednog važnog dokumenta, uz žaljenje što on nije donesen prije 5 – 6 godina, jer se postavlja pitanje koliko on ima sad kapacitet i koliko on može državu BiH uvesti u potpunu odgovornost, kad je riječ o ovom izuzetnom pitanju. Ali, evo, dakle, mi podržavamo i sada da se taj dokument donese, jer smo uvjereni da sam država preko svojih mehanizama, preko svojih zakona, poštivanje međunarodnih konvencija itd. može obezbijediti poštivanje ljudskih prava u punom kapacitetu i mi so to kao stranka govorili unazad 6-7 godina, ali evo na neki način smo danas otvorili taj proces.

Kad je riječ o samom dokumentu, mi smo mislili da uputimo nekoliko sugestija, dakle, ministarstvu. U samom dokumentu nevladin sektor se pominje samo na jednom mjestu, koliko smo mi mogli vidjeti. Tamo gdje se radi o načinu korištenja sredstava iz

fonda, gdje se nevladin sektor na neki način uvodi u utvrđivanje prioriteta itd. Mi mislimo da bi nevladin sektor morao imati zapaženije mjesto u ukupnoj strategiji, pogotovo u ovom njenom akcionom planu, tim prije, predstavnici tih interesnih grupa, odnosno organizirane nevladine organizacije su se, evo, i prema današnjem skupu obratili sa nekoliko inicijativa. Imate, vjerovatno ste svi dobili pismo Saveza izbjeglica BiH, pismo Udruženja Ostanak, imate preporuke sa okruglog stola, odnosno na forumu Vijeća Evrope «Učimo jedni druge», održanog u Srebrenici, gdje se posebno insistira da se raspravi o poziciji srebrenice mislim da bi Srebrenica trebala, naravno, uz podršku ovih preporuka, trebala da nađe posebno mjesto u Strategiji.

Dalje, kad je riječ o dijelu, koji govori o uspostavi jedinstvene baze podataka. Nije vidljivo da li se ima ambicija utvrditi i baza podataka za sve projekte koji se realiziraju u BiH. Da se sinhroniziraju, da se tačno zna ko ih vodi, koliko iznosi, prema kojoj ciljnoj grupi idu, jer smo svi svjedoci paralelizama i neracionalnog trošenja sredstava. Ako to Strategija ne predviđa, mi sugerišemo da se obvezno i precizno evidentiraju i vodi evidencija o svim projektima koji se pod firmom podrške povratka realiziraju, jer njih ima niz vrsta različitih itd. nisu samo u rekonstrukciju stambenog fonda, nego razne edukacije itd. i one bi morale podlijevati nekom mišljenju ove državne komisije, utvrđivanje prioriteta i nevladinih organizacija itd.

I, na kraju ovaj projekat sutra, mi smo se malo, da tako kažem zainteresirali i poučeni određenim iskustvima, vezanim za implementaciju sredstava preko UNDPI-a. Interesuje nas da li je u UNDPI implementator ovog projekta, jer smo dobili informacije da se radi o 8 miliona KM, od kojih 4 miliona išle bi od države BiH. Ako je UNDPI-i implementator, mi stavljamo primjedbu na to i mislimo da ne bi on trebao biti implementator, nego da se implementiraju sredstva preko ove komisije, odnosno preko prioriteta kako ova strategija i predviđa.

Dakle, protiv smo posebne pozicije UNDPI-a, kad je riječ o implementaciji.

Dakle, evo, završavam. Mi podržavamo ovaj dokument, uz preporuku da se tretiraju ove inicijative nevladinih organizacija, da se podrže na neki način, naravno za one za koje ocijenimo da imaju smisla, pogotovo ova inicijativa, vezana za Srebrenicu, status Srebrenice.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkiću. Riječ ima gospodin Martin Raguž. Neka se pripremi gospodin Nikola Špirić.

MARTIN RAGUŽ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici,

Ovo je, zaista, važna tema i važan dokument i, evo, u ime koalicije HDZ-Demokršćani, progovorit ću nekoliko riječi, a nekoliko riječi ću reći iz osobnog iskustva, obzirom da sam se dugo godina bavio ovim pitanjem.

Dakle, prvo, dobro je što imamo ovakav jedan dokument na razini BiH, uz konstataciju, koju je već gospodin Belkić rekao, da smo je trebali ranije imati, ali ono, po onoj narodnoj, prolilo se mlijeko, ne možete ga vratiti u čašu. Treba gledati naprijed. Hajmo gledati naprijed i vidjeti što se iz ove perspektive, iz ove pozicije, zaista može ozbiljno uraditi na realizaciji, kako svi kažemo, jednog od najznačajnijih aneksa Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Ja ću imati i jedan kritički osvrt, bez namjere da bilo koga kritiziram, jer mislim da je takav pristup potrebam da bi došli do poboljšanja ovog dokumenta i načina na koji se ovaj dokument može realizirati. Ono što mogu reći jeste da su strateški ciljevi dobro postavljeni u ovom dokumentu, a to znači, da treba dovršiti proces povratka izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba, pitanje roka 2005. – 2006. Ja mislim da taj rok ne treba zatvarati 2005. godine. Ja mislim da je to otvoren proces. Treba pokušati u tim rokovima, ali nemojmo se ograničavati pitanje rasplesa situacije u BiH, stabiliziranja prilika, njenih integracijskih namjera, otvorit će mogućnost da, možda, i druga generacija, treća sudjeluju u tom procesu reintegriranja i oživljavanja svih prostora BiH. I, zato mislim da bi to trebalo imati kao strateški pristup, aposlutno u vidu.

Druga stvar ovdje koja je postavljena kao strateški cilj, to je rekonstrukcija stambenih jedinica za potrebe povratka i, po meni, nona može biti samo u kontekstu nešto šireg elaboriranja ukupne perspektive života tih ljudi, jer ja mislim da je to jedna od slabih dijelova ove strategije, štonije anticipirala u kojim okolnostima i životnim pretpostavkama ti ljudi i treba da se vrate u te, eventualno, obnovljene stambene jedinice. Ja mislim da te politički, socijalni i pravni i svi drugi kulturni, znanstveni i drugi uvjeti ovdje su trebali znatno kvalitetnije biti akceptirani, ili, bar naznačeni i ako to nije uloga ministarstva, naravno, ali ono i treba naznačiti kao jednu pretpostavku da sam rekonstrukcija stambenih jedinica, bez jednog takvog pristupa nije dovoljna. Ona jeste dobra, ali nije dovoljna.

Povrat imovine i stanarskih prava, kao sljedeći strateški cilj, naravno, i tu treba javno progovoriti o nekim pokazateljima, koji se koriste u medijima i u javnosti i od najodgovornijih dužnosnika, a to znači povrat imovine, evo čuli smo najbolji u regiji. Vjerojatno jeste i taj procenat se kreće negdje oko 80%. Sad može varirati par procenata u Federaciji i u RS, ali se nigdje ne spominje koliki je stvarni povrat ljudi u odnosu na povratak imovine, a on je drastično loš u odnosu na te pokazatelje i ja imam pokazatelj, akone griješim da je u RS povratak ljudi 20% a da je povratak imovine 70 i nešto %.

Dakle, fokusiramo se na, ne znam da li, u Federaciji ne nešto bolji, ali i tu nije optimalan. Dakle, to su pokazatelji koji bi morali biti, također ovdje elaborirani, jer su to stvarni podaci o povratku.

Treće, četvrto, ispričavam se, mislim da u strateškim ciljevima trebalo je puno kvalitetnije fokusirati prioritete. Ja se slažem, evo i ja sam bio na poziv Vijeća Evrope i nevladinih udruga na okruglom stolu u Srebrenici, bio sam i na nekim drugim okruglim stolovima ovih dana, koji su organizirani, recimo jedan je bio o povratku Hrvata, koji je

organiziran u ime Predsjedništva BiH, predsjedavajući Predsjedništva BiH i na niz drugih okruglih stolova. Dakle, postoji potreba, po meni, da se određene oblasti i regije fokusiraju, prioritetno i preciznije u Strategiji. Ja mislim da Srebrenica svakako spada u taj prioritet, ali isto tako mislim da bosanska Posavina, također mora, obzirom na način i količinu razaranja i oštećenosti životnog i stambenog prostora tamo mora, nažalost, nije do sad bila tretirana. O tome bi se dalo posebno govoriti zašto su neki prostori u BiH i nemojte ovo shvatiti bilo kakvu politizaciju, niti prozivanje bilo koga, nego jednostavno kao faktografija, dvojako tretirani kako od međunarodne zajednice, tako i od određenih institucija. Mislim da, ako želimo biti koretni i taj elemenat moramo unijeti u Strategiju i kao odgovorni ljudi. Dakle, ja kandidiram da ministarstvo, u operacionalizaciji Strategije i u definiranju izbora korisnika ko će dobijati pomoć za obnovu, mora voditi računa. I, ja mislim, ne da mora nego ima veliku odgovornost po tome. Ako Strategiju postavljamo na taj način, on da se mora i odgovornost preuzeti i mi kao Parlament trebamo dati doprinos da stvorimo pretpostavke da se ova strategija, uz sugestije koje je dala i komisija i koje će se još danas čuti, zaista postane jedan dokument koji će pulsirati i u životu i u javnosti, a ne jedanod papira koji ćemo usvojiti i onda opet sve ide, život ide svojim tijekom.

Dakle, fokusiranje određenih prostora na prioritetan način, ne pretendirajući ekskluzivno da ja sad određujem ko je to. Možemo argumentima vidjeti koji su prostori bili za postavljanje do sada pa neka to bude kriterij, na bilo kom dijelu i u Federaciji i u RS, ali da postoji neki koji su, o tome bi se moglo nalaziti političke argumentacije o svjesno ignorirani, ali to je jedna ozbiljna tema. Treba to evidentirati i treba imati u vidu.

Ono što, kad sam za kratko bio, odnosno bio sam prvi ministar i kratko i radio sam na utemeljenju ovog ministarstva. Temeljna poluga je trebao biti fond za povratak. Ja, zaista, ne znam zašto, od utemeljenja i donesenih odluka skoro tri godine taj fond ne živi. Ja bih volio ovdje da postoji jedna šira elaboracija zašto nije zaživio i kako taj fond treba i može dati svoju funkciju. Mislim da to nedostaje u Strategiji, a vjerujte mi, sredstava međunarodne zajednice, to je rečeno i u Strategiji, to je ministar u pravu, rekao biće sve manje za ovaj dio i ovo pitanje će ostajati na teret nama u BiH. Ostajace nam na teret, a vidjeli smo da za rekonstrukciju 50.000 kuća, samo za obnovu kuća trebalo bi u naredne dvije-tri godine izdvojiti 940 miliona KM. To su gospodo samo kuće. Gdje su putevi, gdje je infrastruktura, gdje su uvjeti za škole, za život za zdravstvo itd. Tako da strateški pristup fondu i način osiguravanja sredstava, bilo kroz proračunska sredstva, ali mi znamo koji su potencijali u našim proračunima i u entitetima i na državnoj razini, da su minimalni, ali u svakom slučaju treba ih pojačavati, mora predvidjeti mogućnost kreditnog zaduženja BiH ovaj strateški dokument za reozaciju ovog. Ako se možemo zaduživati za neke, da ne kažem, sve koje stvari, mislim da pitanje osiguravanja, trajnog prava ljudima na povratak, svaki dio gdje se žele vratiti, mora biti vrhunski prioritet i mora ukalkulirati i tu polugu osiguravanja te mogućnosti.

Ono što bih želio dalje reći, mislim da još uvijek nema spremnosti niti kod međunarodne zajednice da istinski ovaj proces povratka prenese i pomogne institucije BiH da one budu nosilac tog projekta. Pokazatelj tomu jeste činjenica da ni potpuna baza

podataka još nije upotpunio funkciji u nadležnom ministarstvu, a da ne govorim o tomu kako se animiraju donatori i kako se alociraju donatorska sredstva i gdje se usmjeravaju i koliko od toga pojede administracija bilo međunarodni bilo vladinih ili nevladinih organizacija. Također su to vrlo važni elementi i transparentnost tog procesa trebala bi biti dio strategije i način na koji će ministarstvo voditi realizaciju ove strategije, komunicirajući i sa javnošću i sa ovim parlamentom sa preciznom bazom podataka, kako o ljudima tako i o sredstvima.

Ono što bih posebno još rekao, postoje neke institucionalne odluke, kao što je bilo da federalno ministarstvo ima svoje urede unutar RS ili nadležno ministarstvo, nadležno ministarstvo u RS, unutar Federacije. Ja mislim da s tom praksom treba prestati i da svak u okviru svoje nadležnosti radi svoj posao, da bude čista ustavna struktura, koja je odgovorna i da se zna ko kome odgovara i pod kojim uvjetima. Mislim da to, također, Strategija treba taj pristup promovirati, a zna se šta su čije nadležnosti u tom smislu, jer bojim se da se dodatna konfuzija i izbjegavanje odgovornosti, kroz jedan takav pristup generira i dalje.

I, da zaključim, dakle, ovo smatram početkom jedne ozbiljne diskusije i obilnog rada ovog parlamenta i Vijeća ministara o jednoj od najznačajnijih tema Dejtonskog mirovnog sporazuma. Smatram ovaj proces ne dovršenim apsolutno. U nekim fazama je tek na početku, u nekim elementima tek na početku. Rekao sam u kojim i ako želimo odgovorno doprinositi realizaciji i Mirovnog sporazuma i integriranju BiH, ovo bi trebao, zaista, biti najveći mogući prioritet i pitanje polaganja našeg kredibiliteta i ovom parlamentu i u javnosti. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ragužu. Riječ ima gospodin Nikola Špirić, neka se pripremi gospodin Ibrahim Đedović.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Kolege predsjedavajući, uvaženi poslanici, članovi Savjeta ministara, cijenjeni gosti,

Ja, naravno, sam sa posebnom pažnjom pročitao dokument pod naslovom «Strategija BiH za provođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma» i u tom smislu ću govoriti na način, bez potrebe da bilo koga pozivam na repliku, reći ću šta mislim da je dobro u dokumentu i reći ću šta mislim da u ovom dokumentu nedostaje.

Mislim da je u odnosu na sadržaj dokumenta naslov strategija prejak riječ, jer ja sam ubijeden da ovaj dokument i ove mjere neće riješiti probleme izbjeglih i rasejenih i neće realizaciju Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma privesti kraju na zadovoljstvo onih, radi kojih se ova strategija piše i donosi, ali prije nego što kažem mane, želim, naravno da kažem da je dobro što je resorno ministarstvo i naš kolega ministar Kebo izašao u javnost sa ovim dokumentom i mislim da je za izradu ovog dokumenta, također, trebalo uložiti mnogo truda. Ali, dame i gospodo, pisati dokument, vezano za

realizaciju Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, a pri tome nakon 8 ili 7 godina, od potpisa Dejtonskog mirovnog sporazuma ne imati ni jedan validan statistički pokazatelj iza kojeg neko može da stane, znači, opisno se baviti problemima muke najugroženijeg dijela stanovništva u BiH. U tom smislu skrećem vašu pažnju na prvoj strani, gdje se kaže da je povratak u Federaciji 74,19% u RS 23,8%. Ja tvrdim da ovaj podatak nije tačan. Ne zato da bih hvalio Federaciju BiH, a kudio vlasti u RS, što ne rade posao za koji su plaćeni, nego se radi o informcijama jednog dijela međunarodnih organizacija koje se bave ovim poslom. To su podaci UNHCR-a. Šta radi država? Šta rade entiteti? Imaju li oni svoje podatke? Znaju li kome su pomogli? Znali se, barem, koliko se pomoglo ljudima koliko je sredstava oprano na Aneksu VII Dejtonskog mirovnog sporazuma? Zna li iko koliko je sredstava u BiH ušlo po osnovu različitih donacija, različitih stavki Budžeta na različitim nivoima vlasti u BiH? Ne zna niko. Imamo li onda validnu analizu početnog stanja da bismo pravili strategiju da se ovaj problem riješi. Slažem se sa kolegom Ragužem kad kaže povrat imovine nije identičan realnom povratku. Ovoj državi i prijeto opasnost sa ovakvim vlastima, da se legalizuje njena daljnja razgradnja i podjela. Mnogi koji su vratili imovinu na ovaj ili onaj način obnovili je, ta imovina je predmet trgovine i prodaje danas i mi ulazimo u završnu fazu etničke podjele BiH, kroz realizaciju i Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma. Treba li nekog ubjeđivati da glavni grad BiH, koji bi trebao biti primjer povratka realizacije, multietičnosti nije na tom nivou. Treba li ubjeđivati da i ostali gradovi koji nose epitete veliki ili glavnih gradova nisu na nivou onog koji očekuje međunarodna zajednica od nas, ali nisu na nivou naše priče puta BiH ka evropskim i euroatlanskim integracijama.

Biću slobodan da kažem. Srebrenica je najveća tragedija u BiH, ali sam ubijeden sa stanovišta provedbe Aneksa VII da su Bosansko Grahovo i Drvar najveća bruka vlasti. Najveća bruka. Pa zar treba nekog ubjeđivati, jeli odlaze tamo delegacije, je li vide ljudi kako prolaze povratnici, da se tamo priča o elektrifikaciji kao problemu da bi ljudi uopšte ostali. Nije bitno jesu li Srbi, Bošnjaci, Hrvati. Ima li iko, ima li ova strategija rješenje za to. Ja mislim da nema. Ja znam da je ministarstvo imalo različitih ograničenja pišući ovu strategiju. Jedino o osnovno, po meni ograničenje jeste izvor sredstava. Strategija koja nema definisana jasna sredstva ne može biti provedena. Mi znamo da sadašnji nivo privredne aktivnosti BiH na različitim nivoima ne može pokriti ono što sadrži Strategija, a u Strategiji već pišemo da je dio međunarodne aktivnosti naspram Aneksa VII u padu. Mnogi su pomogli, mnogi oprali ono što su htjeli, mnogima se ne sviđa način na koji radimo, jer, izgleda ne opravdavamo ono zašto nas je narod birao i lagano jenjava, dakle, finansijska pažnja različitih međunarodnih donatorskih institucija.

Ovdje se govori na strani 18. da za obnovu 50.000 stambenih jedinica treba 900 miliona. I, sad dolazimo do one dileme o kojoj je kolega Raguž govorio. To je samo obnova stambenih jedinica. Šta znači realni povratak u odnosu na obnovu? koliko košta ovo što piše na 2. strani zapošljavanje, zdravstvo, penzije, školstvo, bezbjednost, deminiranje, elektrifikacija itd. Pet puta toliko dame i gospodo.

Dakle, realizacija ove strategije, da bi se tkivo BiH lagano sastavljalo i ljudi dolazili, do duše košta 5 milijardi. Zašto je bilo odsustvo i međunarodne zajednice da se

formira jedinstven fond na nivou države? Hoćemo li nekog upitati? Hoćemo li barem imati izvještaj jesu li sva ta sredstva potrošena za Aneks VII Dejtonskog mirovnog sporazuma? Zna li iko šta je ušlo u ovu našu državu. Niko nema snage ni da pita. Je li tobože o poklonjenim sredstvima se, ono što je ušlo poklonjeno, kao ne bi trebalo nikog da interesuje zašto i kako i je li moglo biti racionalnije utrošeno.

Dakle, ono što po mom vidu nedostaje ovoj strategiji jeste izvor sredstava da bi pričali o realnom i održivom povratku i svemu onome što prati.

Druga stvar koja mene brine i ono što je posebno bitno, mi pravimo strategiju na popisu '91. Dakle, i ovu strategiju pravimo na popisu '91. i ako u njoj piše da nam je 500 hiljada ljudi vani, koji su po različitim osnovama ostali vani, a da je na nesreću 300.000 ubijeno. Dakle, ova država je ostala bez milion stanovnika. Nerealne su procjene, ali sve ovo o čemu ja govorim, traži aktivnost države i državnih organa vlasti na drugim kolosijecima, ali da ne bih izazivao polemike o tome neću govoriti. Dosta je u ovom dokumentu, a ja žalim što ministarstvo nije to ugradilo u ovaj dokument, jer bi pokazalo da je na liniji puta ove države u evropske i euroatnalsne integracije, jeste vezano za reformu, pravna reforma i usklađivanje propisa.

Kako je moguće da ono što se zove strategija ne postoji barem zahtjev. Da ono što je diskriminirajuće entitetskim zakonima se uskloni. To je dame i gospodo član 3.a Zakona o prestanku primjene zakona o napuštenim stanovima Federacije BiH, pa i izmjene i dopune tog zakona koje je ministarstvo na čelu sa gospodinom Mehmedagićem donijelo, a Parlament Federacije usvojio, koji proširuje krug osoba koje se diskriminiraju. Vezano je, znam da mnogi znaju za vojne stanove. Je li mislite da će, ako Dom za ljudska prava donese odluku da se tim ljudima izađe u susret, a svi drugi organi vlasti prešute pa i ova strategija, da će to naići na odobravanje evropskog parlamenta da nas požure ka Evropi. Ali, ova strategija mora snaći snage Savjet ministara i resorni ministar da upozori entitetske organe vlasti da mijenjaju zakona, koji su, prije svega, antiustavni i koji nisu u skladu sa konvencijama za zaštitu ljudskih prava, dakle, evropskih konvencija, ali to strategija mora da sadrži. Ukoliko je moguće, a sad ne znam da jeste da ovu strategiju i mijenjamo sa ovim dopunama, ja ću ovaj dokument podržati.

Ukoliko nije moguće, ovo se ne može zvati strategija. Strategija koja ne sadrži tempo priliva sredstava i upotrebe sredstava nije strategija za rješavanje problema. Ovo je spisak dobrih želja, na bazi onog čime sada državno ministarstvo raspolaže i ja ne mislim da, ukoliko ne bude tačno razrađen plan, način, fond, budžeti, krediti, ukoliko taksativno po godinama ne budu izvori sredstava nabrojani, ukoliko se ne kaže šta je diskriminirajuće u postjećim zakonima, da tu našu bosanskohercegovačku sirotinju ne očekuje bolje vrijeme i u praksi i, ako se ovo može smatrati dobrim potezom ministarstva, dobrom voljom ministarstva, ali ja nisam ubijeđen da će se na terenu osjetiti radikalni pomaci, ali bez radikalnih iskoraka, mi gospodo i sa ovim dokumentom prisustvujemo etničkoj podjeli BiH i pripremamo BiH da taj proces završimo, da ljudi oprave imovinu da je prodaju. Neki očekuju da poraste cijena, neki već nisu u BiH itd.

Ukoliko je, dakle, ovaj dokument moguće dopuniti sa ovim mojim zahtjevom da je ministarstvo državno svjesno diskriminirajuće odluke entitetskog zakona. Federacija koja je, tobože, eto 75% vratila svih, a mi znamo da u Sarajevu ne možete naći Srbina i Hrvata za bitnu državnu funkciju. Kao što i u Banja Luci ili u Mostaru isti problem postoji, ali vidimo mi problem i jesmo li ga spremni rješavati. Došli su ljudi u posjed imovine u Sarajevu. Njihovo je pravo šta će sa njom, ali toliko to ide samoodrživi povratak da ljudi prodaju imovinu i vraćaju se, a to je, upravo, ova stranica kojoj nedostaje plan kako rješavati: zapošljavanje, zdravstvo, penzije, školstvo, bezbjednost, ja sam dodao elektrifikaciju.

Molim vas da delegacija Državnog parlamenta, evo da je formiramo ode, samo da ode u Grahovo. Zašto pažnju držimo, ja znam iz kojih razloga držimo pažnju i ja sam rekao naziv šta je Srebrenica, a je li mislite da ćemo držeci pažnju samo na Srebrenici riječiti ovaj problem? Nećemo, ali moramo biti svjesni toga. Grahovo je spržena zemlja. Drvar, otidite i vidite kako prolazi 11 hiljada. Drvar je najveća pobjeda poslije Dejtona, pobjeda u miru. Ljudi se vraćaju na svoje. Ljudi koji su ostali tamo ne izgone se na ulice, nema života ni za jedne ni za druge. Ja vas molim, ova strategija mora imati način kako da se riješe problemi. 90% Drvara je neelektrificirano u 21 vijeku. Hoće li ponovo ti ljudi da napuste? To će biti prazan prostor, ali to ja kažem je bruka vlasti Federacije. Ona mora da se napiše ovdje, izuzev ako se nećemo malo faliti, malokuditi, pa da ovo bude dokument za neku drugu vrstu upotrebe, ali ja ne bih da on to bude.

Dakle, uz zahvalnost što je ministarstvo izašlo sa ovim dokumentom i moj prijedlog da se ove stvari, dakle, da ministarstvo dopuni ovo, sa kojim sredstvima računati, da možemo vezati ministarstvo da bude odgovorno za politiku i provode. Šta znači izvještaj za godinu dana, znate, entiteti nisu imali sredstava nisu dali, država nema sredstava, međunarodna zajednica umorna, banke ne daju kredite, a biće vam takav izvještaj. Jesmo li riješili problem? Nismo, a strategija mora to da sadrži.

Dakle, moj prijedlog je da se dopuni sa tim i da se dopuni sa ovim upozorenjem da se mijenja član 3.a. o kojem pričamo, na nesreću ove države i 1.300 porodica dvije godine, da se nadmudrujemo hoće li federalni parlament i ministarstvo ukloniti taj član ili će ga amandmanima mijenjati i napraviti gori i, moram vam reći da ću pokrenuti spor pred Ustavnim sudom, nadam se da će to biti prvi spor koji ćemo dobiti, ali je nažalost izgubljeno tri godine. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Ibrahim Đedović, a neka se pripremi gospodin Živković Milorad.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi novinari, dragi gosti,

Ja bih se, također, osvrnuo sa nekoliko rečenica na dokument koji je pred nama pod nazivom Strategija BiH za sprovedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Izrazio bih isto, ne zbog šablona, riječ podrške za pokušaj da se napravi dokument takvog tipa i, istovremeno, želim vrlo otvoreno i konkretno govoriti, bez namjere da bilo koga tu omalovažavam ili vrijeđam s ciljem da dam doprinos da dođemo do nekog dokumenta, koji nam nešto može pomoći. Konceptualno, po mom ubjeđenju ovaj dokument je ne prihvatljiv, najmanje iz tri razloga.

Prvo, u ovom dokumentu nema ni riječi o odlasku ljudi iz BiH, govorim od rata do danas i od danas dok ovo mi ne sprovedemo u djelo. Mislim da se bez te kategorije ne može govoriti o strategiji sprovođenja Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Druga stvar o kojoj, također, nema ni riječi o činjenici, malo je govorio o tome kolega Špirić, koliko mi objektivno imamo ljudi koji su se vrtili. Dakle, koliko je toga prodato, koliko iznajmljeno, koliko uništeno, izdato, bojim se da učestvujemo u procesu etničkog, odnosno nacionalnog, trodjelnog cementiranja BiH. Uzmite bilo koji list koji koji sadrži oglase, sve će nam biti jasno. Mislim da bar procjenu, ja se slažem da nemamo konkretne podatke, ali bar procjenu kud to ide i čime to možemo zastaviti, ako želimo multietičnu BiH.

Treća kategorija, o kojoj nema ni riječi u ovom dokumentu su novci. Koliko je novaca do sada uloženo za povratak za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma? Koji su izvori? Gdje je utrošeno? Kolika je procjena da je zloupotrijebljeno? Ko je zloupotrijebio itd.? Mi smo svjedoci vrlo čestih afera, sredstva za tu namjenu otišla ovamo, otišla onamo, ovdje nema ni riječi o tome. Ko je iz svega toga, iz ove muke izvukao korist? Slažem se da je teško zahvaljujući ovoj složenosti administracije doći do tih podataka, ali mislim da bi ovaj dokumenat to trebao sadržati. Dakle, to su konceptualni, rekao bih, razlozi ili oblasti, koje bi po meni trebalo da sadrži ovaj dokument, jer mislim da bi onda realnije i procjenjivali i gledali kako će to sve teći u budućnosti.

Sadržajno, mislim niz stvari za mene nisu prihvatljive. Navest ću samo nekoliko. Prvo, na stranici 5. skrećem vašu pažnju, gdje se kaže, odnosno polazi se od pretpostavke da ovih 100 hiljada izbjeglica, prvenstveno traži povratak u BiH. Ja mislim da to nije tačno i da svi mi znamo da to nije tačno. Svi koji su vani ili 95% njih, grebe na sve moguće načine kako da ostanu tamo. Ne trebamo se zavaravati. Eh, kako ćemo sada mi na bazi te procjene praviti strategiju, koja je, potpuno dijametralno suprotna. Trebamo otvoreno govoriti. Slažem se da bi, kamo sreće da bi željeli da dođu. Međutim, da vidimo šta mi možemo učiniti da bar malo smanjimo tu razliku između želje jedne i druge.

Sledeća stvar je, koliko smo neefikasni, govori ova cifra da kaže na strani 6. više od 1000 ljudi radi profesionalno na povratku. Više od 1000 ljudi u BiH radi profesionalno na povratku, odnosno na sprovedbi Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma. Okrenemo li se rezultatima rada hiljadu ljudi i stavimo li to u paralelu sa koliko hiljada radi na opstrukciji da se nikad ne vrate i njihovu međusobnu borbu. Mislim da smo mi svjedoci da se još uvijek odvija u ovoj zemlji i da o tome moramo otvoreno govoriti.

Ono što posebno da kažemo mene iritira, ja moram biti iskren i reći, evo gospodin ministar sluša. Strana 12. i pogledajte datume, gospodo, mart, odnosno 2. i 3. mjesec 1993. godine je rok za sprovođenje masu stvari. Mi ovdje govorimo u 7. mjesecu 2003. Mislim, nešto nije u redu. Zašto me ovo ponukalo. U ovom pismu Udruženja «Opstanak» oni apeliraju na sve nas da seformira ovaj fond jedinstveni i račun koji je trebao biti po ovom planu akcionom, već završen u 3. mjesecu ove godine. Dakle, potpuni je nesklad i meni ovo ovdje što sam vidio, sad da ja ne nabrajam, uključno je ovaj akcioni plan na kraju dokumenta, gdje je sve trebalo biti završeno do 4. mjeseca. Ja bih volio čuti i pitam ministra šta je od ovoga napravljeno? I, na bazi toga, ja ću grditi svoje uvjerenje, hoće li to biti ovako završeno ili neće. Znači, šta je od onoga što je trebalo biti izvršeno u 2. i 3. mjesecu o.g. zaista izvršeno, a šta nije, zbog čega nije? I, da ne bih završio, govorim ponovo, govorim, zaista sa željom da nešto napravimo, predlažem, bar kao minimum da iniciramo ili štoje donas da riješimo. Ne vidim razloga da se još uvijek ističe kao problem liječenje i penzije, onih koji su se vratili iz jednog u drugi entitet, da ne imenujem bilo koga. Ja ne vidim tu problem. Mislim da je to u moći ljudi koji odlučuju i minimum što se da uraditi i da čovjek koji se vrati ima pravo da se liječi i da ima pravo da primi svoju penziju tamo gdje je došao, a stvar je državne aparature kako će to da im omogući. Mislim da o tome ne treba puno raspravljati i ubjeđivati se bilo o kome da se radi i, predlažem da u tom pravcu djelujemo.

Drugi prijedlog je, da razmislimo o novcu, kojim bi podržali ove stvari, a koje zavisi od nas. Novaca nećemo dobijati i ne možemo na tome grditi budućnost. U tom pravcu predlažem da se prouči, Vijeće ministra da prouči i da vidi sa nadležnim institucijama u entitetima da razmislimo o akcizama na gorivo, na alkohol, na cigarete, da formiramo fond, kojim bi finansirali povratak i opstanak i život ljudi tamo gdje su bili prije rata. To je promptno. To se može brzo uraditi i mi možemo doći do sredstava koji bi konkretno tim ljudima pomogli.

Evo, ja se zahvaljujem na pažnji i izvinjavam ako sam pogrešno shvaćen.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Živković Milorad ima riječ. Neka se pripremi gospodin Miloš Jovanović.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo,

Vjerovtno ću nešto i ponoviti od onih, od onoga što su prethodnici moji rekli, ali pokušat ću da to konkretizujem i pretočim u inicijative i zaključke.

Naime, kako sam ja shvatio, ovaj dokument je jedan živi dokument, tkivo koje se može i prepravljati ali koje zastarjeva. Po podacima koje smo ovdje dobili je rečeno da u RS ima preko 60% imovinskog vraćanja, imovinskih zakona. Ja već imam podatak gdje je to preko 80%. Znači, taj dokument već zastarijeva. Trebali bi se neki dijelovi prepraviti, pogotovo u ovom uvodnom dijelu.

S druge strane, žalosno je da sedam godina, nakon Dejtona mi raspravljamo o Aneksu VII Dejtonskog sporazuma i za mene pitanje je zašto je to tako i ja mislim da ima najmanje dva razloga. Jedan od razloga je što političari žele i namjeravaju sa ovim napaćenim narodom, izbjeglicama da i nadaje u izbornim, u izbornom vremenu manipuliše i pune usta pričom o povratku izbjeglica i ostalog. Mi kao odgovorni ljudi i političari trebamo to da priznamo.

Drugi je, u najmanjem, hiljadu ljudi koji je zaposleno na ovim poslovima. tih hiljadu ljudi ima interesa da se njihovi poslovi u beskonačnosti produže. Ja smatram da Strategija, kako je ovdje napisana treba da ide baš u suprotnom pravcu. Treba da ide, ne ministre kako ste vi napisali za popunjavanje mjesta, sistematizaciju mjesta, ne, nego za smanjenje kadrova, da bi se taj proces jednom doveo do kraja. Radikalno je, ako budem zahtijevao da se ukine Ministarstvo za izbjegla i raseljena lica, odnosno da se pretoči u direkciju za izbjegla i raseljena lica, što bi trebalo da se uradi u doglednom periodu, a Agenciju za evropske integracije pretvoriti u ministarstvo za evropske integracije. Mi imamo samo v.d. te agencije. Je li mi želimo u Evropu da idemo ili se stalno želimo da varaćamo na poziciju i priču o izbjeglim i raseljenim licima. U tom smislu, ja ću citirati gospodina ministra: «Svi brjevi koji se koriste prije novog popisa su relativni i trebaju se da uzmu sa rezervom» to ste vi rekli za ovom govornicom. Ja predlažem zaključak. Da se u Strategiji, u onom dijelu, koji se vodi o akcionom planu i o centralnoj bazi podataka ova skupština i ovaj parlament odredi, da je neophodno da se izvrši popis stanovništva u 2004. godini. Pa zar nam nije to najbolji osnov da nešto uradimo. Zar nam to nije centralna baza podataka i da se nelažemo ovdje koliko ima izbjeglica, koliko je u inostranstvu i dalje da radimo. Mislim da, evo taj zaključak ću dati predsjedavajućem i molim vas predsjedavajući da taj zaključak, na kraju ove rasprave date na glasanje. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam. Riječ ima gospodin Miloš Jovanović. Neka se pripremi gospodin Selim Bešlić.

MOLOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo,

Evo i ja ću se pridružiti velikom broju kolega, koji su rekli da je ovaj dokument o kojem danas raspravljamo, znači solidna osnova, da je dokument životan da je dinamičan, pozdravljamo njegovo donošenje i smatramo da će se na jedan kvaitetan način nastaviti rješavanje problema izbjeglih, raseljenih i povratnih.

Ne bih posebno ulazio u detalje, što se tiče samog dokumenta, kolege su dosta govorile o tome, posebno vezano za evidenciju povratnika, jer čini mi se da se različito vodi evidencija u RS i u Federaciji. Mislim da su bili i konkretni podaci, da neke stvari koje nisu tačne.

Ono što mi smatramo da bi trebalo uraditi i da bi trebalo dopuniti ovaj dokument, da bi bio prihvatljiv za sve. Ja u ime Kluba poslanika SDS ću predložiti nekoliko zaključaka.

1. Mislimo da u ovom dokumentu, da se ostanak ne tretira ravnopravno, kao osnovno ljudsko pravo o izboru mjesta življenja. Pretpostavljam da svi znamo da je i Dejtonski morovni sporazum predviđeno, konkretno Aneksom VI i Aneksom VII, znači da pored povratka i zamjene i prodaje imovine, znači da je ravnopravno tretiran i ostanak i, ukoliko, stvarno, hoćemo da riješimo ove probleme o kojima govorimo, mislim da i tu mogućnost treba tretirati ravnopravno.

Također, mislim da nisu istaknuti problemi povratnika i povratka imovine Srbima izbjeglim iz Republike Hrvatske, koji danas žive u BiH. Svjedoci smo da u posljednje vrijeme Vlada Republike Hrvatske je već preduzela neke korake, ali mislim, bez obzira, na to, da bi ova strategija, ovaj dokument trebao da sadrži i ovu problematiku.

U Strategiji je, također rečeno da je predviđeno obnova i rekonstrukcija oko 50.000 objekata, ali smatramo da treba naglasiti, ipak, koliko će se u kom entitetu izdvojiti sredstava, jer mislim da je gospodin Raguž i govorio da kažem o dvostrukim standardima, jer da kažem na ovaj način, znači, izbjegli koliko je uloženo u Federaciju, a koliko u RS.

Ono što, također, smatramo i postavljamo pitanje da li će prenošenje ovlaštenja na državne organe dovesti do značajnog povećanja državne administracije. Ja bih to volio, stvarno da znam. Ako će se to desiti, onda da kažem, treba razmisliti i o tome.

Dalje, u cilju održivog povratka penzionera, obezbijediti ostvarivanje prava, da penzioneri primaju penziju na području gdje se vraćaju, što u krajnjem slučaju proizilazi iz odluke Doma za ljudska prava, koja je, čini mi se sonesena u januaru 2003. godine.

Ono što su govorile kolege oko mogućnosti obezbjeđenja ili dobijanja nekih dugoročnih kredita, znači, također i to podržavamo, znači konkretno da se BiH zaduži, da bi se pospješio ovaj povratak ljudi.

Ono, čini mi se, što nije rečeno i što želim ovdje posebno da naglasim, a to je, u krajnjem slučaju i predviđeno Ustavom BiH, član 2. tačka 5. o naknadi imovine koja ne može biti vraćena. Mi možemo ovdje, već je nekoliko primjera i rečeno, da stvarno ima dosta imovine koja je porušena, koja se ne može vratiti. Ja bih, da kažem, između ostalog, da ne bih ponavljao ono što je rečeno, konkretno ono što se dešava u Glamoču, da je malte ne, znači, da taj poligon, koji je napravljen za obuku i jedinica SFOR-a i Voske Federacije BiH, da je tamo uništeno, čini mi se oko sedam srpskih sela. Znači, ti ljudi se ne mogu vratiti, to treba, stvarno, vidjeti, kako tim ljudima nadoknaditi tu imovinu. Toliko i hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Prije nego što gospodin Bešlić uzme riječ, tražio je intervenciju, repliku gospodin Jahić. Izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Ja imam potrebe da kažem kolegi Živkoviću u vezi ovog popisa stanovništva. Sigurno je da je veliki problem nama u BiH u mnogim oblastima, pa i u oblasti povratka, znači, provedbe Aneksa VII zato što nemamo relevantne podatke i sigurno da bi se na ovaj način mnogi problemi riješili. Međutim, mi moramo imati u vidu da se određenim područjima BiH, mi to dobro svi znamo, u ostalom to govori i određene presude iz Haga, vršena etnička čišćenja i vršen genocid stanovništva, dakle, sa ciljem da se uništi jedan narod ili dio tog naroda na tom području. Mnoga područja u BiH su stradala na taj način. Dakle, uopšte ne ulazim ko i gdje i zašto? Ali, čini mi se na ovaj način, ukoliko bi došlo do popisa stanovništva, mi bi na taj način legalizirali etničko čišćenje i genocid koji je sproveden u određenim područjima.

Dakle, taj popis, popis stanovništva je moguć jedino ukoliko dođe do dosljedne sprovedbe Aneksa VII, dakle, kada se svim onima, koji su zainteresirani da se vrate svojim domovima, vrate svojim domovima, tek tada sprovesti popis stanovništva. Rezervu tome bih još više daje, ukoliko bi taj popis bio vođen sa nivoa entiteta, što dovodi u sumnju u relevantnost podataka. Dakle, evo, toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Naravno, sada se otvara rasprava. Odgovor na repliku, gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo, samo da repliciram uvaženom kolegi,

U zaključku koji sam dao predsjedavajućem, navođeno je da ovu aktivnost pripreme izvršenje bi vodilo Vijeće ministara na nivou BiH. Znači, nisam imao namjeru da to entitetima dam, pa ste tu pogrešno protumačili.

S druge strane, htio sam gospodine Jahiću da kažem, da je dosta više politiziranja takvih stvari, pogotovo popis stanovništva koji nam koči, a uslov je za ulazak u Evropsku uniju da imamo popis stanovništva, da se kaže koja je to godina, da se popis stanovništva u ovoj državi mora da uradi i koji je to procenat provedbe imovinskih zakona, da bi se taj popis, uopšte uradio. Indikativno je da u ovoj državi ministar za izbjegla i raseljena lica iz SDA, da je Komisija za izbjegla i raseljena lica iz SDA, da je Komisija za izbjeglice u RS iz SDA. To je indikativno. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Mislim da nema potrebe da dalje otvaramo polemiku. Gospodine Selime, ja, naravno, poštujem tu vašu plemenitu namjeru, ali, pustite to meni, i ja nešto trebam da radim ovdje. Gospodin Selim Bešlić ima riječ. Neka se pripremi gospodin Sead Avdić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, drage kolege,

Vjerujte da, kada sam pročitao ovu strategiju, kao čovjek koji se suočavao sa problemima izbjeglica u čitavom vremenskom periodu, od potpisivanja Dejtonskog sporazuma na ovamo, bio sam obradovan i moram da kažem da, evo, kao Klub poslanika SDP i ja lično u tom klubu sam pozdravio donošenje ove strategije.

Mi znamo da to nije materija, koja precizno i, ja bih rekao, decidno određuje sve ono što je unutra i da je to nepromjenljivo. To se mijenja iz dana u dan. Ali, i ono što su gospodin Špirić, ono što je gospodin Raguž i svi drugi diskutanti govorili da je činjenica da Ministarstvo za ova pitanja, znači, socijalnu politiku i skrb, nisu imali podataka i nemaju ni danas podataka i, ako ovom strategijom ne prihvatimo kao takvu da su svi dužni da tom ministarstvu dostavljaju podatke, mi ćemo doći i naći ćemo se u istoj situaciji ili u goroj situaciji, jer iz jednog prostog razloga ćemo se naći u toj situaciji težoj, što međunarodna zajednica gubi intres za ove stvari, a nama je želja za povratak u procentu porasta.

Prema tome, podaci koje se trebaju i ovlasti koje treba ovo ministarstvo da dobije, po mom dubokom uvjerenju, mora biti daleko značajnije izraženo, da bi to ministarstvo moglo da preuzme odgovornost oko koje smo svi ovdje razgovarali. Mislim, to trebamo da kažemo da je, upravo, čini mi se i ova rasprava još jedan zadatak ovom ministarstvu da, uvažujući, sve ove naše primjedbe i ostalo, pojača ovu strategiju i stalno je dopunjava i, jednostavno stalno je prezentira ovom domu sa elementima šta je i kako je postignuto.

Jedna stvar, koja je, npr. karakteristična, to je tačno da su ovi procenti povratka imovinskih, odnosno realizacije imovinskih zakona takvi. Da li su oni tačni? Možda i jesu, ali je pitanje koliko se ljudi vratilo. Procentualni povratak ljudi, ja ću vam sve otvoreno ovdje reći je u ruralne sredine, vjerovatno ekvivalentan broju povratka imovine. U gradske sredine, to nije tačno. Mi imamo jedan problem, koji smo istakli na komisiji, a to je garancija, odnosno povratak inteligencije u sredine odakle su izašli ili protjerani '91. i '95. godine i tu smo mi dali jednu primjebu da vidimo soluciju podrške sufinansiranja povratka, ja bih rekao inteligencije u ta mjesta, jer, jednostavno ne možete samo čovjeku reći vrati se, pa on kaže nemam ni ljekara, nemam ni učitelja, ni pravnika, jedno, drugo i treće.

No, međutim, ja zato smatram da ovo sve što vodje diskutujemo, ja bih rekao, dobronamjerna diskusija, da bi naše ministarstvo, ministarstvo koje ovdje danas predstavlja ministar, preuzelo odgovornost za ono što u Strategiji danas to stoji. Zašto to

govorim? Govorim iz razloga što kao poslanik ovog parlamenta sam postavio pitanje onih 50 kineskih traktora. Vjerujte da sam dobio odgovor od ministra da je Pero, Stojan, Janko, Juso dobili traktore. Ja sam rekao da tražim koliko je zemlje uzorano. Jer je suština uzorana zemlja a ne nikako i opet sam dobio korektan odgovor od ministra, koji kaže. Da je insistirao od resornih ministarstava u entitetima da mu dostave te podatke i vidjet ćemo kad ćemo to dobiti i hoću da kažem da taj ministar, ukoliko nemanadležnosti nad resornim ministarstvom, odnosno nema pravo da traži da dobije podatke, mislim da i mi ovdje glumimo nekakve poslanike, glumimo ljude koji donose zaključke, koji mogu doprinijeti realizaciji svih ovih projekata.

Jedna stvar, koja mi se i koju želim ovdje da kažem, mimo kluba, lično smatram, ostanak i povratak to su dvije drastične stvari, različite. Dok ostanak znači, može se realizovati po Dejtonskom sporazumu i po ljudskim pravima, nema nikakve veze sa Dejtonskim sporazumom, moje pravo je da ostanem je, da uzmem ličnu kartu da se odjavim u Tuzli i da dođem u Sarajevo, da se prijavim i ja ostajem u Sarajevu. Ali, to ne podrazumijeva i obavezu ovog društva da se stara o meni. Povratak je nešto što se zove obaveza. I, ja bih zamolio da se tu rasčistimo. Neka ostane gdje god ko hoće, ali, samo neka se ne zadržava u tuđoj imovini. A, zakonski neka reguliše taj ostanak, po principu objave na jednom mjestu, prijave na drugom mjestu. Povratak je ono o čemu ovaj parlament mora moditi računa.

I, zbog toga smatram da su prijedlozi, bolje rečeno ova strategija, nešto što trebamo podržati, zahtjev ministarstvu da ove sugestije koje su date ovdje prihvati i da, jednostavno kao žuvu materiju dogovorimo se o jednom tempu izvještavanja ovog parlamenta u rješavanju određene problematike, jer vjerujte svi ste vi u pravi koji kažete. Realizacija ovog strateškog projekta će biti od visine sredstava, a to je pitanje, koje, nažalost čini mi se danas ne možemo definisati, ali ga možemo postaviti kao jedan od vrlo bitnih elemenata u realizaciji ovog projekta.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Bešliću. Riječ ima gospodin Sead Avdić. Neka se pripremi gospođa Ruža Spta.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovano predsjedništvo, poštovani članovi Vijeća ministara, dragi gosti,

Ja, također, želim kazati nekoliko riječi o ovom dokumentu, s tim više što, evo već nekoliko diskutanata upozoravanu Predstavnički dom, ja bih rekao cijeni da se i dalje nastavljaju, ja bih rekao, tihi protesti etizacije teritorija u BiH, a samim time i daljnji procesi etničke podjele BiH. To, u najmanju ruku upozorava ovaj predstavnički dom, pa i Vijeće ministara i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, da jednostavno daju analitičan odgovor na ovu konstataciju koja je izrečena od već nekoliko diskutanata. Što znači da papirnati poprvaci, kako da ne, bilježe visok stupanj rasta i dinamike i ohrabruju itd. a na

prvi pogled pravi se privid uspješnog povratka u BiH, a s druge strane u suštini realno imate koliko procenata povratka o čemu je kolega Raguž govorio. Što znači da, ovu ocjenu treba analitički preispitati i, jednostavno, podastri poddatke BiH o čemu je već bilo u više navrata govora. Još više zabrinjava činjenica, koju konstatuje ministarstvo i kaže da će doći do tranzicije oblasti sa međunarodnih institucija, kao što je OHR, PRSPI, OSCE, UNHCR itd. na domaće institute vlasti, a ministarstvo konstatira da nije organizacijski osposobljeno, da nema ljudske resurse, da nema sredstva itd. itd. I, mi ćemo, jednostavno sa tom tranzicijom sa tom tranzicijom ovlasti usporiti proces povratka. Ako prihvatimo konstataciju ministarstva koje stoji u dokumentu. Šta to znači? Ja predlažem i tražim da to bude jedan od zaključaka Predstavničkog doma, da se nastavi projekat sardnje i harmonizacije ovog dokument, zajedno sa međunarodnim institucijama, kao što je OHR, PRSPI, OSCE, UNHCR itd. i da se ovaj projekat privede kraju, zajedno sa međunarodnim institucijama, koje su djelovale proteklih sedam godina na realizaciji Dejtonskog sporazuma, odnosno Aneksa VII Dejtonskog sporazuma.

Znači, ponavljam još jedanputa, bilo bi dobro ovu strategiju pretočiti u projekat takvog povratka u naredne četiri godine, ja bih rekao da je to konačan projekat III faze implementacije Aneksa VII u BiH, zajedno sa međunarodnim organizacijama, zajedno sa međunarodnom zajednicom i meni je žao, što, također danas nema ovdje međunarodne zajednice, uslovno rečeno. Gdje nam je OHR, gdje je PRSP, gdje je UNHCR, OSCE itd.? Apsolutno bi bilo nužno pozvati predstavnike ovih institucija na ovu sjednicu Predstavničkog doma. Oni su više involvirani u proces povratka, nego domaći instituti vlasti. Znači, zajednički stupanj odgovornosti snosimo zajedno i vodimo ovaj proces sa međunarodnom zajednicom, a danas ih nema, nema ih u materijalu itd., a plus imamo najavu tranzicije ovlasti, tranzicije, jednostavno obaveze, uslovno rečeno međunarodne zajednice sa domaćim institutima vlasti.

Znači, plediram da ovaj zaključak je vrlo bitan, da, jednostavno se preispita i da se zajedno sa međunarodnom zajednicom napravi sopstificiran projekat, konačan projekat povratka prognanih i raslijenih u BiH do 2006. godine, čine se Aneks VII u cjelosti realizira. Zato, takođe ja kritički poimam ovaj naslov strategija, nije to strategija ljudi, ovo je program, tako možda i preambiciozan naslov strategija, trebalo bi to na neki način korigirati. To je jedno.

Ja da vas ne bih puno zamario i drugo, u poglavlju VI ovog dokumenta stoji ovako. Unaprijediti zapošljavanje tzv. manjinskih povratnika u oblasti sudstva, policije, organa uprave, javnih preduzeća itd. To je bitan jedan segment ovog dokumenta ove strategije, kako ga zovemo, a to znači, ljudi, mi nemamo analizu implementacije Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda u BiH. Nemamo analitički promatrano dokle smo došli implementacije amandmana na entitetske ustave. Došli smo samo do površine implementirali dio vlasti na nivou entiteta i ništa više. U suštini, po vertikali dosta toga nije urađeno i mi smo u blokadi svoje vrstno, s aspekta implementacije Odluke o konstitutivnosti naroda u BiH. Nemojte se zavaravati da smo, ako smo, ako imamo dva potpredsjednika Federacije ili po dva potpredsjednika RS da smo implementirali Odluku Ustavnog suda. Što znači da je nužno dati ove odgovore. Dok toga ne bude, ljudi nema samoodrživog povratka. Znači, dok u ove institute kao što je od zdravstva, obrazovanja,

organa uprave, sudstva, policije itd. ne provedemo odluku o konstitutivnosti naroda, pa nema razgovora o bilo kakvom održivom povratku u BiH. Znači, ovo je uvjet, ja bih rekao, daljnjeg procesa uspješnog vođenja procesa povratka u BiH. Ja bih zamolio ministarstvo koje treba cijeliti ovo što je uradilo i ovo je svojevrsna hrabrost i ovo je sinteza BiH, sinteza svega onoga što ova država radi i u tom kontekstu samo jedno ministarstvo nije odgovorno u cjelosti za ono sve što je, jednostavno, prisutno u sferi povratka.

Ja bih na kraju rekao, nemojte ljudi da zaustavimo više pravljenje biznisa od povratka, o čemu su mnogi diskutanti govorili. Znači, da pokušamo staviti taj proces pod kontrolu državnih organa instituta vlasti u BiH. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Avdiću. Gospođa Ruža Sopta. Neka se pripremi gospodin Ivo Miro Jović, nakon toga gospodin Kunić, pa onda gospodin Novaković, pa gospodin Duraković, pa gospođa Jelina Đurković. To je redoslijed prijavljenih.

RUŽA SOPTA

Gospodo predsjedavajući, uvaženi kolege zastupnici, cijenjeni gosti,

Svakako da je izrada jednog ovakvog dokumenta, koji se bavi ovako važnim pitanjem za pozdraviti i, pogotovo što će ovaj dokument, animirat će sve koji se bave i koji su se bavili do sada ovim poslom, a bogme nije ih malo. Pored stranih organizacija kao što je UNHCR, OHR, OSCE, USAID, Evropska unija INDP-i, koji imaju opet svi svoje centralne urede, specijalne izaslanike, regionalne urede, podružnice na terenima, pored svih tih tisuću ljudi, prima plaću, dmadžih ljudi, prima plaću o implementiranju o povratku, koji vodi računa o povratku izbjeglih i raseljenih.

Ja, za jednu strategiju, kao što je ova, meni bi bila potrebna jedna dobra analiza prethodnog stanja povratka kakav je obavljen, koliko je bilo u biti raseljenih, jer ja iz ove strategije nemam podatke ni koliko je bilo raseljenih i izbjeglih, nemamo podatke, koliko ih je vraćeno, pogotovo nemamo podatke, koliko mi to ljudi trebamo još vratiti, jer ovo što je ovdje, ono cifara što ima malo, one su, u istinu, toliko neuvjerljive, jer kažemo 400, pa, ali to je od prilike 300 tisuća, tako da nemamo mi točno definiranog, imamo šta bi trebali raditi, ali nemamo koliki je taj naš zadatak i koliko nama treba ni vremena ni novaca ni ljudi da to ostvarimo. Pogotovo nemamo podatke strukturirane. Cijela analiza prethodnog stanja i analiza sadašnjeg stanja je na, od prilike na jednoj stranici definirano.

Ne samo da bi trebali imati podatke o broju, nego bi trebali imati te podatke strukturirane, u prvom redu nacionalno. Evo, slušam, svi diskutanti govore dolazi do etničkog čišćenja, prešutnog etničkog čišćenja. Međutim, mi ni jednog podatka nemamo o broju raseljenih po nacionalnoj strukturi, nemamo podatke koliko ih se u međuvremenu vratilo po nacionalnoj strukturi niti koliko ih ima još i kakve su njihove želje poslije deset godina. Sad je, stvarno, pitanje kakve su žele ljudi tih za povratak ili ne.

U zadnje vrijeme često čujem, kad je riječ o Hrvatima, Hrvati se ne žele vraćati pa i od međunarodnih organizacija, pogotovo od nehrvatskih političara. Potrebno je postaviti pitanje, ako se i neće Hrvati vraćati zašto se oni neće vraćati. Zašto se ne žele vraćati, pa da od 9 ljudi koji su poginuli u tječu, povratnika koji su poginuli u srednjoj Bosni, još ni jedan nije rasvijetljen. Čak nije ovdje ni postavljen kao cilj da e takva, ne samo na Hrvatima, nego sva razbojstva na povratnicima, da se postavi kao cilj rasvijetljavanja, zbog toga d anam se ne bi događala nova.

Drugo, osim broja, koje mi trebamo povratiti, moramo ih strukturirati, ne smao po nacionalnoj, nego po kategoriji da li je to riječ o ruralnom ili gradskom stanovništvu. Sigurno da nisu različiti, da nisu isti načini povratka u ruralna područja i gradska područja a nisu iste ni želje.

Da bi mogli znati, koliko nam treba novaca, moramo i to znati kakva su područja u koje želimo ljude vratiti, pa s aspekta infrastrukture, one osnovne životne o el. energiji o kojoj je govorio gospodin Špirić, do mogućnosti obrazovanja sutra ili liječenja na tim područjima. Kad bi imali tako snimljena područja a BiH nije uopće velika da se ne moglo snimiti ovo i u vrijeme kad je el. pošta tako lako se ide, mnogi su se bavili objedinjavanjem, pa neko reče da međunarodne organizacije bolje raspolažu podacima i ja se slažem i mislim, objedinjavanjem tih podataka da se poradilo na tome da se objedine ti podaci, neću reći da je to trebalo uraditi ovo ministarstvo, koje još nije kompletirano, opremljeno, ali se kod izrade strategije moralo iznaći načina i mogućnosti da se ti pdaci objedine, jer kažem u vrijeme elektronske pošte i upravljanjem tih podataka moglo bi se doći do točnih, bar ono blizu točnih podataka, koji bi nama rasvijetlili ovdje situaciju i dali, i mi bi imali u istinu ono što moramo uraditi. Sve ovo, ova strategij je dosta uopćena, zapravo, meni o svemu se bavi o strukturi ko bi nešto trebao rđiti sve, ali mi, zapravo9 ne znamo šta je to što mi trebamo uraditi ni koliko nam novaca treba, što je isto, vrlo važan momenat.

Vrlo bi važno i vrlo bi dobro bilo da mi znamo podatke koliko smo mi sredstava u istinu dobili. Kako su ona usmjerena? Gdje su bila? Pa neka se približi podatak taj, ali u njemu se ovdje, aposlutno ne govori o usmjeravanju tih sredstava, koliko ih je bilo. Mi znamo da je masa novaca ušla i pitanje je, jesu li oni namjenski iskorištena i namjenski utrošena, upravo tamo gdje su usmjerena, gdje im je bila namjera kad su dolazili. Zato ja o ovoj strategiji i ne mogu govoriti kao strategiji. Ona je obilježila problem, ona je istakla i ne znam, jednostavno neznam da liće ovo ministarstvo riješiti to kad smo imaliovoliko ljudi na ovom zadatku, pa još nismo došli do točnog podatka, ja mislim da bi ona morala imati te osnovne podatke, kao podlogu za sve naše zaključke budućeg rada.Toliko.

ŠEFIK DŽFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Sopta. Gospodin Ivo Miro Jović. Neka se pripremi gospodin Petar Kunić. Molim vas malo za pažnju. Malo popušta koncentracija. Imamo još 5 sa gospodinom Jovićem prijavljenih diskutanata, pa ćemo predložiti jedan zaključak ovdje u Kolegiju. Mi ovdje u Kolegiju već razgovaramo oko mogućeg zaključka. Tako da, pa bi

onda dali jednu kraću pauzu da zadržimo pažnju na ovoj važnoj temi. Izvolite gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ

Hvala lijepo.

Poštovano predsjedništvo, drage kolege zastupnici, uvaženi ministri,

Ja nisam imao posebnu pripremu neku za današnji izlazak za govornicu po ovoj točki. Merđutim, kako se diskusija razvijala, čovjek ne može ostati na neke konstatacije hladan, pa vjerojatno i moja retorika uobičajena za ovom govornicom, malo će, sigurno, potisnuti neka pitanja i vjerojatno pokušati dati i nazvati sve stvari pravim imenom, barem se ja nadam da ću uspjeti u tome.

Ovak dokument koji je pred nama, da je bogdo prije napravljen bilo bi jako dobro, a i ovakav kakav jeste bolji je nego nikakav i, ja kad bih govorio, kad bih bio na mjestu uvaženog ministra, mislim da bih dosta toga obranio i bilo bi dosta tog i dobrog. Ima i onih stvari koje nisu dobre, jer, jevo uvažena zastupnica prije mene reče, samo mislim da možda do kraja bila jasna, protjerani u ovom ratu nisu građani BiH, nego narodi. To moramo znati da je to točno i da je to tako, a mi rezultate povratka iskazujemo kroz građane. Zašto? Pa da bi nešto skrili ili imamo loše namjere, jer ja ne mogu prihvatiti činjenicu, da ovakva situacija kakva jeste i ovdje u ovom uvaženom zastupničkom domu, želim i hoću kazati. Što bi to Amerikanci rekli da im nedostaje 140 milijuna? Što bi to rekli Nijemci da im nedostaje 40 milijuna? Što bi to rekli moji dragi susjedi Bošnjaci da ih nedostaje milion, što bi to rekli moji dragi susjedi Srbi da im nedostaje 800 tisuća, jer nas Hrvata nedostaje točno više od pola i ja se bojim a i međunarodna zajednica i mi ovdje i ovi ljudi koji bi trebali ove strategije malo drugačije koncipirati, žele uporno ili ne žele, ja imam argumentaciju d akažem, jer se bojim pa me strah kazato ovdje da netko iskrene podatke ne želi reći, a imam zato argument.

Prije dva-tri naša zasjedanja postavio sam zastupničko pitanje kad je u pitanju Brčko. Rekao sam tada da bi mi ovdje trebali sačiniti jedno saborsko, odnosno parlamentarno zastupstvo, koje bi trebalo otići u Brčko i da vidi u kojoj mjeri krše li se ili ne krše ljudska prava na Arizoni. Na moj upit vrlo žurno, pedantno i široko nadležno ministarstvo je dalo odgovor i ja se nadam da ste vi imali prigode pročitati. Grozim se na taj odgovor a hvalim ministarstvo. Ja sam očekivao da će to biti vrlo kratko i kazati, jeste, tamo se krše ili ne krše prava. Vrlo decidno, na tri tipkane staranice je iskazano sve ukolikoj mjeri i koliko se tamo krške ljudska prava. Ali, ja vas želim podsjetiti u Brčkom je na vlasti međunarodna zajednica. Od 25 tisuća predratnih Hrvata, vratilo se 3 tisuće. I tamo je međunarodna zajednica na vlasti. Ja ne znam što je to i kako se to sve skupa tako, upravo dešva, slučajno ili namjerno. Ali, mi ovdje možemo, evo prvi korak napraviti u realizaciji ove strategije. Naznačeno je da će trebati napraviti i formirati povjerenstvo. Nisam čuo da li je ono formirano, da li je u fazi formiranja, kad će se ono formirati. Koji bi nadzorovalo ovo što je ovdje, na neki način zadati rokovi. Rečeno je, također, da iz pregleda se vidi da je mnogo stvari trebalo već napraviti. Imamo li mi to povjerenstvo ili nemamo. Ja želim u tome sudjelovati. Pa želim tako kazati, da mi možemo i trebamo sačiniti to povjerenstvo više u ime ovog zastupničkog tijela i otići i vidjeti točno prema

nalazima ministarstva u kojoj mjeri i gdje se to krše ljudska prava. To je naša obveza. Eto, kako ćemo primijeniti strategiju na prvom primjeru.

Maloprije je bilo govora i o popisu pućanstva. Ma sramota je međunarodne zajednice o popisu Hrvata u BiH i zato se popis ne vrši. Tko će priznti javno da polovicu jednog naroda u Evropi suvremenog fali? Nitko. I, upravo to su osnovni podaci da ne možemo imati ulazne kvalitetne informacije. Ne možete bez ulaznih i kvlaitetnih informacija imati i rezultat izlaznih informacija. Zato ako možemo išta napraviti tu je žurno napraviti popis stanovništva. Davno je bila 1066. Kad je Ivan bez zemlje napravio popis i Engleskoj i to za vrlo kratko vrijeme – sedam dana. Pa valjda i mi imamo tisuću ljudi na terenu, pa koji nam to podatak treba o cijeloj ovoj problematici? U svakoj općini imamo bar dvojicu administrativaca koji rade na ovoj problematici od svakog dobiti podatak i to nije teško, ako mi to hoćemo. Ja se radujem što živim u općini u kojoj je još '98. 100% proveden povratak, ali ne radujem se što sam se u ponedjeljak okupao, ta općina nema vode po deset dana. Što mi to onda nudimo građaninu ove zemlje i kad se on vrati? Kad oni koji tamo žive ne mogu dalje nastaviti živjeti. Krupni su problemi, koji su pred nama. Ne smijemo zatvoriti oči, moramo ih rješavati i nuditi rješenja, a ne samo kritizirati. Tako predlažem uvaženom gospodinu Nikoli da mi krenemo, ja da budem Srbin u Drvaru, a neka kolega bude Hrvat u Derventi ili Brodu, pa da vidimo, danas je ovdje za ovom govornicom izrečena jedna navedena općina u kojoj se vratilo desetak tisuća ljudi, gdje su ti ljudi živjeli prije nego što su se vratili u Drvar? Tko živi u tim kućama odakle su se oni vratili? Evo odgovora gospodine Jovanoviću. Da li ćemo vratiti ljude srpske nacionalnosti u Hrvatsku ili ne? Tko će naseliti te kuće iz kojih ih mi vratimo. Evo, vraćeni su ljudi u Glamoč, vraćeni su u Drvar, vraćeni su u Grahovo, ali nije nitko u te kuće odakle su oni iselili vraćen i to je problem koji moramo javno nazvati svojim imenom. Kada ćemo to učiniti imožemo li to učiniti. Ja sam siguran da mi to možemo ako hoćemo.

Vi znate da imamo mi izbjegličke azilantske centre. Ovih dana smo imali i komisije koje su ih obilazile. Žalost i tuga i oni su ovdje u BiH i traže azil BiH ili odlazak u treće zemlje a dolaze iz državne zajednice Srbije i Crne Gore. Nema ni riječi o tome. Ja ne branim Republiku Hrvatsku, mislim, ja se ponosim na to da imaju tamo ljudi koji su na vrijeme shvatili šta treba raditi i žele nadoknaditi sve. Znate da je to 4 milijarde i 200 milijuna kuna u ovoj godini koje će se izdvojiti za povratak ljudi i nadoknaditi sva šteta u ratu ako je neko stanovao u njihovoj imovini. Da vidimo šta mi to možemo urditi, evo pitanje je bilo n prošlom zasjedanju ovo nastavak kojeg imamo, znači u istoj ovoj sesiji, samo u drugom datumu zasjedanja, kada je postavljeno pitanje uporno raspravljamo o tome kako Ljubljanska banka nije obeštetila građane BiH dugovanjem, a 90% duga naše domicijelne banke duguju i o tome ne govorimo. Dajte da rješavamo ta pitanja žurnim potupkom. Mi to možemo samo ako hoćemo i pokušajmo da zadržimo ljude barem tamo gdje su oni sada, jer vidite što se sve dešava. Ugroženi ovi ovdje, oni ondje. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Nikola Špirić ima potrebu da kratko replicira, a neka se pripremi gospodin Kunić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjeni kolege poslanici,

Nisam imao namjeru, naravno i kada sam govorio nisam, baš sam rekao da neću diskutovati da pozivam bilo koga na repliku, ali pošto gospodin uvaženi kolega Moro Jović hoće da mi skrene pažnju da je lakše biti Srbin u Drvaru nego Hrvat u Derventi. Sve su to trgične spoznaje i ko živi u imovini Srba koji su se vratili u Drvar i u Grahovo? Žive predratni vlasnici ili je, uglavnom prazna imovina, jer ne postoji mogućnost da useli neki novi Srbin da bi tobože spriječio povratak Hrvata i ja sam protiv toga. Ali, dragi kolega Joviću, '91. godine Drvar je bio 99,8% sa srpskom populacijom sa 99,8%. Danas u tom Drvaru od 11 hiljada povratnika radi jedva 30 ljudi. Ta imovina je pokradena, iznešena u bratsku državu Hrvatsku. Ta imovina služi onim Hrvatima koje je ista muka dotjerala u Drvar, koja je Srbe istjerala iz Drvara. Dakle, nisu ti Srbi se vratili u imovinu ušli izbjegli Srbi iz Hrvatske, e, morate znati da postoji jedan narod, također, u srcu Evrope, koji je pod ratnim stradanjem izašao kao narod a vraća se kao nacionalna manjina. Ali, ja nisam osjetio danas da alimentiram i, ako bih imao pravo da postavim pitanje šta ćemo sa tim ljudima i to jeste strogo državni problem BiH, a ne entiteta RS. Ja sam zato da mi ne pričamo ovdje o povratku Srba, Bošnjaka i Hrvata, nego zaštititi prava građana BiH. Potoji dom za zaštitu vitalnog interesa, to je Dom Naroda. Od kad postoji ni jednom nije pokrenuo pitanje zaštite vitalnog nacionalnog interesa ni jednog naroda, a BiH vrví od kršenja ljudskih prava na svakom koraku. Na takav način ja želim da pričam.

Ovaj način, gdje je lako biti Srbin, gdje je lako biti Hrvat, ja mislim da je ne snošljiva pozicija svih ljudi koji su napustili svoju imovinu i o tome moramo na takav način razgovarati. Nisam pominjao primjera Drvara i Grahova da bih umanjio značaj loše pozicije i Hrvata koji žive u tim gradovima, ali htio sam da kažem i mislim da je Bosansko Grahovo, Drvar bruka vlasti i državnih i entitetskih. DAjte, molim vas da se ne lažemo. Ja govorim o regionu, o kantonu 1 kao što postoje primjeri. Vi s pravom ukazujete na poziciju Hrvata u Posavini. Ja jesam zato da se ona popravi. Tu imate mene kao sardnika a ne da repliciramo nego da radimo, ali jesmo li spremni vratiti ukradenu privrednu imovinu građana Drvara. Da je kažem Srba. Jesmo li spremni ih vratiti na radna mjesta koja su im uzeli ljudi koji nisu živjeli u Drvaru. A, mi raspravljamo o Drvaru kao povijesnom hrvatskom gradu. To je problem. Tu se krije zamka za ono što se zove neodrživi povratak, jer postoje ljudi koji žele povratak, upravo da načine neodrživim, da mu pošalju poruku da je to povijesni hrvatski grad. Molim vas. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma to je odgovor na repliku. Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ

Milo mi slušati dragog uvaženog kolegu pa da mu kažem. Raduje me što se Srpski Brod od danas više ne zove u njemu je Hrvat prije rata činili većinu i to 56%. Mi Drvaru nismo mijenjali ime. Pa mi drago da se zove Drvar da je u njemu 11 tisuća Srba. Imaju dneća svoju školu, znači da koraci idu ka boljem. U Brodu ne idu nikako. Zašto? Nema Hrvata. Nemate vi problema sa Hrvatima u Derventi, Modriči i Šamcu. Zašto? Pa

nema ih. Kako ćete vi imati vi probleme da se ljudi zaposle da ljudi imaju kuću8 pa nema ih. Međunarodna zajednica nije htjela ni koraka napraviti u tom smislu. Ja koliko god sam rekao za ovom govornicom krivnju spram nas, ljudi koji živimo u BiH ja to podjednaku, ako ne i veću odgovornost. Ja sam eksplicite rekao šta se dešva u Brčkom. U Brčkom se dešava najružnija stvar u Evropi, a tamo je međunarodna vlast na vlasti. Međunarodna zajednica je na vlasti u Brčkom. 26 tisuća Hrvata je živjelo tamo, danas im se oduzima zemlja na stotine duluma i protjeruju se. Danas međunarodna zajednica protjeruje Hrvate iz Posavine i to je argument. A, ja kad bih znao argument koji vi imate uvaženi kolega Nikola da je neko ukrao neku robu u Drvaru, odnio u Hrvatsku, vi to trebate tužiti i to nije dobro ovdje poruku takvu davati ako znate da je netko nešto ukrao, nešto otuđio, zna se kako se to rješava zakonomi sudom.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Uvaženom kolegi Joviću. Dragi kolega Joviću, mislim da ova naša rasprava neće pomoći ni Srbima ni Hrvatima. Nisam spreman da pričamo ko je veći Srbin ko je veći Hrvat. U meni imate podršku da se poboljšava stanje Hrvata u Brodu. Želim da kažem da ima dio zaključane imovine i kod jednih i kod drugih, gdje ljudi ne žele da se vrataču. Ali, ja jesam zato da govorimo o ljudima a ne o Srbima, Hrvatima i o Bošnjacima. Ako mi budemo raspravljali samo nas dvojica o poziciji Srba i Hrvata, šta ćemo sa Bošnjacima. Ja govorim o živom čovjeku u BiH, koji plaća cijenu nesreće koja se zove rat.

Ima ovo, što se tiče imovine i pokrenut spor i međunarodna zajednica zna za to itd. Zna, niko ukradeno ne vraća lako. Ali, grad koji je imao 21.000 stanovnika pre rata, u kojem od tog stanovništva radi jedva 50 ljudi, govori u kakvom je stanju, ja bih vjerujte govorio isto da se radi o Hrvatima. Imate, dakle, u meni podršku da se zalažem za bolji status Hrvata u Brodu i najmanje je bitno jesmo li nekom promijenili ime ako smo mu napravili nesnošljive uslove. Šta koristi Drvarčanima je li se Drvar zove ovako ili onako. Ja vas molim da danas damo ton da raspravljamo o strategiji, a da ne pričamo koliki je ko Hrvat ili Srbin, jer mislim da je ta priča koliki smo Srbi, Hrvati i Bošnjaci ima konačan rezultat 300 mrtvih. Ja se bojim te politike. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Špiriću, mislim da možemo zaključiti ovo repliciranje međusobno. Idemo dajte sa raspravom. Gospodin Petar Kunić. Neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković.

PETAR KUNIĆ

Hvala gospodine predsjedniče, konačno sam došao na red,
Uvažene dame i gospodo poslanici,
Dozvolite mi da i ja kažem par riječi vezanih za ovaj vrlo važan dokument. Sasvim sigurno da je vrlo važan, ako ništa drugo, onda će potaći na neku aktivnost, koja nedostaje.

Međutim, ne bih želio ponavljati neke koji su već govorili i to u više navrata. želio bih skrenuti samo pažnju na neke stvari koje nisu tangirane ili nisu u dovoljnoj mjeri tangirane. Prvi pasos povrat imovine i stvarni povratak treba diferencirati. Već da je vrlo nezgodan psihološki utisak da imate da je 23,8% vraćeno povratnika u RS, dok imate u Federaciju 74,19%. Stvarni podaci su 62,3% koliko se meni čini. Dakle, to odaje jednu sliku, pogotovo za one koji čitaju obično početak teksta ili uvodni dio.

Prema tome, predlažem da se taj dio teksta revidira, u najmanju ruku da se unesu stvarni podaci koliko je vraćeno imovine poslije tog pasosa, da se nese pasos koliko je vraćeno imovine.

Drugo, smatram da ovaj podatak od 74,19% nije relevantan, barem koliko ja dolazim u kontakt sa ljudima, po pitanju Sarajeva. Mnogi ljudi uzimaju lična dokumenta, naravno, radi povrata imovine a nisu se vratili. Čini mi se netačni podaci i to dosta netačni, da ne spominjem druge gradove Tuzlu, Sanski Most itd. ima ih jako puno. prema tome trebalo bi podatke provjeriti. Ovo nisu stvarni podaci. Jer, vidite u Sarajevu šta se zbiva. Prolazite tuda kuća za prodaju, kuća za prodaju itd. Mali broj ljudi se vraća i ovo ne bi smjeli prihvatiti bez provjere ovih podataka, odnosno unošenje ovog pasosa ja neću glasati za ovaj dokument.

Dakle, molim da se unose činjenice stvarno koje odgovaraju stvarnom stanju, pogotovo kad su javni podaci. Trebaju raditi, voditi posebno računa uvijek izvršni organi o tim stvarima.

Ovdje su spominjani povratak Hrvata u Posavinu, s obzirom da vi znate da sam ja došao iz Hrvatske i da nisam nikad koristio ovu govornicu po tom pitanju, jer otkud dođeš nemoj nikad bacati neke udarce itd., ali moram reći da sam slušao par rasprava u hrvatskom saboru, koji su veoma rigidni po pitanju povratka Srba u Hrvatsku, veoma, veoma rigidni, čak toliko rigidni da dovode u pitanje odnose BiH i Hrvatske.

Kad sam bio potpredsjednik vlade, odnosno, ministar uprave, lokalne samouprave gospođa Pak kad mi je ušla na vrata, pitala me prvo koliko je Hrvata vraćeno u Posavinu. Ja sam rekao, gospođo, njima je povratak dozvoljen, malo ih se vraća. Neće da se vraćaju. A ja sam njoj postavio protupitanje. Koliko se Srba vratilo u Hrvatsku? Zna, ja stalno vršim pritisak na hrvatsko rukovodstvo da vrate što veći broj Srba u Hrvatsku i oni to moraju učiniti itd.

No, međutim, odgovor je sledeći. Ja sam joj rekao, vraćaće se Hrvati u Posavinu, dajte obnovite infrastrukturu u Derventi. Otvorite tvornice, firme, dajte investicije, dajte investicije u Brodu itd. Što je ona ostala ćutke, ali da dam odgovor zašto se Hrvati, naravno, iz ovih razloga jer nemaju posla, a imaju posla u Hrvatskoj, jer je 500.000 Srba otišlo iz Hrvatske. Dobili su njihova mjesta. Jeste. Imate ih sad aoko 250.000 tamo, bilo ih je po 800.000 službeno. Molim vas i onda imate radna mjesta, ljudi se ne vraćaju, jer im je tamo bolje. Molim vas, svako ostaje tamo gdje mu je bolje, to su činjenice. Ne bih prihvatio te konstatacije dvojakog tretmana. To ne bih prihvatio nikada.

Da, kako, slažem se sa ovim formiranjem fonda. Zato nije formiran fond, vjerovatno nose vlasti. Fond je trebalo na nivou institucija formirati da bi se što bolje rješavala ta pitanja i to je, zaista, veliki propust. Šta bih ja sugerisao povodom ovog? Da se uvedu rigorozne mjere, dakle, i u entitetima i na nivou institucija BiH protiv birokratskih odnosa sa kojima se susreću građani kada potražuju svoju imovinu, to sasvim sigurno možete svi potvrditi da se građani veoma, veoma tuže na jedan necivilizacijski da kažem, jedan nekorektan odnos birokratizacije prema ljudima koji traže, koji su u teškoj situaciji, koji su u nevolji itd.

Drugu stvar koju bih potencirao je, pitanje povratka Srba u Hrvatsku, što moraju organi, što moraju postviti pitanje organi BiH. Sada imamo situaciju, dakle, da kod razmjene imovine ljudi koji su otišli iz BiH, odnosno konkretno iz Banja Luke iz RS zamijenili su kuće sa onima u Hrvatskoj, podnesu ovi zahtjev iz Hrvatske, njima se vrati imovina, a ovi u Banja Luci, odnosno u RS se istjeraju vani. Dakle, dvostruki gubitnici. Izgubili su imovinu u Hrvatskoj, izgube imovinu u BiH. Dakle, tu je jedna najvećanepravda gospodo. To je nehumano, nepravno, necivilizacijski itd. Druga je stvar, ako neko zamijeni imovinu po kojim okolnostima ne bih ulazio u to, pa traži, uknjiži imovinu u Hrvatskoj, pa traži imovinu ovdje. To je katastrofalna ličnost. Nikad ne bih ni u snu pomislio, ali takvih slučajeva ima jako puno. I, molim da u tom smislu nadležni organi BiH preduzmu odgovarajuće mjere, jer ne možete nekog ostavljati be imovine uopšte, a nekom uknjižiti u Hrvatskoj i dati u BiH. To je stvarnost i niko ne preduzima mjere.

Druga stvar, vezana za poslaničko pitanje koje sam postavio, također, vezano za ovu kategoriju ljudi. Pitanje penzija. Oni koji su navršili 35 godina radnog staža tamo, fondovi Hrvatske ne plaćaju BiH. Pa to su ogromni milioni...nego uglavnom ostvaruju tamo penziju pa idu tamo po penziju, ne idu, ne smiju otići iz razno raznih razloga. Dobivaju penziju prema našim uslovima daleko manju i fondovi Hrvatske ne plaćaju taj dio sredstava u naše fondove.

To izvršna vlast mora da riješi. Mora da postavi to pitanje. To su goruća pitanja. To je pitanje zaštite ljudskih prava, osnovno, temeljno ljudsko pravo, pravo na imovinu. Dakle, molio bih da se to unese u ovaj dokument i da na neki način bude okvir razgovora sa predstavnicima Hrvatske.

Drugu stvar koju bih također podržao šta je bilo već u ovom tekstu, a to je kontrola trošenja sredstava. Mislim da je zrela situacija da uđu revizori u, da izvrše uvid u trošenje sredstava i u entitetima i na nivou BiH. Slažem se sa onima koji su rekli da treba poštivati podjelu nadležnosti, jer bez podjele nadležnosti nema odgovornosti. Nema odgovornosti bez podjele nadležnosti. Ako ne znate koja je vaša nadležnost, nema odgovornosti.

Dakle to bi bilo moje. Molio bih da se to registruje i ukoliko se prihvaća ja sam spreman da glasam za ovaj dokument. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima. Tražite repliku jel. Hajde kratko. Replika traje minutu pa izvolite. Da sada moramo malo, bez obzira što je tema vrlo važna, evo sačekajmo, ali ipak da se omogući da kažete.

Izvolite. Filip Andrić.

FILIP ANDRIĆ

Gospodo predsjedavajući, gospodine zastupnici, želim replicirati gospodinu Kuniću na ovo konstataciju da se Hrvati ne žele vraćati. Pa po gospodinu Kuniću moguće je i da i ne žele. Oni su otišli tamo dragovoljno. Znači ljudi su, palo im na pamet jednog dana '91. ili '92. godine, ostavili svoju kuću i otišli. Što bi se oni željeli vraćati?

Ta teza često puta se može čuti koja je vrlo opasna i koja ima za posljedicu legalizirati etničko čišćenje. Hrvati se ne žele vraćati. Prema tome nemamo mi ni obveze, ništa učiniti prema njima. Što bi činili kada se oni ne žele vraćati. Druga stvar da su otišli, zaposlili se u Hrvatskoj i rade tamo na mjestima gdje su trebali Srbi raditi. Pitanje položaja Srba u Hrvatskoj je pitanje hrvatske države, ali želim gospodina Kunića podsjetiti da su Hrvati protjerani iz Banja Luke gdje nije metak ispaljen, iz Posavine koja je sravnjena '92. godine. istina oni su tada otišli u Knin i tamo istjerali Srbe jel, pa su uzeli njihova radna mjesta, po gospodinu Kuniću. Ako je tada i jedan Hrvat mogao doći u Knin, da ne kažem zaposliti, onda se gospodine Kuniću u pravu. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Novaković ima riječ. Neka se pripremi gospodin Duraković i gospođa Jerina Đurković i ovo bi bio završetak rasprave.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici, evo i ja kao moj prijatelj Ivo Miro Jović nisam mislio, ali me ponukali diskusije, pa da nešto kažem.

Naime, ja želim da dam odmah jedan, prvo prijedlog, a onda ću obrazložiti zbog čega i dajem taj prijedlog. Imajući u vidu značajne primjedbe na ovaj dokument koje su ovdje izrečene, želim da predložim da vratimo ovaj dokument Ministarstvu sa stenogramom sa ove sjednice kako bi Ministarstvo došlo do dokumenta koji odražava i ono što piše sada u dokumentu, a i ono što je ovdje iznešeno.

Mislim da bismo na taj način dobili kvalitetan dokument koji bismo ovdje svi podržali. Mnogo bi se moglo argumenata iznijeti u prilog ovom mom prijedlogu pa između ostaloga i da se u ovom dokumentu nalaze, neću reći ne provjereni, nego sigurno netačni podaci. Podatak koji je iznio gospodin Špirić i još neki, a koji se nalazi na prvoj stranici je apsolutno netačan podatak sem ako se pod povratkom ne podrazumjeva

izdavanje ličnih karata. Ako je to povratak, onda je taj podatak možda i tačan. Ali, čini mi se da smo ovdje govorili o povratku nešto drugačijem. Znači o fizičkom povratku ljudi na ta područja. I kada sam već kod tog povratka nedostaje vrlo važan element u ovom dokumentu, a to je faktor sigurnosti koji uopšte nije obrađen ovdje. Ako nema problema sa sigurnošću, onda se zbilja ozbiljno postavlja pitanje povratka, odnosno volje za povratkom. Dakle vrlo važan faktor sigurnosti ovdje nedostaje.

Ja moram da kažem da je uz ispunjavanje ovih uslova koji su ovdje rečni važan faktor i volja ljudi. Očito je da i to postoji, odnosno da postoji odsustvo volje da se ljudi vrate ranije iz razno raznih razloga. Neko ko je otišao u inostranstvo ne želi da se vrati iz inostranstva zato što se pola ove države ubija da dođe do dokumenata da ode u inostranstvo. A kamo li ovi da se vrate. Nema pojma. Drugi ne žele da se vrate jer se ne osjećaju sigurnim, treći ne žele da se vrate jer im je bolje gdje se sada nalaze. Govorim uz ispunjavanje ovih uslova neophodnih da se omogući povratak, naravno da se ljudi imaju gdje vratiti, da im se oprave kuće, da se omogući održiv povratak. Ali i pored tih faktora postoji ovaj faktor.

Činjenica je isto tako da prijedlog koji je iznio mislim kolega Raguž, a to je da se sagleda da se fokusiraju prioriteti po oblastima i regionima je prihvatljiv prijedlog s tim što se bojim da to ne možemo sada definisati ovdje, nego da to mora biti opet predmet jedne druge drugačije rasprave i iz tog razloga možda ne bi bilo loše da ovu strategiju vratimo Ministarstvu i da se dogradi i da se ubaci to, jer bi to trebao biti sastavni dio strategije. Da ne govorim o još nekim primjedbama koje su ovdje iznešene a koje se tiču finansijkih, finansijske podrške za ovu strategiju.

Postoje određeni prijedlozi u strategiji koji zadiru u ustavna, u Ustav Bosne i Hercegovine i te dijelove bi trebalo malo drugačije osmisliti. Naime, apsolutno ustavno je neprihvatljiva nadležnost Ministarstva na nivou Bosne i Hercegovineu odnosu na entitetska ministarstva. Dakle tu postoje samo različiti nivoi dakle postoje različite nadležnosti i nije sporna subordinacija. Ali je i te kako sporno da jedno ministarstvo bude entitetskom ministarstvu nadležno. Za sada jeste. Kada to promjenimo onda neće biti. Ali za sada jeste.

Ono što ovdje na kraju želim reći, a čini mi se da je na jedan vrlo ružan način rečeno jeste odnos između povratka i ostanka. Neko ovdje reče da je ostanak rezultat promjene prebivališta, odnosno da su neki ljudi formalno promijenili prebivalište i da niko o njima ne treba ništa da misli. I sada oni eto hoće da ostanu u Banja Luci, a promijenili prebivalište iz nekog drugog grada, nije važno kog. Nije gospodo tako jednostavan problem ostanka, kao što nije jednostavan problem ni povratka. Strategija treba da rješava pitanja izbjeglih i raseljenih lica i jedni i drugi su izbjegla i raseljena lica. i jedni i drugi zaslužuju da im se pomogne. Naravno u zavisnosti od broja jednih i drugih zavisi i način, odnosno strateško opredjeljenje i ovog parlamenta i Ministarstva.

Iz ovih razloga, a i niz drugih koji su ostale kolege iznjele ja dakle ostajem, odnosno imam predlog da ovaj dokument vratimo sa stenogramom nadležnom ministarstvu da bi se zaista dobio dokument koji oslikava zaista prvo stanje. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Gospodin Nijaz Duraković, neka se pripremi gospođa Jerina Đurković, pa ćemo onda predložiti zaključak. Gospodin Muratović se javlja za riječ. Dobro.

DURAKOVIĆ NIJAZ

Poštovani poslanici, odnosno zastupnici, kako hoćete, moj je dojam da se ovdje najmanje raspravlja o ovom dokumentu, odnosno o strategiji. Ovdje se zapravo licitiraju nacionalne ili nacionalističke strategije.

I maloprije Beriz reče da ljudu čuju našu današnju raspravu, vjerovatno se niko i nigdje ne bi vratio. I Špirić je postavio prvo pitanje, jel da li strategija da to nije preambiciozan naslov itd. To uopće nije Nikola sporno. Jel strategija jel program, je li projekt, je li neki nacrt, ali dobro je treba podržati, tu inicijativu koja je konačno poslije osam godina dolazi. Ja u tom smislu podržavam ovaj dokument, bez obzira što se on može tesati i dotjerati u određenim je li, po određenim pitanjima.

Ovdje se puno govori o statistici jel. Nažalost ovdje je većina ovih koji kritikuju te podatke, oni su protiv recimo državnog zavoda za statistiku, ali neka on bude i u Banja Luci nema veze, ili u Mostaru ili u Sarajevu. Ali kada se god to pitanje pomene, odmah se govori o ugroženosti nacionalnoj, ovakvoj, onakvoj itd. Mi se moramo uzdrati u podatke koje nam nudi međunarodna zajednica. Oni su ipak mislim prilično pouzdani tako da govori se o popisu stanovništva. Pa zašto ga ne vršimo brate više. Treba vidjeti jel. Izgleda da je mnogima plaho stalo da do njega ne dođe, ali ono što imamo to je zadnji popis iz '91. godine. Pa uz one nekakve aprogesimatevine procjene koliko je izgubljeno tog stanovništva itd. barata se sa relativnim brojem. I ovo je po mom sudu glavnina rasprave bila oko povratka itd.

Ja pravo da vam kažem sada se osjećam i ja kao Bošnjak i kao građanin Sarajeva, sam jako, jako uvrijeđen jel ispa iz sve ove diskusije danas da su najviše stradali Srbi i Hrvati i da se oni najmanje mogu vratiti tamo odakle su protjerani. Raguž govori o Posavini i Derventi s pravom. Jovć govori o tome da nedostaje više od pola Hrvata s pravom. Samo tih pola Hrvata su uglavnom otišli u Hrvatsku ili u evropske zemlje, a pola Bošnjaka je otišlo pod zemlju. Tu je temeljna razlika.

Onda trebamo jednom, stvarno ako hoćemo pošteno ovdje u ime ove države i njenog interesa govoriti – pitanje Posavine i pitanje Drvara, Grahova i Glamoča i predominantno srpskih da kažem krajeva i ti si Nikola u pravu. Drvar je 100% srpski. Kako odjednom da postane 100% hrvatski i solni hrvatski grad? Zato što je to rezultat dogovora Tuđmana i Miloševića o razmjeni teritorija i zato što su predominantno bošnjački krajevi postali srpski, a predominantno srpski krajevi postali hrvatski i svo zlo je proizašlo iz toga. Ne trebamo mi zatvarati oči. Tu imaju stenogrami, imaju dokazi, imaju sve. I to je podržala i SDS i HDZ, a bogami dijelom i SDA. Prema tome to je rezultat toga.

Glavno pitanje povratka nije sada hoće li se neko vratiti i on će dobiti. Dobiće kuću, povrat itd. Pitanje je prvo ima li egzistencijalne uslove za život. Evo zna Raguž u našem Stocu vratilo se hiljadu i više Bošnjaka. Samo ih svega deset radi u cijeloj općini. Deset. Prema tome kako će on, od čega će živjeti? Kako će? Još je tamo škola podjeljena. Podjeljena bolnica. Ni jedan Bošnjak ne može da radi u stolačkoj bolnici koja je nekada bila klinički centar. To je glavno pitanje. A mi ovdje žmirimo i pravimo se ludi.

Postavio sam pitanje kako se može Bošnjak vratiti? Ima li i jedan u Nevesinju? Nema ni jedan. Ima li i jedan u Bileći? Nema ni jedan. Ima li i jedan u Višegradu u gradu Višegradu? Nema ni jedan. Ima li i jedan u Vlasenici? Nema ni jedan. itd. itd. Onda nemojmo samo sa svog nacionalnog aspekta govoriti.

Ipak je kada govorimo o Sarajevu, ispa Sarajevo najgora sredina. Sarajevo je ovdje izgubilo 12 hiljada ljudi od granatiranja, zna se od koga, 50 hiljada ranjenih, ali je primilo više povratnika nego cijela Republika Srpska zajedno. To su podaci međunarodne zajednice. Pa nemojte više. Sad će ispasti Sarajevo najgora. Da vidimo gdje, šta je sa Čajničem, šta je sa Rudom, šta je sa Bosanskim Novim, šta je sa ostalim gradovima? Da vidimo itd. Mislim ako ćemo sa nacionalnim nabojem i nacionalnim emocijama i na ovaj način pristupati od ove strategije nema ništa. Nikada se mi ni o čemu nećemo dogovoriti.

Hajmo da vidimo jednom, da probamo koplje u trnje i da vidimo možemo li šta uraditi i koji su to pravi nekakvi elementarni uslovi za povrat. Nije to samo pitanje volje. Neko je dobro rekao. Svako se voli vratiti u svoju rodnu grudu. Nego je pitanje elementarnih uslova egzistencije. Ima li posao i ima li školovanje, ima li zdravstvo, ima li džamiju i crkvu, ima li šta ja znam ovo i ono? Ima li sigurnost? To su po meni prava pitanja jel?

Neko reće, mislim Sejo da je rekao Avdić, kaže ovdje se radi o tihim procesima etnizacije teritorija. Nažalost Sejo, ne tihi, ovo su završni procesi etnizacije koji se dešavaju. Nažalost kažem, jer ova, ovaj projekat očito je pri finalizaciji. Ukoliko ovaj parlament ne usvoji neku strategiju, program ili projekat ili tako dalje, onda ćemo se pomiriti s tim definitivno da će Bosna i Hercegovina biti etnički podjeljena na ove etničke bantu strane i na ove torove i kako god hoćete i slično.

I ja zato bi dao podršku ovom nacrtu, naravno u skladu sa stenogramom ove rasprave da se ona doradi i da je ovaj mi kao Parlament usvojimo, kao prvi korak da učinimo nešto ozbiljno. Hvala na pažnji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Palavrić je tražila. Molim. Replika. Gospođa Palavrić, pa onda gospodin Zorić, pa onda gospođa Milićević.

Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Istine radi ja moram ispraviti samo jedan krivi navod profesora Durakovića u dijelu kada je rekao da je bogami dijelom i SDA učestvovala u zamjeni teritorija, da ja sada dodajem humanom preseljenju ili bilo kojem vidu etničkog čišćenja.

To SDA ni dijelom nikada nije radila. Toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin, molim vas, profesore Duraković sačekajte dok završe replike ostale. Dobićete rečenicu samo sačekajte. Sačekajte malo, imamo red. Doći ćete na red, dobićete mogućnost da govorite. Sačekajte malo.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Suada, bogami ti nisi upućena. Pogledaj stenogram razgovra Tuđman Izetbegović pa češ vidjeti. Eto.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, dajte molim vas da. Molim vas.
Gospodin Vinko Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

A evo skoro sam se mislio na koju ću stranu okrenuti sada kada sam se usta.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas pažnje.

VINKO ZORIĆ

Ja zaista zamjerim vama predsjedavajući da ne opomenete kolegu zastupnika koji je govorio prije evo mene i prije kolegice Seade Palavrić, jer evo samo ovo izražavanje koje je imao u odgovoru na repliku zaslužuje jednu opomenu.

Nije primjereno sa ove govornice, evo ja neću to izgovoriti što je on maloprije izgovorio, a isto tako nije primjereno obraćati se nekom ovdje sa Sejo, jer i ja bih htio kazati i misliti ko je to nešto govorio i kome se on to obraća ovdje od zastupnika, jer ja ne znam zastupnicima nadimke.

Ja sam msilo da će kolega Duraković ovdje govoriti o strategiji jer on, prva rečenica mu je bila da se čudi ostalim kolegama koji su diskutirali zašto ne pričaju o strategiji i ispravlja njegov navod da je ovdje bilo nacionalističkih istupa, pa čak ni njegov istup ne bih nazvao nacionalistički iako najviše tome slič.

Nije točno da je HDZ-a podržavao podjelu Bosne i Hercegovine, isto kao što nije točno da je predsjednik Tuđman htio podijeliti Bosnu i Hercegovinu, jer zato ne postoji nikakav dokument i za ono što se kaže sa ove govornice treba imati i dokaze.

Ako je neko nekome nešto nudio od Bosne i Hercegovine to ne znači da je onaj kome se nudi bio za podjelu Bosne i Hercegovine. A dokaz k tomu je da je Republika Hrvatska priznala Bosnu i Hercegovinu u današnjim granicama i da je Republika Hrvatska prijatelj Bosni i Hercegovini. I ja ne bih volio da na ovaj način razgovaramo i da razgovaramo na način koliko je u Stocu zaposlenih Bošnjaka. Ja bih mogao pitati i ići dalje koliko je bilo zaposleno uopće ljudi u Grudama do '90. godine, do '70. godine. I zašto je to bio pasivan kraj. Koja je to politika vodila i ko će vratiti ljude koje je takva politika vodila i ko će vratiti ljude koje je takva politika raselila od Australije od Kanade. Pa nećemo ići tako daleko. Ljudi se neće ovdje da vrate. Ljudi bi se vratili oni koji su iselili, ali neće da se vrate oni koji su se rodili i odrasli u Zagrebu, u Beču, u Minhenu itd.

Ja bih zaista volio da gospodin Duraković povuče one svoje izjave koje je ovdje izrekao jer to ne vodi nigdje. Ja mu neću više replicirati ako on bude ovako govorio, ali u ime Kluba HDZ-a, ja se ograđujem oko onoga nacionalistički i da je HDZ htio dijeliti Bosnu i Hercegovinu. HDZ je, odnosno HVO je prvo ustalo u obranu Bosne i Hercegovine i mi danas želimo graditi Bosnu i Hercegovinu, ali na ravnopravnim i demokratskim principima.

ŠEFIK DRŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, ja bih da mi

NIJAZ DURAKOVIĆ

/nije izašao za govornicu/

ŠEFIK DRŽAFEROVIĆ

Odgovor na repliku. Ali ima replika na vašu repliku Nijaze prije toga. Molim vas malo pažnje. Dajte, replika traje, molim vas.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Cijenjeni predsjedavajući, ja ću nastojati da ne probijem taj, to vrijeme i hoću da kažem da sam mislila da neću morati da izađem ovdje da kažem nešto o ovome.

Pod 1. mislim da je ova tačka dnevnog reda dobila ono vrijeme koje je zaslužuje i moglo bi se o ovome i šire i duže još da se govori, ali mislim a smo u jednom dijelu otišli u jednu drugu krajnost. Pod 1. nismo potencirali ono što je jako važno. Ja ću još jednom ponoviti, to sam jednom rekla za ovom govornicom da nigdje u svijetu poslije takvog sukoba koji se desio nije zabilježeno u tom vremenu toliki broj povrata koliki je zabilježen u Bosni i Hercegovini. I to nam je priznato na međunarodnoj sceni od ljudi koji su eminentni, gdje su sagledavani podaci. Dakle to je jako važno.

Mi danas imamo jedan jako važan dokumenat o kome smo možda trebali na drugi način razgovarati. Malo smo pažnje posvetili tome dakle ko su nosioci, koliko nam treba sredstav, svako kada nekakav posao imamo pred sobom, dakle odredimo ko će to raditi, na koji način će se raditi, koliko će to koštati u kojem kontinuitetu ide. Mislim da smo malo vremena posvetili tome i smatram da to je ono što zaslužuje pažnju.

Drugo, ovo što je gospodin Duraković, evo ime spominjem o čemu se radi. Hajdemo mi, mi smo se danas takmičili da kažemo gdje je gore i kome je gore. Da vidimo, da uočimo ko su ti koji zagorčavaju život tim ljudima koji su se tamo vratili, ili ne mogu da se vrate. Konkretno što se tiče Istočne Hercegovine, ja mogu reći da nemam ni jedan slučaj primjedbe da se čovjek žali da je nekome onemogućeno da uđe u svoj posjed. Dakle nemamo te slučajeve. Procenat povratka imovine je jako veliki i ja srećem sugrađane Bošnjake svaki dan, međutim ti ljudi ne iskazuju nikakvu želju za ostankom u Bileći. Zašto? Pa ljudi zato što ona preduzeća koja su bila nosioci razvoja u Bileći ne rade. Njihove kolege koji su živjeli čitav rat u Bileći nemaju i ostali su bez posla. Mislim, mi imamo jako tešku socijalnu situaciju. Stanovništvo koje je tu ne može da živi. Dakle iluzija je da će neko ko ima mogućnost bilo gdje da nađe za sebe izlaz pokušati tu na ovakav način da opstane i da živi.

Dakle ja insistiram na tome da je jako bitno, ministarstvu sugerišem da se sagledaju svi da li postoji primjedbe i gdje postoji opstrukcija, da li imamo slučajeve da imamo analitiku da se vrši pritisak.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovo je diskusija gospođo, a vi ste tražili repliku. Već ste prošli, molim vas.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Saću minut. Dakle da li je neko vršio pritisak na nekoga da otuđi, da proda svoju imovinu, onemogućuje mu povratak. To. A onda da vidimo šta ćemo učiniti na ekonomski opravdanom povratku, dakle samoodrživom. Toliko i hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Duraković.

Kratko molim vas, odgovorite na ove replike odgovorite, a onda ide gospođa Jerina Đurković, pa da privodimo kraju raspravu pa da idemo sa zaključcima.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Ja ću kratko, ja sam zapanjen činjenicom da Zorić ne zna kakva je bila Tuđmanova politika prema BiH, a o tome u hrvatskom tisku i na TV objavljeno bar stotine hiljada stranica od Nacionala, Globusa, Feral tribuna, rječkog Novog lista, jer su objavljeni stenogrami njegovih svih razgovora. O tome je napisane knjige od Ive Banjca, uvaženog profesora historije sa ...pa do Mesića ili Špegelja generala itd. O tome je čak i ovaj general Bobetko napisao knjigu i objelodanio da je zapravo jedno vrijeme Hrvatska

bila i agresor na Bosnu i Hercegovinu i ja ne znam čemu tu ta polemika jel kako je HDZ uvijek branio Bosnu i Hercegovinu. Branio je pa da se prisjetimo malo Zoriću i Dretijela i Heliodroma i Ljubuškog i Gabele i konc logora koji ste formirali

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, molim vas Joviću.

NIJAZ DURAKOVIĆ

itd. Tako ste nas branili. Eto. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Sjedite malo. Molim vas lijepo. Imate repliku, odgovor na repliku.

MIRO JOVIĆ

Meni je drago što uvaženi zastupnik profesor Duraković želi istinu. I cijelo vrijeme kada ovdje iziđem želim i hoću govoriti istinu, on mi je to potvrdio, ali je ta činjenica istina žalosna. Morate se susresti stom istinom profesore da je u Bugojnu 7 mjeseci ljudi bili na otvorenom stadionu na logoru u logoru. Morate to shvatiti. Ja, nije istina. Ja sam tamo bio sa Međunarodnim crvenim križom i uz odobrenje Silajdžića. Da o tome ne bi sada ovdje govorili, nemojmo zlorabiti ovu govornicu. I stotine je takvih logora bilo gospodine Durakoviću.

NIJAZ DURAKOVIĆ

/nije izašao za govornicu/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, molim vas profesore.

MIRO JOVIĆ

Ja nisam izišao da polemiziram i ne ma potrebe, mi imamo sasvim jedan drugi dokument ovdje i mislio sam da se njemu vratimo, jer je on taj koji treba potegnuti naprijed da ovoga ne bude o čemu govorimo. Nema svrhe ovakva diskusija. Ničem ne služi. Vareš je mali Rim, ali u njemu ne žive danas Hrvati. Nema sarajlije rođenog koji ne zna da je Vareš mali Rim. Ali u njemu ne žive Hrvati. I to je istina. Ali neću o tome da govorim. Ja hoću da stvorim uvjete da čovjek odabere gdje će živjeti.

Hajmo kao odgovorni ljudi na odgovornim mjestima učiniti sve preko ovog ministarstva ponuđenog teksta da ga doradimo i da uradimo neki dokument koji bi poslužio da prevaziđemo stvari o kojima mi govorimo. ja ne mogu da govorim o podjeli Bosne i Hercegovine kada je Bosna i Hercegovina u vrijeme rata imala okruge, profesore kao i Srbija. Ko je podjelio i ko je to tako uradio? Bosna i Hercegovina je stvarno podjeljena, ali bez Hrvata i dan danas.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas gospodine Joviću.

MIRO JOVIĆ

I ja zato završavam sa traženjem stanke od strane našega kluba.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobićete pauzu, samo da završimo diskusije. Već sam najavio dva govornika. Ne bi bilo u redu da.

Gospođa Jelina, a nakon toga ću i ja tražiti pauzu i gospodin Muratović. Nakon toga ćemo zaključiti raspravu i biće onda pauza. Dobićete pauzu.

JELINA ĐURKOVIĆ

Hajte dopustite da malo i dama kaže koju riječ.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, ne, dok završi. Odmah pauzu.

JELINA ĐURKOVIĆ

Poslije mene ili prije mene.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Koliko tražite pauzu? Dajem pauzu do 13 i 15.

/PAUZA/

Gospođa Jelina Đurković. Neka se pripremi, ja samo da kažem ovako, molim vas lijepo.

Evo da uđe i Klub HDZ-a, oni su tražili pauzu. Samo da Klub HDZ-a još uđe, pošto su oni tražili pauzu.

Nastavljamo sa radom. Klub HDZ-a je tražio pauzu, predsjednik Kluba je bio na sjednici Proširenog kolegija, ja sam iskoristio dakle ovu pauzu i zakazao sjednicu Proširenog kolegija.

Dakle cilj ove pauze je bio da raspravu o ovoj važnoj temi vratimo u samu temu, vratimo prema suštini samoga problema, to je Strategija Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma i mi dalje nastavljamo sa raspravom. Dogovorili smo se i oko mogućih zaključaka ove današnje sjednice. Ja ću vam ih saopćiti nakon što gospođa Jelina i gospodin Hasan daju svoj prilog ovoj raspravi.

Pa gospodo Jelina izvolite.

JELINA ĐURKOVIĆ

Dakle ovako dame i gospodo, osjećam se poslije ovakve rasprave kao dupla kolateralna šteta. Prvo kao političar, a drugo kao izbjeglica.

Kao političar željela bih da je naša, da sva otvorena pitanja oko uzroka velike naše štete koju smo imali raspravlja se, da se raspravljaju ta pitanja hladne glave i da se dogovorimo kako ćemo raspravljati ta pitanja koja su i politička i socijološka i svake druge vrste, psihološka. Hajte da o tim stvarima raspravljamo ozbiljno, da organizujemo i tematske sjednice i konferencije, okrugle stolove, pa da ono što imamo da kažemo da kažemo tamo gdje, kako se dogovorimo. A ne ovdje da stalno otvaramo neka pitanja kada im jeste vrijeme i kada im nije vrijeme i kada jeste tema i kada nije tema. To je ovo prvo.

Ovo drugo kao izbjeglica. Ja moram reći i svog iskustva iz iskustva mojih sapatnika da se osjećamo među onim najprezrenijima u ovom društvu. To treba reći. Ljudi, nemojmo nas zloupotrebljavati ni u kom smislu. Dobrim dijelom današnja sjednica bila je po ko zna koji put zloupotreba kategorije izbjeglih i raseljenih.

Molim vas kao čovjek koji dakle razumjeva i jednu i drugu stranu, želim da se vratimo ovom tekstu koji smo danas dobili koji ja ne bih napraviti, nazvati strategijom, nego naprosto prijedlogom programa koji moramo doraditi i poboljšati da bismo zaista pošteno prišli rješavanju problema kategorije izbjeglih i raseljenih. Ali pošteno. To podrazumjeva prvo pošten odnos institucija, vladinih i nevladinih, ja ovdje insistiram na vladinim, jer smo vlasni i njima se obratiti da one pošteno rade svoj posao. Imam utisak sva, da sav ovaj konglomerat organizacija, institucija itd. ima neki strašni proteinski karakter. Čim vidi da bi mogao biti bespredmetan on mjenja formu, pa je opet predmetan. Nama je dosta više tih gomilanja transformacija, tranzicija kako god hoćete navedite to.

Dakle, insistiram na jednom poštenom odnosu prvo institucija koje se bave novcem i koje usmjeravaju novac onima na kojima je namjenjen.

Drugo, molim vas željela bih da ovdje u ovim brojkama koje se pominju, procentima, da tu takođe jednom pošteno pridemo tim brojkama i procentama i da oni, dakle te brojke i ti procenti budu jednom jasno, javno i logično prezentovani. Sve dok toga ne bude biće manipulacija. S tim u vezi neophodno je ipak napraviti popis. Bez toga ljudi kako god, ko god bio dobitnik, ko god, dobitnika nema da se razumijemo, ko god bio gubitnik bar ćemo to prvom pomoći više. Ovako manipulišemo, bojim se da politički manipulišemo brojkama. To nije dobro. Bez toga nema rješenja da se razumijemo.

Dakle, ja bih željela da vidim da ovaj program ima vrlo preciznu strukturu izbjeglih i raseljenih po regijama, po mjesnim zajednicama ako hoćete. Ali i strukturu novca, jer onda ćemo znati gdje treba ulagati. Dalje, molim vas želim da ovo posebno naglasim da i oni koji žele da se vrate i oni koji žele da ostanu tamo gdje su 10 godina već počeli nešto, počeli na novo život da se shvati da oni imaju jednaka prava po Aneksu VII. Nemojmo da ih zaista, mi smo zaista kolateralna šteta politička. I oni koji su odlučili

da se vrate i oni koji su odlučili da ostanu. Ma mi nismo fikus koji možeš premjestiti iz jednog čoška sobe u drugi čošak sobe. Ne može tako. Mi smo živi ljudi.

Dakle, tražim da imamo ravnopravan tretman prema Aneksu VII Dejtonskog sporazuma i oni koji ostaju i oni koji se vraćaju. Tražimo poštovanje naše odluke. I dalje, molim vas, kada govorimo o ovome to zaista mora se raditi brzo. I mora se raditi efikasno i javno. To su stvari bez kojih ovo neće ići. Brzo, neće ići pošteno.

Dalje, voljela bih još jednom da skrenem pažnju na pravopis. Sve više dobijam, sve češće dobijam papire u kojima ima elementarnih pravopisnih grešaka. To ne čini dobro ni jednom našem jeziku. Zatim, hajte da jednom nam stručnjaci koji pripremaju ove papire ne prave mješanje, hajde da kažem varijantost tipa, pa imate u jednoj rečenici i jedno i drugo i treće. To nije dobro. Dakle, ovo na kraju, ovo na kraju, hajde malo da se svi uozbiljimo i da se svi malo više odgovorno ponašamo prema svom poslu od onih najmanjih u hijerarhiji do onih na vrhu.

Molim vas hajde da radimo onako kao nam pristoji. Mi smo ovdje Skupština, odnosno najviši organ zakonodavne ove države. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Jelini. I imamo još gospodina Muratovića i zaključujemo raspravu nakon diskusije gospodina Muratović.

HASAN MURATOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovani zastupnici, dozvolite mi da o ovoj važnoj temi vrlo kratko kažem samo tri stvari. Ali prije toga želio bih nisam se odmah javio, ali da ispravim jedan navod gospođe Milićević. Ona je tražila da kažemo gdje se, gdje su se brže u većem broju vratile izbjeglice. U Kosovu se jedan milion izbjeglica vratio za 60 dana. Ako ne znate zašto, zato što je tako htjela međunarodna zajednica i što je im je obezbjedila sigurnost da se vrate i sve druge uvjete koji su apsolutno nužni da se čovjek vrati.

Sada vrlo kratko o Strategiji. Svaka dobro definirana strategija ima definirane tri stvari.

Prvo cilj koji je izražen eksplicitno, to znači brojčano, mjerljivo veličinama koje se mogu kontrolirati i vremenski ograničeno.

Drugi, druga karakteristika dobro definiranog cilja je način na koji će se on ostvariti i to na sve tri razine na strateškoj, operativnoj i na taktičkoj i

Treća da posjeduje resurse kojima će se svaki taj cilj ostvariti.

Ako pročitate ovu strategiju uvjerićete se da u velikom njenom dijelu su zadovoljena ova tri uvjeta. To je prva stvar. Druga stvar je da je to prvo ministarstvo koje je nama iznjelo jednu strategiju onoga što ono radi.

Iz ta dva razloga ja vam predlažem da sa poštovanjem prema ljudima koji su na tom problemu radili usvojimo ovu strategiju, naravno sa svim prijedlozima koji su u toku ove rasprave dati i da time apeliramo i na druga dva ministarstva da iz svojih područja ponude strategije. Strategija inače je uvijek definirana za neki rok, ali mora biti fleksibilna ako se ne dogodi mora imati rezervna rješenja itd.

A sada bih htio da kažem još o dvije stvari koje su bitne i koje su jako vezane za ovu strategiju.

Prva je stvar pitanje povratnika. Fokus svih onih koji se bave izbjeglicama treba polako da se transformira na povratnike. Inače ćemo ponovno imati neku vrstu izbjeglica, odnosno ljudi koji će dalje napuštati zemlju ili napuštati to mjesto svoga povratka. U tom smislu ja smatram da sada napraviti jedan program za povratnike u kojem bi se oni popisali, ustanovilo se njihovo stanje i vidjelo se kako ćemo obezbjediti da oni tamo gdje su se vratili ostanu.

Pošto postoje mnogi ljudi koji žive od izbjeglice i pošto im je stalo da se to produži, time ćemo ih stimulirati da se bave korisnim poslom, da ne produžavaju problem izbjeglica, nego da sada se orijentiraju na povratnike i da ostanu da zarađuju što jeste njima glavni cilj svoj kruh, ili svoj hljeb na tom problemu. To treba da bude jedan program koji bi obuhvatio šta će država uraditi, šta entiteti, šta općine i šta svaka lokalna zajednica. I u vezi s tim sada, a vezano i za izbjeglice i za povratnike jeste ta nesretna statistika i brojevi. Potpuno je nerazumno da ne postoji evidencija svakog čovjeka u izbjeglištvu i svakog povratnika. Pazite, najmanje hiljadu ljudi tu se pominje, radi profesionalno na tom problemu.

Ja vam tvrdim da svaki župnik i svaki dobar imam ima popis svih koji su se vratili i svih koji se nisu vratili, a ljudi koji godinama rade taj posao nemaju taj popis. Dakle to vrlo jednostavno se traži odozdo od svakog sela, od mjesne zajednice i preko općine do države da se u najkraćem mogućem roku dobije jedan takav popis. Jer ako on nema popis onda on ne zna čime se bavi. On se bavi tim ljudima konkretnim familijama, konkretnim osobama, a on tvrdi da i ne zna koji su to. Dakle oni se bave nečim zašta ne znaju ko su ako ne znaju jedan tačan popis tih izbjeglica.

Dakle to su dva po mom mišljenju pitanja na kojima sada treba skoncentrirati svoju pažnju, ali moramo nakon cijele ove rasprave i materijala koji nam je ponuđen da cijenimo to što je urađeno, da cijenimo tu obavezu koju je ministarstvo pokazalo prema nama, to poštivanje Parlamenta i ja predlažem da usvojimo Strategiju uz sve ove nade da će oni nastaviti i na problemu rješavanju izbjeglica i na jednom sasvim novom, skoro jednako tako velikom poslu na rješavanju problema povratnika. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Muratoviću.

Dame i gospodo poslanici, ovim je naša rasprava okončana.

Dozvolite mi na kraju nemam ambiciju da nešto posebno diskutujem, ali ipak da kažem nekoliko vlastitih opažanja vezanih za ovu strategiju i za ovu raspravu i na kraju toga vam saopćim šta je Prošireni kolegij odlučio da ovom domu predloži kao zaključak nakon ove rasprave.

Prije svega, dakle želim da kažem da evo nije dobro da mi tek 8 godina nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma imamo na državnom nivou ovakvu strategiju pokrenutu od strane ministarstva, ali je dakle činjenica da je u ovom trenutku imamo i da oko pola miliona ljudi hoće da se vrate svojim kućama i čeka da im se osiguraju ovi ili oni uvjeti da bi se ljudi vratili svojim kućama. Prema tome, u ovoj strategiji, bez obzira što ona 8 godina nakon Dejtona treba posvetiti punu pažnju i meni je drago da je danas Dom puna tri sata raspravljao o ovoj strategiji i ja raspravu na Domu shvatam kao želju svakog od nas pojedinačno da se ova strategija što više unaprijedi, što više poboljša kako bi realizacija Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma u Bosni i Hercegovini išla što kvalitetnije.

Ponavljam, oko pola miliona ljudi u ovom trenutku su ljudi koji su izrazili želju i hoće da se vrate, a nemaju uvjete da se vrate svojim kućama i dobra strana ove strategije je u tome što je ova strategija, ako ste pratili šta se je sve dešavalo od januara ove godine pa do sada kada je u pitanju Aneks VII je spriječila nakane nekih da Aneks VII u Bosni i Hercegovini proglase okončanim. To je po meni dakle jedna druga vrlo važna stvar i velika vrijednost ove strategije. Naravno, uvijek može bolje, uvijek može preciznije i uvijek može uspješnije. To su danas pokazale i neke od rasprava koje smo čuli danas u diskusijama. Čulo se nekoliko po mom mišljenju vrlo opravdanih i dobrih prijedloga koji mogu unaprijediti ovu strategiju. Zbog toga ja ću samo pomenuti neke. Po mom dakle mišljenju izgleda i to je jako dobra činjenica koju evo možemo zapaziti u raspravi ovdje da Fond za održiv povratak na nivou države nije sporan kada je ovaj dom u pitanju.

Ja želim da vas obavijestim da ćemo uskoro, već ja se nadam na idućoj sjednici imati zakon koji uređuje to pitanje pa ćemo imati priliku da se spram tog pitanja odredimo i meni je drago da raspoloženje u tom pravcu postoji. Pitanje održivog povratka, pitanje zdravstva, penzija, pitanje sredstava, pitanje implementacije Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda prioritet itd. itd. Sve su to dakle pitanja koja su danas pomenuta u ovoj raspravi, a koja po mom mišljenju mogu da poboljšaju dokument kojeg nam je ponudilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Na ovoj pauzi Kolegij je Predstavničkog doma u proširenom sastavu je jednoglasno odlučio da Domu predloži, nakon rasprave sljedeći zaključak.

Kako bismo dakle imali što bolju strategiju kako bismo imali adekvatno naznačene stavove Predstavničkog doma po pitanjima strategije mi smo dakle odlučili da vam predložimo da zadužimo našu komisiju za ljudska prava izbjeglice emigraciju i azil da uzme strategiju, svoje zaključke i stenogram rasprave sa današnje sjednice i da nam ako je ikako moguće za iduću sjednicu koja treba da bude 7. avgusta pripremi tekst

prijedloga zaključaka, Komisija, koje bi Dom usvojio i dostavio Vijeću ministara kao sastavni dio strategije na realizaciju.

Ovo je prijedlog zaključka jednoglasno Proširenog kolegija Predstavničkog doma. Ja ga stavljam na glasanje.

Ko je za? Hvala vam lijepo.

Ima li neko protiv ovog zaključka?

Ima li uzdržanih?

Onda konstatujem da je Predstavničko dom jednoglasno sa 36 glasova za, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova donijeo ovaj zaključak.

Ja molim Komisiju za ljudska prava, izbjeglice, imigraciju i azil da pokuša završiti ovaj posao do naredne sjednice koja je kažem predviđena za 7. avgust ove godine, a ako ne onda svakako za sjednicu poslije toga, ali to mora biti prva ili prva poslije te sjednice kako bi se što prije dostavili stavovi Parlamenta Vijeću ministara. Vijeće ministara može da radi po strategiji. Ovo je dokument naravno kojeg je usvojilo Vijeće ministara. Ovo čekanje nekakvih 20-ak dana neće omesti rad Vijeća ministara, ali dobro je da i naše sugestije dođu u Vijeće ministara što je moguće prije.

Dame i gospodo poslanici mi idemo na 19. tačku dnevnog reda, to je

Ad. 19. Izvještaj Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil o posjetama izbjegličkim i azilantskim centrima u Bosni i Hercegovini

Vi ste, to je redovna aktivnost naše komisije i u redu je da Komisija, nakon što obavi neku aktivnost podnese izvještaj Parlamentu. Vi ste izvještaj dobili.

Ja otvaram raspravu. Da li neko želi da govori o tom izvještaju? Gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Ja ću vrlo kratko, naravno cijeneći ovaj uvaženi trud Komisije. Dakle iz ovog izvještaja, a po meni je vrlo važno ne možemo da utvrdimo koliko u ovom trenutku azilanata u Bosni i Hercegovini ima iako je navedeno za pojedina, za pojedine punktove koliko je to, ali ukupno ne zna se koliko u ovom trenutku azilanata ima niti koliko to košta i na koji način se obezbjeđuje ta finansijska struktura. Iz samog izvještaja, po mom mišljenju naravno proizilazi da Bosna i Hercegovina vrlo teško na kvalitetan i u okviru standarda može da izvršava ovaj zadatak.

I ja bih preporučio, podržavajući ove zaključke koji su, koje je naša komisija ovdje predložila da Vijeće ministara preispita naše objektivne mogućnosti poštujući međunarodne konvencije i obaveze koje smo mi preuzeli, ali da se preispita do kojeg nivoa i šta mi možemo obezbjeđiti na ovom planu. Ja lično sam svjedok da su to uslovi ispod svakog nivoa, barem u onim centrima u kojim sam ja sticajem okolnosti bio.

I jedna mala sugestija u ovom izvještaju. Mislim da ne treba upotrebljavati izraze ugošćuju u posjete, dakle jednostavno mi prihvatamo azilante, ne ugošćujemo i oni ne posjećuju našu zemlju, nego iz nevolje ili drugih različitih razloga dolaze u našu zemlju. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkiću. Gospodin Špirić Nikola. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege poslanici, uvaženi ministri, ja mislim da moj prijedlog je da usvojimo ovaj izvještaj, jer naravno ovo je ono što su članovi Parlamenta i Komisija ustanovili vezano za azilantske centre.

Ali ja mislim da su problemi vezani za azilantske centre mnogo, mnogo dublji i ne mislim da će ovaj izvještaj riješiti probleme azilanata u Bosni i Hercegovini i u tom smislu ja mislim da bi dobro bilo da mi od resornog ministarstva zatražimo izvještaj na koji način misle da ovaj problem koji je evidentan mogu riješiti u Bosni i Hercegovini. Prošlo je vrijeme rata i ratnih stradanja kada je u Bosni i Hercegovini sa svih strana bilo i azilanata, bilo naravno i manipulanata, bilo i manipulantskih aktivnosti vezano za stvaranje troškova i pokrića itd. da mi sada smo u sasvim jednoj novoj situaciji i mislim da imam i ugovore o RAD misiji i imamo obezbjeđenu granicu i ja mislim nema potrebe da u Bosni i Hercegovini postoje rugla koja se zovu azilantski centri. Bosna i Hercegovina mora udovoljiti međunarodnim i evropskim standardima i ako treba da sagradi dobar azilantski centar koji bo po osnovu različitih ugovora bio u Bosni i Hercegovini, mislim da ovo što mi sada imamo u Bosni i Hercegovini, barem ovu sliku i ovo stanje vezano za azilantske centre treba mjenjati.

Zato bih ja dakle bio zato da usvojimo ovaj izvještaj, ali da od resornog ministarstva zatražimo način rješavanja ovog gorućeg problema u Bosni i Hercegovini da nam Vijeće dakle predoči svoje viđenje. Ovo je slika koju je zatekla Komisija Parlamenta. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću. Ko dalje želi da govori? Dame i gospodo poslanici, zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnog reda, pošto se niko više nije javio za raspravu.

Mislim da su prijedlozi gospodina Belkića i Špirića prijedlozi na tragu onoga što i sama Komisija na neki način sugerije. Oni samo konkretiziraju neke stvari iz stavova Komisije.

Gospodin Belkić traži da se utvrdi tačan broj koji ne proizilazi, a gospodin, koliko to košta, a gospodin Špirić predlaže da zatražimo od Vijeća ministara mišljenje ili stav kada i na koji način misli riješiti inače ovo pitanje azilantskih centara.

Dakle, ja predlažem sljedeći zaključak

Pod 1. da usvajamo naravno ovaj izvještaj naše komisije. Neka se to tamo definira jezički i gramatički onako kako treba jel, to je suština tačke 1. zaključka i

Tačka 2. da se od Vijeća ministara traži jedna informacija u kojoj će biti sadržano i ovo o čemu je govorio gospodin Belkić, a i ovo o čemu je govorio gospodin Špirić. Dakle informacija o broju i koliko to košta i o načinu kada i na koji način se misli ovo razřešiti.

To je prijedlog moga zaključka ako ne želite da diskutujete o zaključku ja ga stavljam na glasanje.

Ko je za ovaj zaključak?

To je prva tačka zaključka, usvaja se izvještaj Komisije i druga je tačka ovo Nikola. Hvala vam lijepo.

Ima li neko protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da je Dom jednoglasno sa 37 glasova za bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova usvojio i ovaj zaključak.

Prelazimo na 20 tačku dnevnog reda, pardon 24. tačku dnevnog reda.

To je informacija koju smo mi tražili prošli puta tokom sjednice, informacija da nam se tokom sjednice, pa eto prošli puta nismo stigli zbog toga što smo imali raspravu o drugim temama jel. Ovo je sada nastavak sjednice

Ad. 24. Informacija Vijeća ministara o aktivnostima na izgradnji Koridora Vc

Ovdje je ministar prometa i komunikacija u Bosni i Hercegovini, gospodin Branko Dokić. Ja mu dajem riječ da nam da informaciju.

BRANKO DOKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, uvaženi poslanici, meni je zadovoljstvo da vas mogu u najkraćim crtama, nastaviću najkraćim crtama upoznati sa dosadašnjim aktivnostima Savjeta ministara, a koje se odnose na stvaranje uslova da jenom krenemo u izgradnju auto puta na Koridoru Vc.

Na početku želim da vas podsjetim da je to jedan od Pan evropskih koridora kojim se povezuju Baltik i Jadransko more i koji kroz Bosnu i Hercegovinu prolazi u dužini od nekih 330 kilometara zavisno od izabrane opcije u dijelovima gdje postoje još uvijek opcije kod definisanja trase auto puta. Neizgrađeni dio tog koridora je od Budimpešte do Ploča i mi smo u posljednjih nekoliko mjeseci imali više razgovora sa predstavnicima Hrvatske, pa i evo i prilikom posljednje posjete predstavnika Vlade

Republike Hrvatske na čelu sa premijerom Račanom. Zakazan je jedan sastanak ekspertnih grupa Bosne i Hercegovine i Hrvatske za 25. ovog mjeseca u Osijeku gdje će biti razgovora o priključnim tačkama na sjevernom dijelu i na južnom dijelu, dakle na granicama između Bosne i Hercegovine i Hrvatske, a najvjerovatnije polovinom avgusta biće jedan sastanak na nivou ministara komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine i Hrvatske i Mađarske gdje bi trebalo da zauzmemo zajedničku strategiju oko Koridora Vc u pogledu zajedničkih nastupa kod međunarodnih finansijskih institucija Pakta za stabilnost itd. itd. dakle jedna zajednička promocija i aktivnost za izgradnju tog koridora Vc.

Moram da kažem da je i Savjet ministara oformio jedan koordinacioni tim za auto put u Koridoru Vc. Taj tim je sastavljen od sljedećih, hajde tako da kažem funkcionera, on nije imenima i prezimenima i u njega na čelu tog tima je predsjedavajući Savjeta ministara, kao predsjednik koordinacionog tima, ministar komunikacija i transporta u Savjetu ministara BiH je njegov zamjenik, a ostali kao članovi su resorni ministri komunikacija i transporta, resorni ministri u entitetima za oblasti finansija, zatim ministri u entitetskim vladama za oblast prostornog uređenja i građevinarstva, kako se već zovu koji, nije bitno, naravno ministar ministar finansija i trezora u Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, naš državni koordinator pri Paktu za stabilnost i jedan predstavnik udruženja za podsticanje razvoja infra strukture. Znači jedan predstavnik nevladine organizacije, a Ministarstvo komunikacija i prometa, odnosno transporta je formiralo jedan ekspertni tim koji je sastavljen od 7 eksperata, naravno uvažavajući BiH realnosti iz sva tri naroda i zastupljene su i sve regije na području Bosne i Hercegovine i taj ekspertni tim nije samo za auto put na Koridoru Vc, već za auto puteve i brze ceste u Bosni i Hercegovini, jer je nama potrebna kako kratkoročna, tako i dugoročna strategija izgradnje autoputeva i brzih cesta. Jer Koridor Vc može da bude samo kičma, potrebna su hajde da kažem još i rebra da bi onda to činilo jedno tijelo i predstavilo jednu funkcionalnu transportnu mrežu za koju treba da se opredjelimo.

Ono što vas najviše interesuje jesu aktivnosti vezano za jednu inicijativu od strane jedno bosansko hercegovačke malezijske firme. Naime ta inicijativa za koncesioni način izgradnje auto puta je prvo upućena Predsjedništvu Bosne i Hercegovine u jednoj neoficijelnoj formi gdje je izražena hajde tako da kažem samo spremnost da uđu u ovaj posao. Moram da kažem da je Predsjedništvo i insistiralo od Savjeta ministara da pokrene ovo pitanje i tragom toga je oformljen i koordinacioni tim i ekspertni tim i imao sam razgovore u Predsjedništvu sa članovima Predsjedništva gdje su oni požurivali da se zauzmu određeni stavovi i odluke. Naravno za sve je potrebno vrijeme, sve mora da uđe u zakonsku formu i evo stvorili su se uslovi tako da je Savjet ministara prije 15-ak dana prihvatio tu inicijativu i Savjet ministara je prihvatio jednu, jedan odgovor koje je napravilo Ministarstvo komunikacija i transporta firmi BOSMAL kojoj joj pruža mogućnost da u narednom periodu sjednemo i razgovaramo o koncesionom ugovoru.

Šta je to što nudi firma BOSMAL? Ona je ponudila da za 5 godina izgradi auto put u punom profilu, svih 330 kilometara, da joj se da rok za prvojeru finansijske kredibilitnosti, tako da kažem i spremnosti od 4 mjeseca, a da u tom roku oni obezbjede 300 miliona EUR-a potrebnih za izradu studija i projekata za taj auto put, jer izuzev pojedinačnih nekih segmentalnih, odnosno parcijalnih rješenja mi to još uvijek nemamo i

rješenje imovinsko pravnih odnosa i ukoliko to oni obezbjeđe da se onda sjedne i razgovara o koncesionom ugovoru.

Dakle Savjet ministara je pleniminarno načelno, kako god hoćete prihvatio takvu inicijativu, jer postoji i pravni osnov za njeno prihvatanje. Taj pravni osnov je u članu, čini mi se članu 25. Zakona o koncesijama Bosne i Hercegovine objavljen u Službenom glasniku BiH 7. novembra 2002. godine koji predviđa mogućnost dodjele koncesije na osnovu samoinicijativne ponude bez javnog tendera. Dakle taj zakonski osnov postoji. Resorno ministarstvo u ovom slučaju to je Ministarstvo komunikacija i transporta treba da ocjeni da postoji javni interes za koncesije i to je Ministarstvo utvrdilo. Dakle i taj uslov se stekao da bi se moglo razgovarati o ovome.

U međuvremenu ja moram da kažem da smo mi dobili više rekao bih sasvim dobronamjernih, neću reći upozorenja, ali sugestija da se vodi računa o ovome ili onome, pa imamo neke takve sugestije i od strane npr. Svjetske banke. Ja moram da kažem da smo mi to sve prethodno ugradili u to pismo odgovora. Moram da istaknem i tu činjenicu da smo posljednjih nekoliko mjeseci imali niz susreta sa ekspertima iz Republike Hrvatske gdje smo razgovarali o njihovim iskustvima, pa vjerovatno i vi znate da je Ministarstvo komunikacija i transporta organizovalo i jedan stručni seminar u Mostaru prije nekih mjesec i po dana gdje je tema seminara bila upravo to – iskustvo Hrvatske u izgradnji auto puteva, gdje smo imali 12 prezentacija njihovih stručnjaka i mislim da nam je to zaista, zaista koristilo evo i u pravljenju ove strategije i pravljenju ovog pisma. I kažem ne samo taj seminar, nego je bilo i drugih susreta. Pa evo npr. i Svjetska banka nas upozorava da moramo da vodimo računa hoće li građani moći da plaćaju da je tako nazovem putarinu, ili da li će biti spremni da je plaćaju. Mi smo u jednoj tački u prvoj rečenici stavili da se podrazumjeva da će koncesionar obezbediti ili ostaviti sada postojeći alternativni put na kome se neće plaćati putarina.

Osim toga u ovom našem odgovoru smo se ogradili od bilo kakvih obaveza u pogledu prikupljanja finansijskih sredstava, pa evo ja ću vam taj segment i pročitati da ga ne bi interpretirao, jer mislim da je to vrlo važno u našem opredjeljenju da idemo ovim putem.

- Savjet ministara BiH neće razmatrati, izdavati, dodjeljivati, te davati saglasnosti ili pristanak za bilo kakvu garanciju ili uvjerenje koje će ga obavezivati na bilo koji način, ako bi BOSMAL DOO time omogućilo pristup finansijskim paketima za izgradnju auto puta KOridor Vc. Savjet ministara neće davati nikakve garancije po pitanju veličine prometa, minimalno očekivanog saobraćaja ili neku drugu garanciju za nivo očekivanih prihoda u periodu koncesije niti bilo kakve druge povlastice pored onih koje investitoru pripadaju po odredbama važećih zakona.

Isto tako u naš odgovor smo ugradili jedan pasus u kome se traži da izbor izvođača radova bude javan putem, hajde kako se to zove transparentnih tendera i da se preferira domaće učešće ukoliko su domaće firme konkurentne i naravno nisu evo i da to pročitam, dakle te usluge raspoloživo na domaćem tržištu i imaju prioritetan tretman i prednost na ostalim ponuđačima, jer mi Koridor Vc ne gledamo samo kao rješavanje transportnog problema u Bosni i Hercegovini, ali rekao bih i šire u regiji. Zaista on i jeste

evropski, Pan evropski koridor, nego je to zaista jedna izvrsna mogućnost ili odskočna daska, kako god hoćete za brži razvoj ekonomije, za zapošljavanje kompletne građevinske infrastrukture i ne samo građevinske infrastrukture, kada uzmete sve šta ide uz auto put onda je to jedna izvrsna prilika jednim, da se u Bosnu i Hercegovinu unese, ubrizga, kako god hoćete, negdje oko 2,5 milijarde EUR-a. Znači ne trebam da vam objašnjavam.

Dakle, šta je sada u ovom trenutku, kakva je naša pozicija? BOSMAL ima obavezu u naredna četiri mjeseca da obezbijedi 300 miliona EUR-a potrebnih za studije, ima ih više, projekte i rješavanje imovinsko pravnih odnosa i istovremeno u tom periodu da obezbijedi garanciju finansijsku garanciju da je sposoban ući u taj projekat i da ga može finansijski provesti. Tek sada mi sjedamo s njima i govorimo o elementima koncesionog ugovora, a zeleno svjetlo za koncesioni ugovor treba da da nepostojeća koncesiona komisija na nivou Bosne i Hercegovine. Dakle jedan od zadataka i nas u Savjetu ministara i vas ovdje, ukoliko ovaj posao shvatamo ozbiljno, a ja ga shvatam krajnje ozbiljno kao izvrsnu šansu za Bosnu i Hercegovinu, jeste da vrlo brzo, najkasnije u narednih mjesec dana imenuje komisiju za koncesije Bosne i Hercegovine. Po Zakonu o koncesijama ona je ta koja će reći Ministarstvo komunikacija i transporta ima pravo i može da razgovara sa bilo kim, oni ne govore sa kim, da se auto put gradi putem koncesije. Kada oni to daju onda ukoliko budu zadovoljeni ovi elementi koje sam vam govorio Ministarstvo komunikacija i transporta će sjesti i sa stručnjacima i ekspertima praviti koncesioni ugovor.

Dakle, još jednom hoću da naglašavam – nikakva obaveza nije preuzeta, ništa obavezujuće nije potpisano. Mi ovim smo otvorili vrata, ili preciznije rečeno odškrinuli vrata jednom preduzeću koje smatra da je sposobno da ovaj posao uradi ovako kao što sam vam rekao.

Ja hoću još, iako vidim da je vaše strpljenje na izmaku, ali dozvolite mi samo još nekoliko minuta. Zašto je Ministarstvo komunikacija i transporta ocijenilo da je u ovom trenutku za Bosnu i Hercegovinu to javni interes. I mogu da kažem da u razgovorima sa predstavnicima svih institucija odgovornim za ovaj posao na državnom nivou i na entitetskom nivou da smo dobili saglasnost za to. Ovo je najbrži način izgradnje auto puta. Dakle nama se pruža šansa sada kako stvari stoje da se to napravi za 20 godina. Sigurno je da oni koji se dobro razumiju u ovaj posao, pa i malo ako se razumiju u ovaj posao da će reći da je to isuviše kratak rok. Ako me pitate za moje lično mišljenje i ja mislim da je to zaista fantastično kratak rok. No u ovoj ponudi koja nam je dostavljena eksplicitno stoji da se namjerava otpočeti na 20-ak radilišta, 20-ak tačaka i ako se obezbijede sredstva, onda je taj rok ipak moguće ispoštovati.

Drugi način kako mi radimo, a radimo paralelno. Dakle nismo se oslonili na ovo kao jedini način izgradnje auto puta. Pregovaramo sa bankama oko kreditnog učešća i evo i znate, a ima i samoinicijativnih, odnosno BiH aktivnosti. Tu bih prije svega istakao ono što je završeno prije desetak dana, puštenih 12 km auto puta u Bosni i Hercegovini i ja se koristim i ovom prilikom da kolegama iz federalnog ministarstva i onima koji su se odlučili da to rade, čestitam. I ne stoji se samo na tome. Planira se u toku ovog mjeseca

raspisati javni tender za nastavak ovog auto puta 8 km. Razgovaramo sa svjetskim bankama, evropskim bankama, da budem precizan oko zaobilaznice, izgradnje zaobilaznice oko Sarajeva i tu je fizibilit studija pri kraju. Razgovaramo o auto putu Banja Luka-Gradiška i tu je studija izvodljivosti u toku pošto ovo dvoje ide zajedno jedno s drugim očekujemo do kraja ove godine da ćemo imati sve elemente za razgovor sa Evrpskom bankom za obnovu i razvoj i u prvom kvartalu sljedeće godine potpišemo kreditni aranžman za ova dva auto puta. Ali i za taj kreditni aranžman će biti potrebna saglasnost MMF.

Ako bi se opredjelili, kada ne bi imali ponude za koncesione načine izvođenja auto puta na Koridoru Vc sasvim je izvjesno da bi studije izvodljivosti pokazale da nije ekonomski opravdano graditi auto put punog profila. U, na mnogim deonicama bi to bio, bila brza cesta, a ne auto put. Jer međunarodne finansijske institucije traže zadovoljenje određenih ekonomskih kriterijuma da bi uopšte ušli u kreditni aranžman. Ako se ide na koncesioni način izgradnje, onda je ta odgovornost na onome kome se koncesije daju. Dakle, u ovom slučaju ako je idemo koncesionim putem, bilo ovom firmom, bilo nekom drugom, onda je stvar našeg dogovora kako će to da bude. Hoće li biti puni profil ili ne. Ja sam optimista da će u narednih 10 godina tim i izvedenom eventualno punim profilom auto puta prolaziti dovoljan broj vozila da frekvencija zadovolji i one kriterijume koje Evropa traži da budu zadovoljeni.

I samo na kraju još nekoliko rečenica u pogledu ovog sastanka sa hrvatskom delegacijom na najvišem nivou. Mislim da su mediji najblaže rečeno pogrešno shvatili neke poruke koje su izrečene na tom sastanku. Hrvatska strana je jasno i otvorene rekla da je to, da je Koridor Vc i za njih strateško pitanje. I između ostalog i zbog toga što se tim putem povezuje istočni dio Hrvatske sa južnim dijelom Hrvatske. Da je Hrvatska spremna da nam pomogne u svim pogledima i vidovima. Da će nam poslati i model kako oni smatraju da je optimalno graditi auto put. Ja sam vam već rekao mi smo imali kontaktne razgovore i znamo njihove modele. Nije bilo riječi o koncesionim ponudama, u ovom smislu kako je to bilo interpretirano u medijima iako je na konferenciji za štampu, ali samo na konferenciju za štampu bila jedna interpretacija koja se mogla tako shvatiti , ali u smislu, evo ako bude javni tender, Hrvatska će se možda i javiti da putem koncesija izgrađuje auto put. Dakle, evo radi vaše pune informacije da znate da je to tako.

Ja hoću još jednom da podvučem, nama Zakon o koncesijama omogućuje da se razmatra i samoinicijativna ponuda.

Hvala vam na pažnji, ovaj put toliko. Volio bih za pola godine da razgovaramo i o ugovoru o koncesijama. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem ministru Dokiću na ovoj informaciji.

Vidite, ovako dakle, ovo je bila, mi smo tražili informaciju, dobili smo informaciju. Možete, ako hoćete postaviti pitanje ministru, evo gospodin Lagumdžija se javio za riječ.

Ne zam da li ima svrhe da vodimo raspravu vezano za ovo. Mislim mi smo tražili informaciju kao Parlament, ali evo ja ću omogućiti jel.

Pitanje jel. Gospodin Gligorić, evo gospodin Raguž. Evo gospodin Bešlagić. Pitanja. Dobro.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege i kolegice, ja kada sam mislio da će moje čuđenje se okončati na čuđenju koje sam imao slušajući ovu informaciju ministra, gospodine predsjedavajući vi ste dalje zaista otvorili prostor za nove nesporzume sa uopšte vašom idejom da smo mi ovu informaciju tražili samo da bi čuli informaciju o ovom.

Ako je jedina svrha ovoga što smo danas slušali do sada da ovo čujemo, onda ja kao čovjek koji je tražio to ne bih nikada tražio ovu informaciju, jer nažalost mi više znamo iz izjava koje smo mogli tonski da čujemo od ljudi koji vode ovu zemlju o ovome, nego što smo čuli sada.

Investicija o kojoj je riječ je investicija teška reda veličine 5 milijardi dolara. Da je kojima slučajem danas moguća investicija recimo u Americi od 8 hiljada milijardi dolara, siguran sam da bi o tome se vodile ozbiljne debate. To je otprilike poređenje kolika bi to investicija u Americi bila u poređenju sa ovom našom. Tri predsjednika američka su se izmjenila vodeći debatu o jednom projektu koji je bio težak najveći do tada 3 milijarde dolara, krajem '90. i sredinom '90. godina. Čitava Amerika je o tome i te kako vodila debate i razgovore. Mi ovdje izgleda treba da dobijemo zato zamjenu u vidu informacije koja nam je ovdje data. Ja ovo uopšte ne smatram informacijom koja nam je bila potrebna, niti sam ja ovo tražio, niti vjerujem da ovaj parlament ovako nešto tražio.

Bilo bi prirodno da smo dobili jednu ozbiljnu pismenu informaciju u kojoj bi dobili mnogo više činjenica i elemenata, u kojima bi trebalo da stoji šta je urađeno do sada evo u sazivu ovog vijeća ministara, koje su dileme, a dileme postoje. Koje su alternative koje se u takvim dilemama pojavljuju? Koji su to pravci koje bi eventualno sugerisali ili koje će prihvatiti ovo vijeće ministara u okviru svog mandata? Koja je dinamika koja se očekuje u nekoj perspektivi? I ko i šta u svemu tome treba da radi?

Mi smo ovdje mogli da čujemo da je Koridor Vc važan i da nam on treba. O tome uopšte nema nikakve dileme odavno u ovoj zemlji. Nas ovdje uopšte nije interesovalo BOSMAL, bar mene uopšte kao što sam čuo najviše nas interesuje, ne BOSMAL nije nešto što nas najviše interesuje. Nas interesuje kako da dođemo do toga što je cilj u zemlji i kako, kao što je i bio razlog kolega Dokić nije bio kada smo tražili, kao ni premijer Terzić kada smo tražili tu informaciju. Mi smo kao Parlament željeli da se uključimo u jednom aktivnom odnosu na način koji je primjeren svakom parlamentu kada se radi o ovako kapitalnim projektima za buduće generacije. Činjenica da koncesija može biti na 20, 30, 40, pa možda i 50 godina govori u prilog tome da mi prodajemo jednu

veliku šansu ove zemlje, prodajemo nešto što sigurno treba da nadživi nas i da koristi nekoliko generacija. Mi za tako nešto ne možemo donositi odluku na bazi ovoga što smo do sada imali. Dakle Koridor Vc je sigurno pitanje vrste budućnosti Bosne i Hercegovine. Kojom brzinom u njega budemo išli, tom brzinom će se ova zemlja razvijati. Mi to svi dobro znamo.

Ali zato bih ja zamolio da nam se ovdje u pripremi za pravu informaciju koju treba da dobijemo i ja predlažem da mi danas zaključimo da dobijemo pravu informaciju. Kolega Dokiću, nemojte se ljutiti, ali nije ni primjereno da vi izađete za ovu govornicu i da nama iz glave pričate o ovome. Ovo je mnogo ozbiljnija stvar, ovo je ličilo na jednu vrlo kvalitetnu diskusiju, eventualno odgovor na neka pitanja. Ali šta bi, šta smo mi očekivali da dobijemo.

Ovdje ima nekoliko pitanja koja se sada nameću u javnosti. Možda je čak i dobro što nismo prošli put o ovome razgovarali. U međuvremenu se desila posjeta delegacije Hrvatske na čelu sa premijerom Račanom koja je samo stvorila nove dileme koje nismo imali prije 15 dana. I to je razlog više da o tome ozbiljnije razgovaramo. Dileme koje treba razriješiti koji moramo dobiti baznu informaciju od VIjeća ministara jel.

Da li je to tender ili je to neki drugi način? Ako je to tender, onda je to tender za šta? Da li je to za pristup DIBIEFO kako je to ovdje u jednoj rečeno informaciji, ili je to za neki sasvim drugi pristup, kao što je bio AITI, ili koji drugi, ja sada ne ulazim u to? Razgovaraćemo o njoj kada dođe do prave rasprave. Ako je to tender, da li je to tender za finansiranje? Ili je to tender za izgradnju? Da li je to tender u kojem mi znamo zašta raspisujemo tender? Da li je naše opredjeljenje da idemo u korak sa svjetskim finansijskim institucijama? Da li su ta sva vrata zatvorena? Bila su nam zatvorena. Možda su sada otvorena. Ili je to opcija da se ide na komercijalne banke i komercijalne angažmane i u krajnjem slučaju, ako se uđe u jedan takav aranžman o kojem ste vi govorili, što ja mislim da treba dati, u svakom slučaju šansu da se u njega uđe, da li je to nešto što će otvoriti mogućnost da za 2, 3, ili 5 godina, kada se popravi finansijska situacija u ovoj zemlji? Valjda to vjerujemo da će se to desiti, da se onda otvori jedan model koji će omogućiti da tada uđe naš kapital, naše banke, pa možda i država sa svojim obveznicama itd. To su sve pitanja na koja moramo dobiti odgovor, prije nego uđemo u ozbiljnije aranžmane. Koja je uloga države u ovome? Da li je država uopšte investitor? I da li država, ako nije investitor uopšte, da li država će biti investitor u nekom procesu koji je pred nama ukoliko ojača da bude suinvestitor. To bi vi trebali o tome razgovarati. To su suviše ozbiljne dileme za mnogo manje zemlje, a naročito za ovako velike kao što smo mi. Koja je uloga BH firmi u izgradnji?

Pazite, kada mi damo nekom koncesiju koju će to finansirati, on bira dalje šta će da radi. Da li ćemo tu nešto uraditi i na koji način mislimo? Da li ćemo nekom aktivnom politikom posao koji trebamo da usvojimo na različitim nivoima? Cijena izgradnje i dužina koncesije, pazite o tome, to su vrlo ozbiljne stvari. Da li će koncesija biti na 10 godina ili 5 puta više godina? To je ogromna razlika. Ne samo što eventualno koncesiju prodajemo za nekoliko generacija koje se još nisu ni rodile, nego mi koncesiju prodajemo za ne znajući za koliko generacija koje se nisu ni rodile.

To su sve odgovori koje moramo dobiti gospodine Džaferoviću u informaciji koju sam ja očekivao, a sobzirom kako me vi gledate, imam osjećaj da znate, toliko bi mi bilo drago da to nabacite na papir i bilo bi nam lakše.

Zatim šta se dešava

MARTIN RAGUŽ

Pogledi govore više od riječi.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zatim šta se dešava, pogled gospodina Džaferovića je uvijek više od njegovih riječ gospodine Raguž, a vama su izgleda riječi potrebnije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas gospodine Lagumdžija nastavite diskusiju.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Hvala vam lijepo. Vaš zamjenik mi dobacuje

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

I nemate potrebe uopće da se osvrćete na nas, mi ovdje radimo svoj posao, vi radite vaš posao. Nastavite dalje sa diskusijom.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se. Dakle, nas interesuje odgovori na ova pitanja sa namjerom, ponavljam još jednom, namjerom koju sam iskazao tada, da damo šansu ovoj zemlji da dođemo do najboljeg rješenja.

Mi moramo postići neku vrstu šireg koncenzusa o ovome. I to je potrebno i zbog ljudi koji ovdje dolaze. Danas je BOSMAL, juče je bio BEHTEL, sutra će biti BEHTA, prekjuče je bio BUIG i ne znam ni ja ko su sve firme koje su ovdje defilovale. Ako mi ne budemo ozbiljniji, neće ni oni biti ozbiljni. I to je razlog zašto moramo to pokazati. Dakle svhra ove informacije je bila sasvim drugačija od onoga što smo mi danas dogovorili .

Dakle da privodimo ovo kraju. Jasno je kao dan da postoji pravni osnov da se krene ovim putem. Nikome nije palo na pamet da ste napravili nešto ilegalno. Ali ne radi se samo o imanju pravnog osnova. Radi se o tome, postoji pravni osnov i za neke druge modele pa se moramo o tome takođe izvagati i vidjeti gdje smo. Takođe ovdje imaju odgovori koji još uvijek nisu poznati. Fizibilit studija koju ste nam spomenuli, ona treba da da odgovore na to kakva će biti cijena, da se vidi koje će biti vrijeme koncesije, treba dati odgovore na pitanje da li će u toj fizibilit studiji učestvovati i naša strana. Jer ta fizibilit studija i te kako, da tako kažem usmjerava dalji tok ugovorenih aktivnosti, pa po

tome i realizacije. Koja je naša participacija u toje studiji? Da li ta studija, znamo i sami koliko ne vjerujemo studiji koju je dala Regulatorna agencija za trećeg DİESEM operatora. Da li ćemo opet sutra doći do neke studije kojoj mi nećemo vjerovati? I koja je naša uloga u svemu tome? Također, šta se dešava ako oni obezbjede 300 miliona, pa ih mi damo da idu dalje, a onda u koraku dalje se ne dogovorim? Hoće li država njih obešteti za tih 300 miliona? Ili zato što smo dali tih 300 miliona moramo ići dalje? To su sve odgovori koje moramo znati prije nego u to krećemo. Jel tako.

HASAN MURATOVIĆ
/nije izašao za govornicu/

ŠEFİK DŽAFEROVIĆ
Molim vas.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dobro Hasane ja vjerujem da je tebi komentar šta će ti 300 miliona

ŠEFİK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, molim vas. Profesore Muratoviću molim vas. Gospodine Lagumdžija dajte. Dajte gospodine Muratoviću.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Meni pravo da ti kažem nije logičan, ja zaista mislim da nama treba, pa čak i 300 miliona. Nama nažalost treba mnogo manje da bi počeli disati, a kamo li 300 miliona. 300 miliona su ogromne pare u svakoj zemlji na Svijetu, osim u siromašnim zemljama. To su izgleda male pare pa se tako lako sa njima manipuliše i operiše. Kada počnemo cijeniti 2, 3 miliona više, onda ćemo kao država, kao država, onda ćemo vjerovatno biti uspješnija država. BOSMAL za godinu dana treba da nešto uradi. Šta će se desiti nakon te godine dana? Koji je pravac i koji su mogući pravci iza toga? U krajnjem slučaju taj neka vrsta diplomatskog, hajde neću da upotrijebim grube riječi, ali nesporazuma između dva premijera naše države i jedne susjedne države na ovom pitanju je nešto što bi dobro bilo da malo znamo o čemu se radi.

Zato ja na kraju gospodine predsjedavajući i gospodine ministre, uz punu zahvalnost što ste konačno ovo stavili na dnevni red, a vama što ste nam dali ovakvu informaciju koja nam je omogućila da dođemo možda do prave jednog dana kada vi ovo ozbiljnije prihvatite, ja bih htio predložiti da vi nakon rasprave koja će se sigurno danas voditi evidentirate šta smo vas sve pitali, a ne da nama iz glave odgovarate na to, pa da nam na bazi toga napravite jednu ozbiljnu informaciju u kojoj bi Parlament razgovarao sa namjerom da što prije dođemo do što boljeg rješenja. Budite uvjereni ovo što mi govorimo je samo u funkciji toga.

I drugo, predlažem, takođe da nam Vijeće ministara kaže u toj informaciji, pored ovoga što sam naveo što u njoj treba da stoji, kako se misli doći do komisije za koncesije? Koja je dinamika na uspostavljanju komisije za koncesije? I sobzirom na važnost ovog prijedloga, ja bih zamolio, zamolio bih Vijeće ministara da u toj informaciji da, ako ne zaključak, a ono da razmisli o tome da se pripremi Zakon o koncesijama za auto puteve. Ponavljam Zakon o cestama o koncesijama za auto puteve. Zato što se radi o suviše krupnoj stvari za mnogo bogatije zemlje nego što smo mi. I ovo samo po sebi je pitanje koje bi trebalo i da nema Zakona o auto putevima, ovaj sam projekat bi trebao biti podvrgnut odgovarajućem zakonu koji je prilagođen samom projektu zbog veličine o kojoj se radi.

I na kraju gospodine predsjedavajući, zaista vam se zahvaljujem još jednom što ste mi omogućili da prvi govorim, jer ja nažalost moram da idem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Lagumdžija. To je inače karakteristika onih što teroristu Parlament znate ovaj da odmah omoguće i tako.

Hvala vam lijepa. Gospođa Palavrić ima potrebu da. Ministre molim vas. Gospodine Lagumdžija završili ste raspravu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa nisam. Odmah, pa vi ste mi odmah rekli, odmah ste mi rekli da teroristom Parlament.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne nisam ja rekao to.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ne, ja sam vama to rekao prošli put, jer vi to radite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma ne, nisam vama, ma nemojte, ja vama to uopšte nisam rekao. Nemojte tako gospodine Lagumdžija. Ja sam rekao, ja sam

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Džaferoviću, ja nažalost moram da vas napustim ovaj put sobzirom da idem u Rim na sastanak Socijalističke internacionale posvećene Iraku i Palestini, gdje sam uvodničar, jer imam vremena kao opozicioni poslanik za takve stvari. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Želim vam sretan put gospodine Lagumdžija.

BRANKO DOKIĆ
/nije izašao za govornicu/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa vidite ministre, ja bih isto volio da svi poslanici budu od početka pa da do kraja sjednice ovdje, ali očigledno je da ja nemam nekog velikog uticaja na to, niti mogu da imam. Vi ćete dobiti ministre riječ na kraju, kako se zove, kada se izredaju ova pitanja koja imaju, da se obratite Parlamentu ponovo.

Gospođa Palavrić ima potrebu za replikom. Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Da, ja ću replicirati bio gospodin Lagumdžija prisutan ili ne. Ja moram reći da on ne govori istinu kada kaže da ga nije uopće zanimao BOSMAL, jer je zahtjev za informacijom postavljen upravo kada je BOSMAL bio aktuelan.

Zatim, moram također reći da je gospodin Lagumdžija pročitao ono što je pripremio, nadajući se da informacija zaista neće biti potpuna, da neće biti prava, da će se pojaviti neko ko ne zna svoj posao i ko nije u stanju i iz glave reći ono što je ministar Dokić zaista rekao ovdje i dao potpunu i pravu informaciju.

Njegovo izlaganje nažalost postavilo je toliko pitanja koja, da je pročitao Zakon o koncesijama zaista ne bi bilo potrebno postavljati, jer na mnoga je ministar već dao odgovor, a na preostala će biti odgovor sadržan u dokumentu kada dokumenat dođe pred Parlamentarnu skupštinu kao što Zakon o koncesijama propisuje.

I samo mogu reći čestitam ministru Dokiću, hvala bogu da se neko pojavio kome je stalo da Bosna i Hercegovina ima priključak Svijetu i da se zaposle bosanskohercegovački građevinari. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Molim vas. Molim vas malo pažnje. Dobićete naravno riječ. Odgovor na repliku minut, dakle ima gospodin Lagumdžija. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ
Bili smo mi u Rimu prošli tjedan...đabe ideš.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospođo Palavrić pogledajte magnetogram, može i gospodin Dokić ukoliko ga interesuje. Gospodin Dokić je rekao da nas, to nas parlamentarce najviše interesuje BOSMAL. I ja sam rekao, možete vidjeti u magnetogramu da nas najviše ne interesuje BOSMAL, nego nas najviše interesuje nešto drugo, a sasvim prirodno gospođo Palavrić da nas interesuje i BOSMAL.

I vi ste ustvrdili da ja sam slagao za ovom vjernošću, što je jednostavno netačno i pazite kakav riječnik koristite, jer ja kada bi vama govorio kada ste sve slagali, daleko bi otišli.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Molim vas lijepo. Za, sljedeće se javio gospodin Tihomir Gligorić.

Molim vas samo da, dajte molim vas da. Pitanja dakle, pitanja ministru, a onda ćemo zamoliti gospodina ministra koji ovdje sluša da da odgovore na pitanja. Ja bih zamolio da i gospodin Lagumdžija ostane u sali dok ne dobijemo odgovore od ministra na pitanja koja su postavljena.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajuće, dame i gospodo, prije svega želim da izrazim zadovoljstvo da mi razgovaramo na ovu temu, auto put je Bosni i Hercegovini potreban, tu nema nikakve dileme, zbog toga što će doći novac u naše banke, zato što će pokrenuti se javni radovi, a znači time i sva naša građevinska i druga infrastruktura i naravno naš proizvod će biti jeftiniji, a i proizvod koji dođe takođe tako da je zaista suvišno govoriti o svim efektima koji bi mi imali izgradnjom auto puta.

S obzirom da smo mi rekli da je ovo informacija bilo bi dobro povesti raspravu i konkretna pitanja postavljati više da bi nadležno ministarstvo i ministru Dokiću poslužilo kod u sledećim aktivnostima koji će oni imati. Ovo želim dobronamjerno reći da se ne bi dogodilo neka nova afera s obzirom da smo po tome bili prepoznatljivi i mislim da smo u prethodnom slučaju kada je bila jedna poslovna saradnja sa BUIG-om, a prethodno na nivou Federacije, pa dijelom i u Republici Srpskoj. U Federaciji je sa tom firmom potpisano čak i predugovor i na kraju nije se realizovalo.

Prema tome, ne bi bilo dobro da ulazimo u nekakve poslovne aranžmane, a da na kraju i kod poslovnih partnera nekih drugih se dogodi kao u ovom slučaju. Prošli puta je neko rekao da je to prvi puta Savjet ministara pokrenu ovo pitanje. Želim da ih podsjetim da to nije bilo prvi puta i bilo bi dobro u pismenoj u pisanoj informaciji poslije dostaviti hronološki kako je to sve bilo. A mogu da kažem, bio sam i živ sudionik kao ministar civilnih poslova i komunikacija, u to vrijeme je bio i predsjedavajući gospodin Martin Raguž, kada smo isto na inicijativu Savjeta ministara, hajde u ovom slučaju i Predsjedništvo imamo, otišli da obavimo jedan razgovor sa firmom BUIG koja je druga u Svijetu firma i ona inače evo radi i po Hrvatskoj, ili je radila, već smo nešto imali prilike da čujemo, bilo dobro da se postavi u kontinuitetu težnja da li se, ko je sve radio na tome sa ciljem da dođemo do auto puta.

Konkretno bi postavio pitanje ministru, mada je nešto bilo riječi, a to je sa Republikom Hrvatskom da li su, hajde da tako kažem, baš iskreni s obzirom da su, da je Republika Hrvatska i te kako zainteresovana za izgradnju auto puta Jonske magistrale i da ona želi da dobije međunarodni karakter za taj put za razliku od Vc koji ima međunarodni karakter, čini mi se Helsinki '97. godine, kada je to definitivno utvrđeno. A Jonska magistrala nije. I mislim da vode politiku usmjereno u tom pravcu da Jonska magistrala postane prioritet, a time će Vc jednostavno biti sporedna aktivnost u sledećim poslovima. To bi trebalo imati znači u vidu i imati iskrene razgovore na tu temu da se to zaista definitivno otkloni, a ne da se igra na neki način igra.

Zatim, već ste odgovorili vezano za alternativni put s obzirom da ljudi koji ne žele da plaćaju, auto put treba da im se omogući kao što je to u svakoj drugoj zemlji, pa i u Francuskoj i o tome bi trebalo voditi računa. Već ste o tome govorili korektno.

Mislim da, što se tiče same koncesije, mi to trebamo podržati, jer to je najjednostavniji način da dođemo do puta, a da se zemlja ne zaduži, jer smo mi siromašna zemlja da bi mi to mogli finansirati. Koncesija je jedini način, a i mnogo razvijenije zemlje od nas ustvari to koriste. Prema tome, ali bi bilo dobro da to sve bude transparentno na način kako to treba, jer mi znamo napraviti problem od 10 hiljada maraka u ovoj zemlji nakon izvještaja revizije, nije bio tender i takve stvari se pojave u javnosti i zato bi bilo dobro to voditi tu zakonsku proceduru obavezno.

I moje pitanje sledeće je da li je moguće, ministar Dokić zna još iz, kada je bio i ministar u Vladi Republike Srpske, da li je ovaj Master plan japanske vlade može da se iskoristi sozbirom da je on upravo infra strukturu saobraćajnu, avio i željezničku, putnu tretirao, da li bi mogao da se inkorporira u sve ovo. Možda bi to bilo dobro sobzirom da bi došli do praktično ovih sredstava koja su nam veoma važna i za izgradnju puta.

I da li oprema, odnosno mehanizacija koja bi došla ovdje, sozbirom da mi sigurno ne bi imali mogućnost i da bi obavezno, barem sam ja u razgovorima ima sa BUIG-om takve vrste specijalnih mašina koje bi nakon toga ostale u Bosni i Hercegovini. Ne znam da li ste došli do te faze razgovora. To bi isto tako bilo važno da se osposobe naše firme da bi kasnije mogle i one konkurisati negdje, a da to bude sadržano u ovoj cijeni.

Evo toliko sam htio pomoći ustvari u smislu postavljenih pitanja s tim da nam je auto put neophodan i da bi koncesija ustvari bilo jedino rješenje i sa molbom da zaista vodimo računa o javnosti, jer ovim završava. Prošli puta je gospodin Terzić rekao, ja pa ja, znate, naglašavajući kao premijer, premijer rekao da je to dovoljno što predsjedik vlade jedne zemlje garantuje lično.

Mi moramo ići u zakonsku proceduru, jer gdje god nema procedure javlja se anarhija i javlja se nacionalna bruk . Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Martin Raguž ima riječ. Evo nakon toga se pripremi gospodin Hasan Muratović.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem si gospodinu predsjedavajućem. Dakle važno pitanje, pozdravljam izvješće i informaciju koju smo dobili i smatram da je to početak jednog ozbiljnog zahvata od strane Vijeća ministara na jednom životnom putu i pitanju za Bosnu i Hercegovinu i sve ljude u njoj. I ovo, ovih mojih par komentara kratkih ili sugestija molim da se u tom kontekstu shvati.

Prvo, Zakon o koncesijama Bosne i Hercegovine je pravni osnov na kojem temelju kojeg se mora voditi sve vezano za koncesiju. Dakle mislim da to Parlament treba kao najodgovornije tijelo za donošenje i provođenje zakona početi i današnju raspravu oko toga.

U tom zakonu se kaže u članku 4. da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donosi odluku o vrsti i predmetu koncesije kao bujmu koncesije koje se dodjeljuje a potvrđuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine. Dakle, Parlament ima izravnu ulogu u potvrđivanju koncesije i želim da to naglasim danas ovdje.

Članak 25. na temelju kojeg se Ministarstvo i gospodin ministar, odnosno Vijeće pozvalo na samoinicijativnost, odnosno na ova mogućnost da se, ako nije raspisan tender da Ministarstvo procjeni da li postoji javni interes za tu koncesiju, jeste pravni osnov, ali ne znam da li su zadovoljeni uvjeti iz ovog članka 25. kada je u pitanju ova konkretna ponuda. I to pitam gospodina ministra, jer kaže – prigodom procjene prijedloga iz ovog stavka uzima se u obzir sljedeće: da projekt koji je predlogom predložene koncesije može biti ostvaren samo u slučaju ako se koristi proces projektiranje, metodologija ili koncept inženjeringa na koju ponuđač ima isključiva prava.

Ko je utvrdio da ova ponuda je ima, odnosno da ta firma, ili bilo koja druga firma koja će se pojaviti ima isključiva prava?

Dakle, to je jedno pitanje koje traži tumačenje za ovaj parlament. Dakle Zakon predviđa samo u ekskluzivnim situacijama takvu mogućnostu, samo u ekskluzivnim situacijama koje trebaju.

I treća stvar, a da mi damo neki doprinos ovom što radi Vijeće koordinacijski tim predsjedavajućeg Vijeća i ministar, mislim da moramo učiniti sve da se formira komisija za koncesije, jer gospodo potupno je nezakonit proces ako ova komisija nije, ne egzistira i ako ona ne vrši svoju funkciju, a ona odobrava i vaše postupke i korake i koncesije i predlaže, a mi u ovom trenutku uopće nemamo.

Dakle mislim da je to vrlo važno pitanje i da bez formiranja komisije, bojim se da će biti sve dalje plutanje u jednoj magli i ja sam to ovdje odlučio reći. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Hasan Muratović, neka se pripremi gospodin Selim Bešliagić i onda Nikola Špirić i onda ministar poslije gospodina Špirića.

HASAN MURATOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovani zastupnici, dozvolite mi da izrazim svoje mišljenje da smo dobili jednu jako konkretnu i jako kompletnu informaciju o ovom pitanju.

I dozvolite mi također da izrazim svoje zadovoljstvo da se Vijeće ministara bavi tako krupnim problemima na tako intenzivan način kao što smo to danas vidjeli na ove prve dvije tačke dnevnog reda.

Vrlo kratko bih želio da prokomentiram nekoliko vrlo bitnih stvari. Prvo fizibilit studija. Ko god hoće da opstruira da se u Bosni i Hercegovini grade ceste, on traži fizibilit studiju i to na bazi broja automobila koji će dnevno prolaziti tim koridorom. Ja mogu odmah reći da niko neće napraviti fizibilit studiju na toj osnovi koja će pokazati opravdanu izgradnju puta odavde do mora. Ali nije to osnova fizibilnosti. Fizibilnost je svi troškovi i sve dobiti. Druge dobiti osim cestarine od automobila nadmašuju stotruko tu korist. Dakle to je samo jedan razlog da se opstruira.

Drugo, tender. Ne brinite dovoljno imaju svojih predstavnika ovdje sve firme koje su zainteresirane za tako veliki posao. One bi sve to spriječile kada bi bile konkurentne. Sve su one nas obilazile, ministarstva, bili, pratili ste štampu, ministre, banke, čuda. Dakle svi oni to pomno prate. Ako bi oni mogli ponuditi bolju formu, ne brinite našlo bi se ovdje, vi znate kako već da se to spriječi. Dakle nema za sada očigledno konkurentnije ponude. Ako vam neko ponudi 300 miliona EUR-a to znači 600 miliona maraka, morate paziti da ga ničim od te hrabrosti ne odvratite. I u tom smislu mi moramo voditi naše dalje aktivnosti s jednim takvim partnerom i sa svim drugim potencijalnim.

Država, bilo je ovdje riječi hoće li država biti. Država je bila investitor na 12 km, evo hoće da bude na još 8. Koliko god može neka bude investitor, niko joj to ne brani, ona će ubirati na tom dijelu cestarinu. Neka izabere i neka neda koncesiju na taj dio. Dakle to uopće ne sprečava nas na tom putu.

Dakle, šta ja predlažem. Ja predlažem da prihvatimo informaciju i da zatražimo od Vijeća ministara da intenzivno nastavi aktivnosti sve do konačnog definiranja modela i ugovora. Naravno pružajući priliku svima onima koji su konkurentni u tom poslu. Nama konkurencija samo može pomoći da dođemo do najjeftinijeg rješenja. Ali ne brinite konkurencija vodi o tome računa. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Muratoviću. Gospodin Bešliagić i gospodin Špirić neka se pripremi.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, ako je ponuda BOSMAL-a 300 miliona, onda moramo znati šta će on za tih 300 miliona da dobije.

Druga stvar, mislim da smo jako neozbiljni u ovim raspravama kada govorimo o ovom projektu, a da se od opština, kantona i drugih nivoa vlasti traži, malte ne transparentnost za 10 hiljada maraka. Mislim da stvarno, ako bi ovako to prihvatili, to bi bilo totalna neozbiljnost ovog parlamenta. Ne zbog toga što ja ne želim, evo ja sam za BOSMAL, ali ako ništa drugo omogućite da vidimo, možda ima još nekih BOSMAL-a.

Molim vas dajte primjenite ono što obavezuje niž instance. Ja to postavljam iz jednog konkretnog slučaja. Gospodine ministre, vi ste ovdje naveli i auto put Banja Luka-Laktaši, naveli ste zaobilaznicu Sarajeva, naveli ste auto put C₅, a niste naveli auto put, ili brzu cestu Tuzla-Orašje. A za tu cestu Tuzla-Orašje tuzlanski kanton već 5 godina radi dokumentaciju, raspisao međunarodni tender, 5 ponuđača, napravio šort listu od 3 tendera otkupljena. Proces identifikacije imovinskih odnosa, jedan od najtežih procesa koji očekujemo i nije tačno da se to može napraviti za 5 godina. Ja vam to tvrdim.

Prema tome, molim vas ja samo tražim zakonitost da bismo upravo mogli da napravimo cestu C₅. Bojim se da ovako kako prihvatamo ovu inicijativu ćemo se zaletiti i za 5 mjeseci neko će doći i klepit nas za uši, ili po ušima i da od toga koridora C₅ ne bude ništa. A ja ga prvi želim, jer ne mogu više da idem putem Tuzla-Sarajevo, razumijete za 2,5, ako imam sreće. Prema tome, molim vas shvatite da ovdje ni jedan od članova Parlamenta nije protiv tog koridora, ali dajte ako ništa drugo pošujmo zakonitost koja će nas dovesti do brzog ovoga izradnje ovoga auto puta.

Vjerujte nije vam lako. Ja to znam. Znam po ovom što mi radimo na ovom dijelu. I zbog toga bi nam trebao taj zakon o brzim cestama kada ne dođem na nivo kantona da moram sada otići da razgovaram sa drugim kantomom oko toga. Mi smo povezali i tuzlanski kanton i orašku županiju i Distrikt Brčko. I ide to. Ali zamislite kada bismo imali taj zakon da nam da, oslobodi tu energiju. Ima interesenata. Gospodine Muratoviću ima interesenata za put Tuzla-Orašje tri su se javila da učestvuju sa koncesijama.

HASAN MURATOVIĆ

Odmah ugovorite da gradimo.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa ne mogu ugovoriti jer će me odmah smjeniti Pedi Eždaun koji je rekao da smo nesposobni da za 100 godina napravimo naš C₅, a nesposobni smo zato što će nas uhvatiti za uši jer će reći da nismo postupili po tenderskoj dokumentaciji, odnosno transparentnosti tog sistema. Ja vam o tome govorim, a ja BOSMAL pozdravljam i hvala

mu od mene. Ali je suština u tome što bojim se da zbog te nezakonitosti ćemo izgubiti i pravac C₅ i ova varijanta o kojoj smo sada pričali i sve druge moguće varijante.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Ja bih zamolio samo, molim vas lijepo da budete, ovo je dakle informacija i povodom te informacije, ako nekome nešto nije jasno neka pita ministra. Tako je naslovljena tačka dnevnoga reda i ja od toga neću odstupiti. Nemojte voditi diskusije. Molim vas lijepo, budite kratki.

Poslije ovoga imamo sjednicu, 16. Nećemo se razići dok ne okončamo 16. sjednicu da znate dobro. Izvolite. nećemo dakle, 16. sjednica nakon ovoga ide. Još jedna tačka pa 16. sjednica.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Cijenjene kolege poslanici, uvaženi ministre, ja ću pokušati naravno kratko i da je koje sreće, kao što nije kada se u ovoj državi priča o investiciji od 5 milijardi EUR-a

HASAN MURATOVIĆ

/nije izašao za govornicu/

Pazite to nije tačno.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo 4,5.

HASAN MURATOVIĆ

/nije izašao za govornicu/

16 miliona dolara po kilometru, takva cesta u Svijetu nije napravljena, računajući tunel ispod Lamanša. To su za nas

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas profesore Muratoviću. Dobro. Dovoljno, nemojte molim vas. Izadite za govornicu. Molim vas.

HASAN MURATOVIĆ

/nije izašao za govornicu/

Ne možemo tako pričati/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hasane, molim vas kada završi, molim vas

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas lijepo, dakle, evo od 25, to još govori o nečem što je tragičnije. Od 2,5 milijarde do 5 milijardi. E to je okvir u kojem se kreće kompletan politički život ove države. Dakle od 2,5 do 5 i niko ne zna koliko. I mi smatramo da smo ozbiljni zato što ne znamo ili nemamo procjene. Da je dakle koje sreće o kapitalnim projektima bi se razgovaralo na drugačiji način. I zato ne mogu da shvatim jesmo radili čitav dan, čini mi smo radili bitne stvari i ovo je bitna stvar i mislim kada radimo bitne stvari da treba biti tolerantan, strpljiv i sa argumentima razgovarati.

Ne vidim potrebe za nervozu. Čini mi se da je kolega Lagumdžija pitao stotine pitanja. I možda opet nije pitao sve. Da ne bi nas nešto nepredviđeno snašlo vezano za kapitalne investicije. Ja mislim da je to pravi način, ali bez ljutne. Ne vjerujem da pita čovjek zato da bi nekog provocirao. Ja to ne mislim. Ono što meni smeta, ono što meni smeta jeste, kada smo mi imali posljednje zasjedanje Parlamenta? 27. juna, od 27. juna do 16. jula je bilo 20 dana, dakle ovo je ozbiljan projekat i mi smo stvarno mogli dobiti pisanu informaciju kao poslanici sa svim dilemama koje je resorno ministarstvo i Savjet ministara ima, ako neko želi da nas kao poslanike i Parlament informiše, ako neko želi da damo korisne sugestije.

Ja nisam spreman da o ovakvim projektima na bazi usmenog izlaganja mog uvaženog kolege gospodina Dokića zauzimam bilo kakav stav. Ne donosimo danas nikakvu odluku ni o kakvoj koncesiji. Dakle mi danas ne odlučujemo. I ja mislim da Ministarstvo pre svega to mora da ima, a i Parlament kada se traži informacija mora imati pisanog traga da je raspravljao o nečemu i zauzimao stavove.

Zato ja molim, dakle cijeneći sve što je ministar Dokić rekao, dakle cijeneći sve što je rekao da ovaj parlament treba u pisanoj informaciji biti informisan za ovaj projekat i da mora permanentno se izvještavati Parlament. Dakle ne usmene informacije, jer nismo džuboks, nego pisani tragovi za ovakve projekte treba da ostanu. Naravno da ima različitih dilema. Ja stvarno ne govorim o firmama jer i ne znam kakva je situacija., primjena člana 25. ili primjena drugog člana zakona o koncesijama Bosne i Hercegovine.

Ali vidite ovo kada pričamo stvarno ne mislim da treba voditi raspravu da bi se neko odbio od posla i time Bosna i Hercegovina

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ima li pitanja Nikola? Pitaj. Da čujemo pitanje. Dajte da idemo na pitanja ljudi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Čekajte da bi postavio pitanje moram dobiti informaciju da mogu da se zakače. zašto se ovdje sve što je rasprava doživljava da je neko protiv Koridora Vc.

Ne mogu da shvatim, ništa mi nije jasno. Dakle, postoji potreba za izgradnju, postoji potreba da se vode aktivnosti, postoje aktivnosti koje je preuzela Vijeće ministara i ja zahtjevam da ta informacija u pisanoj formi dođe pred Parlament, i ne smatram da

smo danas, imali smo dakle usmeni, usmeno obrazloženje ministra ali nismo imali pisanu informaciju i u tom smislu moja podrška prijedlogu gospodinu Lagundžija.

Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vama. Dakle, molim vas dajte da privodimo kraju dakle, ako nešto nekom nije jasno ima mogućnost da postavi pitanje čovjek, ministar je ovdje. Odgovoriće gospodin Duraković ima riječ. Nakon toga se prijavilo još pet šest ljudi mislim kod nas rasprava kako krene, onda ljudi se tako prijavljuju za diskusije. Molim vas nakon ove tačke dnevnog reda uvešćemo dakle, ovo obavezno ko ne dostavi ovdje listić neće biti prijavljen za diskusiju.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući ja ne mislim ništa puno raspravljati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo vi izvolite gospodine Durakoviću

NIJAZ DURAKOVIĆ

Prvo da iskažem zadovoljstvo na vrlo iscrpnom izlaganju i rijetko dobrom koje sam ja uopće čuo u raznim parlamentima od ministra Dokića. E ne znam čemu to cjepidlačenje jeli u pisanoj ili usmenoj formi, jer mi ovdje danas ni o čemu ne odlučujemo. Ovo je informacija za naš parlament i ja mu se zahvaljujem na vrlo iscrpnoj, temeljitoj, stručnoj obrazloženju.

I drugo, ja podržavam i ono što je Lagundžija predložio. Naravno treba postaviti razna pitanja ali to valjda za slijedeću fazu kada mi budemo o nečemu odlučivali ali podržavam i ovo što je Hasan rekao maloprije.

Ljudi pa za Japan je veliko kad neko ponudi kart blanš 300 miliona. To su ogromne pare za ovu zemlju. Ako se mi budemo tako nipodaštavajuće odnosili, onda čisto sumnjam u dobre namjere. Onda je nekome plaho stalo da uopće mi puta nemamo. A jedini način da dođemo do tog puta jesu koncesije, a imamo na kraju krajeva i Zakon o koncesijama i sve je transparentno, i sve će biti po zakonu i ne vidim da tu išta ima što bi neko sada rekao ovako ili onako. Bože moj.

Takvu galantnu ponudu odbiti, to je za mene ja nisam ekonomista ali suludo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem, gospodin Zorić.

Neka se pripremi gospodin Novaković nakon toga gospodin Jahić, pa gospodin Avdić pa onda gospođa Azra Hadžiahmetović. To su sve prijavljeni. Mislim ovo. Molim

ne opterećujem se nego mislim u redu izvolite. Samo da vidimo gdje da popravimo grešku gdje je Ljilja.

Dobro iza Zorića gospođa Miličević.

VINKO ZORIĆ

Ja sam spreman i Ljilju pustiti ispred sebe.

Ovako gospodine predsjedavajući ja sam dobio dnevni red gdje piše treća točka Izvješće Vijeća ministara o Koridoru Vc i ovdje se ovdje je jedna se provlači dilema jeli to informacija, jeli to pisana, jeli to usmena meni je sve jedno. Izvješće koje sam ja čuo od Dokića, ministra je jako dobro, ali ga ne bi ekstremno ni hvalio niti bih ga kudilo kao što ovdje neki rade. Dakle, ono je dobro u okviru onoga što je ministar nama mogao i trebao reći, on je ovdje kazao i moje mišljenje je ovdje da ne bih to postavljao u formi pitanja je da bi trebao biti javni natječaj za to i da bi Parlament trebao imati jednu aktivnu ulogu.

Dakle, ako Zakon dozvoljava da to ne bude javno valjda ne smeta da bude javno. Od trista miliona eura, naravno da je za svakoga velik novac ali ovdje se radi o jednom velikom projektu, vrlo važnom projektu. Možda ima ovaj firmi koje bi to i jeftinije napravile.

Ja sam danas pročitao jedan intervju našeg veleposlanika u Zagrebu gospodina Dizdarevića koji je dao po meni kvalitetan intervju koji zagovara isto tako da to bude javno, koji je kazao da gospoda iz Zagreba kad je se ponudila ponuda dakle, da pomogne i koja je se najavila da će se najaviti tek ako to bude javni natječaj, a ako ne bude rekli su da to nije ozbiljno.

Ja isto mislim da to nije ozbiljno ako to ne bude javni natječaj, pa i gledajući iz perspektive Bosmala. Zašto Bosmalu treba nešto da ostane u zraku i da nešto ostane ne dorečeno, ja smatram da će vjerojatno ta firma ako sve i otvoreno i javno i transparentno pobijediti i dobiti taj posao ako se zaista radi o kvaliteti i ako se zaista radi o kapitalu o kojem se ovdje priča.

Koridor Vc je vitalni, nacionalni kako god hoćete interes i Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske i Mađarske i da ne bi ovaj govorio dalje itd.itd.

Ja bih naravno nemojte me pogrešno uopće ovdje shvatiti ja se ne slažem u svemu što gospodin Račan radi i što njegova vlada provodi ali ovdje se potpuno slažem s njim. Pa evo na žalost slažem se s većinom pitanja koja je ovdje izustio gospodin ovaj Lagundžija.

Kažem na žalost jer se šalim malo ovdje ali zaista bi volio jer od utvrđivanja ovog dnevnog reda naravno miže netko ovdje kazati šta bi da je bila ova točka prošli put 27. lipnja na dnevnom redu kao što je i bilo dogovoreno, naravno onda bi prihvatili usmenu informaciju ali ja sam nekih petnaestak dana ovaj bio prepušten sam sebi u pripremi za

ovu temu i onda je gospodin Račan sa svojim suradnicima posjetio Sarajevo i počele su razne izjave obaj u medijima na tu temu pa rekao bih da je bilo i negativne energije ispoljene i od članova našeg Vijeća ministara. I tu je gospodin Lagundžija u pravu kad kaže da je to čuo i tonski.

Dakle, ne trebamo prejudicirati stvari Koridor Vc je vrlo važan ako se on može izgraditi, a ja vjerujem i mislim da može za 5 godina, onda zaista nema potrebe žuriti i sasvim je svejedno hoće li to biti završeno u devetom ili dvanaestom ili mjesecu dvije tisuće i osme ili će to biti završeno u trećem mjesecu dvije tisuće devete u jesen.

Dakle, radi se o ozbiljnom skupom projektu i mi bi svi trebali pomoći a moj prijedlog je ovdje da Parlament ova parlament se aktivno uključi da slijedeći put dobijemo izvješće. Evo ja ovo prihvaćam kao informaciju i da nadležno tijelo jeli to ova parlamentarna skupština imenuje ovu komisiju za koncesije. Ako nije to Parlamentarna skupština je Vijeće ministara da mi to jednim zaključkom obežemo u nadležno tijelo da se imenuje. Dakle, ova komisija za koncesije a evo moj prijedlog konkretan je da proširenom Kolegiju koji će činimi se biti slijedeći tjedan, ovaj o tome mi zauzmemo svoj stav i da se pripremimo za jednu tako važnu Komisiju i za jednu ovako važnu radnju.

Ja se nadam da će doteći sluha i nama i Vijeću ministara pa i Bosmal-u da se to napravi na jedan javan, transparentan način da ne bi iza svega ostali upitnici i mrlje, jer zaista 5 milijardi maraka ili 2,5 milijarde EUR-a je novac koji je ne znam 2 ili 3 proračuna svih institucija u Bosni i Hercegovini ovaj, možda i više ne znam jesam li točno izračunao da bi mi olako ili da bi mi dobili samo informaciju o tome ili potvrdili to na Parlamentu, jer ako Vijeće ministara kojeg smo mi izabrali nešto takvo napravi teško je nešto raditi pos-festum a ja mislim da bi bilo dobro da prije bilo kakve odluke ili potpisanog ugovora o tome rasprvi ovaj dom i o tome donese zaključke i takav ugovor i odobri ali prije potpisivanja, ne nakon potpisivanja.

Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospođa Milićević.

Molim, ma neću ma nemam šta upozoravati, mislim oni govore koliko hoće da govore ja sam sto puta rekao pitanje i onda meni kažu da sam nervozan, nisam nervozan nego upozoravam. Šta ćeš.

LJILJANA MILIČEVIĆ

Dame i gospodo ja hoću da se zahvalim gospodinu Dokiću na informaciji koju smo dobili i da kažem da mi smatramo da ovu informaciju trebamo prihvatiti ili ne prihvatiti da nema potrebe da se izjašnjavamo u njoj u ovom vidu kako je izložena i smatramo da je to kompletna jedna informacija i da naš Predstavnički dom treba da vidi šta može da učini dakle, po pitanju koja su ostala otvorena, koja je ministar rekao dakle, nemamo Komisiju za koncesije da li se treba uključiti naša komisija da radi na tim

praznimana dakle, koje postoje da bi se zakonski zaokružilo i ispunile se sve pretpostavke za ovaj veliki posao koji nas čeka.

Ja želim da našeg ministra pitam o jednom Koridoru koji nije Vc ali bi se priključiti na Koridor Vc. O čemu se radi.?

Ja ovdje imam dokumenat, to je završna deklaracija poslije 3-eg sastanka Jadransko jonske inicijative. Znamo da je naša država članica Jadransko jonske grupe zemalja jedna od zemalja članica. Na ovom sastanku koji je održan u maju donešena je deklaracija gdje je osim regionalne i evropske dimenzije političkih i sigurnosnih aspekta imamo ekonomska, socijalna i kulturna pitanja .

Tačka 18. gdje se izražava zadovoljstvo saradnjom Talijani su uspostavili sekretarijat za PAN-Evropske prometne koridore, i poziva se na početak aktivnosti sa posebnim osvrtom na Jadransko jonsku cestu.

Dakle, to bi išlo od Trsta do Grčke. Mene zanima, mi smo država koja je zainteresovana, ulazilo bi u Hercegovinu.

Zanima me da li je naše ministarstvo iskoristilo ove sastanke do sada sa susjdnim državama? Tu su neke kroz koje prolazi Koridor Vc.

Šta možemo očekivati po tom pitanju?

Koja je to trasa i

Šta će Bosna i Hercegovina uraditi?

Toliko i hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem se gospođi Milićević, sada riječ ima gospodin Novaković odnosno zahvaljujem se gospodin Jahić.

ELMIR JAHIĆ

Hvala. Svi smo ovdje dakle istakli značaj izgradnje ovog auto puta na Koridoru Vc ali čini mi se da mi uvijek imamo stotine nekih razloga da nađemo da nešto ne bi uradili a uvijek je malo nekih razloga i načina da nešto uradimo i da krenemo naprijed.

Ja želim da kažem da je po meni ova informacija pored toga što je stručna, kvalitetna i na jedan fin način prezentirana, ona je dakle veoma bitno primjerena fazi u kojoj se nalazi ovaj projekat. Dakle, u ovoj fazi u kojoj je projekat ova informacija se odnosi na ovu fazu. Mi nismo u fazi dodjele koncesija, mi nismo u fazi raspisivanja tendera za izvođače radova, dakle mi nismo u toj fazi. I sigurno kada se dođe u tu fazu, fazu koncesija da će Parlament imati svoju ulogu onako kao što je definisano i članom 4. ovog zakona.

Sigurno da kada bude trebalo da se vrše radovi na terenu da će biti raspisan javni konkurs za te izvođače itd.,itd. Ono dakle što je bitno i što mi svi ovdje moramo dakle

znati i to nam je ministar rekao dakle, da postoji pravni osnov da se ovo uradi na ovakav način kako je to Vijeće ministara osmislilo. A to je dakle samoinicijativna ponuda jednog od preduzeća.

Dakle, mogla su i bilo koja druga preduzeća u Bosni i Hercegovini i van Bosne i Hercegovine takođe da ponudi ponudu. Koliko sam ja dobro razumio u toj ponudi ovo preduzeće se obavezuje da će ono biti finansijer i takođe postoje određene faze, određene faze dakle, finansijer i da će oni to preduzeće da će se zaduživati. Dakle, Bosna i Hercegovina kao država neće se zadužiti ni jedne marke. Dakle sav taj rizik snosi u ovom slučaju ovo preduzeće dakle Bosmal. I za to ne treba da čini mi se ispada isto kao da ćemo se mi zaduživati dakle kao država.

Jedna stvar, druga stvar dakle, nakon što Vijeće ministara dalo pozitivan odgovor ovom, ovoj firmi dovodi se u pitanje onih 300 miliona EUR-a. Tačno je ministar pobrojao tri stvari za koje treba, zašto su namjenjena ta sredstva. To je dakle za izgradnju projektne dokumentacije i zato mi ne znamo dakle ni tačno kuda pro..kuda će proći ta trasa.

To ćemo dati kao što znate i na osnovu satelitskih snimaka itd. trasu puta. Dakle, za izgradnju projektne dokumentacije. Druga stvar ovdje kažu jeli fizibiliti studio i ove druge studije i treće rješavanje imovinsko pravnih odnosa.

Znači, dolazi neko u Bosnu i Hercegovinu, donosi odgovarajuća sredstva, on za ta sredstva će uraditi trasu puta, projektnu dokumentaciju, fizibiliti studiju, riješiti imovinsko pravne odnose bez ikakvog učešća, dakle Vlade Bosne i Hercegovine. I mi dakle postavljamo pitanje zašto, kako i tako.

U svakom slučaju dakle tek nakon toga dolazi i Parlament ima svoju ulogu u donošenju odluke o koncesiji na koliko godina itd.itd.

Znači, po meni treba dati prije svega podršku jeli ovoj informaciji dakle usvojiti, primiti ovu informaciju k znanju, treba dati podršku Vijeću ministara na ovom projektu a normalno Parlament će se uključiti u ovu proceduru kada bude vrijeme. I takođe je zanimljivo i ovo što je gospodin Bešlić predlagao. Mislim da bi Vijeće ministara odnosno Resorno ministarstvo trebalo u narednom periodu možda sačiniti strategiju izgradnje puteva, brzih cesta ovedje je bio prijedlog Orašje Tuzla Orašje dakle, vidimo šta je to što u Bosni i Hercegovini treba da se radi u narednom periodu vjerovatno to ima i da onda imamo jeli u tom nekom našem planu da rješavamo na ovaj ili neki sličan način.

Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Jahiću.

Gospodin Sead Avdić ima riječ neka se pripremi još gosđa Azra Hadžiahmeotvić, to je ono sve što imamo prijavljeno. Nakon toga bi zamolili ministra da se obrati, molim.

SEAD AVDIĆ

Koleginice, kolege poslanici ja neću jednostavno objašnjavati niti diskutovati nego jednostavno reći jednu rečenicu. Ja mislim da u Parlamentu predstavničkog doma se ne postavlja pitanje ko je za, ko je protiv Koridora Vc nego jednostavno neka druga pitanja, a to je prije svega da se put radi po međunarodnim standardima sa punim stupnjem transparentnosti itd. Znači da smo svi za Koridor VC i tu nema nikakve dvojbe.

Postavlja se dva pitanja po meni.

Jedno pitanje, koliko ponuda koja je dijelom prihvaćena od Vijeća ministara prema Bosmalu u visini od 300 miliona EUR-a koja su namjenjena za izradu projektne dokumentacije, znači od studija do izvedbene dokumentacije i rješavanja imovinsko pravnih odnosa obavezuje Vijeće ministara u dljnjem postupku davanja koncesija u ime Bosne i Hercegovine.

To je jedno suštinsko pitanje da li ima takvih jednostavno obaveza i u kojem smislu jednostavno Bosmal može očekivati nasatak posla. To je jedno temeljno pitanje i drugo pitanje.

Ako hoćemo da napravimo ovaj posao do kraja transparentno, da ga vodimo kao jedna normalna mala zemlja ali jednostavno zemlja koja ide ka evropskim integracijama, koja ima smisla da poštuje jednostavno proceduru međunarodne standarde u ovom poslu a to je jedini izlaz iz ove situacije da Vjeće nam ministara pripremi Zakon o koridoru Vc i unutra sve što treba jednostavno definisati zakonom i ništa više, i taj zakon će biti na usvajanju na Parlamentu jer će doći jednostavno potvrđivanja Predstavničkim domu jednostavno ugovora o koncesijama koji će Vijeće ministara pripremiti zajedno sa firmom koja će biti odabrana. Znači iz ove situacije nije baš jednostavan izlaz i mislimo da Parlament ima puno pravo da zna sve informacije u tom kontestu znači ova dva, jedan je prijedlog a drugo je pitanje koliko BiH vlasti obavezuje ova, ovih 300 miliona EUR-a koje daje Bosmal za rješavanje imovinsko pravnih odnosa i projektну dokumentaciju o rješavanju imovinsko pravnih odnosa implicira nastavak Bosmala u smislu dobijanja koncesija.

Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem Seade. Hvala posebno što ste bili kratki. Gospođa Azra Hadžiahmetović, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem, uz jednu napomenu da posebno cijenim vaše strpljenje da dočekate kraj diskusije.

Većina današnjih diskusija vjerovatno bi imala sasvim drugačiji

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dame i gospodo, ja se izvinjavam vama Azra poslanici molim vas lijepo, molim vas lijepo dajte da saslušamo svoga kolegu šta govori za govornicom, jer smo slušali sve ostale. Nakon toga ćemo završiti još ovu jednu tačku dnevnog reda pa ćemo onda dati pauzu. Imat ćete vremena da pričate. Molim vas ili ako hoćete pauzu odmah nije problem nikakav ali dok smo u sali da jedni druge slušamo. Ja vas molim da vodite računa o tome.

Gospodo Hadžiahmetović izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem ako vam ja ličim na kolegu onda. Vjerovatno bi današnje diskusije, većina današnjih diskusija imala bi sasvim drugačije, drugačije obilježje da smo pomno svi pročitali Zakon o koncesijama.

I dozvolite da vas o nekim bitnim stvarima ali obzirom da su vezane za informaciju koju smo čuli od resornog ministra za prijedlog zaključaka podsjetim na neke stvari.

Prvo Zakon o koncesijama je odnosno najveći povod za donošenje Zakona o koncesijama bio je upravo Koridor Vc. On je od prilike stupio na snagu sa vašim mandatom, krajem prošle godine, odnosno početkom ove godine, i od takva se na Zakonu na implementaciji Zakona o koncesijama nije uradilo ništa. Na žalost.

Evo član 3.ovog zakona koji govori o definicijama u smislu ovog zakona, vrlo jasno kaže da je koncesija znači pravo koje se dodjeljuje u cilju osiguravanja izgradnje infra strukture u rokovima i pod uslovima o kojima se dogovore koncedent i koncesionar. Dakle, to će tek biti rokovi i procedura odnosno uslovi o kojima je govorio kolega Lagundžija tek predmetom eventualnog ugovora o koncesiji.

Drugo član 4. u stavu 1, kaže da Vijeće ministara donosi odluke o vrsti i predmetu koncesije kao i obimu koncesija koja se dodjeljuje a potvrđuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine. Dakle, Vijeće ministara ne može ništa uraditi bez konačne odluke Parlamentarne skupštine.

Član 5.ovog zakona govori odnosno pominje da je Komisija za koncesije nezavisno regulatorno tijelo. O tome moramo stalno voditi računa.

Član 8. govori u stavu 1 govori o imenovanju članova Komisije. Članove Komisije imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na prijedlog Vijeća

ministara. Dakle, ono što treba hitno uraditi Vijeće ministara jeste da predloži Parlamentarnoj skupštini imenovanje članova Komisije.

I član 31. koji govori o Komisiji o prvom sastavu što je slučaj u Bosni i Hercegovini koja između ostalog kaže da u prvom sastavu članovi Komisije se imenuju po jedan iz Federacije odnosno Republike Srpske i distrikta Brčko na pet godina, zatim po jedan član iz Federacije Republike Srpske na tri godine itd. a predsjednik Komisije u prvom sastavu je strani državljanin, koga imenuje Vijeće ministara na prijedlog Visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini,

Dakle, dok se ova procedura ne provede mi o koncesijama i proceduri o koncesijama ne možemo ni govoriti.

Na dalje smatram vrlo važnim podsjećanje na član 21. koji kaže da tijelo o čijoj su mjerodavnosti, djelatnosti i vlasnik objekata itd. za davanje koncesiju prije javnog povezivanja potencijalnih ponuđača obavezna su na izradu studije koju, koja se dostavlja Komisiji na razmatranje i odobravanje.

Vi ne možete studiju nikakvu dostaviti ni vi ni bilo čiju studiju, bilo kome dok se ne imenuje to tijelo, odnosno komisija. Dakle, proceduralno, ono što smatram posebno važnim je, i podsjećanje na član 25. koji govori o samoinicijativnoj ponudi, dakle, uz obavezu tendera i alternativnoj mogućnosti, a to je da ministarstvo prilikom procjene prijedloga može, odnosno ponuđač mjerodavno ministarstvo može podnijeti prijedlog za koncesiju, što je, od prilike, slučaj sa Bosmalom, za koju nije raspisan tender, ali ministarstvo procjenjuje da li postoji interes za tu koncesiju, uz jedno podsjećanje da ministarstvo podnosi zahtjev komisiji za dodjelu koncesije. Dakle, ministarstvoa ne smije i ne može odnijeti odluku o koncesiji ili o dodjeli koncesije.

U vezi sa ovim ja, dozvolite da i u ime Kluba poslanika Stranke za BiH predložim da ovu današnju informaciju primimo k znanju. Mi nismo imali nikakav pisani dokument da bismo glasali za informaciju ili ne glasali. Dakle, primili smo informaciju k znanju i da iniciramo od Vijeća ministra, odnosno resornog ministarstva, prvo, hitan prijedlog imena članova komisije za koncesije i od strane OHR-a, odnosno visokog predstavnika prijedlog predsjednika na što smo obavezni, obzirom da se radi o prvom sastavu Komisije za koncesije.

Drugo, ono što bih nakon današnje rasprave, predložila resornom ministru, a to je da za narednu sjednicu oba parlamenta, obzirom na sve rasprave, dileme i pitanja koja su danas bila istaknuta, a tču se koridora 5c za ova druga pitanja nek ostane za drugi put, jer je tema koridor 5c. Dileme, odnosno otvorena pitanja.

Prvo, da li koridor 5c podrazumijeva davanje koncesije na kompletnu trasu ili dijela koncesije? Da li, dakle, kombinacija koncesije i nečeg drugog, šta je to drugo? Drugo, pod kakvih, eventualno uslovima bi ministarstvo predložilo dodjeljivanje koncesije i na koji način? Da li tenderski postupak, odnosno odobravanje koncesionog projekta putem tendera ili po osnovu člana 25. samoinicijativne ponude ili u kombinaciji

ovo troje. Sve do tada, izbolite da i ja kao član ovog prlmenta, kao i brojne parlamentarci, odnosno diskusije koje su danas bile u pravcu nekih sumnji, otvorenih pitanja itd. da ne govorim o javnosti u BiH, mogu sumnjati da i dobronamjerne ponude mogu biti upitne u budućem poslu.

ŠEFIK DŽFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Hadžiahmetović, kolegici Hadžiahmetović. Riječ ima ministar gospodin Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući,

Evo i ja ću da krenem od posebnog diskutanta, odnosno od kolegice Hadžiahmetović. Sa mnogim njenim konstatacijama sam saglasan i nema potrebe da ih ponavljam, ali prvo nekoliko načelnih opaski. Ja kao resorni ministar na državnom nivou nemam pravo da se po ovom pitanju, pa kad je u pitanju i izvođač opredjelujem na osnovu emocija. Ja hoću još jednom da naglasim da je ovo strateško pitanje daljeg razvoja BiH i ja ga tako gledam.

Dalje, ako bi me pitali jesam li siguran da će ovo uspjeti. Ja ću vam otvoreno reći da nisam siguran, ali ću vam reći da vjerujem da je ovo moguće i zato što vjerujem radimo ovo što radimo. I vi ćete biti uključeni, budite sigurni, evo, na ovaj način kako je maloprije kolegica Azra rekla. Ali, da se vratim na diskusiju kolege Lagumdžije. Žao mi je što njega nema ovdje, ali ja ću, ipak, reći nekoliko konstatacija. Ja kao ministar nemam pravo da se ljutim ni na jednog poslanika, ali, nadam se da i poslanici trebaju sa respektom da saslušaju ministre. Pogotovo se ne ljutim na, sad bih rekao, kolegu po profesiji, profesora Lagumdžiju, na opaske koje je dijelio i, na, eventualno neka neprecizna izražavanja u smislu nas ne interesuje najviše Bosmal. To je rečeno u nekom metaforičkom smislu, jer to je aktuelno, odnosno koridor 5c je u ovom trenutku u ovoj mjeri aktuelan, između ostalog i vezano za tu ponudu. U tom dijelu i još u nekim stvarima kolega Lagumdžija me, potpuno podsjetio na tipičnog profesora sa ovih područja, a i ja sam jedan od takvih, a podsjetit ću vas na jedno poređenje između profesora u Americi i profesora na ovim našim prostorima.

U Americi profesor od studenta traži da vidi šta zna, a na ovim našim prostorima profesor od studenta traži da vidi šta on ne zna i, pogledajte diskusiju kolege Lagumdžije pa ćete vidjeti da je ona potpuno, po definiciji profesora sa ovih prostora. Ali, moram da kažem jedan moj osjećaj da kolega Lagumdžija nije ministra uopšte slušao, jer da je slušao ministra ne bi izrekao niz konstatacija, u smislu evo nismo čuli, a bilo je eksplicitno rečeno, samo je problem više tome što je on razmišljao šta će da pita ili je, možda čak očekivao nekog drugog za ovom vovornicom, pa šta će da pita i koje primjedbe da kaže, nego što je slušao ono što sam ja govorio. Jer, da je bilo tako ne bi bilo postavljeno pitanje, kao što su dileme i pravci. Ja sam, upravo, završio sa dilemama i prvcima. Evo, pozitivno ili afirmišući ono što je Savjet ministara predhodno uradio i federalna vlada oko opredjeljenja sami da idu, pa sam govorio o našim aktivnostima,

vezano za kreditni način izgradnje, gdje je, djelimično i koridor 5c i u kontekstu toga jedan odgovor gospodinu Bešlagiću. Nisam spomenuo Tuzla – Orašje u ovim pravcima, jer, zaista, takvih aktivnosti nema, ali i Tuzla – Orašje je bilo na dnevnom redu u Zagrebu, kada sam bio kod resornog ministra u Vladi Republike Hrvatske oko definisanja priključnih tačaka. Dakle, i taj pravac je bio na dnevnom redu i bit će ponovo, na sastanku ekspertnih grupa 25. o.m. u Osijeku.

Veoma stidljivo sam rekao to je tačno, tu je kolega Lagumdžija malo u pravu, ali nije, oko dvije i po milijarde dolara. Veoma stidljivo i tu u kontekstu koliko će para ući u BiH kako jedan značajan faktor, stvar je njegove procjene da je to pet milijardi, to je stvar njegove procjene. Mi još ne znamo tačno koliko će tokoštati, kao što je, evo i njegova opaska, da su jako ozbiljne stvari je li to 20 – 40 ili 30 godina i, upravo, cijeneći da su to jako ozbiljne stvari, da li je to 20 – 40 ili između godina i koliko tokošta, u pismu, odnosno u našem odgovoru mi to nismo navodili, jer to smatramo jako ozbiljnim, to treba da kažu studije koje će biti napravljene. Hoće li to onda biti na 20 – 30 ili šta ja znam da ne citiram i koliko će to koštati i naglasio sam, ne osporavamo da odluku donosi Parlament. Ali, Parlament prvo treba, ne bih sad ponavljao ono što ste vi već rekli, da formira komisiju, to formira Parlament, poslije toga ide ono prema članu 4. itd. Dakle, sve će, budite sigurni, mora da bude, to je toliko ozbiljan projekat da ne može ništa proći ispod stola, tako da kažem.

Dakle, to će reći ovi filizibiliti studija i projekat itd. i onda su to elementi za razgovor o onome šta će biti u koncesijama. Komisije će se formirati po zakonu. U više navrata je bilo pitanje ha je li puno ovih 300 miliona eura, šta poslije tih 300 miliona eura, može li nešto, sad da ne govorim pojedinačno ko je postavio pitanje. Može li neko to jeftinije napraviti? Ne radi se o tome da će se BiH zadužiti za 300 miliona eura ili da će nama neko dati 300 miliona eura. 300 miliona eura je uslov, da Bosmal obezbijedi na računu jedne banke oko koje se zajednički dogovorimo, kao izvjestan vid garancije, da su oni sposobni da u daljim razgovorima formiraju konzorcij banaka i uđu u ovaj projekat. A, ta sredstva će se koristiti za ono što sam vam rekao studije, projekte, imovinsko pravne odnose i, možda to neće koštati toliko i neće BiH plaćati to.

Kada su u pitanju prethodne aktivnosti prethodnih savjeta ministara, ja moram da kažem da je bilo tih aktivnosti, ali da su se te aktivnosti uglavnom svodile na hodaње po razno-raznim konferencijama gdje se govorilo o tome, a prethodni savjet ministara, nema dokumenata jednostavno.

Dakle, pričalo se prethodni savjet ministara je, donio jednu odluku, koja je izašla u Službenom glasniku BiH, u kojoj kaže da je potrebno formirati koordinacioni tim itd., koji će imati zadatke da vam sad ne prepričavam, imate, možete naći u Službenom glasniku, ali nikad nije formiralo taj koordinacioni tim. Dakle, bilo je mnogo priče oko toga. Ovo su početne, ovo su pionirski koraci, koje mi sada pravimo. Mi nemamo usvojenu strategiju. Postoji jedan papir, jedna studija koju je radila jedna japanska, konsultanska kuća Džajka, to je bila donacija BiH, ali ja vas moram podsjetiti da ta studija nije ratifikovana, ona nije još zvanična i to je ono što ćemo mi, evo, ovaj ekspertni tim je uzeo tu studiju, uzeo je druge i vidjet ćemo sad šta će biti osnova za izradu te naše

strategije, u kojoj ćemo govoriti i o Jonsko-Jadranskoj magistrali ili koridoru, kako god hoćete, jer je to bilo pitanje i Orašje-Tuzle, ali i o Lašva – Trvnik, Banja Luka – Kupres, Livno – Split itd. Dakle, o mnogim tim stvarima i napraviti dokument, koji će ovaj parlament ratifikovati i onda će to postati obaveza BiH. Dakle, i ta studija Džajka, ona je još uvijek samo papir koji nikoga ne obvezuje i, to su aktovnosti koje su bile prethodno.

Na pitanje, koje se odnosi na jadransko-Jonsku magistralu, odmah da vam kažem da nema nikakve bojazni da u komunikaciji sa Vladom Hrvatske bude zamijenjen koridor 5c za jadransko-jonsku magistralu. To je potpuno drugo pitanje i ja moram da kažem da u komunikaciji između dvije države tu oko jadransko-jonske magistrale, ili koridora ima mnogo više otvorenih pitanja nego po pitanju koridora 5c. Po pitanju koridora 5c sjeverna tačka priključka je, možemo reći, skoro definisana. To je Svilaj, a u južnom dijelu još postoje neke dileme i to će ekspertni tim raspravljati i vidjet će da li će moći donijeti odluku 25. ili će se to odgoditi za neku drugu priliku, dok se ne izdefinišu sve potrebne stvari, koje trebaju da se definišu ovdje kod nas u BiH a ne u Hrvatskoj. Hrvatska ima svoji prijedlog. Mi nemamo odgovor na taj prijedlog. A, oko jadransko-jonskog koridora tu postoje, zaista otvorena pitanja i, evo, na posljednjem sastanku neki dan ovdje u Sarajevu, mi smo dobili neke tri varijante od strane Hrvatske i dogovoreno je da oni nama njih zvanično upute u ime Vlade Republike Hrvatske sa svim potrebnim pečatima i, u okviru te tri varijante kroz BiH taj koridor polazi u jednoj varijanti nekih 20-tak kilometara odmah u BiH izlazi negdje sjeverno od Dubrovnika, dakle, blizu Dubrovnika i ide ispod Trebinja, ulazi u Crnu Goru. Dakle, to je varijanta od 20-tak kilometara. Druga varijanta jeste ulazak u BiH negdje na početku Popovog Polja i opet izlazi u Crnu Goru i to je nekih 50-tak kilometara, nemojte me sad fatati za tačnost, oko kažem i treća varijanta, koja prolazi kroz BiH, koja ulazi u BiH kod Čapljine i opet ova trasa ide Popovim Poljem, to je tako kako kažu nekadašnja pruga čire i da bi ona bila optimalna itd.

Nakon toga, nakon što dobijemo to napismeno, mi ćemo u BiH morati da se opredijelimo po tim pitanjima. Dakle, ovo je još uvijek potpuno otvoreno. Ni za šta nismo zakasnili. Ovo još nije ušlo u evropske koridore. Treba zajednički da radimo da uđe u evropske koridore i paralelno s tim da vidimo šta je to naš interes i koliko će to ići kroz BiH. Evo, ja se nadam da sam uspio odgovoriti na sve vaše dileme. Mnoge sugestije će nam dobro doći. Još jednom na kraju, želim da konstatujem, odnosno ima još jedno vrlo važno pitanje. Šta, ako se ulože sredstva za projekte, za studije, a onda se pokaže da, evo konkretno Bosmalu, ako on dobije taj posao, da nema interes da radi taj projekat. Mi smo se ogradili i u ovom odgovoru njima, da sva uložena sredstva ostaju BiH. Dakle, ako ništa drugo. Zašto ja kažem, ja u ovo vjerujem. Vjerujem da se može napraviti, ako ništa drugo, mi ćemo iz ovoga, na osnovu što smo do sada uradili dobiti studiju izvodljivosti, dobiti još neki projekat, pa ako ne nastave, to će ostati BiH da razgovaramo sa daljim partnerima. Isto tako u ovom našem odgovoru kažem, ukoliko se ne obezbijedi finansijska garancija da se može isprtitu cijeli aranžman, pošto neko voli da čitam a ne da govorim iz glave. Ukoliko Bosman d.o.o. ne obezbijedi dokaze o inicijalnom kapitalu za gore navedene potrebe, a to sam pričao u roku od četiri mjeseca, od izdavanja ovog pisma, ponuda Bosmala i ovo pismo o prihvatanju postaju nevažeći i neefektivni.

Dakle, ja mislim da je i to dovoljna ograda da posao sad za sada vodimo kako valja, a ostaju nam mnoge, mnoge aktivnosti u kojima će, naravno biti uključen i ovaj parlament. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem ministru Dokiću. Mislim da smo mi dame i gospodo poslanici, molio bih da uđu poslanici u salu unutra, uspjeli za, evo, ova dva sata, koliko od prilike traje rasprava na ovu temu i, ako je početna pozicija bila da dobijemo informaciju od Vijeća ministara. Tako je glasio prijedlog. Ja se ječam toga na prošloj sjednici, kada smo dopunili dnevni red ovom tačkom dnevnog reda i vjerujem da smo tražili pisanu informaciju od Vijeća ministara da bi je dobili do sada. Nekoliko puta nismo je tražili, istine radi i javnosti radi, nismo tražili pisanu informaciju od Vijeća ministara, nego smo u komunikaciji dogovorili, imajući u vidu karakter postavljene tačke dnevnog reda, da to bude informacija samo Parlamentu, da, eto, Parlament zna šta se dešava, dogovorili da, onda, predstavnik Vijeća ministara, odnosno ministar nam da pojašnjenje i odgovori na eventualna pitanja za ovom govornicom.

Prema tome, sve druge priče izlaze izvan okvira onoga što smo pretpostavili da treba da znači ova tačka dnevnog reda i što smo dogovarali sa Vijećem ministara. Ponavljam da smo tražili pisanu informaciju, sasvim sigurno da bi je do ove sjednice dobili, a, evo, to smo čuli, na neki način i izlaganja ovdje prisutnog ministra za promet i komunikacije.

Dakle, imajući u vidu kako smo postavili ovu tačku dnevnog reda, ne preostaje ništa drugo nego da svojim zaključkom konstatujemo da smo primili informaciju na znanje. To su predlagali i brojni poslanici, kao što i jeste, zatim, budući da se radi o značajnom projektu, da niko to ne niječe za BiH od izuzetno, izuzetno velikog značaja, kapitalnom projektu, tražimo da budemo kao parlament informirani o toku te aktivnosti i to, također, ne smije biti sporno,

Treća stvar, mi kao Parlament ćemo svakako uraditi svoj dio posla koji nam pripada po Zakonu o koncesijama, kada je u pitanju ovaj posao i to bi mogla da budu neka tri zaključka, koja su, zapravo suma svega ovoga što je danas bila rasprava i što ste vi predlagali, a, evo i nas trojica ovdje u Kolegiju smo, u međuvremenu razgovarali i, evo Nikola mi sugerše da kažem šta smo i nas trojica od prilike dogovorili. Pa, evo, ja stavljam na izjašnjavanje ovaj prijedlog zaključka sa tri ova elementa.

Ko je za? Hvala vam lijepa.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem da smo jednoglasno, samo mi kažite koliko je glasova to. Sa 36 glasova za, usvojili ovaj zaključak sa tri elementa, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova.

Molim vas lijepo, samo polako, sve ćemo stići uraditi. Do sutra ujutru ima vremena. Prelazimo na 24. tačku dnevnog reda, odnosno 25. tačka dnevnog reda.

Ad. 25. Zauzimanje stava u vezi sa izborom državnog javnog pravobranioca BiH

Ja bih zamolio gospodina Gligorića da o ovome ne vodimo raspravu, nego da danas, u okviru ove tačke dnevnog reda usvojimo zaključak, kojim ćemo od Vijeća ministara zatražiti pisanu informaciju, vezano za izbor državnog pravobranioca. Izvolite za govornicu. Ja danas, pravo da vam kažem, kao pojedinac nisam spreman o ovome raspravljati, jer nemam sve činjenice i sve podatke. Samo odgovor na poslaničko pitanje imamo jedno.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

Već je o tome bilo riječi. Gospodine predsjedavajući ja se sa vama slažem da možemo i na taj način raditi, ali ja sam se potrudio, s obzirom da ste pomenuli odgovor na poslaničko pitanje, koje je krajnje nekorektno, odgovor koji ništa ne govori i odgovor koji prikriva vrlo bitne činjenice o licu koje je imenovano. Ja sam se zato potrudio dragi poslanici da ovdje ove činjenice dostavim, u kojem stoji da je, i odluke i zakoni i kako je smijenjena od strane Narodne skupštine zbog nesavjesnog rada, od OHR-a, da je bavila se dotična korupcijom i da je tražena njena smjena i da je ministar Mičić u to vrijeme RS smijenio takvu osobu, da je takva osoba smijenjena kao zamjenik javnog pravobranioca, a potom je gospodin Mikerević imenuje za vršioca dužnosti republičkog javnog pravobranioca, sada je trenutno na dužnosti po ovlaštenju, također, Vlade RS i gospodina Mikerevića u Parizu, zastupa interese RS. Da li je spojivo da neko može da obavlja poslove javnog pravobranioca i u RS i na nivou BiH. Ovdje je u prilogu i od ministra Seuda Filipovića, ministra pravde RS isto tako u prilog gdje kaže pominje zakon šta će trebati riješiti i biće potrebno riješiti i biće potrebno mijenjanje personalnih rješenja unutar pravobranilaštva, što je na kraju NS u potpisu je dr Dragan Kalinić i uradila.

Problem je i na 8. samoj sjednici Savjeta ministara, kada je imenovana gospoda Miletić, a da prethodno nema zapisnika, da nema ni odluke, da je sve to osvanulo u Službenom glasniku broj 11/03, koji potpisuje gospodin Terzić, jer se ovdje radi, gdje ste samo u Savjetu ministara izabrali Bošnjakinju, a prethodna dva rješenja gospoda Miletić iz hrvatskog naroda, što sada i ne pominjem je bilo u prethodnom sazivu kada je bio gospodin Mikerević.

Znači, ja ću ovdje u ovom dijelu, gdje su takvi dokazi, gdje, da li može takvo lice da brani interese RS i u onom slučaju pa je smijenjena sada BiH, ne upuštajući se u takve detalje, kada je započeo radni odnos i sve ono što proizilazi, praktično, iz cijele jedne procedure, koja je u startu krenula naopako i zato što u kadrovskom smislu nije niko poštovao proceduru. Zato bi bilo dobro i korektno, da dobijemo odgovor od Savjeta ministara i ja predlažem da predložim zaključak i ostaviću ga ovdje, da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zatraži od Savjeta ministara BiH da preispita imenovanje

javnog pravobranioca BiH, gospođe Dragice Miletić i izvijesti Predstavnički dom o svom stavu, uvažujući sve činjenice i okolnosti, koje su prethodile imenovanju. Mislim da i kroz reformu pravosudnog sistema, koji isto tako treba uzeti u obzir kad govorimo o ovome i sve ovo kakva su kršenja bila, posebno u vremenu nadovjere ugovora, vezano za stanove '92. godine, kome uradila, malo i sebi i drugima i najveći je problem u svemu tome što sam ja to pokrenuo i gdje su neki ljudi rekli da je to lični interes, ili neki sukob sa gospođom Miletić i mene, to nije tačno, nego principijelno i zakonito postupanje ili ne postupanje, zbog toga sam pokrenuo to pitanje unutar RS i ovdje, sa ciljem da se spriječi da u kadrovskom smislu mogu ljudi koji su odgovarali, koji nisu izvršavali ono što su trebali, gdje nadležne institucije su zbog toga smjenjivale, može, jednostavno da se napreduje u ovoj BiH.

Prema tome, nema tu nikakvog ličnog sukoba, ali ja smatram da bi zato trebalo preispitati da li je iz RS prijedlog uslijedio u kadrovskom smislu kako ima skupštinska većina, ja to poštujem, ili je to stranački prijedlog ili je personalni, lični prijedlog neke osobe, koja je zainteresovana da neka osoba napreduje u karijeri, a nije joj mjesto, jer krši zakon i zbog toga ljudska prava je kršila zbog čega je OHR tražio i krivično gonjenje i novčano gonjenje i smjenu i smijenjena. Ako je to tako, hajmo vratiti Nikolu Poplašena, hajmo vratiti Antu Jelavića itd. sve ćemo onda zaboraviti, ako to može tako da se toleriše. Neki su kažnjeni, a neki napreduju u BiH, zato što su samo prijatelji sa nekim pojedincima unutar vlasti. Ovo je principijelno pitanje. Ovo odgovara i skupštinskoj većini. Neće vam pasti kruna sa glave ako neko ne prođe, zato što je kršio zakon i kršio ljudska prava u BiH. Evo sve ovo što imate, jer neće te mi ništa pripremiti, evo vama sve ovdje. Ja nisam htio, mogao sam pola sata pričati o tome.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Gligoriću. Da li neko traži riječ? Gospodin Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici,

Ja sam bio zato da podržim prijedlog predsjedavajućeg, da ne otvaramo diskusiju po ovom pitanju, nego da Savjet ministara da iscrpniji odgovor od onog koji je dao kao odgovor na poslaničko pitanje.

No, bojim se da predlagač tačke dnevnog reda je već otvorio diskusije po ovom pitanju. Ja moram reći da sam prošli put bio protiv stavljanja ove tačke na dnevni red. Vi se sjećate dobro, a naveo sam kao ključni razlog da se radi o personalnom sukobu između gospodina Gligorića i gospođe Miletić i dalje stojim na tome, da to jeste bio personalni i jeste personalni sukob. Ja koliko znam, ne znam, tu sam gospođu upoznao nakon stavljanja ove tačke na dnevni red, potrudio sam se da je upoznam zato što sam saznao da je ona izabrana u prošlom sazivu Savjeta ministara i da je ona na tom poslu radila nekakvih 6 – 7 – 8 mjeseci i da nikome nije smetala, odnsono da niko nije postavljao pitanje, niko nije postavljao pitanje kako je ona tamo došla, koliki je ona i kakav

stručnjak itd. Pa sam došao do toga da je, praktično, proces otpočeo negdje u petom mjesecu o.g. I, onda je, dalje nastavilo se i došlo je do ovoga, odnosno došlo je do toga da se nađe i na Predstavničkom domu.

Ja, zaista, mislim da mi nemamo potrebe da raspravljamo personalne sukobe pojedinih poslanika sa nekim drugim. Ali, evo, nažalost, neki poslanici zloupotrebljavaju povjerenje naroda, pa i to lično unose ovdje u ovaj parlament.

Gospodin Gligorić je donio jedan akt, evo ja ponio isto tako, nisam mislio ni da vadim iz torbe. Ovo je jedan spisak dokumenata za ovaj slučaj. Evo, i neću ga otvarati.

Dakle, spisak dokumenata, koji vežu, na čudan način gospodina Gligorića i gospođu Miletić...12.05.2003.godine, i tada i počinje sav problem gospođa Miletić je podnijela krivičnu prijavu protiv gospodina Gligorića, krivičnu prijavu za zloupotrebu položaja ili ovlaštenja iz člana 337.Krivičnog zakona Republike Srpske i krivično djelo ne savjesnog rada u službi iz člana 334. Krivičnog zakona Republike Srpske. 13.05. to je na prvoj stranici objavio Glas Srpske. Znači na naslovnoj stranici, 05.05. gospođa Miletić je podnijela prijavu protiv Nezavisnih novina i Tihomira Gligorića radi naknade štete zbog povreda ugleda i iznošenja ne istinih navoda. Tražena odšteta 20.000 KM.

Iz ovo dvoje, odnosno iz ove dvije činjenice a iz još nekih ovdje koje se nalaze a koje ne bih otvarao jer zaista ne mislim da budem niti advokat gospođe Miletić ali želim da ovaj dom oslobodim, oslobodim rasprava o pojedinim sukobima između nas i nekog trećeg i stavljanja na dnevni red tačaka koji sigurno, od kojih sigurno građani ove zemlje neće imati ama baš nikakve koristi pa i od one prethodne kad je većina onih koji su diskutovali sebe gledala kao člana Komisije za koncesiju.

Naravno da ja neću da učestvujem u ovakvim, u ovakvim i u buduće neću da učestvujem u ovakvim raspravama. Ne vidim potrebu da budem ni za jednog ni za drugog, ni za bilo koga ko svoje lično pitanje ovdje postavi na ovakav način i naravno zamjerim onima koji su podržali ovakav prijedlog da se ovo nađe na dnevnom redu i dobije težinu koju apsolutno ne zaslužuje jer to je nešto što će Sud na svoj način riješiti hvala bogu postoje instance koje će donijeti neke presde, neko će i s njima biti zadovoljan neko i neće, neko će objavljivati nešto u novinama, neko neće možda će neko dalje podnositi neke druge prijave, zloupotrebe itd., ali ja molim i gospodina Gligorića ja razumijem njegovu uvrijeđenost, ja razumijem i njegov položaj, razumijem i njegovu želju za ličnim revnšom i nemam ništa protiv da to gospodin Gligorić radi ali ja ga molim da to ne radi preko mene i da ne radi preko mog vremena, i da ne radi preko ovog Parlamenta neka to radi u institucijama koje za to primaju platu.

Ja za to ne primam, primam za nešto dugo, za nešto mnogo ozbiljnije, za nešto što smo raspravili danas ili nešto što ćemo raspravljati u slijedećom tački dnevnog reda. Neću dakle otvarati ovo ako ne budem prinuđen.

Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ima više krivih navoda, zahtjeva za ispravkom krivih, samo malo ovaj gospođa Hadžiahmetović ima prvo poslovničku intervenciju pa onda vi imate krivi navod, pa gospođa Palavrić ima diskusiju, pa gospodin Špirić ima diskusiju.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Prvo gospodine predsjedavajući članovima Kolegija dozvolite da izrazim svoj protest načinom na koji ste usmjerili diskusiju i nominovali tačku dnevnog reda. Ovdje se pominje da je gospodin predlagatelj jeli ove tačke dnevnog reda gospodin Gligorić, da se radi o personalnim uslovno rečeno obračunima sa imenovanim članom za koji u suproceduri izražava sumnju, ovdje se javljaju odbrana u korist jel imenovanog člana odnosno imenovane članice jeli Pravobranilaštva gospođe Miletić, ja pojma nemam o čemu se radi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nemam ni ja, pravo da ti kažem

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

E razlog više zbog čega izražavam protest zašto ste dozvolili da se na ovakav način pojavi tačka dnevnog reda

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa nisam ja Azra glasao, izvinjavam se što te prekidam nisam ja glasao, ja sam glasao protiv ovoga da uđe u dnevni red evo vam to ste htjeli eto vam raspravljajte.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Dozvolite da kao neko ko je svojevremeno bio u sastvu Vijeća ministara za koje se pominje da je imenovalo gospođu Miletić na mjesto odnosno funkciju koju obnaša, odnosno obavlja i da je prekršena procedura da podržim informaciju odnosno traženje informacije, od Vijeća ministara dali je prekršena procedura o imenovanju.

Ja ovdje pominjem da ne poznajem u opšte gospođu Miletić ali zaista ne znam u opšte o kome je riječ ali jednostavno ne mogu da donosim bilo kakve odluke da budem dio dozvolite moj utisak možda Parlamenta koji se možda pretvara u sudnicu, ovaj potpuno se slažem sa gospodinom Novakovićem ne znajući opet o čemu se radi i o kome se radi da ova Parlamentarna govornica jeste za izražavanje sumnje u procedure, u imenovanja itd.ali za iznošenje dokaza o nečijoj krivnji ili ne krivnji odbrane nekoga o krivnji ili ne krivnji, mislim da ovaj parlament nije mjerodavan. I dozvolite da zaista ovaj prekinemo raspravu u tom pravcu zatražimo informaciju o tome da li je prekršena procedura o imenovanju. Ako postoje bilo kakve sumnje u nečiji angažman bilo čiji uključujući i moj dozvolite da postoje za to institucije. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala ti samo sjedite, molim vas sjedite mirno, sjedite svi mirno, samo sjedite. Polako malo stanite, polako dakle ovo je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i ovo tijelo ne treba da se bavi istragama u pojedinačnim slučajevima. To je moje duboko, ja sad sam sebi dajem riječ u pojedinačnim konkretnim slučajevima jer ne znam gdje će nas to onda odvesti. Slijedom, dakle toga prošli put ja sam glasao, prvo ovo nije tačka dnevnog reda koju sam uvrstio ja kao predsjedavajući niti je uvrstio Kolegij i glasao sam protiv uvrštavanja ove tačke u dnevni red. Međutim parlamentarna većina je odlučila da to bude ta parlamentarna većina je odlučila da to bude tačka dnevnog reda i ja kao predsjedavajući koji poštuje ono što Dom odluči moram to staviti na dnevni red, i to je danas zbog toga na dnevnom redu.

Znajući dakle, znajući šta sve može implicirati ova rasprava, a ne znajući ništa o konkretnom slučaju, prije nego što smo krenuli sa bilo kakvom raspravom predložio sam zaključak. Ništa slučajno nisam radio da zatažim od Vijeća ministara informaciju o ovom slučaju ako je to već tačka dnevnog reda i to je jedini mogući način da mi izađemo iz ove situacije a da sačuvamo ono što se zove ugled ovoga doma.

Ja bih vas zamolio dakle, ja sam bio sudija dugi niz godina i vjerujte mi da sada kada su se iznosili ovi argumenti i jejdnog i drugog ja polako počinjem da rezonujem kao sudija a hvali mi milion činjenica, jednostavno ne mogu, nemojte nas pretvarati, Azra je u potpunosti u pravu, nemojte nas pretvarati u sudije dajte da prekinemo raspravu u ovom trenutku jer ovo nije posao ovoga doma, ali pošto je tačka dnevnog reda moramo to poštovati. Ćaba je. Da zatražimo, čekajte Azra da završim, da zatražimo od Vijeća ministara da nem Vijeće ministara dostavi informaciju vezanu za ovaj slučaj sa svim činjenicama i da onda Parlament može da kaže Vijeću ministara da li treba nešto da preispituje ili ne preispituje. Ako smo već ušli ovaj u to. Ovo je jedini mogući način. Ja vas molim sve dalje je bez potrebna rasprava vjerujte mi.

Molim vas da svi koji su se prijavili za diskusiju odustanete i da podržite ovaj moj zaključak, prijedlog zaključka.

Ja vas molim, pitam vas ko je za pridjedlog ovog mog

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pre, pre glasanja

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Šta ćete evo član Kolegija evo ima

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici. Ja stvarno naravno podržao sam da ovo bude tačka dnevnog reda. Možete misliti u kakvoj sam ja apsurdnoj situaciji nalazimo da za izabrane funkcionere ove države jedino izgleda zadužen Visoki

predstavnik. Kad on mijenja, stavlja niko se ne protivi. Kada neko u Parlamentu smogne snage da postavi pitanje, pita dakle pita čovjek da li je moguće da se imenuje čovjek za kojeg postoje neki argumenti da nivou te funkcije ne odgovara ponašanje, dakle nije to sud

NIKOLA ŠPIRIĆ

I zato mislim da je bio dobar prijedlog onoga ko je tražio tačku dnevnog reda gospodina Gligorića jer je predložio takav zaključak. Ja ne mislim da se trebamo upuštati u bilo kakvu raspravu nego od onoga ko je imenovao da zatražimo informaciju uz sve ono što je predlagač dnevnog reda dostavio.

Eto to je, molim vas ne mislim da je iko spreman danas da optužuje ovo ili ono nego da tražimo informaciju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno, Nikola mi isto dakle istu stvar mislimo samo eto molim vas lijepo na karaju nakon što si predložio to je zapravo ono što sam ja predložio. Molim vas lijepo. Ja ću vam odmah kazati sada. Ja da imam da imam sve činjenice ja bih danas mogao donositi odluke, ali mi ne donosimo odluke. Odluke donosi Vijeće ministara.

Stavljam svoj prijedlog na glasanje.

Ko je za? Glasanje je u toku ko je za prijedlog moj?

Molim vas prebrojte galasove.

_____?

Nemoj pa ima čovjek pravo na navod, zašto ne nema pravo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Prebrojte glasove, molim vas.

Molim vas Fatima, molim vas prebrojte glasove.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja sam dužan da vodim računa o ovom domu i neću dozvoliti da ovaj dom ulazi u nešto što nije njegov posao pogotovo kada nema činjenica. Prebrojte glasove.

_____?

Ovo nije sudnica čovječe božiji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovo je predstavnički dom Parlamenta Bosne i Hercegovine države Bosne i Hercegovine gospodine Gligoriću ja to dobro znam

TIHOMIR GLIGORIĆ

Po kome se po poslovniku....

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

A šta vi pokušavate napraviti od toga to je vaš problem nije moj problem prebrojte glasove. Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem, da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine, jednoglasno, koliko je glasova unutra

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja sam protiv toga da se ovako ponašamo prema poslanicima. Apsolutno

TIHOMIR GLIGORIĆ

/nije izašao za govornicu/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja sam protiv takvog stava predsjedavajućeg da zna

TIHOMIR GLIGORIĆ

/nije izašao zagovornicu/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Gligoriću nije vam uskraćeno ali ja pa govorili ste dva puta gospoine Gligoriću, imate minut za krivi navod.

Izvolite, evo hajte.

Nemojte molim vas, nemojte komentarisati imate krivi navod ispravite ga. Nemojete mi govoriti nešto što nisam rekao.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Prvo ako u Savjetu ministara nema zapisnika, nema odluke zatim nije počela sa radom ni jedan jedini rad gospođa Miletić zato što je tek Adnan Terzić potpisao i prihvatio ona dva prethodna rješenje. Neću sada da govorim o hrvatici koja nema, ima višu školu a traži se fakultet. Neću ni o tome da govorim. Ali gos.. poštio vi, pošto vi očito Skupštinska većina ima rezon, sve može proći ako treba.

Samo za krivi navod ovo da kažem gospodinu Novakoviću koji kaže ne želim ja da kažem onda svašta kaže, i očito sa instruisan. Ne vodim ja nikakav rat protiv gospođe Miletić ali je činjenica da sam podnio krivičnu prijavu ali prije gospođe Miletić, tako vi kažite pa su kod nje krupne prazne riječi, a ja je optužujem za pranje novca odnosno za

korupciju. E to je ta velika razlika a ovo što gospodin Novaković kaže da ne trošim njegovo vrijeme i da idem preko njega i te kako idem preko funkcionera SDS-a i vi se za to zalazete. Nadovjeru ko je dobio ne moram ja sve da kažem u ovom parlamentu.

Najviši funkcioneri SDS-a i kada je upitanju zemljište i nekretnina od bošnjaka gospođa je dala nadovjeru. Ako to vama Skupštinskoj većini koji se borite za pojedinog građanina iz svog naroda ne smeta, ne smeta to ni meni.

Hvala vam gospodine predsjedavajući.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem i ja vama gospodine Gligoriću.

Dame i gospodo poslanici ja kada bih bio siguran dakle, kada bih imao sve činjenice ja vam govorim u svoje dakle ime, da je tačno ovo o čemu je sve govorio gospodin Gligorić, ja bih odmah digao ruku da se smijeni ta osoba. Ja nemam te činjenice i nisam sudija molim vas lijepo sve što tražim ovdje je tražim da dobijemo činjenice da znamo šta da radimo u tome je problem.

Molim vas ponovo svoj zaključak stavljam na glasanje. Čekajete malo stanite upozoren sam, stanite malo, upozoren sam od strane sekretara Doma da trebamo ponoviti glasanje.

Molim vas lijepo, gospodin Živković ima poslovničku intervenciju.

Izvolite. Počeli smo sa tim, završit ćemo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, ja stvarno ne vidim razlog za dizanje tenzije ovdje i stvarno nisam ovdje izašao nikoga ni da pontenciram nego jednostavno da ubrzamo rad ovoga doma, jer evo sad je 4 sata mi smo se ovdje zabavili, prvo oko informacije koju je gospodin Dokić donio ovdje a mogli smo je imati na pismeno i isto takone bi bilo toliko diskutanata i ne bi ovoliko ostali ovdje, kao što i sada isto imamo poslovničku, poslovnički izlaz iz svega ovoga a to je član 26. stav 2 Dom svojim zaključkom na prijedlog poslanika ili Kluba poslanika uspostaviti privremene odnosno istražne komisije.

Molim vas stalno se radi tako recimo u Republici Srpskoj da ima t.... komisije. Zašto mi ponovo da tražimo izvještaj od Vijeća ministara i da taj izvještaj opet ovaj parlament svi skupa da razmatraju, da bi ponovo dali nekakve zaključke da istražni organi rade to i to kad možemo formirati privremenu komisiju koja će sažvakati materijal dati zaključke i prezentovati ga ovom parlamentu. Eto načina kako izaći iz situacije.

Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Dobro dakle, i ovo je prijedlog o kome možemo naravno raspravljati, međutim ovdje Vijeće ministara vrši imenovanje to je posao Vijeća ministara. Ja ću staviti obadva prijedloga na glasanje. Niste predložili samo imena članova. Evo možemo, molim niste predložili, evo ja ću staviti vs prijedlog na glasanje. Ja mislim da je moguća i jedna i druga varijanta. Dakle, ja nemam ništa protiv te varijante, ovaj samo nemojte goniti mene sad da ja predlažem ko će biti ljudi koji će se baviti, ovaj time.

Ja ipak mislim da bi trebali od Vijeća ministara dobiti pisanu cjelovitu informaciju. I molim vas moramo ponovo glasati, molim vas.

Ko je za ovaj moj prijedlog, dakle ko je za?

Hvala vam lijepo.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Kažite mi kakvo je brojno stanje?

Konstatujem da smo većinom glasova sa 30 glasova za, bez protiv i jedan uzdržan glas usvojili ovaj moj zaključak.

Mislim da smo na taj način, mislim da nema potrebe da

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ima, ima potrebe da Parlament utvrdi svoju komisiju. Zašto nema.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ko je za prijedlog gospodina, ko je za prijedlog, samo trebate dati imena onda molim vas.

/zajednička diskusija/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nema veze ispitan navod. Može, može.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, ko je za to da se prihvati prijedlog gospodina Živkovića?

Ko je za taj prijedlog?

Molim vas lijepo, hvala vam lijepo.

Ko je protiv tog prijedloga.

Hvala vam lijepo. Ja sam uzdržan, samo zbog toga što nemam imena. Prijedlog je nepotpun, pa ne može Parlament mora odlučiti o imenima. Mi smo sad nešto odlučili vjerovatno a ne znamo šta smo odlučili.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mogu li samo..

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne može, stani malo Nikola ne može više.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Tražim riječ zašto ne mogu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Glasamo sada.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ma molim vas lijepo dajte, mogu li samo sekundu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Glasamo

NIKOLA ŠPIRIĆ

Povreda Poslovnika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čekaj. Nije. Što je povreda.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Jeste. Reću vam zašto?

Dame i gospodo ima li smisla, jeste dao mi je riječ, ja sam član Kolegija. Jovanović malo se strpi. Što ste tako. Ja vam molim, diskusija je završena, oko glasanja hoću. Samo malo gospodine Jovanoviću. Kolega Živković je predložio da Parlament formira svoju komisiju, što podrazumijeva da ta komisija ima svoje članove i imena Komisije. Vi ste stavili jedan dio prijedloga na glasanje ne tražeći da damo ispred klubova imena i da se formira Komisija. Tvrdim vam da je to najbolji način da Parlament stavi tačku na ovo a bježanje od problema nije dobro i nije u koliziji s ovim što smo uradili.

Dakle, predložimo imena i glasajmo za Komisiju. Komisija će reći navodi gospodina Gligorića nisu tačni ili ima elemenata, pa će to proslijediti Vijeću ministara. Šta nam je drugo zadatak. Ja sam za to da se ovaj prijedlog gospodina Živkovića upotpuni i stavi na glasanje a ne da stavimo jedan dio pa kažemo nije komplet. Nemojte molim vas ne ozbiljno da radimo. Tražite imena, dobit ćete imen.

Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo. Molim vas lijpo. Dobro da završimo. Jeste li izbrojali glasove?

_____?

Možda da idemo na entitetsko glasanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Entitetsko glasanje, molim, dakle prijedlog je da se imenuje Komisija, pa kad te prijedlog dobije većinu, onda ćemo imenovati članove. U redu je.

Molim vas lijepo, nastavljamo dalje. Ja sam samo rekao Nikola zašto sam ja uzdržan, molim lijepo jer nemam ništa protiv parlamentarnih komisija po entitetima.

Ko je iz Federacije za?

Hvala lijepa.

Ko je iz Republike Srpske, za?

Dobro.

Možemo li ovako da predložimo Kolegiju da za iduću sjednicu pripremi prijedlog?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo sada ćemo članove odmah. Što da komplikujemo. Sada hajmo članove odmah. Pet članova i gotovo. Svaki klub dva ima. Evo ispred SNSD piši mene.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Seada, koji je prijedlog SDA stavi...poslanika, hoćeš ti..

Molim vas predlažem da svaki klub poslanika da po jednog čovjeka u ovu komisiju i gotovo. Molim pa jeste prošla je Komisija, ma jašta je bolan, prošla je molim vas, Miloše prošla je čekajte objaviću ja, u pravu je čovjek objaviću ja rezultate glasanja stanite. Molim vas lijepo ja sam pratio, nije bilo 8 bilo je više ovaj Jovanoviću ja sam molim vas lijepo Jovanoviću stanite malo pa nemojte. Molim vas lijepo nema sumnje dok ja ne objavim rezultate.

Bilo je prisutno 33 poslanika u sali, 16 je glasalo za, protiv je glasalo 4, suzdržanih je bilo 10.

Dakle, postoji opća parlamentarna podrška.

Iz Federacije je glasalo 10 za.

Iz Republike Srpske je glasalo 6 za.

I ja konstatujem da je prijedlog za formiranje Komisije dobio potrebnu većinu. Izvolite.

Gospodin Miloš Jovanović, primjedba na prebrojavanje, jeli. Dobro.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Ne znam koji je član Poslovnika, znam da ima pravo, znači pojedinačno izjašnjavanje, znači da prozivate po imenu i prezimenu kako ko glasa. I pustite više namještanja glasanja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nema problema, molim sekretara molim, sekretara Doma, jeli samo entitetsko ili sve. Molim sekretara Doma da prozove Parlament i da obavi pojedinačno izjašnjavanje. Molim vas, a predsjednike klubova neka pripreme, glasamo o Komisiji o prijedlogu Živkovića

_____?
Koji je prijedlog

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Prijedlog njegovog glasa da se formira parlamentarna, istražna parlamentaran komisija koja treba da istraži ovaj slučaj. Da, da.

Molim vas pažnje malo, dajte sekretaru izvršite prebrojavanje. Ma ne neko namjerno pokušava da napravi od Doma budalaštinu.
Izbrojte

BRANKA TODOROVIĆ

- Mirsad Ćeman-suzdržan,
- Šefik Džaferović-suzdržan,
- Hazim Felić-nije u sali nije tu,
- Izet Hadžić- (?),
- Fatima Leho-suzdržana,
- Nadžida Mlaćo-suzdržana,
- Hasan Muratović-za,
- Abdulah Nakaš-molim odsutan je,
- Seada Paravlić-suzdržana,
- Beriz Belkić-za,
- Nijaz Duraković-odsutan,
- Azra Hadžiahmetović-za,
- Adem Huskić-za,
- Mehmed Suljkanović-za,
- Filip Andrić-suzdržan,
- Ivo Miro Jović-suzdržan,
- Martin Raguž-nije tu,
- Ruža Sopta-suzdržana,
- Vinko Zorić-protiv,
- Selim Bešlagić-za,
- Zlatko Lagundžija-odsutan,
- Jozo Križanović-za,
- Sead Avdić-nije tu,
- Muhamed Altić-za,
- Ibrahim Đedović-nije tu,

- Ivo Lozančić-za,
- Muhamed Moranjkić-za,
- Mladen Potočnik-odsutan je on odsutan je jeste, danas, samo malo izvinite,
- Miloš Jovanović-protiv,
- Mirjana Milićević-protiv,
- Nenad Mišić-protiv,
- Momčilo Novaković-protiv,
- Nikola Kragulj-za,
- Nikola Špirić-za,
- Milorad Živković-za,
- Jelina Đurković-uzdržana,
- Petar Kunić-uzdržan,
- Mirko Blagojević- za,
- Tihomir Gligorić-za,
- Elmir Jahić-suzdržan,
- Munib Jusufović- za

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, rezultati hoćete vi objaviti rezultate.

BRANKA TODOROVIĆ

Obzirom da su sporni rezultati ovaj, želim da objavim slijedeće, iz Federacije Bosne i Hercegovine za prijedlog formiranja privremen komisije, istražne komisije glasalo je 10 poslanika, protiv 1, suzdržanih 9.

Iz Republike Srpske za prijedlog je glasalo 6, protiv 4 i suzdržanih 3.
Znači da postoji entitetska većina.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo. Hvala vam lijepo. Evo provjerili smo dakle, to su rezultati. Imamo dakle, donesena je odluka molim vas, samo malo pažnje da privedemo tačku dnevnog reda kraju.

Donesena je odluka da se formira ad-hoc Parlamentarna istražna Komisija koja treba da ispita ovaj slučaj i donesena je odluka da se od Vijeća ministara zatraži informacija.

Ostalo je još sada da utvrdimo imena te komisije da bismo završili posao.

Pozivam predsjednike klubova da daju ime iz, molim, molim vas lijepo neka iz svakog kluba ide po jedan čovjek.

To su:

- Jusufović Munib, iz stranke za Bosnu i Hercegovinu, mobitel isključite gdje mobitel radi, Jusufović Munib iz Stranke za Bosnu i Hercegovinu,
- Špirić Nikola, iz SNSD-a,
- Izet Hadžić, iz SDA,
- Iz HDZ-a molim vas dajte mi ime Vinko Zorić, molim vas lijepo, dajte mi iz SDP-a ime SDP iz SDP-a ime čekajte malo molim vas pažnje, ne možemo glasati

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Preredsjednik Kluba SDP-a da li želite dati člana Komisije. Ja pozivam da svaki klub po jednog čovjeka da. Da li želite i ako želite ko je taj?
Nemate kandidata. Zahvaljujem se.

Mješoviti klub, Potočnik, dobro Sead Avdić, Avdić, imamo SDS Jovanović.
Molim vas lijepo, dva, četiri, šest, sedam i jedan Klub ne želi da da kandidata.
Dakle, ovako dakle, sastav Komisije Jusufović Munib, Špirić Nikola, Izet Hadžić, Vinko Zorić, Potočnik Mladen i Avdić Sead i Jovanović Miloš.

Ko je za ovaj sastav Komisije?

Molim, dva su različita kluba oni, dva su različita kluba oni tri.

Hvala vam lijepo, zato PDP nisam pitao PDP nema Kluba.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? Dva.

Dakle, ovo je Istražna komisija sa koliko glasova za samo malo sačekajte 32 poslanika prisutna 30 je glasalo, 32 poslanika prisutna, 32 je glasalo za.

Niko nije bio protiv i 2 su bila uzdržana. Konstatujem da je ovo sastav komisije i da smo izglasali, Jusufović, Špirić, Hadžić, Zorić, Potočnik, Avdić, Jovanović koja treba da se bavi ovim slučajem, nakon što Vijeće ministara dostavi ovu informaciju a i prije toga.

Dame i gospodo poslanici, na ovaj način je okončana 15. sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Dajem pauzu do 17 sati.

Ovdje je problem, što svi hoćete da sve znate u datom trenutku. Postoji neki red u ovom domu gospodine Gligoriću, a taj red kaže da će sekretar Doma sazvati komisiju. Da će ta komisija se sastati, da će izabrati sebi šefa i da će dalje organizirati rad. Tako se radilo uvijek do sada, tako će se raditi i sada.

Nastavljamo u 17 sa 16. sjednicom.

Sjednica je završila rad u 16:40 sati.